مناقب الاولياء لسيد رهان الدين

منقبت پادشه عالمان … تا ابد پادشه عالمان
پادشهی جمله علوم اهلنك … شاه عجم سروری روم اهلنك
خدایا بحق شه عالمانم … بمنزل رسان از ره عالمانم

حکایت

راویلر ایله روایت اندلر … حاکیلر ایله حکایت اندلر
کم خراسان ملکنه شاه اول زمان … کم خرم شاهیدی بر آمش امان
رزم خوش هندی ایدردی بزم شاه … عمسیدی اول شهك خورزمشاه
واردی بر دختر نیك اختری … کا اختر گردون اوکا اولدی مشتری
گورسدی آنی صنوردی آفتاب … اوز مزیدی آیدن ایرقلق نقاب
ایردی اون دردینه چونکم اول قمر … ایی گون اولدی اکا تاج وکمر
اول لبی جام ایردی چون اون دردنه … صاف می رشك ایدر اوكلد دردنه
طلعتی او جمشیدن خورشید اولسه تاج … ماهدن شاه رخی آلوردی باج

اول شهك بر خوش وزیری واریدی … عالمیدی عاقل و دیندار ایدی
شه حضورنده ماه ایچون خلوت قلور … اول وزیری بر کجه دعوت قلور
مملکه تك بر کفوی بوقدر بیدرلم … دین وزارکانه تدبیر ایدلم
اول وزیر ایدر که کفو پادشاه … عالم و فاضل اولور ای دین پناه

الملوك حكام على الناس والعلماء حكام على الملوك

ناسه بکلر حکم ایدر حاکم اولور … بکلرك حاکملری عالم اولور
شه دیر آنك کبی عالم قنده وار … بول اولالم خدمتنه بنده وار
اهلیدر بو خطبه نك ای نور عین … اول خطیبیدر جلال الدین حسین
خاصه کم صدیق اکبر صویدر … آغزی یاری حوض کوثر صویدر
بو خراسان دار اسلام اولمه سی … دین و دولت مرغنه رام اولمه سی
اجتهاد و جدی اجدادیدر … بو عطا اول شهلرك دادیدر
علمله مرهمنله ورماغله … کوسترلر بونلری برماغله
بولدیسه اون دردنه اول بدر تمام … اوتزینه واردی بو ماه ای همام
بو مه اولمشدر ریاضتدن هلال … یا دشوار اول بدر بولسه کمال

تقصیر و عذر ناظمه

بو کمالی ناقص ایسن ویر کمال — کامل ایت اولمیه جنتی قومه هلال

چون کمال ایندک آدین ویردی قباد — اسمنه کوره مسمای جواد

اوردک اول نطقه بنا چون ای تمام — که وما الاحسان الا بالتمام

هم جلال الدین حسینک حضرتی — ایلمیشدی نکاحه رغبتی

دمبدم شرع و سننده تجوب — خاطره ایرن نکابتدن تجوب

شرح الناس عن ابها

اولکه وصلی غدر هجری عذاب — شرح ناس اولورکه ولا ایدر عزاب

دیردی احکام دینی و سنن — اجره قیلمادم دقیقه فوت بن

انده براشده تغافل ایتمدم — بونی بر یولدن نکا سل ایتمدم

هر کیا بردن بنی حق عصمتی — ایردی معصوم ایدی ویردی قوتی

برنجه آکوبه سولک حضرتی — اشلدم ایدر بکلی سنتنی

اشلدم هر سنتی بولدم فلاح — قالمدی برسنتی الا نکاح

آنی داخی قیلماغه بو سبب — کایلمادم رغبت ایتمادم طلب

اتفاق اولشبی شنده دیر رسول — دختر شاهی نکاح ایتغل قبول

هم کورر شاه و وزیر و دختری — ویره اولشه بومهه اولا اختری

صبحدم قلقر وزیر کامیاب — شاهه وارد کم ایدن تعبیر خواب

شاهله ملکه وزیر بیش ایدر — اونو برنجه اولدشی تقریر ایدر

اولدن ایدر بنی کوردم بودشی — خیره طونیلولا خیر دوم طوشی

کوردیلر بویله ایدر اولپادشه — حیرت ایدی بونلره کلدی و که

بو عجبدر بو عجب سیرلک اولور — کم کوردنلر واله و حیران اولور

کلسه حیرت کورنه اولمز عجب — ایشدن حیران اولوربودر سبب

شاه اذنیله وزیر اولدم کدر — اولخطیبی شاهه آنی عرض ایدر

ایلمادن اول دخی آنی بیان — سویلرا ولخوابی اکا اولشه عیان

اعتقادی بیرکن اولور هزار — برهزار او لیجعز نولور هزار

اولزمان اولحیندن اول آیامدن — اولزمان اولحظه اولهنکامدن

اوقدیلر اول خراسان ملکنی — صلدیلر دریایه عرشک فلکی

ایندلر بر اجتماع و طنطنه — کم عنان چرخه ایردی عنعنه

بدر اولدی قرین ماه تمام — حق ایرشدی مستحقه والسلام

نقلدر

دیر اولدمن اکا شاکرد اولان — انسیم پاکی دللرندن ورد اولان

زاهد و صاحب کرامت متقی لر　　ایکی اوچ بیك شخصه صابر سنك ایدر
ایردی چون ماه تمام بر شهسوار　　کوهر اولدی اول صدفدن آشکار
دین ایچون اول ولد بولدی بها　　کم بهاء الدین ولد دیرلر اکا
اول سلاله چون دو ساله اولدی خوب　　اولدکوکنك شاهی نقل اتدی طروب
چون بهاء الدین ولد اولدی بزرك　　علم و دینده اولدی سلطان سترك
انه سینك فوتی اتدی اتفاق　　کانی تختنه کاجو ادلدی نعاق
اولدلر تحت پدرده اول فحول　　اکمدی باش اتمدی قطعا قبول
انه سی بر کون کتبخانه پدر　　ایچره ایلر کون کتب ایچره نظر
اتکا بو علم و حکمتدر سبب　　کم بنی و بردیلر ایدرنی طلب
پس بهاء الدین ولد جد تمام　　کوستره تحصیل علم ایلر مدام
خطهٔ بلخ ایچره دیرلر کم بصد　　منتقی و مفتی عالی سند
کیمسه بر شب کم شب آدینه در　　خواب ایچره کم بر خیال آیینه در
کوردلر هپ مصطفای سرتسر　　مصطفای باصفای سرتسر
بر اولو صحراده اول سلطان حق　　بر بیوك خیمه ایچنده اوتورر
مسند اوزره اولنشه عالی سند　　صاغی یاننده بهاء الدین ولد

کندولر

کندلر قرشو ارقن اوتورر　　ایکی دز اوزره ادب ایله طورر
بو بیر اول شاهد حق شاه دین　　برج دولت کونشی اول ماه دین
کم بهاء الدینه بعد الیوم هپ　　پادشاه علم و حکمتدر لقب
شاه دین دربن نه دیرسم آنی دیك　　اولشهه عالملرك سلطانی دیك
بو بیوردهم اکه ایتدکن خطاب　　یعنی ایدك دیر خطاب مستطاب
صبحدم هپ اولدلربنی و مرید　　دشلرین بونلردن اوکدن اولفرید
بونلره بر بر روایت ایلدی　　بر اوغردن هپ حکایت ایلدی
اول کرامت اول کرم اولدمدمه　　شایع اولدی بر اوغردن عالمه
چون خراسان اوشاه راستان　　سویلنوردلرده اولدی داستان
زهد و تقوی و ورعله اولقبا　　کیجه کوندز ایلر از شاد عباد
اجتهادات و ریاضتله تمام　　خلقی اولشه کندوبه ایلر غلام
آه اول خصلت کوترمایوب اکا　　اولدغیچون کوهر سنکین بها
اول زمانك علمی خوق عالملری　　علمه کوره حلمی یوق ظالملری
جوهر دنیا که فانی در عرض　　اولدغیچون جیفه اناره غرض
علم بسببا راوفدقلادی کتب　　اولدوغیچون آز عمل برله عجب

ایلیوب خبث فقیها نه بولر / حقد ایدوب جمله حسود انه بولر
اول عزیزک خاطرینه ایردلر / بونلری بخه مظلمه یه گیردیلر
هر نهانک نیتنه کم عالمک / عادتی در ظلمی چوق ظالمک
اول یوزی کون ماهه اولدقده بو حال / التی یوز بیشنده دی تاریخ سال

نقلدرکم

اول زمان خوارزم شهدی پادشاه / فخر رازی خواجهٔ خوارزمشاه
وعظ ایدرکن انلره اول کامینا / ایلریدی مبتدع دیو خطاب
هر بیرینک حالنی آیینه وار / انلره سویلر کما کان آشکار
اولمزیدی انلره قاله مجال / نا جواب ایلایه لر یا خود سؤال
وعظ ایچنده تا که بر کون کورم اولب / پرده یوزدن کوترلیجک هم اولب
بو بر ای فخر دین ای پادشاه / یعنی فخر رازی ای خوارزمشاه
مبتدعلر داخی نه کم وارهب / بیلک و آگاه اولک کم بی سبب
صد هزار ارباب راحت للری / ترک ایدوب اولبنده مقبللری
ایلیوب آب حیاتی ریخته / اولدکوز دیر ظلمته بکر بخته
بو بجه معجز نوبجه برهانی قویب / کندکوز بر نجه خیالاته اویب

بو بر ایکی ظلمت عالم سنزه / روشنایی تاز ایدر هردم سزه
نفس غالب در سزی بی کار ایدر / چونکه بی کار ایدن ورهی خار ایدر
وسوسه وتار و تاریکی خیال / فکر فاسدندن اولور هم ضلال
عقل مسکین آنی کیجی تد غریب / خانماندن بی نوا و بی نصیب
نفس اوز ملکنده اولمش پادشاه / جمع ایدوب دایم شیاطیندن سپاه
بنک بونک کبی معارف سویلدی / کم دیر اول سوکلو عارف سویلدی

ونقلدرکم

پادشاه درزم خوخوارزمشاه / فخر رازی رازدار پادشاه
بو اکیله جمله اهل وسوسه / حاضر اولورلاردی هر مجلسه
مجلس اولمزدی او عالی شاندن / کم جنازه چقمیدی آندن
اهل سنت غیری هر مذهبکه وار / هر نفس هر ساعت اول صدر کبار
نفی ایدوب اول مذهبه ترغیب ایدر / زیره اول مذهب خطر و کدر
چون بو سوزلر آچدی حقن هر محل / انفعاله واردی و اولدی ملول
خدمت خوارزمشاهه باتفاق / دیدلر تشنیع ایدوب بالاتفاق
کم بهاء الدین ایدوب بلخی شکار / بیزه بیزه دیو دی تلخی آشکار

هیچ ویرمز بزه تمکین اول جهول
هیچ بر تصنیفمز قلمز قبول

علم ظاهر تغللی کرشرعی دور
دیر که علم باطنك فرعی دور

کندویی اول دکللو خلقه سویلدی
امر معروفیله مشهور ایلدی

کورنور کون کبی کم اول نیك بخت
ایدن بر فتح کون اچن قصد تخت

هپ عوام الناس هر رند جهان
آنکیله متفق جمله جهان

کوردی آکا خلقك استقبالنی
کوردیلر واجب قمو ابطالنی

کوندرر بر قاصدی اول حضرته
شاه عالی اول جناب عزتنه

ملك بلخی شیخم انسون دیر قبول
پادشهلك جمله لشکر جمله قول

آنك اولسون اذنله بن کیدیم
بن بر اقلیمه دخی نقل ایدیین

اولکین اول یوده طوتیجا یکاه
کم بر اقلیمه صغشمز ایکی شاه

حمدلله ویردی دنیا آخرت
حضرتینه حضرتك ایکی سلطنت

گربو بکلیکی بزه ایثار ایدن
قلقه بوندن براکه داخی کدن

ایدن لر لطف و حمایتلر عمیم
ایدن لر حقا عنایتلر عظیم

ایشدیجك بو کلامی اول همام
قاصد دیر شاهه ایت بندن سلام

دی بو ملك فانی بو اسباب و رخت
بو خزاین بو عسکر تخت و بخت

بکلره لا یقدر در و یشلر
نیلسون بو مزه‌یی بکلر نیشلر

بکلره صوکی ساقیا بو فانیلغی
نیلسون درویش بر سلطانلغی

کسی که نوبت الفقر فخری زد جانش
چه التفات نماید بتاج و تخت و لوا

هر کمك کم اوره جانی فقر فخری نوبتن
تاج و تخته ملتفت قیلامی عالی همتن

بر سفر ایلا یلم آسوده دل
قلسون اتباعیله سلطان مستقل

کندی قاصد بس بهاء الدین ولد
بو حدیثی اوقودی اول پیر احد

سافروا تصحوا تغتنموا

قل سفر کم ایکی نعمت کوسترر
بیری صحت بر غنیمت کوسترر

هم سفردن حاصل اولور هر مراد
کیمیا اولسون اگر جوهر مراد

بس سفرده بولنور اوج کروفر
آنو کیچون دیدلر آکا سفر

اوقیوب قایتنه دیر اصحابنه
کیدلم کورك سفر اسبابنه

نقلدر

دیرلر اوچ یوزه یقین اشتکاب
بو کلدیکن او متاعن زاد و آب

قرق مفتی متقی الدن اله
اولدلر عازم رکابنجه بله

بيته كاحمد شهرى قومى قهرنه … مكدن كندى معينه شهرنه

بلخ قومى هپ مجيبدى مريد … كوردلكم كيدر اول شيخ فريد

هپ غريو ايلر غلوى عام ايدر … فتنه قوپر شاهى بر آوهام ايدر

شاه پس برداخى قاصد كوندرر … عذر ايدر شيخى اولحظه دندرر

پتسودن صكره وزير و پادشا … كلدلر فسخ عزيمت ايدن ثنا

سر قويوب بلوردى بى حد اولغنا … شيخ دين البته ويرمادى رضا

پادشه نعم الدنيا و الكنى … التماس ايلدكه بارى غيبتى

ايله ايلدك كم كمسنه اطلاع … بوله‌ميه اتمايه بر سمع استماع

يوخسه اى كنج روان فتنه قوپر … عالم اولور سرنسر زير و زبر

پس بهاء الدين ولد شيخ فحول … قولنى سلطانك ايلادى قبول

جمعه كون تذكير ايدر اول شمع كرم … مجلسى اتدى بغايت كرم و نرم

شور باران اچدى حددن جاى اشك … اولدى جارى دين دن قان مشك مشك

پس بو حال ايچنده كره حال شيخ … پادشاهه اتدى بنغ قال شيخ

ديدى اى فانى جهانه پادشاه … بر اكى كون پادشه سن جان پناه

بيل و آكاه اولكه يوكن شاهسن … نه بلورسن كرچه نه آكاهسن

بز ايكيموز كرچه سلطانلرز … حكم اياسى حاكم فرمانلرز

ليك سن سلطانى سن ظاملرك … بن شهم سلطانيم عالملرك

سن فريدمسن بنم اما همان … پادشهلكك هين دز بو زمان

بر نفس موقوفدر سلطانلغك … آقى بلدرمز سكا نادانلغك

چونكه تفسكدن سنك اولدى نفس … چيفه نه اشتر قلور و نه جرس

تخت و بخت و مملكت اقعابله … يوغ اولور سن سن بكل اسبابله

قوله تعالى كان لم تغن بالامس

دانه كم دولت اضرغى كون جو غدى … يوكن اولدى ايله صكره دولت بوغدى

پادشه ليكم بنم داخى بلى … بر نفس بغلوسى در اما ولى

اول نفس نفس نفيسمدن خروج … ايدجكدر ايدجك خفه عروج

قالسر انسابم اولادم بنم … خيمه‌يم بن اندر اونادم بنم

تا قيامت ايدسر لردر قيام … نبنه كم بو بردى اولجر الانام

كل سبب ونسب ينقطع الا سببى ونسبى

قطع اولور كلى سبب كلى نسب … الا انلر كاوله بالكا منتسب

شمدى بن خود كيدرم اما سكا … اوله معلوم اى شه ملك فنا

کم بنم ارد ومجه بر لشکر گلور / سرورا تاتاریانڭ برابر گلور
لشکری اغر جنود الله در / کوندرن اول لشکری الله در
انلری حق خلق ایدنجك تا بجلق / هم سخطدن هم غضبدندر اندی خلق
طوتسه در هب خراسان ملکنی / بزم بلخه خمر تلخ هلکنی
صونسه در بیته کم ساقی شراب / بیقسه در ایلیوب مست وخراب
ای ملك ملکوکی الوب سیفله / صد هزار اندوه درد وحیفله
منزعج قیلوب سنی اول قوم شوم / آخر الامر اوله در سلطان روم
اشبو تقریری ایدرکن نا کهان / اوردی بر نعره او شاه اگهان
اولدلر بیهوش او قومك اکثری / کوردلر قوپدی یرندن منبری
قوپدی محرابی منبر اول زمان / تا میان مسجد اولدی روان
اول جماعت کوزلریله کوردلر / هیبتدن نیجه لر جان ویردلر
روز شنبه بلخدن هجرت قلور / جانب بغداده پس نهضت قلور
بیشه ارکور مشدی مولانا شیشه / اننده بیلیه علادین قرداشی

همچنان نقلدرکم

چقدلر چون طشره هر اهل بقاع / بولدیلر کم وار هر اهل قلاع

دوشلرندن کوردلر پیغامبری / حاضر اولك کلدی اول نور احد
رغبت تا میله استقبال ایدك / مرد می اول منزلك اول بقعه نك
آدمی بر ایکی کونلك یول کدر / اولدلر چونکه شهر بغداده یقین
دیدلر قاندن گلورسز شیخ وشاب / حضرتی باشی قالدریوب دیدی جواب
کلمدیم دیر بونلرن دیر سروری / شاه عالمها بهاء الدین ولد
ایرزی نورزن سرمه اقبال ایدك / کلدیم اول شه دخی اول قلعه نك
اول شهه اکرام ایدر عزت ایدر / کوره جك شهرڭ حقیر آنی همین

من الله والی الله ولا حول ولا قوة الا بالله

کالوزا اللهدن اللهی یوز / مرجوعز بینه اول اللهدر
کمسه نك یوق قدرتی وقوتی / لامکاندن کلمشوز بزای عمو
ایشدب آنی حیران عرب / بندرب بو نلر برینی اتنه
وار دی سر قودی چون اکرام ایلکد / هر کون در دینز اول برما هی یوز
منزلمز اول او لودر کاهدر / اله کم اللهه در ای فتی
لامکانه کیدرز بینه فمو / قالدلر حیران و کوردیلر عجب
صلدلر اولدم خلیفه فاتنه / پس بو حالی قالی اعلام ایلدی

ایشدیب آنی خلیفه اولدی دنك
شهره وردی کتوردی بیوك رنك

ایشدیب بو سوزلری دیر اول سند
بودکل الا بهاء الدین ولد

زیره کم بو طرزده سوز بو زمان
سویلمز بر کمسه اول سویلر همان

شط کبی بغداد قومی پس اقوب
شیخله اول حضرته قرشو چقوب

شیخ انوب اتدن ایرنجك حضرتی
اوپدی دیزن شیخك اندی خدمتی

خانقاهندن یکا اولدی زوان
شیخ ائمه یه منا سبدر همان

مدرسه در ایلمز آنی قبول
قلدی پس مستنصریه یه نزول

شیخ شیخك اندی چونکم یدکن
چوکدی دزا وکندن چکدی اکن

پس بهاء الدین ولد حضرتلری
شیخدن کوردی چو بو خدمتلری

دیردلرد ك بوندن بز لکنکر صلوب
اوله بیدق اشبو یرلرده قلوب

لیك شیخه آنی ایثار ایدلم
مکه عزمینه بو یردن کیدلم

نقلدر کم

پس همان ساعت خلیفه سه هزار
سیمی بر زرین طبق اچره قوبار

دوزدب انواعله نزل عجب
ایلیوب شیخك رضاسنی طلب

مقدمن سرمایهٔ اقبال ابد
کا اول شهه حق القدوم ارسال ایدر

دیر قبول اتما بو بیاتی اول همام
مالی هب مشکوکدر زری حرام

بو یله دیبوب شیخ چون اتمز قبول
پس خلیفه ایشدر اولور ملول

دیرلر ایتله ظالم وجه باکدی
کم نظیری یوق عدی نایاك کدی

او قیوب شیخی دیر اول شاه زمن
اول کشیی کوررن البته بن

شیخ ایدر اول کشی ویرمز رضا
قالدی حیران ارده مرد خدا

اول اولو بیمه ولاینا یه سبب
بو خلیفه یسه رسبا سنا یه سبب

دیدی پس ناچار اول تدبیر جو
جمعه کون کوریسون اول تذکیر خو

کلدی شیخه شیخ بی حد و قیاس
یلوریب تذکیر قلدی التماس

فان الذکری تنفع المؤمنین

لطف ایدك تا کم اولا لر مستفید
اولمیوب نومید اولا لر نوامید

حق دیدی قرآنده چون تذکیر قل
نفع ایدر مؤمنلره تذکیر بل

شهر قومی دید کم عشا قدر
مجلسو کوزه سزك مشتا قدر

خوش دیدی لطف و حمایت ایلدی
راضی اولدی و اجابت ایلدی

آچدی چون شیخ اول در دروازه‌یی
صالدلر شهر ایچنه آوازه‌یی

کای مسلمانان بلك بلخی ولد
وعظ ایدر بو جمعه اولیتر احد

جمعه کون اعیان شهر واهل دلق / جمع اولورلر جامعه مجموعی خلق

لطفله هر بر لطیف الفاظ دهر / بر بر ابتدلر اوقور حفاظ شهر

اول کون اولدقلو دقایق سویلدی / سر بسر اجدی دقایق سویلدی

کاهل مجلس سربسر مشتاق وار / مست وبیخود اولدلر عشاق وار

اعلدی اندن خلیفه اول قدر / ذکر کوز یاشن انی کم وصف ایدر

ختم تذکیر ایتدی چون دلبندنی / قلدیلر آجوب رخ دلبندنی

دیر خلیفه به تقوی پای ناخلف / دیرلکی بو بلامی ایتله دی سلف

دین ایچن شرع ایچن ای عجب / بو شریعت ترکله نولدی سبب

بو دلیلی بر کتاب الله ده / کورمدک ایشتمدک افواه ده

اشبو فتوا برجرده کلمدی / بر کتاب معتبرده کلمدی

کر طریقت ایچره جمله ملتی / بولمزسن آره سک بو حجتی

بر خلیفه نک بو فتوا لنن یوق / هیچ ائمه مک اشبو افعالندن یوق

برنه وجهیله بونی کوردک مباح / کندکه ای بی صلاح ای بی فلاح

خوف تعالیدن تنبیدن سنی مکر / بوندن ایتمزسن حیا اندن حذر

حاضر اول اوش کلدی کوچک خشمله / لشکر تاتار آتش خشمله

امروتقدیر

امر وتقدیر اله ای بی رشید / اولدرر کم ایلر سنی شهید

کین دین احمدی زار و نزار / اولدرب انلرا لااسندن دمار

حاضر وقت اولجاب عقلتی / چشم دلدن اجمغه قل رغبتی

کوزی هوشک اچ اچلسون چشم دل / توبه ایت زاریله استغفار قل

نقلست

پس خلیفه اسب واسبان ونقود / کوندرر بینه بینه ویرمز وجود

لا تحل الصدقة لغني ولا لذي مرة سوي

صدقه اولمز حلال اولکم غنی / اوله وقوت ایا سی و نبی

باکه وار مالم منالم بیتنجک / اسبم اسبابم کفایت ایدجک

کر اولم مایل عطاسینه انک / مانع اولم پس قضاسینه انک

لا راد لقضائه ولا مانع لحکمه یفعل الله ما یشاء

کم اولا آنک قضاسن قیله رد / مانع اوله حکمنه ای بی خرد

یفعل الله مایشا دیر او مرید / حکم ایدر حاکمدر اول مایرید

کتممشدی داخی شیخ دین ود / اول خلیفه ایرشدی بو خبر

کاتدی چنکز خان ایریبا نصد هزار / لشکریله شهرنی بلخک حصار

بر نیجه شهرین خراسانک خراب
ایتدی غارت آلدی مالن بی حساب

بولندن خلقنک بای و فقیر
کیمین اولدردی کیمین قلدی اسیر

قوم چنکز خان کلنجک بونک
ایتدی بر لشقوم بلخ آنکله جنک

وار ایدی چنکز خانک اوغلی تولی خان
اذلو او لکمیشدی اول اولو خان

بر اوغول کلمیشدی جغطای نام
تولی خاندن مختهر بین الانام

دشدی تا که جنک اچنده اول اوغول
کلدی چنکز خانه غایت سخت اول

بس یساغ ایتدی که الله کیرن
اولدیره لر عالی و السون و دنی

ایلمیجک بو یساغی خانلری
قردیلر بولدقلری اوغلانلری

بردیلر قرنینی بو کلوغو تنک
کسدیلر باشن هر ایتک هر اتنک

شهر بلخی قلدیلر زیر و زبر
ایتدیلر بیره برابر سر بسر

اون اکی بیک کوچه نک مسجدلرن
اودا اوردیلر یقدیلر سقف و درن

اوردیلر اون درت بیک آخر ایان
اهل علمی قردیلر بنجه هزار

کم عوام الناسی ایشالر رقم
دندرم یوز کا عدو صینه قلم

ایکی یوز بیک آدمی شدی یره
اولدی صحرا طاغ و طاغ اولدی دره

لشکرک کوردی اوکی اولدی تباه
قجدی دوندی آردینه خوارزم شاه

بو مهیدی وار ایدی شیخک عزیز
صاحب کشفیدی ارباب تمیز

اول عزیزه بلخک اعیانی مکر
یوز اوروب یوز عزتیله دیدیلر

بیزی حفظ ایت ایسته ای نور آیتی
دفع اولا تا بو قضانک ظلمتی

اول شب اول درویش تا وقت سحر
جو تضرع ایلدی چکدی سهر

اولکه کوردی کیبی عیان در راز اکا
ایردی هاتفدن سحر آواز اکا

یا ایها الکفره اقتلوا الفجره

ایردی کافرلر ایشیدک فهو
قتل ایدک فاجرلری خال و عمو

بعد سه روز ایردی اول قوم پلید
ایتدیلر آنی و اول قومی شهید

چون خلیفه ایرشدی بو خبر
ناخوش اولوب جاننه ایلدی اثر

کوزلرینه انتقال مملکت
کوردی نور اولکون زوال مملکت

بس اوچنجی کون بهاء الدین ولد
اول جمالی کعبه اول نور احد

کعبه یه کوفه دن بولندت عزم ایدر
حج ایدراندن دونر شامه کدر

رغبت ایدی اهل شام اکا عظیم
ایستدیلر کاوله اول یرده مقیم

اولمیوب راضی ویرا امر پادشاه
ایلدی درکم بیزه پیر و بوتکاه

روم ایلنده قونیه شهرنده اولا
ایله ویر کبیر ربی اول سلطان بو

اول زمانه سلطان علاء الدین روم
اول شه عالی علم فرخ قدوم

اول شه چرخ اشتر وخورشید کوس
سلطنت تختنده قلمشدی جلوس

شهر سیواسده حرم سلطان اجل
ایشدر خوارزمشاهی کم مغل

قومش وگلمش خلاطی بی قرار
تختگاهه اتمانه گلوب اتمش حصار

چکدی لشکر حاصل اول شاه وحید
لشکرین صیدی انده اتدی شهید

فقطع دابر القوم الذین ظلموا والحمد لله رب العالمین

حمد لله اصل و نسل ظالمین
قلمدی هب کسدی رب العالمین

التی یوز بیکرمی سنه هجرتک
اولدی واقع واقعی بو فتحتک

نقلدر کم

سیر ایدر منزل بمنزل مثل ماه
ایرشورلار نیده یه اول پادشاه

میرموسی نام شهرک داوری
ایشدر زفرشو چتر اولکهوری

اولور اول شاهک مرید و بندهسی
سرقویب پاینه سرافکندهسی

اوز سراینه اوقور اول جان پناه
راضی اولمز مدرسه ایستر اوشاه

اولمزدرس پادشاهی کسه
میرموسی دوزدر بر مدرسه

بیدی ییل مقداری یا کم یا زیاد
اولورانده اول شه نیکونهاد

انک مولانا بی اول شاه اورر
بر یوزی خورشیدی اول ماهه ویرر

وار ایدی بر خواجه شرف الدین نام
معتبر بر خواجه بیدی اول همام

کم سمرقندی یدی لالای شاه
بر قزی وار ایدی یوزی کون الینی ماه

بر ملاحت بحری بر بدر تمام
بر قمر سیما گوهر خاتون نام

بر عروسی ایلد اول سلطان راد
اول عروسی آلورا کا اول قباد

ویردی اول درون اکی دریا احد
بر علاء الدین بری سلطان ولد

التی یوز بیکرمی اوچنده بدی سال
قد جری ماء الفراتین وسال

نقلدر

والدیله حضرت سلطان ولد
آیله اولمشدی اول بدر احد

کم اکی قرداش صنوا کنز کورن
اول اکی بی آیله اولکر کورن

اول اولوب توحید بر جینک مهی
یعنی مولانا موحدلر بهی

اون سکیزنده تأهل ایلدی
اون سکز بیک جزوی بر کل ایلدی

حضرت سلطان ولدله والدی
اول بورو کعبهء اقبال ایدی

اوله لردی هرنه مجمعده که جمع
والدینک شنه ولدی اولیوزی شمع

اول الف قد ایلمش جانده یر
کم و بیر ری دم بدم یانده یر

نقلدر

بر زمان لارنده ده اوكدجو شيخ   كوكبى عالملره طوغدى چو شيخ

آشنادن بر ايكى بيگانه دم   ميرموسى يه ايدر سلطانه ذم

شهر لارنده يه ديرشوكه كبى   شه كلوركم بر دخى آنك كبى

شه بولنمز آرسك عالملرى   كابلمش اوزينه قول عالملرى

آنكيچون مدرسه بنياد ايدن   شيخ ادينه صاحب ارشاد ايدن

اول اولوبى عاقبت اول ده دلكه   آلى قونيه قوميه بوندن گله

زى دلبرى وزهى جرأت كا ايدر   پادشهدن ايلمز خوف وحذر

انلرك سوزيله سلطان بى سبب   ميرموسى قولنه ايلر غضب

بر مثال بى مثال ارسال ايدر   بزاكى بدقال ايدر بن حال ايدر

ديركم اى غافل بو دكلو غفلته   نه سبب كا ايره بو حد غايته

كاول عزيزك شمه حالن بزه   اتمدك عرضه نكو قالدى بزه

ميرموسى يه چون ايردى اول مثال   عرضه قلدى شيخه شيخ خوش حال

دير علاء الدين ملك ايچر شراب   مجلسندن چالنور چنك ورباب

چون بولوردن شيخ قلمز اوزنى   بن بخاسى كوردم آنك يوزنى

دم بدم بو واقعه اولمزدن اوكك   اول ميله بو قدح طولمزدن اوك

استر يدى ميرموسى خدمته   عرض حال ايده قونيه دى حضرته

بو يره بو كره طوروار خدمته   كوردكك عرض ايتا وعالى حضرته

نقلدر

ميرموسى قودى شيخ اوكنه سر   وآردى شاهه ويردى شيخدن خبر

ذوق ايدب شه شوقدن زار اغلدى   شكرن شكر ايتدى تكرار اغلدى

ديدى بر درر انجلا بن برصدف   شكركم دوم ايلنه ويردى شرف

كر بو ملكه اول قدم رنجه قله   شهر بر در اول قدم گنجه قله

عمرم اولدقجه بن ايچمم شراب   دكلمايم چلمه چنك ورباب

شهرمه كلسون تنك اول شاه فريد   بالاراده اوله بن بنده ومريد

ميرموسى يه ويرر تشريف خاص   خدمت شيخه قوشر بر فوج خواص

شيخى اولاديله واصحابيله   آلدى كلدى قونيه احبابله

ايردى چون شاهه پيام مقدمى   شاه وشاهك همدلى وهمدمى

نه قدر وار ايسه ارباب قلم   جمع اولب مجموعى اصحاب علم

قونيه قومى جمله استقبال ايدر   پاى بوسن پايه اقبال ايدر

ایندی اتدن اوپدی شیخك دیزینی … دیزینه باش قودی سردی یوزینی
ایستدی اوپه آلوب صوندی عصا … اول عصا کوردی شاه اژدها
اول تطروب کا ایتدی کوم اولا آب … دیتردی صوق طوتدی تب بی تف و تاب

مثنوی

هیبت باز است بر کبک نجیب … خرمکس را نیست ازین هیبت نصیب
هیبت حقست این از خلق نیست … هیبت این مرد صاحب دلق نیست

ترجمه

هیبت حقدر دکل بو خلقدن … کلمز اول بو مرد صاحب دلقدن
هیبتن بازك بلور کبک نجیب … خرمکس اولانه یوق اندن نصیب
ایندی سلطان سراینه اکا … یره یره ویرمادی اول سلطان رضا
دیر ایمه یه مناسب مدرسه … اوله بر منزل مناسب هر کسه
شیخ اولانه خانقه میره سرا … تا چه خاندر ملایم کاوله جا
زاویه درجای درنه ای حبیب … مصطبه در انکه کم اوله غریب
پس بوشالوب مدرسه التونپا … ایلدی آکا نزول اول پادشا
هر نه ترتیب کا کسلطان کوندرر … المز اول اشکو کوردیر دندرر

مالکم انم درم ایدیب غنا … حاصل انمشلر بترادر بکا

نقل اولنمشدر

حضرت سلطان علاء الدین مکر … شیخه بر کون بر اولو اجلاس ایدر
شهرك اعیانن قمو دعوت قلور … اوقور اول سلطانی جمعیت قلور
قرشو وار شیخی سلطان کا توزر … دیلك ایلر شیخی تخته کاجورر
دیر که بن بر نبیم نبی صنعت … ظاهر و باطن سنکدر سلطنت
بنده یم بن صاحب فرمان سن اول … شمدن کیرو شها سلطان سن اول
شیخ سلطانك کوروب خوش سوزلرین … ایدی خوش خوش بر ایکی کوزلرین
اهل مجلس کورم او خمرك صافنه … آقربن ایلر شهك انصافنه
سلطنت تختن چو شه تعیین ایدر … شیخه اول تعظیمه هب تحسین ایدر
شیخ ایدر ای شه بنکو صفت … سانك اولدی ملك دنیا آخرت
همتن شیخك کورر سلطان مرید … پس ارادت کا توزر اولور مرید
آتی کوربجه خواص پادشاه … هب مرید اولور دل و جاندن سپاه
زر قینا نلق لر قلورلر اولقدر … کم زر بله ایدا اولور سنك و مدر
چونکه بر مدتن بهاء الدین ولد … سوردی عمر ایرشدی فرمان احد

اولدی اول سلطان دین صاحب قرانی — ایشدنلر دکدلر قانیله یاش

عبدونی سلطان عبادت ایلدی — کلدی اول شاهی عبادت ایلدی

کوردی چوق حیفا ایلدی چوق اغلدی — کوزی آچوغیدی اچوق اغلدی

دیردلردم تخته سلطان اوله — ای کوکل سن بنن فرمان اوله دك

بنم سرلشکر اولیدم سال و ماه — فتح ایدیدم عالمی ای پادشاه

بو بوردکم نیتك خالص دور — حضرتك حقه محب مخلص دور

بن شهادت عالمندن کیدرم — اول سعادت ملکته نقل ایدرم

آز زمانده سن دخی ای پادشاه — جان جهاندن ایدرسن جایگاه

کجدی اول کون ایرنه سی بر کونده — او قتوب اول کون شه فرخنده

جمعه کون سلطان نقشلق اولجق — نور خورشید بله عالم طولجق

اون سکزنده ربیع الآخرك — اول شهك هم باطنك هم ظاهرك

التی یوز یکرمی سکز ندیدی سال — کا انتقال اتدی او شاه خوش خصال

شعر

سافر الی الفردوس یبقی نزوله — بمقعد صدق فی جوار المهیمن

ترجمه

کیتدی فردوسه کلزار رحمته — مقعد صدقده جوار حضرته

مثنوی

رفت آن طاوس عرشی سوی عرش — چون رسید از هاتفش بوی عرش

ترجمه

کیتدی اول طاوس عرشی سوی عرش — ایردی هاتفدن اکا چون بوی عرش

تاریخ

بونک ایکسن ایکی سکزدن — قو عشراتك اوندن وار آلتی

برن آحاد اوندن کاوله تاریخ — مئاتن اوندن قو باقی قالانی

وفاتینه او عالم شهینک
سنه و مك راست در بو قدر بلا ١

مناقب حضرت سید سردان سید برهان الدین محقق ترمدی قدس الله سره العزیز

منقبت سید سردان ما
در دو جهان حجت و برهان ما

دیمکه یوز اولشهه برهان دین
ویردی یوز اوزره یری برهان دین

خدایا چو صبحم ز خورشید ترمد
بده روشنی یعنی از مهر سید

حکایت

راویانکم واهب اخبار در
صاحب اخبار در اخبار در

ویردلر ایله خبر کم سیدك
حضرت سلطان ملك ترمدك

ادی ترمدده خراسانده مدام
سید سردانیدی اول شاه کرام

قلدغی دایم ضمایردن بیان
هر ضمیری هردم ایلردی عیان

سویلدوکی صرف غیبیات ایدی
غیب علویات و سفلیات ایدی

اول زمانکم شه بهاء الدین ولد
بلخدن کتمشدی اولسر احد

سید سردان اوشاه کامکار
اتمشیدی شهر ترمدده قرار

بر نیچه ایام مدت صکره اوشاه
معرفت سویلردی برکون چاشتگاه

جمعه کون ماه ربیع الآخرك
هجده روزی اوماه فاخرك

التی یوز بیکرمی سکزنده یدی سال
کریه زار اتدی ایدی ابتهال

دیدی دردیغا حضرت شیخم بنم
حضرت پر رحمت و شیخم بنم

عالم خاکی قیوبن حضرتی
عالم افلاکه قلدی رحلتی

حاضر اولن یکسر اولدن فتی
ایدلر تاریخ اووقت و ساعتی

رومدن اول ایا که پس ایدنلر سفر
ویردلر انلر دخی ایله خبر

پس نماز قیلوب ایدیلر عزا
ایلینجك قرق اولمرد خدا

دیدکم فرزند شیخم بیا لکز
قالدی یوللر کوزدر خوش فالکز

اکه وار هتی با که اولدی فرض عینی
اول حسن وجهی کورایین بن حسین

کچدی لیکن اوسنه بریل تمام
براکی یا دیله انزن اول همام

عزم روم اتدی و کلدی قونیه
بوزن اول خورشید صلدی قونیه

اندی مولانا سفر اتمیشدی
قونیه دن لارنده یه کتمیشدی

مسجد سنجاریه قوندی اوشاه
اولدی انن اول کونش بو نیچه ماه

براکی درویشله اول آفتاب
یزدی بر مکتوب کوندردی شتاب

سیدك مکتوبنی او بر کودب
بو ایکی بیتی و قودبو نهره سراب

هزار سال بباید که تا بباغ هنر
ز شاخ دولت چون تو کلی ببار آید

بهر قران دیهر قرانی چو تو کی بود … بروزکار چو تو کس بزور کار آید

ترجمه

مکر ستیاغنی سال و مه کرکوردصد هزار … شاخ دولت بر سنك کبی کلمی بر ماکه بار

بنغرانی بر تعدن اولمیاسینك کبی … روزکار ایله کوردر سینك کبی روزکار

سرعتیله اتدی رحلت او همام … کلدی شهره اول شه عالی مرام

سیندواهدی ورنجه سینك … صیحردی سید برونی مسجد

ایلدی خورشیدی استقبال ماه … اویدی قوجدی بر برینی ایکی شاه

مثنوی

هر دو بحری آشنا آموخته … هر دو جان بی دوختن بر دوخته

ترجمه

ایکی بحری آشنای آشنا … ایکی کوز بر کوهر ایله روشنا

بی‌جهود اولدی بر زمان ایکی خدیو … قوبدی یارانك نهادندن غریو

اندن اول شاهه امیر خوش خصال … سوزه کردی قیلدی هرفندن سؤال

هر سؤالینه انك اولدی کامیاب … اجدی اغزن نوع نوع اندی جواب

طوروب آیاغنه باش قودبو سلر … سنه باش قوردك اویودك قوسلر

علمه انکدن ای جان پدر … صدد رحله ایلمش سن دربدر

لیکن

لیکن انکدن سنك هم علم قال … برکمالیدی تعین هم علم حال

علم حالی کانبیانك علمی در … خاص حقك اولیانك علمی در

عالمیدی اولکم اول علمیله دن … قومش اول علمك ادن علم لدن

وآتیناه من لدنا علما

خضر ایچون موسیه دیر یعنی خدا … یا تمزدن علم ویردك بز اکا

شیخم انکدن او علم ایردی کا … حاصل ایت بندن او علمی لحنی تا

ظاهر و باطن او شاه آکهدر … وارثی عینی اولاس اول شهك

هر اشارتکم بیوردی اول فحول … خوشنود اولدی مطیع اتدی قبول

طوردی مسجددن او سلطان هدی … مدرسه‌یه الدی کندی سیدی

مدرسه ده اولدی طوقز ییل تمام … خدمت ایتدی سیدی اول نیك نام

بعضیلر دیر انی اولمشدر مرید … بعضیلر ایدر بهاء الدین فرید

بلخ شهرنده ایکن اول شاه فرید … اتمشیدی سیده آنی مرید

سیدی لالا و آتابك اکا … ایلمشدی کانی سید دایما

ایلکینجه که طوردی کاه اوتوردی … کزدردی او فرهنك کوتروب

کاه کوکسنده طوتردی جان کبی … کاه النده دسته ریحان کبی

نقلدر

چونکه سید اولدی مولانا ایله … اول کنش بر نیچه ییل اول آیله

حضرتندن سید سر دانمز … استدی دستور اول سلطانمز

قیصریه شهرینه اول شهریار … واره بر مدت ایده انده قرار

ویرمدی دستور مولانا اکا … کا اوله عازم قیصریه دن یکا

استمزدی قونیه دن کیتدوکنی … استمز جانک بدن کیتدوکنی

صعب بو خاطردن اول حضرت کنه … مشکل اول فرصت بوله غیبت ایده

بر جماعت سیدی برکون مکر … باغ آراسینه آلور سیره کدر

قیصریه نک خیالی سینه سنی … ضبط ایتدی طوتدی زنک آینه سنی

سیدی درحال استر صبحگر … بیره ایلر تیز بیرندن ایرر

طاعذر عقلی چون استر دوشرز … بینه جمع ایلر بشینه دوشرر

بینه یاران جمع اولر ایلر سوار … وارر لر باغه چون ایدرلر قرار

سیدک اوکنده ذرلر چوکدلر … تیز آیاغندن آدوکی چکدلر

خرد اولمش آیغی برمقلری … قان آقیدر کوزلری از متفکر

کلدی مولانا آل اوردی اوستنه … اوقیدی فی الحال اوردی اوستنه

اولدی خوش درحال صحت بولدی اول … اول جراحت کیتدی راحت اولدی اول

ویردی دستور اول شه شیرین نفس … قیصریه یه عزیمت قلدی بس

قیصریه یی سوردی اول زاهد … دمبدم کوه عیلده اول قباد

خوش مناجات ایلر ایدی روز و شب … اول خوش آیین اول شه شیرین لقب

نقلدر کیم

سید سرهان او سلطان وحید … شه بهاء الدینه اولدقده مرید

بر زمان صحراده خوش دیوانه وار … سیر ایدردی خوش خوش اول مستانه وار

نور حقک ایتدکی غلبانندن … هر نفس هر دم ایرن حالاتندن

اون ایکی ییل باش آچوق یالن ایاق … طاغدن طاشدن بیشه دن اول شیر حق

آزبه اوتن کوتریلعن کوندن بر … ایلمج اوج بغراق ایدوب آنی پیر

جوعدن آغزنده دندان قلمدی … اولدی بشی خون جکر قان قالمدی

بر سحر هاتف بر آواز ایتدی سیر … شمدن کیرو ریاضت ایله دبر

سید ایدر تا مشاهد اولمیم … فی الحقیقه بر مجاهد اولمیم

هرنکم حضرتدن ایتدی اول طلب … حضرت عزتدن میسر قلدی هب

لیکن اول شاه ولایت دمبدم … فارغ البال اول شه ثابت قدم

آخره ایریجه عمر اول خوش خصال — کوسترر حال درونده اشتغال

نقلدر

براولو کلدی زیارت ایتمکه — آل اوپوب همتنا لوبن کتمکه

کیردی پیری سیدک کایبن خبر — کوردی یاتور ایغی پیرهون وزر

صومعه اوله رسمه بیدی مختصر — کم اکا صغمز اوکون بوزلوتمر

فاصدا بر قدرتقویب سره سویکد — براولو بر پادشه کلدی دیدی

سید ایدر ایمه بالکا پادشاه — ایسم اولبن پادشاه اولا پادشاه

سیدن اوزکه پادشه ورسه بکا — اوربن بوینی کتور دکل والکا

اولدی هیبتدن سراسیمه جوان — قالدی حیران نیته کم سرو روان

کلدی شه باش قودی ایزی توزنه — اوپدی آل سوردی یوزینه کوزنه

سید ایدر قاصد دی بر فقیر — کلدی بر مسکین وصادق بر حقیر

مرحقدن تا عنایتلر الا — لطفلر کوره حمایتلر الا

بو پیر اول شیخه بو درویشی زار — آز قلدی کم اولادلری زار

شاه جبیندن چقار بسیم وزر — سیدک آیاغنه ایثار ایدر

شهرک اولبرده اولن مسکینلری — ایتدی یغما جمله اول سیم وزرک

نقلدر

دیدی مولانا که سید حضرتی — بیز میله اولور یکن اول وقتی

بر کیجه بارئ تعالی کا هشتاد بار — آچدی یوز ایتدی تجلی اول نکار

ایلیوب هر بار اوله نغمه لر — خوش مناجات ایدی اول شب تا سحر

داخی بر کون مدرسه دن ناکهان — شور شیله چقدی اول شاه جهان

فرجی سن سور یو کندی اولدروان — اولدم ار دیجه بن اول شاهک دوان

سیدک دل آچدی بر هشیار دل — هپ فرجیک اوجینی بن راست قل

سید ایدر بکه یوق آنک غمی — سن دهانک راست قل اولدم فهمی

اولدی کج آیاغنه سر قودی زار — اولدی اغزی داست بیینه برقرار

همچنین نقلدر

سیدک حمامن بر کهنه پیر — خدمت ایتدی و تملق بر فقیر

ایستدی اولشه حمایت ایلیه — حقنه آنک عنایت ایلیه

بیر نه داخی تملق کوستره ب — اورمش آل کوردی تملق کوستره

لیف حمامیمش ایدر اشبو خر — داخی جاروب سقا بر تل بتر

آچمدی دره اولدی چونه درهم اکا — چقدی طره ویردی بر درهم اکا

نقلدر

عارف حقه دیدی برکون اول تقی　　قیصریه ده کنار خندقی
مسکن ایدی سیدک سرمست ناز　　اوتوردی خلقدن اولوب بی نیاز
لشکر تاتار اولدی مکر　　شهری ایدرلردی یغما سربسر
بیر سر وقتینه ایردی بصدی بو　　سیدن شمشیر آلتن دیدکه های
دیدی سید سر حق عز وجل　　های دیمه بورنده نقش مغل
سینی بلمز صنمه بنی بیلورم　　راست بینم راستینی بیلورم
ایدی آندی قودی سر اول شهسوار　　اولدی بردم اوترولو شه سوار
خوش کورب خوش حال اولوب اصحاب حال　　سیدن اول حالدن قلدی سؤال
دیدی مستور قباب حقدر　　اول قباب اچره شه مطلق دورر
کوردلر بر لحظه دن اول آدمی　　بینه کلدی دکدی برنج درهمی
سیدک دیابینه باش اچوبه وان　　سیدن اولوب مرید اولدی جوان

نقلدر

فاطمه خاتون صلاح الدین قزی　　شیخ زاده اول شه شه بین قزی
دیدی برکون بیزم اوده حضرت　　سید سردان اوجقدک رحمتی

دیر

دیر صلاح الدینه ویردم حالمی　　قاص مولانا قلوب قالمی

همچنان

دیدی برکون سید سردانموز　　حاجتوم حجت وبرهانموز
اشبو اوج احوالغیره آدمی　　استنسه افزون جو بیدر کمی
اول اولدر هر طعامی اولقدر　　اولکم کافی اولا اول ای پدر
ثانی اولکم هر لباسی ای فتنا　　اول قدر اولا که صووق اتمیه تا
کچمیه ثالث اولولق اولقدر　　بس دورر کم سحره یه طوتمایلر

نقلدر

دیدی مولانا او شیخ شاه بین　　رهنما و راه دان و راه بین
سید اندوکی دیا ضتن باره لک　　روز وشب کم خسبی و کم خواره لک
ایکله بیدیکم ده و پانزده روز　　یمز اچمزدی او شمع سینه دوز
چون تقاضا ایدی نفس لقمه جو　　اویدورب سکوار او شاه نیک خو
کیدریدی بشجی لردکانینه　　اولکجی آیاغی کوم کانته
اول تغاره کم دوکرلر آب سر　　چارسونک سکلری اندن ایچر
اولبقیه کم قلوردی آنده　　آنی نوش ایتمک دلردی آنده

دیردی ای نفسك سكا مردار خوار
وش آلم شوكا ایرر معذور دار

باكه زحمتده بومه ایرغ نوشی قل
آب شهد در سرخوشی اول ایچ جوشی قل

مثنوی

نان جو حقا حلالست و فسوس
نفس را در پیش ننه نان سبوس

نفس را اهل تا نكند زار زار
تو از و بستان و وام جان گزار

ترجمه

نان جو حقا اوله حقا و فسوس
نفس اوكنه قویه سن نان سبوس

كریه قلسون نفسی قو بیتسون اوده
اندن آل وجانكك بورجن اوده

ثقلست

سیدك اصحابی طوتب یونلرین
استدیلر كم یویالر طونلرن

ینچه كم ایندیلر استدعا او ذات
ویرمدی اول پاك و پاكیزه صفات

اون ایكی یل مستمر یارانلری
یوممشدی دیدی یویماز آنلری

ایدر او لورسه نجیدم بینه كیر
دیدلر بینه یویالم ای امیر

دیدكم بس كلمشوز بز جامه شو
اولمغیچون عالمه ای جامه جو

اولمك افزون جوی كم اولك فضول
بینی انجتمك دخی انك ملول

جامه یو مقدن شو كم مقصد در
جان یو منق اولمقصد بهتر در

ثقلست

سیدك چون ایردی عمری آخره
اول اولوبته باطنه و ظاهره

خادمه قلدی اشارت كم بكا
یوردی برد ستنی صو ایصتنای كیا

خادم ایدر صویی ایصتندم فقیر
طشره چقدی دیر طشره چقدم بن حقیر

قاپویی بر كتندی بر او آره ویر صلا
سید اندن نقل ایدی طوردم هلا

كوره یین بنلر در دم اول سر حق
صومعه قاپوسنه طوتدم قلق

آبدست الدی و اتدی اغتسال
اول ثنه فرخ رخ و فرخنده فال

ورد خندان كیبی اولدی جامه پوش
ایلیوب جام اجل مستانه نوش

یا فه سندن بیتنكم غنچه سری
قو بینه چاك ایلیو كلبرك طری

ویردی بر آواز كم افلاكیان
پاك و پاكیزه روان پاكیان

ایله دینجه اوشاه شهنشاه ك
حاضر اولدی جمله ارواح پاك

بس دیر ای حاضرانیا ناظر كه كل
اول امانتكم بكا ویر مشدی آل

ستجدنی ان شاء الله من الصابرین

خود لرسه یعنی ای شاه غنی
صابر بیندن یولسن ایدر بنی

کتمکه وصلت مین کلزنکا ایدب　　بوزباغی او قور آهنک ایدب

رباعی

ای دوست قبولم کن وجانم بستان　　مستم کن وازهردو جهانم بستان
باهرچه دلم قرار کیرد بی تو　　آتش بمن اندر زن وآنم بستان

ترجمه

ای دوست قبول ایله بو جانمی آل　　سرمست قل وایکی جهاندن بنی آل
هرنه‌که قرار ایلسه کوکلم سنسز　　اود اور آنه کم نی بکه بندن بنی آل

بویله دیبوب تحفه جان تسلیم ایدر
آب وخاکن روضه وتسنیم ایدر

مناقب حضرت مولانا جلال الدین رومی
قدسنا الله بسره العزیز

منقبت حضرت مولای ما　　حضرت پر رحمت اولای ما
بز قولنه رحمت اولی دردر　　چونکه کاو شهک حضرتی مولی در

خدایا بحق خداوندکارم　　کشایش تو داری کشایندکانم

حکایت

دیمش اولکم راوی اخبار در　　حاوی اسرار دراخبار در
بش یشنده یکن اوسلطان شهان　　یعنی مولانا او شاه آکهان
صحبتهیدی دک طورر کن کاه کاه　　اولوریدی مضطرب اول پادشاه
مضطرب اولوردی مضطر اولقدن　　کم طوتردی آنی اصحاب پدر
دستنه کلدر او سرو بوستان　　دست بر دست آنی طوتردی شنان
تشکل غیبی صورت روحانیلر　　کورریدی اول نظر ورنشه مکر
حال اولدی نیتا کم مصطفا　　اول کرم کانی او دریای سخا
شول ملکلر کم منورلردر　　کورریدی صورتن اول شاه حر
نیته کم شو جبریل امین　　صورتن کوردی اول ام المؤمنین

نیتنکم لوطِ بنیبیه ای فتی / درتِ املاککُ کوردی صوتنی
نیته کا ابراهیمه سایر مرسله / برکِ کل کبی شو طاهر مرسله
کَه قپودن کاه دیواریدن ب / کورِ نور لودی تمثل کو شهب
اکه ایدردی بهاء الدین ولد / غیبی لر روحانیلر ای لا له خد
کل کبی کورندکدن بو مراد / کم سکا غیبی و عینی ای قباد
درلو درلو ارمغانلردن نثار / ایلرخوشی رنکی و خوشی بو غنچه وار
بو نجلابن حالا لرحالا نتلر / سکر و مستی بی می و الا نتلر
بنجه بنجه اولشه احرارمه / واقع اولوردی خداوندکارمه
بو خداوندکار لفظی اول شهه / شه بهاء الدین ولد اولدی الکه
یعنی مولانا یه اندکن خطاب / اشبو لفظی دیردی اوله کامیاب
بلخ شهرندن ولا ینا اول شهه / اولشرف بر جیدن خشنده مه
سادِ سنه شول ربیع الاولکه / اولدی واقع غنچه اولترکلکه
التی یوز درددن بیدی اننه سال / طغدی اندن اولمه فرخنده فال

نقلدر

حضرتِ سلطان ولدشهین ولد / دیر کر بزمش شه بهاء الدین ولد

بر صحیفه او زره یکی خورشیددن / نقل ایدر اول حسرتِ جمشیددن
کم جلال الدین محمد بلخدن / اول ادی شکر دهانِ تلخدن
التی یاشنده بیکی بر آذینه کون / اولکه رشک ایلر یوزی آیینه کون
طاملر او زره سیر ایدرکن ماه وش / ماضئ قرآن اوتردی خوب خوش
جمعه کون جمله اکابرزاده لر / خدمتینه بنده و آزاده لر
جمع اولبنا وقتِ جمعه خاص و عام / انکله صحبت ایلردی مدام
دیر بولردن بیری اول عیسی دمه / صحبتا لم کل بو طمدن اول طمه
کلدی اول کل آقدی کلدن کلاب / دیردی اولشه شهد آزدن جواب شبر این
کم ایدر بو رسمه حرکت ای بسر / کربه و سک داخی سایر جانور
حیفا و لا مشغول اولمق آدمی / بونکله اولیکن ای جان آدمی
قوتِ روحانیسیزه یارسه / جانکزده میلِ جانی وارسه
پس کلک همتله پرواز ایدلم / چون هما کوکلرده پرواز ایده لم
اوچلم خوش آسمانلردن یکا / سیر ه بوزه آی و کون فلکا
کوردلر اول حالده اولحال حی / کنمکه یوز طوتدی اول اقبال حی
کندی کوکلردن یکا چون اول خدیو / اندلرهب وهم و قالدیلر عزیو

کوردلر بر لحظه دن اول شاهی آن   جسمنه ایرمش تغیّر کلدی باز
اول یوزی ماهی بنه چون کوردلر   آیغنده باش قویب یوزاوردلر
ایندی چونکم بیرم اول شاه فرید   اولدلر سرباز هب کرده مرید
ویردی اول حالات خوش خوش حاللر   کاولدلر باشی اَچوق ابدا للر
آچوق اچدیلر باش اچدیلر قمو   کاولدلر باش آچق ابدال ای عمو
بن ینه کله سویلیرکن دیدی خوش   اللی بتی بر جماعت سبزپوش
آره کوزدن کندی کوکلردن نکا   کوکلری هپ سیر ایدرلردی بکا
اندن کله کوکه چون قلدم عروج   کوردم آنی که وار منزل بروج
ایردی یارانی کوکه چون شینو   پس بره ایندردلر اول دم بنی
اول بر بچون ایکی کونی ترک ایدن   تاب ویرب تار عشقی برک ایدن
اول زمان اوج کون بر یاد یر ده بیش   کوتن بر بردی او ماه منیر کیبش
اللی سیدیکی کوتن بر کز بردی تا   انی کیچون اولدی شاه انقیا

نقلست

حضرت سید حکایت ایلدی   اولدی اوی روایت ایلدی
دیدکم شیخم بهاء الدین ولد   بنجه کز یارانه اولشه بین ولد

بو بر بدر اولشه شهزاده راد   کم خداوندکارم اولور زیاد
اصل و نسلی پادشهلر در جلیل   هب اصالتله وزره شهلر در اصیل
جدّه سی شمس سرخسی دختری   نه کتش در کور اوبنکو اختری
شمسی دیرلرکم اتادندر شریف   ایمه کورد نسلی علیه اولظریف
بیلنم آنم دختری خوارزمشاه   کم خراسان ملکته در پادشاه
آنم و آنم اتاسی انه سی   شاه بلخک دختری فرزانه سی

مثنوی

این نسب خود بوستان را بوده است   گر شهنشاهان نه بالوده است
مغز او خود از نسب دور است و پاک   نیست جنسش از سمک کس تا سماک
تا به پشت آدم اصلا فنش همه   مهتران بزم و رزم و ملحمه

ترجمه

بو سنیعنکدر او شاهک بو نسب   کا اولو شهلردندر اول خوش لقب
مغز نغزیدر نسبدن دور و پاک   جنسی یوق کمسه سمکدن تا سماک
آدمه ایرنجه اصلا فی قمو   بزم رزمک مهتری در ای عمو

نقلست

اول کوکل باغنده اولن کوز کوزی   یعنی مولانا بو راز اوزی
دیر یدی یاشمده ایکن اول قمر   کون کبی طور رسم نماز ایتسم سحر
سوزده کوکنه اوقردم اغلیو   سوزینی جایندن جکرلر طغلیو
حق بکا ناگه تجلی ایلدی   بن قولن اولشه تسلی ایلدی
شویلکم بیخود اوزمدن مست وار   کندی می باشدن جون اولدم هوشیار
کلدی بر آواز کوردم حقی جون   کای جلال الدین جلالم جستجون
جهدی قو بیهوده مجاهد اول بوری   شمدن کیرو مشاهد اول بوری
اول عنایت شکرینه بن کوششم   ازتوق ایتدم اکسمادم جوششم
اوقیوب عبدا شکورا آیتن   قوللق ایتدم قومدم شه خدمتن
تا مکر اصحابمی احبابمی   شول عقیبنجه کلن اعقابمی
هپ هوا میللرندن دینه کوردم   قومیم ناقص کماله ایی کوردم
بو کمال ناقصی داخی قوما   کلدی ای عیسی نفس آتی اوما

مثنوی

راههای صعب پایان برده ام   ره برا اهل خویش آسان کرده ام

ترجمه

منزله

منزله بر چشمه وخان ایلدم   یوللری اهلومه آسان ایلدم

تفلست

دیر صلاح الدین اوشاه صفشکن   اتوردم سیدک قاتنده بن
حال مولانادن ایلرکن بیان   دیدی بر سوز بر کون اول کوندن عیان
کم صبا وقتنده لالادم اکا   بن اتابک پادشاهی اول بکا
گاه گه کوکلره کا ایلردم عروج   اوقرمق بیله ایلردم خروج
اوقرمق اولشه والای فرش   بیله کیدردی اول بالای عرش
بیست کره بلکه داخی بیشتر   آنی کیجون اولدی اولشه بیشتر
بینم اندن جوق حقوقم واردر   بن آنک خود حقنی بیباردر
سمع مولانا به جونکم بو خبر   ایردی اول منصفا وشاه دادکر
ایلدی دربی بکه صدچند اندرر   غنچه سی اولکم کل خندان دردر
طبطلو اولخاندان احساندهر   کم اکا قولدر شو کم انساندرر

شعر

احسن الی الناس تستعبد قلوبهم   وطالما استعبد الانسان احسان

ترجمه

حسن خلقیله قول ایتا وزو کر خلقی اکی قول ایدر انسانی احسان کرا ولاظالم دخی

نقلست

شه بهاء الدین ولد اول پادشاه چون جهاندن ایلدی رحلت او شاه
ایکی یلدن صکره چون شمس و قمر سنیله قلدی مولانا سفر
قیصریه وردیلر خانه نور قالور آنده سیته بو ها نوز
قالوراندن چونکه اول شه شادکام اول سعادت صبحی ایلر عزم شام
شامده اول صبح دولت شغل ایدر اول یوزی خورشید اول آلتی قمر
کم اولور دیده ورنت یل اوله نام کیمی ایدر کم یدی یل والسلام
تا علوم ایچره او صدر طولونور بدر کبی کامل اولور صدر صدور

نقلست

سیر ایدر کن شامده برکون مکر بو العجب بر شخص کورر اول قمر
بر نمد کیمش بولت کبی سیاه کون کبی اورتمش بشینه بر کلاه
شمس تبریزیمش اول شاه جهان مختفیمش اول ابر سیاه ایچره نهان
اکا اول شه کوستر بجه اشتغال ناپدید اولدی او مه مثل هلال

نقلست

شامدن دولتله اول صبح ظفر قیصریه کلورایلر سفر
قیصریه کلیجک حضرتی کوردی سیدا ول فتی ابن الفتی
علم ظاهرده او شاه شاه زاد آنه سیندن صد درج اولمش زیاد
علم باطنده دخی بر بنجه کون خوض قل دیدی بر در علم لدن
استرم بنیم قتمده خلوته کیره سن مشغول اولاسن طاعته
آکه کم ایلر اشارت شاه حق صدق نامیله تلقی کوسترر
دیدی بس سید یوکون کیرا وتوز دیر اول آز در قرق کون اولسون اوجز
بس بر ابریقیله برنج قرص جو برله کیرر خلوته اول ماه نو
خلوتک قاپوسنی سید چیوز تا دلندن محو اولا جمله صور
قرق اولدقده خلوت قاپوسن سید آچر کورر اول شه طاپوسن
کورر اول کنج نهانک حضرتی کنج فکرت حضوریله سفتی
باشنی حیرتنه قاسینه صلوب باطنی بحرینه بحروی وش طلب
سیر انده غرایب اول همام او نورر اولمش مراقب والسلام
کوردی سید بتمز اول صاحب نظر آز قوی آزقون بس اولور بیرون در
جون او ماه چارده شب ای اخی بس آی اودکون چکدی بر چله دخی

قاپویی آچوب کیردی اول همام | اول قیامت ایلمش کور رقیبا مر

کوردی اول شه نیننه کم شمع طراز | آیقدر اشک نیاز ایلدی مناز

سیدالن ایتدکی ایدر یننه | قاپویی دیوار ایدر کیدر بیته

چله چونکم اوج اولور سید شتاب | خلوتک قاپوسنی ایلدی خراب

قاپودن تیز اول اولن دینه دیدکی | صیحه زطنطنه تبسم ایدرک

قرشو وارر سید اولشاهه دوا | ایکی کوزندن اوبربر تیز روان

بربرینک اول اکی کون بودلو ماه | خاصة الله او خاص خاص شاه

جام زر کیبی هاینی اوتیز | زر کمر کیبی میانینی قوچش

کوردی ایتمش جام لعلی باده بیز | اول شکر لب بجه شکر ایتدی تیز

قالدر باشی ایدر اندن بش تیز | کاوله بولکن فدا ای شاه حر

کای نظر ور بولکه جانلر بیزی | علم ظاهرده تنظیرک یوغدی

عقلی نقلی کسبی کشفی علمک | بی نظیر یدک ننا کم حلمک

علم باطنده دخی اولدک شها | اولیا کجدی بو خبرتن که تا

بو سنک کیبی شهه واصل اولا | تاکه اهل کیفیت حاصل اولا

حمد لله کم بو بنی بو ضعیف | بو نزار و زار و سکیس و نحیف

ایلکک

ایلکک او ایردی اشبو دولته | ای هما ایتدی همایون طلعته

اول روان بسم الله ای روح روان | بو جهانک هیبه ویرن جان

اشبو صورتله عالمی فرخنده قل | معنیکله تازه جان ویر بزنی قل

اولدی کم سیدیله اول شریف | قونیه ده اولدی روانه او لطیف

قونیه شهرنه او شاه کون فکان | علمه مشغول اولدی بینه بزنهان

کاه تدریس علومه اشتغال | کوستروبن اولنه فرخنده فال

کاه تذکیر و نصایح بابنه | فتح قلدی طوتدی خوش احبابنه

نقلست

دیر کرا خاتون او سلطان کرم | کاتبی مولانا او سلطانی حرم

بر جهتدن تعبا ایتدی آدم بوبچه | کم آقردی کوزه نکاغری صوبی

شول معارف کم بهاء الدین ولد | سوله میندر آنی اول لطف احد

اول شبدن او بچه صبحکاه | ایکی اوزره طوروب اولکون بوزلو ماه

اول کتابه خوش خوش اول اتنش نظر | اول خوشی بخشی الیر بدی خوشی نظر

جتی لرکا او لوبنزو میله بله | ببر سی اول شاهدن ایلد کله

تا سحرها قرجرا مهتابا عوز | تا بقینه یوقدر آنک تا بموز

کوررز زحمتز باده قورغرم   کاهل بنیه ابرشه بزدن الم

بو شکایتنا ولحکایتنا ایدی بن   کلدک دیدم اول کل غنچه دهن

ویرمدی اوج کونه دک اول نه جواب   اوج کون اولیجق دیدی ای کامیاب

غم یمه شمدن کروکم ای همام   جنی لر بیزه مرید اولدی تمام

اهلمز و یارانلرمدن ای فتی   بیرینه از کورمیا لرز رحمتی

نقلست

فخر دین صاحب ابو الخیرات راد   رحمة الله علیه اول ذات راد

بر کون اول سلطان دینی مدح ایدر   بنی و یارانلربنی قدح ایدر

دیرکه مولانا بر اولو شاه در   بیره کوکه طوبطلو برماه در

لیک آنی یاران اچندن بک کورک   چاکوب انلری تلف اتمککرک

ایردی مولایه چونکم بو خبر   کلدی ایدرچاکه بیلورلو سه کر

اذن ایدر ای عجب یارا نموز   تولدی موجبنه سبب یارا نموز

اولدلر بو حدته مبغوض نظر   اولدلر حقدن چو مقبولی نه ضرر

عالمی غلبیر قویدم جمله سی   چلقدم بیره کلدی جمله تن

غیر یاران کم بو قارو کلدلر   هب ده کلدی یاران قالدلر

جیسمز یاراتن با قرجانی در   جیسم یاران عالمی لرجانی در

بویله دیبوب اذن ایدر اول همام   بیله لر کم بلمیا لر و السلام

نقلدر

خدمت پروانه بر کیجه مکر   مدح ایدیبن اول دین چراغینی اوکر

دیر که مولانا کبی بو عشق و شور   شمدن ایتدی نه ایدیسزدر ظهور

لیکن انلر کاکه اولمشدر مرید   هر بری بر نفس مرده مدر مرید

بیری حاضر دی محبلردن مکر   ایرشور سمعینه آنک بو خبر

ایتدی آنه سی بیرا ول شاه دیر اشکسته دل   ایشدر یاران اولورهب خسته دل

اول سوزی پرسوز ایدن هر نقطه سی   ثبت ایدرانن روان بر رقعه سی

خدمت پروانه ارسال ایدر   جانیتک شمعی تیز خوش حال ایدر

بینک مردم اولسه یاران بر مرید   خوب اولوردم اولاره دیر مرید

اولدی بک مردم بولار و بو الفضول   کم مرید ایدندیم و قلدم قبول

بندن تا اکسیر خو شیخ بولدلر   بوله لر تبدیل و نیکو اوله لر

نیک لرسلکنده نیکو کارلر   اوله لر نیکو و نیکو کردارلر

بویله دیبیت اول شه صاحب نظر   پس بوجو هر بیتنی اول جوهر نثر

بيت

كورنيم ليك مراكيمياست   اين درم قلب ازان مى‌خرم

ترجمه

كورصنمك كوهرم وار بو العجب   نقد قلبى الممه اولدر سبب

نظم

اولكه هر سوزى درو مرجان دكل   بينه بر سوز بو بر بهلك جان دكل

اول نكين لعل مرجان خاتمك   دير روان پاكيچى آتمك

اولمينجه خوبتعالى حضرتى   بونلره ضامن كم اين رحمتى

شاه مطلق قبول لردن اوللر   جمله مقبوللردن اوللر

اتمينجه رحم او قوم عاقة بول   اعتمدم بن انلرى قطعا ملول

انلره خو ضامن اولدى بودى تا   پاك كوكلدن عباد الله جا

اير شنجك بو محله اولحبيب   پس بو بيتى داخى يازراولطبيب

بيت

رحمتاز سته اند لعنيان نخسته اند   مازبى رحمت قوم لعين آمديم

ترجمه

لعنتى لر خسته لدر رحمتى لر رسته جان   كلمشوز بز رحمت قوم لعينيچون هان

نظم

اعتقادى بيرك اولور هزار   اغليو سوزيله قلبلرى شمع وار

آتى قور اوزنكويه بصمز ايق   وارز اول سلطان اشيكنه يتق

توبه ايلر باشى قور استغفار ايدر   عذر ايدر عذرينه شكرى يار ايدر

ال اوزر جبينه اندن غنچه وار   كل يارانه ايلر زر نثار

نقلست

ايلدى پروانه بر كون جمعيت   شيخ اوندن اولشه عالى صفت

جمله اعيان واكابر جمعدى   اندن مولانا همان بر شمعدى

كندو شمع جمعدى پروانه لر   جوهره سند عاشق مستانه لر

چون صفايه ايردى كون كبى روان   بس سماع طوردى اولدى روان

چون قيام اتدى او قامت شادمان   كويا قوپدى قيامت اول زمان

كيمه جنت اولدى مجلس كيمه نار   اولدى اول مستغرق ديدار يار

هر برى يار انك استغراقدن   بيرسا قى اندلر سغراقدن

بر معرق وار ايدى آدى كمال   بى خبره بلمز ندر داد كمال

او توروب پروانه اولدی خرم | طوردی محبوب یاری طورنده تم ایدر
دیرکه مولانایه اولدی مرید | بو قدر بر شخص کاولا اول فرید
کیمی کلخن تاب کیم حمامی در | حرفت اهلی دورر اکثر عامی در
هپ اکابر جمله اعیان شهر | مردم فاضلدرر و دانای دهر
کم ایدرلر اولدرو درگاهی دور | ابلمزلر ایله کیم هر کاهی دور
قانی بر خیاط و بزاز و بقال | وارسه در حال اوشه بی قیل و قال
ایدر نوراتی مرید ایلر قبول | بو دینجه همان اول بو الفضول
آنی کوزدیلر که ناگه حضرتی | اوردی بر نعره سماع ایچره قتی
شویله کم بی خویش و بیهوش اولدیلر | خلق هپ مجموع مدهوش اولدیلر
حیدینله های عزخواهر ددی | شتم قلدی های کوکب خرددی
حضرت منصور خود حلاج ایدی | شیخ ابو بکر اولدی نساج ایدی
نه زیان ایدی بولاره حرفتی | دیر بولادی جاغروب قاتی قتی
بونلرك آدی انکلسه هر زمان | رحمة الله علیه ایدر جهان
کوررا و اشمعان بو سوزی هیچ تتق | دیرمایوب طاغدی جمعیتنی
کیدی عقلی اولزمان پروانه نك | اولدی مثلی شول بنان پروانه نك

بس

پس کمال الدین ویردی وانه همان | باشی آچوب مستغفر اولدیلر روان

نقلست

بر سماع ایچره بنه بر کون کمال | بو معرف کوررا ولشهدن جلال
کم مکر بیکی تصوف اهلنه | بغیوب اصلا تعرف اهلنه
رغبتی بی حد و غایت ایلیوب | سویلیوب خوش خوش رعایت ایلیوب
کاه تاجن مدح ایدر کاه خرقه سن | اتلرك یارانه دونمش ارقه سن
کوردی مولانا او سلطان غیور | غیرت ایلر اولشه پر عشق و شور
جاغیر ایدر کم هی ناقص کمال | های بونه حالدر هی بد فعال
کم کمالینه کمالك پشتکی | ویردك آشاغا دوشردك خشتکی
بویله دینجه اوشاه بو الوفا | دشدی ناکه صفه دن اولبی صفا
دشدی بر طاش اوزره یاریلدی بشی | اغلدی غرق اولدی قانه بشی
اولدی باشی بغه قانلره غرق | کوزی باشی قانه قاندن اوله فرق
دندی او رند کاولا مست و خراب | دوشه قالق چینه دوکلدی شراب
اول شرابه ارغوانه غرق اولا | برك كل كیبی که قانه غرق اولا
طوردی واردی آقدیغی قانیله یاشی | قودی مولانانك آیاغنه باشی

ایدر کورنجك اکا اولقان رنجه‌سین / کوزلره کوستردی مرجان پنجه‌سین

زوری قورزاری او زینه یار ایدر / زیرلیکدن نی مثالی زار ایدر

کوردی اول شمع شکرلب زارینی / پس بغشلر جبته و دستارینی

شکل کافرنك ایدب انکارینی / دینه کلدی قطع ایدبند زنارینی

نه عنایت ایتدی اول شاه فرید / کاولدی اول سلطانه اول بنده و مرید

نقلست

بر سحر اصحاب صحبت جمع اولور / اول جمالی شمس ملت شمع اولور

شوق اودینه یوز یقر پروانه‌لر / کوزیشن زنجیر ایدر دیوانه‌لر

اوتورلر جمله یاران دل ادکوش / بنلر کویا شه عالم خموش

سوز آچوب سوزدن دیلر ای عجب / نوله حکمت نوله سر بو لا سبب

کم شیوخ شهره وارر مجتهد / هر اکابر مجتمع یا منفرد

کم کلورلر کورسکه بو حضرتی / کوره مزلر بو جناب عزتی

سر سردر غیرت محجوبدر / غیرت بو اسراردن محجوبدر

بویله دینجه او شاه دو جهان / یعنی مولانا بیوردی ای جهان

کوردکوز کم کلکی کم کورنکی / کورمدوکوز بو طرفدن سورنکی

بول ویربدك انلره یارانه یر / قلمدیدی دین ولی یارانه دیر

اولدیکم صبحدمدن تیر امیر / شهرده کیم وارسه مجموع میر

کلدلر بالاتفاق اول کون تمام / طولدی صفه مدرسه و صحن و بام

شویلکم هر بیری یاران تبقدلر / کورمدیلر خالی طشره چقدلر

شول معانی معدنی سر الاله / اول کرم کانی اول اولو پادشاه

اول کون اولدکلو معارف سویلدی / اول معارف کم او عارف سویلدی

ذره سن کوندن فلك اوراقنه / یتسکلر صغمایه نه اطباقنه

تشنه‌لردی جمله سیراب اولدلر / استدکلری زبرا بولدلر

اول شه عالی صفات اول پاك ذات / ایتدی اصحابه اول کون التفات

اولدل اول لبدبرمدی فتح و فتوح / اولدلوبی تیغ هب مجروح روح

چون اکا بر طشره چقدی هب کرو / کردی فریاد ایله یاران ایچرو

هر بری دوت خزان یبراغنه / دندی اول سروك روان آیاغنه

بو عجیبکم سروك اولمز میوه‌سی / میوه جاندر بونك هر شیوه‌سی

دیدلر خوش ظرایفدن بو کون / یعنی هر کونکی وظایفدن بو کون

بزم اغیاره اوزك موم ایلدك / غیری محرم بزی محروم ایلدك

آقدی اول شه صفا ارماغنه … لطف صوبندن صوارب باغنه
باغ حسنی کللرن تزیین ایدب … ناله کر بلبللرن تسکین ایدب
بویر آیتنا ولندن اولدو کون … شاه اوج کلمه اوقربس بهرعون

انما الصدقات للفقراء و المساکین

طولدرن دیر معنی صوبندن سبو … بو بر ایکی کلمه نك معینسی بو
صدقه یه اول صاحب تمکین اولا … کاول فقیر اولا دخی مسکین اولا
بو یوراندن شه احرار موز … هب سراسر معنی اسرار رموز
بیلور انلرکم اولوا لالبابدر … فی الحقیقه حصه اصحابدر
بودغی بو میوه نك اصحاب اگر … کم طفیل برزه بهره بیله مند
اولور ایدن تونش بشیر کو سفند … کم دردیدی اولمسه اصحاب اکر
اشبو حالکهم وقوعینه سبب … اولدی اول تشنیع ایراد وطلب
کرزیادت اجلچون هرمیروشاه … کوستره بیزه تردد کاه کاه
ابخنه یاران وراضی اولمیا … بس دعا ایدك كه بونلر دایما
اوله لر مشغول ضبط مملکت … اولمیا لر دروزوشب بی مصلحت
پاك یارانك مطهر ذاتنه … ایرمیه تشویش وغم اوقاتنه

تاکه بو بزق حلالی عاقبت … تاکه بو نور حلالی عاقبت
خاص اولا مخصوص اولا یارانلره … عام لطفن خاص ایدن یارانلره
بویله دیبوب بوبرده ختم کلام … ایلر اول یارانه خاص انعامی عام

نقلست

چارسوده برکون اول حور بهشت … کل کبی اول پاك وپاکیزه سرشت
طوربا باغ اوزره اول عالی صفات … معرفت سویلردی اول محبوب ذات
اول یوزی فردوس ایله اولجارسو … اولدی فردوس برین جارجو
چارسو ایچی تمامت صاغ وصول … خلق طولمشدی سراسر لیکن اول
خلقدن دیواره دندرمش یوزن … کل کبی کم خاره کم دندرمش یوزن
خار صفتلر قلعه در خلق جهان … خصم کلدر کاول کل باغ جنان
خصمی کلدر کم کورر کل خاری یك … کوردی لابد خلقدن دیواری یك
چون بو رضا اولدی خلق ایرشدی شام … سکلری اولجارسونك هپ تمام
کاول شهك دوایلیوب هپ جوره سن … حلقه قلمشلردی هپ جوره سن
بنمز یتنا اول سکلر ایوب نظر … معرفت سویلردی کلدم وسر
دیردی طورمز ایدرعشاق وار … زود زود آهسته آهسته دوار

اندا ایچو ییس اولشه عالی صفت … فهم ایدر ایدر بو سکزلر معرفت
اندنك اسماسنك تركیبی بو … بر یره جمع ایلسك تا تبیی بو

بالله العلی القوی القاهر الذی لاقاهر ولاقادر فی الوجود

معنیسی اما که اول اندك بودر … اجدكی انداول لبی قندك بودر
اول بوجه قوتلو الله حقیچون … دشمنه اول قهری چوقشه حقیچون
اولكه برشه قدرتا استی قهری بول … بونو وجوده ایچنده وار الا كه اول
اندغی آدملری شمدن كرو … دیر بو زیبا دملری شمدن كرو
سنك دمك بونلر سعادتمنددر … كم سك اصحابه خوشنوددر
قالبی سك قلبی قفنون اصلی در … كم سك اصحاب كهفك نسلی در
كلب اصحابك ایدر مدحی روان … بس بو بیتی اوقور اولشیر زبان

نقدك اصلی در

مثنوی

شد سر شیران عالم جمله پست … چون سك اصحاب را دادند دست

ترجمه

اولدی هر اصلانلرینك باشی پست … ویردلر چونكم سك اصحابه دست
اندن ایدر بو در و دیوارلر … فهم معنی ایلرو اسرارلر

بویله دیبو یاندن اول صاحب نظر … اوقور اشبو قطعه یی اولدیدن ور

قطعه

چشم کونا که جانها ببیند … سر برون کرده از در و دیوار
در و دیوار نکته کویانند … آتش و آب و خاك قصه كزار

ترجمه

در و دیوار نكته كولردر … آتش و آب و خاك قصه كزار
در و دیوار دن چقرمش سر … كوره جانلر اوكوزلی ای یار
بویله دیر كون كلدلر یاران تمو … دوكلوب مانند باران تمو
بس بو بیتی كوریجك یار اندری … اوقدی خوش خوش كودی یار آنكی

بیت

بیایید بیایید که دلدار رسید است … بیایید بیایید که گلزار رسید است

ترجمه

کلك یاران کلکم کلدی دلدار … کلك کلکلر دیرك کم کلدی کلزار
اندن ایدر حق تعالی حضرتی … حق تعالی نك اول اعلی حضرتی
صدقه بخش اولدی او عالم شانمز … قانده سز ای صدقه خور یارانمز

چونکه یاران بو سوزی ایشتدلر
باش قویب اول شاهه سجده ایتدلر

پس بویاراینله اول شاهِ مُطاع
معرفت سویلا بو آیده بو سماع

مدرسه یه کلدلر اول شب سماع
صُبحدك بولمادی بیر دم انقطاع

صُبحدم یارانه پس اول آفتاب
ایلیوب خوش خوش خطاب مستطاب

دیدکم واللهِ والله که بو
خلقدن اولکم اولا غایب ابو

اعتقادی کا بیانك حقنه
بغلمشدر اولیانك حقنه

نه روادر اندوکی جوش و خروش
حقنه آنك که اولا تن فروش

لطف ایدب رحمت قیله اندر مکر
ایلیوب عین عنایتله نظر

بویله دیوب اول عنایت ایتدی شاه
ختم ایدربن بو سوزی اول پادشاه

نقلست

بو بریدی بر کون اولخوش منقبت
اشبو آیت معنسنده معرفت

انهم یرونه بعیدًا ونریه قریبًا

معنیٔ آیت بودرکم اول عذاب
کم اولورکافرلره روزِ حساب

اول عذابی کا اولورا ولکونه اوله رقیب
کوررانلر دیر بعید و بز قریب

معرفتکم اول شه والی کهر
بو بُریدرکم اول عالی نظر

دیر حقك بر سرهه دانی وار خوب
جکسه اندن هرکمك بر سرهه جوب

باطِنینك ظاهرینك کوزِنه
جا کوبِ آنی خلقدن کندوزنه

جمله مکتوباتانك بی شك و ریب
کوزلرینه کورنه مجموعی غیب

کورنه سِرِّ سماوات وزمین
کوزنه کشفا وله هپ عین الیقین

اکه هپ کنجِ الٰهی کورِنه
هپ کماکان هپ کماهی کورِنه

حق عنایت ایتمسه اول کورمه‌یه
کوزلرینه جکمسه اول سرمه‌یه

جمله مخفیاتی حاضر ایتسه‌لر
هر برینه آنی ناظر ایتسلر

بیر سینه هیچ کوزی المیه
جمله دن بیرنی کوری بلمیه

بویله دیوب اولتوزی کحل عزیز
بو اکی بیتی اوقودیس تیز تیز

مثنوی

بی عنایاتِ حق و خاصانِ حق
کر ملك باشد سیاهستش ورق

ترجمه

بی عنایاتِ خواصِ ایزدی
کر ملك اولا سیه دُرکاغذی

بی عنایت چشمی کم دهشتی ایدر
بی عنایت خشمی کم تسکین ایدر

انتن اول سلطانِ عالی شانمز
قوللرینه لطفی چوق سلطانمز

نیته طغیانن کورب تهدید ایدر
کُحلِ تهدیدیله اهل دید ایدر

بی عنایت کر کناه بر ختمی را
بی عنایت کر نتانی ختمی را

اول مریدینه عنایت ایتسه شیخ — بند ییسنه اول حمایت ایتسه شیخ
قول اولمزینك هر بیرینه مستقل — دیر خطاب ایدر پادشاه ملك دل
اول نظرکم شیخ نورانی ایدر — اول نظرده شمع وش پاین ای پسر
سرتسرها نور اولیا دور اول — یعنی یا موصول یا مهجور اول
ذره یه کویا هوادن آفتاب — تیغ منعیله ویر قطع حجاب

نقلست

اول کوزن خوحضرتندن یومیین — غیر حقندن هیچ نسنه اومیین
یوع ایدن خوورلغندن اوزن — مصطفایه تابع ایدن کندوزن
اول سوزکه اسکی تنینه جان نو — ویرن اول عیسی وش اولن پاك رو
اول سخن مصرهن اولن قنددین — یعنی مولانا او سلطان عزیز
بو بر برکون او شاه اتقیا — الله الله کم جمیع اولیا
ذلکن نفس مرید ایدر مراد — هب توقع باپنی ایتدی کشاد
قابو قابو رفع قندیل ایتدلر — کزدلر هب جمله زنبیل ایتدلر
اقرضوا الله موجبنجه بی غلول — ایتدلر صدقه وکانی هم قبول
بن مریده اول سؤالك قاپوسن — بسته قیلدو طشره قودو طابوسن

اول اشارتکم بیوردی مصطفی — اول کرم کانی او دریای صفا
کاتورر بر هر دم او زهری پیرنه — پیرنه کا تورزسه پیرنه

استعفف عن السؤال ما استطعت

اینه هر بر چیزدن چیزی سؤال — قل کوجك بیدکه بر هیز سؤال
چون حقکدر هنه ورسه ای همام — حقدن استه هر نه استرسك مدام
دستی رنجیله دن وکون هر که — دورشوب اولب روان النی یه
کسب ایدییا یا تجارت ایلیه — اهل کلکیسه کتابت ایلیه
هر کیمك بو بوله بو قدر ورزشی — بو قدر دیر بوله آنك ارزشی
کورمیه یارن فیامتدن یوزم — اولور بیسه داخی اول ایکی کوزم
ایلر بیسه کمیسه دستن دراز — ایلیم بن یوزمی آکا فراز
قویدی بو قندیله چون بو رشته زینت — بو حدیثی ایتدی بس بر ایکی بیت

مثنوی

کفت پیغامبر که جنت از آله — کر همی خواهی ز کس چیزی مخواه
کر نخواهی من کفیلم مر ترا — جنت المأوا و دیدار خدا

ترجمه

دیدی پیغامبر بهشت و مکرمه   استر ایسک کمسه‌دن اشنه آستمه
استمزسک کوستنهز اولم کمیل   جنت المأوی و دیدار جلیل

نقلست

بیری ایدر برکون اول سلطان راد   یعنی مولانا او شاه شاهزاد
سویلین بکن خوش خوش اول معرفت   بر حکایت ایتدی اولخوش خوش صفت
دیدی بر اولو بری عوش شیشه‌ده   اولدی واله قرق ییل بر بیشه‌ده
قالدی حیران نیته کم سرو روان   کم باشنه یاپدی قوشلر آشیان
اتفاقا ناکهان برکون مکر   قطب عالم اولیاکا قلدی گذر
اوردی بر سیلی محکم اول همام   دیدی کم ای مرد اکال حرام
اول جهان شکردن درویش اوکم   عالم صحوه روان بصدی قدم
بحر استغراقدن سوردی قیق   قاره کوردی منکن اولدی ایق
قرق ییلدر دیدی ای نیکو مقال   دینه بن ییدم قطعا حلال
بس حرام قانی اولدم بن اکول   بس شها نیندم که کسدکه یول
دیدی قطب اول خسرو لعلین قبا   کم نسیم صبح و قصاد صبا
اول بهار بادا لودنی کوردجی   اولد بابح اولد ابجا اير کوردجی

یوز نکه اولدم که بولر ایرکورر   عنبرین مشکین قفقولر ایرکورر
بوغزکدن ایزر آشاغا جری   سینک اولخوش بوی نیتاکم بری
قوت اولور اولخوش قفقولر کم تو   اول قفقولردن تنک قوت لهوتر
بو مهیا قوت ای یاقوت سنج   حاصل اولور ساکه بس بی کد و رنج
مذهب کملک بس ای مرد خام   بوشایان طعام اولور حرام
نه بیوردی اتمکی استماع   سید کونین اول شاه مطاع

کل من کد یمینک و عرق جبینک

بی بیلک آندن که کوررال امک   داخی آنی اولور آلن دهلک
هم انی ایشتمکی ای کیبا   کم سلیمان نبیه دایما
کا تورر لاریدی جنتدن طعام   بیردی اول شاه ایدیبه وقت تمام
برکون انی حاضر بیدی جبرئیل   کا اول بهشتی خونی کوندردی جلیل
شه سلیمان ایله رغبتله یدی   کم ملکلر بیر بیرینه دردی
ایله بر بو بیمکی کم حضرتی   چکدی تحصیلنه کوبا زحمتی
بو رسول حق نبی کردکار   اولمیا بیدی کرکا کم طبل خوار
ایشدیانی او شاه خوش خصال   حضرت حیرتلیدن قلدی سؤال

نه ددی دیدی ددی ایشتند که … تو کلغو که اول اونی آیش ایتد که

پس سلیمان دیدکم کدی یمین … اول طعا کم ایدر کسبه ای امین

یکمیدر اول بو طعام خلددن … جبرئیل ایدر بلی ای مؤتمن

اولدیکم شه سلیمان حضرتی … ایلدی کدی یمینه رغبتی

اللرن جنت طعامندن یوده … قالدر بخوانی آکا دوقودی

طوردی اول دستار خوانی رهکه … اوترب آل اوردی زنبیل ورنکه

دمیلدم ویردی بهاسن یمکه … ایتدی توبه اول طعامی یمکه

صومی داودی طوتب هر شب لبی … آچدی آنکله سلیمان نبی

پس سلیمانه دیدیکم جبرئیل … ای رسول آکه آکاه اول وبیل

کم طعام جنت ای عالی نسب … بو بیله طتلو اولمغه اولدر سبب

کم خدای قهریار ولطف کار … جنتی وجنت ایچره نه که وار

عابد ایتدوکی عبادت رنجنی … زاهد ایتدوکی زهادت رنجنی

ذکر وشکرن ذاکر وشاکرلرک … صوم وصبرن صایم وصابرلرک

جمع ایدیبو جمله بی ایلادی خلق … اولدررکم اولدی شهد اهل دلق

حکمینجه برکسته درد ورنج … ایرمدی درمانه وبولمادی کنج

مثنوی

هرکه رنجی دید شد گنجی پدید	هرکه جدی کرد در جدی رسید

ترجمه

ایردی کنجه رنجی یار ایدن کشی	ایردی جده جدی کار ایدن کشی
انبیانک تحملینک اکثری	اولیانک تکملینک اکثری
سینه وسیرت اهلنک کاملری	علم وحکمت اهلنک فاضللری
بحر تخت ودولت وعز وشرف	ایچره غرقیکن سلاطین سلف
نعمتیله مال وملک ونعمته	اولدلر منسوب کسب وصنعته

مجا نقلست

بو مجلا بن برحکایت داخی هم	دیدی مولانا او شاه محترم
کم مکر موسی پیمبر حضرتی	کوزلری اغریبی کوردی زحمتی
اولکه طوطی وش مثل تندی رنجی	دردی یوغیدی الا که کوزدردی درشی

لا وجع الا وجع العین

پس هان وزیاد ایدیبن داری کنا	اولدی موسی جانب طوره روان
کیدریکن یولده هر بر کیا	دل اچوب چاغیریب ایدر موسیا

آل بنی سود کوزکه تا اوله خوش / اول یوزی کل بینه طوتمادی کوش

واردی طوره چو مناجات ایلدی / فارغ اولب عرض حاجات ایلدی

دیدی ای فرزانه قیلن چاره‌ی / دردی چشمیله ضعیف اولدم قوی

کوزم اغرر ساکه کلدم ای خدا / شیء لله ایلیوسندن شفا

هرکیا خاصیتینی سو بلدی / بن قبول ایلامدم عرض ایلدی

نه بیوردی حضرت پر رحمتک / نه دردی باد خطاب عزتک

حضرت پر رحمت عزت مآب / حضرت موسی‌یه ایلادی خطاب

دیدی موسی وار نباته طوت یوزک / سوزن ایشت کم شفا بوله کوزک

زیره هر بره متقابل بر دوا / ایتمشم دو خلق ای مبتلا

مثنوی

گفت پیغامبر که یزدان مجید / از پی هر درد درمان آفرید

ترجمه

دیر نبی یارتدی حق هر درد ایچون / هم یراتدی بر دوا هر درد ایچون

دوندی موسی ایتنوب حق سوزنه / سوردی اول اوتدن بربس کوزنه

کوز لرینک اغرسی اولدی بتر / سوردی چون اتدی باغندن بتر

بینه دوندی حضرته فریاد ایدوب / حضرت بی علته فریاد ایدوب

حضرت موسی‌یه ایردی بو خطاب / بو خطاب مستطاب پر عتاب

بزسکا بو بر متاع ای مرد حر / اول اوتی صحرادن آل کوزوکه سور

هیچ تحصیلنده چکمه زحمتی / دفع اولسون کوزلروکدن علتی

بلکه دکان اطبایه واروب / سیم و زردن آزویوب آزلیوب

آلوب اول اوتنه وک ایله توتیا / سور کوزوکه تا بوله کوزک شفا

اول طبیبه ایره سندن فایده / ساکه آندن اوله صحت عایده

موسی ایله اتدی و بولدی شفا / چکمینجه درد بولمادی دوا

نقلست

کیجه لر اول صبحه دک بیدار اولن / دین و تن مستغرق دیدار اولن

روز و شب اوا چمین او یقین / بر نفس ویغیش او یقین

چاره سوز لاره اول اولن چاره ساز / روز روزه طوتن ایدن شعار

اول قیلن اخلاقن اخلاق خدا / یعنی مولانا او سلطان هدا

بر مریدی اول سوزی مطلوب جان / بر محبتی اول اوزی محبوب جان

بر فقیر یعنی سراج الدین نام / اول سراج ملت اول تاج انام

لطف قندیله اولسه قند در　　آتش شوقیله آخر یاندرر

کاول حقیره دیر او شاه محترم　　حاضر اول بو کیجه سینی قوجرم

چون بو ایشی اولیونی آغ اسلدی　　کیدکن یارانه هب باغشلدی

اولدی عریان اول کون اول شکرانه　　کم اولور شب وصل شکن دانیه

چون ایرشدی شب دتندی جامه خلب　　ذره ویله اوله تا وصل آفتاب

دوشدی بر جامه خابه اول بوالهوس　　کاولمیه خورشید طلعت بر نفس

یانه و بولا تنی آسا پیشه　　اول تنی جان ودلك آرایشه

کیجه طاعت ایتمدن کوندز سماع　　اولیودنی کون البته شاه مطلع

ایچمیوب او ییمکدن روز و شب　　ینمیوب او ییمکدن روز و شب

اول کوزل کنجك طلسیم خاکنه　　ایرمشیدی ضعف جسم پاکنه

کم لب ساغروش اول نازك بدن　　اولمشیدی ضعفله لاغر بدن

کلدی اول شب ناکهان اول ماهتاب　　شب سحر اولدی و اول ماه آفتاب

دیدی کوز سن جامه خابه اول قمر　　کرمدی اول کردی یاتدی تا سحر

تندی اول کیجه او مست خراب　　صبحدك دوندی مثل کباب

طوردی اول مه بنیته کم شمع طراز　　صبحدك دکدی سرشك اتدی نیاز

آخر اول مسکین دیدی ای سلطان دین　　بر نفس کل بیت که صبح اولدی یقین

دیر یتوز سنم حمله بیچاره قلور　　بو یتتن یارانه کم چاره قلور

چاره بیچاره کاتم چاره کر　　بیتسه قالور چاره سز بیچاره لر

المنتم دز بونلری بن بوییتمه　　قتن یاتم سینی قویم قو بیتمه

قو بونا قصدا الود ذرکودم　　قومیم ناقص کماله ایرکودم

کورمیالرنا بولرنا ز جحیم　　جنتا جره کوره لر نازونعیم

اولکا و دیوار بو میحنی طوقدی　　بویله دیرکن اشبو بیتی اوقدی

بیت

اکر تو کار رنداری و مفلسی از خبر　　بیا که کار جو تو صد هزار ما کردیم

ترجمه

سن اکر بیمدی کیمسه کاردین تشویشنی　　کل بیك یسنك کبینك اشلدم بن ایشنی

اول کیجه او مهله نولدوغن سحر　　ویردی یارانه سراج الدین خبر

نردبوب ینتدوکن اول شاه وجود　　ایشدیب هب شکر ایدوب قلدی سجود

نقلست

برکون اول سدره قد و طوبی خرام　　مدرسه صحننده ایلردی قیام

اولسرا پای اولن اوزی کیمیا　　یعنی مولانا اوتوزی کیمیا
کردی بر صوفی قپودن ایچرو　　کلدی اولشاهك اوکینه ایلرو
سجده قلدی قودی ایاغنه باش　　آق سقالن سوردی آقتدی یاش
قلدی مولانا اکا عالی نظر　　التفات اتدی بغایت معتبر
اندی اندوکی سفرلردن سؤال　　اول تعجب کوجدوکی یرلردن سؤال
ایلدوکنجه عنایت اول قباد　　کوستردی دم بدم اول اعتقاد
بو بزرك شیخك نه ارشاد ایلدی　　سا که نه ویردی اول ارشاد ایلدی
اون اکی یل دیدی خدمت ایلدم　　امرنه دن کون اطاعت ایلدم
ایکی یل سقایه پس پاک ایلدم　　اول اشکده یوزمی خاک ایلدم
آبدست ایرتغنی یربی طلب　　حجره لراوکنده قوندم روز و شب
خانقهده ایکی یل اولدم فراش　　دوشدم سیلدوم و سوپردم فراش
ایکی یل دروپشلرك فرقه سن　　کوزلدم دکدم یمادم خرقه سن
ایکی یل اولماغچون نفسم ذلیل　　بغلدم زنبیل کزدانلیغه بیل
قویدی اندن صکره شیخم خلوته　　چلهچکلدم اوغردم چوق زحمته
دیر بولاری پس آنك امری یله　　ایلدك وردی بر امری یله

بیلدی

بیلدی نیتدی اوغرخواهر سکا　　دیدی شتم ایلادی اولشهر بکا
شتم ایدبلوخسرو شیرین نفس　　نازنین کس نازنین دیدی بس
اعتقادیله نکرانمش نظر　　انوکیجوب هیچ اوشیخ بی خبر
اتمش برسته دیدی قاقدی　　بس بو بیتی اولعزیبه اوقدی

بیت

اکر تو کار نکردی و مفلسی از خبر　　بیا که کار چو توصد هزار ما کردیم

ترجمه

سن اکر کیمیا دکسه کاردین دشنوا تیشنی　　کل که بیك سینك کبینك اشلدم بن ایشنی
اشبو بیتی اوقینجه اول حبیب　　قودی باش و ایلدی شکر اول غریب
اندن اولشه جان غداسن قند ایدب　　آنه سینك روحنه سوکند ایدب
دیدی شیخ اولدر که حقه بیتوره　　بیلمدن ایشن مریدك بیتوره
ایلمادن خدمت و جهد و جهاد　　ایر کوره برمنزله اولشاه راد
تا وجودی مستی آنك زر اولا　　زر بولور اکسیر اولا جوهر اولا
اخرك مسن وجودن زر ایده　　کیمیا ایلایه و جوهر ایده
لیك بوقدرت محمدایشی در　　داخی آنك کمك تابع کیشدر

بيت

زكيميا عجب آيد كه زر كند مس را
مسى نگر كه بهر لحظه كيميا سازد

ترجمه

ايدرسه مسى زر نه ور كيميا
مسه باق كه هر دم ايدر كيميا

همچنان نقلست

بر كون اولخون خونش بتنيشى كيميا
غمزه قاشى كبى اوق كيمى يا

صالنوب كلشنده شاخ كل كبى
صو كنارنده اوتب بلبل كبى

اوتورردى كوردى بر بويك كشى
ديدى بر سوز اوبيوك كوزى قشى

اولمى ياران بو سنك بخت كلى
ديدلر اولا كراى شمع چكل

كورنه دور زمان مرانله
بولنه طور زمين كتانله

ايدر اولا كل بو سنك بخت كل (بلى)
يار اولب يارى ولورسه اكر بخت

بيك دلهاى كلين يللر كجه
يل كبى بيله بيله بنجه بنجه

كيتمه اولسنك لك اولنك كبى
اشبو دللرده قلا ادنك لك

مثنوى

ناز بنيا ناصح تر و خوش لهجه تر
كه بود كه رفت دمشان در حجر

آنچنان دلها كه بدشان ما و من
نعتشان شد بل اشد قسوة

چاره آن دل عطا و مبدليست
داد حق را قابليت شرط نيست

ترجمه

انبيادن خوب لهجه اولمى
طشلره قلدى اثر مسكين دخى

اولدى اول دللر كه هپ ما و من
كا ولدى نعتى بل اشد قسوة

اول اوله چاره خدادن ايرشه
قابليت شرط اولمز بخششه

اندن اول مسكينلرى احسانى (چوق)
چاره سزلر دردنه درمانى چوق

ميثلم اولورکم اولم دير چاره (ساز)
بن او دلهاى كلينه دلنواز

حالنى احسن قلم تحويل ايدم
قابليت بخش اولم تبديل ايدم

ساقى اولم باى تا سرخوش قلم
ايچورم خوشلق مبين سرخوش قلم

نقلست

بو حديثى مصطفى اول لطف رب
ديدلر ديمكه نه اولدى سبب

انما الاعمال بالخواتيم

معنسى بودر حديثك اى همام
كم عمل آخر عملدر والسلام

ديدى مولانا او سوز اصلن بلكه
هر حديثك بابن و فصلن بلكه

کم زمان مصطفاده بر جوان — واردی فسق و فجور ایله عیان
اولدی تاکه اول جوان ایردی اجل — حق تعالی امریله عز و جل
اقرباسی کیمسه کوسترمیوب — کیجه له دفن ایتدی صاربصرمیوب
خلقدن کوندزین خلوت قلوب — کیجه بیله دفن ایدر خجلت قلوب
صبحدم ایرشدی جبریل امین — احمده کای رحمة للعالمین
وار فلان اولدی نمازن قل دیدی — خاص حقدر احترامن بل دیدی
احمد انک حکمن قلدی طلب — وارهدی کلدی حضرتنه اول نبی
دیدکم الله تعالی حضرتی — وقت آخرده اولکی اول فتی
ایلدی توبه شهادت کلمه سن — اوقدی دولت سعادت کلمه سن
رحمت ایتدم هرنکم ایتدی کناه — یرلغادم عفو قلدم دیر او شاه
پس رسول اولدم اولوبخوش حال دیدی — بالحق ایتم انما الاعمال دیر

مثنوی

هیچ کافررا بخواری منکر بد — که مسلمان مردنش باشد امید
کفت حق کر فاسقی و اهل صنم — کرمرا خوانی اجابتها کنم

ترجمه

هیچ بقمه کافری زنهار خوار — که مسلمان اولمسی امیدی وار
فاسقیسک دیدی حق و اهل صلیب — چون بنی اوقییه سن اولم مجیب
اندن ایدر بو حدیثی شرح ایدب — بیرتهیترن بربرندن طرح ایدب
هیچ حقدن اوزکه خفتا ای کیا — منعم و مفضل و محسن اولمیا
پس بو اوج اسمک مقابل بیرنه — خوب و خوش نقشبنده قابل بیرنه
خاطی و عاصی و مجرم قوللرک — خشیته اول جرمی جوق بخشولرک
بر حکایت دیر اشتمش مسمعی — اول حکایت بو که برکون اصمعی
حج یولنده بر که اوزره بر عرب — جنک ایدر طولدرمغه قومز قرب
قربه یی قورآنی بر ایکی اوزر — ارتسی برکونده سی نادم اولور
توبه ایلر اغلر استغفار ایدر — بولمز آرزو شخصی زار ایدر
ایتدوره تا آخرت حقن حلال — آخرت حقن اکوب اولخسته حال
عرفه کون کوررانی عرفاتده — دیر دعا ایدر حزین اصواتده
ای خدا طوتمه بو بن مسکینچونه — بلمز اول برکین بو بن مسکینی چون
دشدم آیاغنه ایدر اصمعی — دیدم ای سمعی حقایق مستمعی
تا که دوشردی کایدم سکا دعا — دیدی بوق محسن دراندم بی دعا

باکه لا یعقد دعا کم بی دغل — آتمش اولم آدمه لایق عمل

محسنم حقدن سنگ احسان ایدم — ایستیم بو مشکلی آسان ایدم

ایله بوندن وار قیاس ای کدخدا — کم او مطلق محسن و مفضل جدا

روز محشرده نلر ایدر سنلر — ویرسه بر مفلسه بیک گنج زر

همچنان نقلست

بو حدیثک صوردلر تفسیرینی — دیدی مولانا ایدب تقریرینی

اولیائی تحت قبابی لا یعرفهم غیری

کم دلندن دیدی حق پیغمبرک — جیبنی حقه اولمز اولن سرورک

دوستلارم وار بنم شاه جهان — قبه لر اچره نهان اندر نهان

انلر کله در قمو سیرم بنم — لیک بیلمز انلری غیرم بنم

اولا بر نیجه حکمت سویلدک — صکره یاراننه وصیت ایلدی

کم تچون مست خدا بیلرله سز — این سز صحبت مصاحب اولسز

خولرندن قنقسی نیکو و خوش — طبعکوزه کورنه محبوب و گش

فهمکوزه صیغه صدقیله قبول — ایلک آنی اوکه اول سلطانه قول

قنقسی خوش کلمز سیه اولزمان — آنی قویک اول آره ده قلسون همان

خلقه نقل اتمک مساوی اولمسون — خاصه عامک سوزی صاوی اولمسون

بونلرک اخلاقی بددن قبه لر — اولمسیدی تن لرینه جبه لر

بونلره اولمزدی عالمده وجود — یا اولرلاردی بونلر زود زود

یا اولورلردی رجال غیبدن — بونلرک اخلاق بددن عیبدن

قبه لر اندی ایدب انلر نهان — ایلدی پس بونلری شاه جهان

چاغره اول قبه دن آوازه ده — تا محبندن منکری ممتاز اوده

لیمیز الله الخبیث من الطیب

حق خباثت اهلنی ایدر تمیز — طیب و طاهر اولندن ای عزیز

اول که ایتدر اصطلاح ظاهر — دور شوردن کون صلاح ظاهرم

طالبه الندن طوتب مفتاح در — تربیت بابن اچوب اصلاح ایدر

اولکه سرمست خراباتی دُرُر — امر ظاهر آنک آفاتی دُرُر

مست درمستانه اول سرور خراب — ظاهرکه امرنی ایلر خراب

لاابالی عاشق دیوانه در — اوزی مست و سوزلری مستانه در

شاه عالمدر نه درسه بی علم — کم نه دیر دیوانه اولمز قلم

اولکه اهل عقلدر ایتدرر اول — مست عشق اولماغه لایقدر اول

اولكه اهل عشقدر سرخوشدر اول   همتنه سن بلباغ تا سرخوشدر اول
اولكه كملدر شه احرار در   دايم اولهم مست وهم هشيار در
ظاهر و باطن اون مفتاح در   انده در دايم اجوبه اصلاح ايدر
ظاهر و باطن انك ملكيدر   حق دكلدر اول انك ملكيدر
دايما سرمست اولن آسوده در   زحمت دنياده عاقل سوده در
اول بري كملدر و صاحب كمال   اولور ديسك كه اول طالب كمال
حق فتنده اول غنوده در مدام   كم خفي انك بولاسين والسلام

نقلست

واردي بر خواجه مجد الدين نام   بو عدي مثلي انك بين الانام
خاصه وعامه اثني انعامدي   خاصه خاص انعامي عامه عامدي
بر كنيزي واردي رومي نژاد   كا اول شه روم و عجم اولشاه راد
يعني مولانا دريدي دايما   اول شهه صديقي صديقه اكا
سير ايدب دايم مقامات غريب   عرض ايدب هردم كرامات عجيب
كاه نور سبز كوردم ديردي   كاه اونوري كبير كوردم ديردي
كاه كوردم ديردي نور سياه   كاه شه كوردم ديريدي كاه سياه

كه نبي يوحى كوردي كه ولي   كاه ابوبكر و عمر عثمان علي
كه فرشته كاه جبريل امين   كه محمد رحمة للعالمين
خواجه بندل اولبايدي دريغ   كاول كوردر ماه سما بزكوه ميغ
اول كنيزك ديركوردر غيبي صور   كوردرم بن بنده دير غيرت قود
كلدي مولانايه بركون سويلدي   اول حكايتي روايت ايلدي
دير سواد ديده لرده دراونور   بعضه شاهد سيرله و بور سهود
بعضي صقلر كوستر زنا محترم   عاقبت رخسار معشوقي حرم
بولن هرخوبه آني مشغول ايدن   شاه ايدن هرشاهد آني قول ايدن
خانكي مستوركاكادر محجب   خواجه دن في الحال اولر محتجب
كيمه كم انجيلين عرض جمال   ايدن خواجه قو جل جلال
اولور اول حاليله دايم مبتلا   قالور اندن وجكر دردو بلا
بنده كم ما اعظم شاني ددي   بايزيد اولشاه سبحاني دردي
بعض جند انكم ايدر جوش و خروش   هيچ كورمز بنجه كا ايلر جهد و جوش
دولت خاص اولور مخصوص اوشاه   كم منتهب اولور اولخاص آله
سويليجه بوني اول شاه كريم   خواجه باشي قوردو ايدر شور عظيم

کوستریارانه ترتیب سماع / جمع اولور یاران واره بالاجتماع

قالقجق اول شمع بو پروانه لر / هر بری بسته ویرر شکرانه لر

نقلست

محرم اسرار یاران عتیق / زمرهٔ ابرار اخوان شفیق

ایدلر ایلر روایت هر بری / ایدلر ایله حکایت هر بری

کم نجه باجو شه تاتار یانه / اوج شاهینه تاتار یانه

چکدی ایلدز کبی لشکر ماه وش / کلدی قونیه اوزره اول اسپاه کش

بر نجه کون چکدی درزن قونیه نک / انمدی چون صاف دزدن قونیه نک

خشم ایدوب بس اول شه تاتاریانک / اسندی کافر کوره قونیه یه زیان

کوکلره ایر کوریکجون کردنی / قلدی قت قت حلقه کرداکرد آنی

کند و میدانه قوبت طوتدی قرار / ایندی شهر قونیه یی لشکر حصار

کوربلو احالی خلایق بس قمو / قطع ایدر جاندن امیدی ای عمو

بربرینه خسته دل اشکسته حال / آخرت حقن حلال ایتدیلر حلال

عاقبت عون الهی ایرشوب / جذبهٔ الطاف شاهی ایرشوب

کلدلر کوزیاشله اول شاهدن / ناله بیله اول شه آکاهدن

یانش دوکب زاری قلوب بی حد و عد / یعنی مولانادن اومدیلر مدد

طوردی مولانا مغیث هر دو کون / استعینوا اللهدن بونلره عون

شهردن طشره چقوب چقتی او که / چقدی میدان قرشوسنده طاغی یوکک

کم اوبوکك التنده بیدی چترشاه / بس اکا قرشو طوروب اول پادشاه

وقت اشراقیدی اول وقت شریف / کم نمازه طورر ایدی او لطیف

کوردیلر بر شخص ازرق پوش خوش / باشنده دستار دخانی شمع وش

فارغ البال ایلر اول بوکن نماز / خلق عالم سینه سوز و جان کداز

خاصه کم اول وقت اسپاه مغل / ویرمشیدی دار اسلامه خلل

بر نجه شهر ایچره مسجد مدرسه / اوداوردیلر اول لشکر پر وسوسه

یقمشیدی بولدغی منبر منار / اول عدوی نور و اول اصحاب نار

بس او قوم شوم بی دین بی رحم / قصد ایدرلر براو غردن اول شهه

اول شهه کم دوجهان کرایلینه / هیچ خطا ایرکورمیه پر قیلینه

اول شهه کم شاخ آدم اصلدر / بر قیلینک ایکی عالم اصلیدر

بر قیلنن اصلیدر ایکی جهان / اوج سبله بیلی در آکا نشان

فی الحقیقه نه نشان ورنه اثر / جسمی جاندر کم ویرر جاندن خبر

جسمی جاندر اول شهنشهک جانی جهان / کم جهان جاندر اول جان جهان

ایستدیلر تیر باران ایده لر / اول جهان جانی بی جان ایده لر

آل و رنجق اونه اول قوم شقی / الکدی بغلندی طومادی اوقی

اوقی قوغیب جوبه یا پیشدیلر / بی جکلدی قالدیلر آپیشدیلر

اوقی یایی قودیلر آتلندیلر / بوری مادی نیجه کم قاتلندیلر

شهر قومی کم چقوب برج اوستنه / در حجردی اولدیلر برج اوستنه

شوقله کوزدن آقیدب یاشلر / در حجرلردی ایدب شاباشلر

ایلی کورب بو قدرتی آل ییر ایدر / شوقدن قالنی قیتی تکبیر ایدر

کوردلر اول قوم دیرمادی اوکن / نعره لر عیوقه چقدی بس اوکون

چون بو حالی ایشدر باجو روان / خیمه دن طشره چقر الده کمان

آتدی اوچ اوق اول نظر ور اوستنه / دوشر اوجی داخی لشکر اوستنه

پس سوار اولب او شاه بی نجات / نیجه کم دائر بو هنر هیچ آت

پس اتر آندن روان اولور یتیق / یوری یامز بغلنور ایکی ایاق

کوردکم بغلندی اچلمز ایشی / دیدی بر تنغان کیشسیدر بو کیشی

قان اقوب یا شیله چشمندن اندن انک / دیدی کرک بر هنر خشمندن انک

بر ولایتکم بونک نک فردی وار / انی اولانک دخی نه دردی وار

اول خلایق کم بقو بوربوزه / اولمیا مغلوب اصلا اول بره

اندر شهادت مولانا قدس سره بولایت باجو

حضرت ملا دخی اول پادشاه / خدمتنی باجو خفندن کاه کاه

دیردی باجو و لیبیدی ولی / فهم قلمزدی ولیکن ولی

کوره جک بو حالی باجو بی درنک / دیدی بعد الیوم اتمن حرب و جنک

چون اوچم بو جامی باجویه صوندر / اوردن قلغه قلو باطه قونر

پس کاینه جمله اعیان شهر / ایلیوب بوس در سلطان دهر

کلدی مولانا انیکندن تمام / عذر ایدب شکر ایلیوب هر خاص و عام

بی نهایت مال و اجناس و نقود / جمع ایدب بی حد مواشی زود زود

بر نیجه تحفه غرایب بر له خوش / دوزدب اول شاهه لایق پیشکش

ایلک ایکه دلر ایلتدیلر / باجویی باغی یکن ایل اندلر

کم وجودی بر کرم بر جود اولب / شهری خوش باغشلدی خشنود اولب

سوز اجوب اندن او شاه خوش خصال / قیلدی مولانادن اول قومه سؤال

دیر نه بر دیدر نه اولودر او شاه / دیدلر کم اول شه عالی پناه

بلمزلر انه‌سی عالملرك | شاهی در سلطانی در عالملرك
بلمزلر انك خروج ایتدوکنی | کوکلره بونك عروج ایتدوکنی
اول شهیر بر روایت ایدلر | اول و آخر حکایت ایدلر
سوزلرندن کوشنه درلر طقوب | ایدن اول قومك بوزینه شنیقوب
دیدی بیج اوزره بنم وار کنکلر | استماذم بوزلرن ایل کون کوره
ایتمشم سوکند سوکندم بنم | بیره کلسون بیقلك آندم بنم
خاطر و مجبون بنم ایدك خراب | دیدلر خوش ای شه عالی جناب
چون اکا بر بیقمغه بنیاد ایدر | شهر قومی طوردر فریاد ایدر
شهر قومی اولدی چونکم ناکه کر | سمع مولانایه ایرشدی خبر
دیدی مولانا او سلطان جهان | شهر قومی ایتسون آه و فغان
ایلسونلر فکری بیج و بدن | اولدوغن محروس بو شهرك ندن
فکر قلسونلر نه درلر درجی در | فهم ایتسونلر نه شهلر برجی در
آنوکیجون کا اولدی بیج اولیا | دیدلر بو برج برج اولیا
اولمسیدی همت مردان اکر | اشبو شهر اولمیشدی زیر و زبر
ایلمسه شهری مصون شاه زمن | زار ایدردی کورن اطلاف و دمن

اولدغی محروس بو شهرك ندن

ایتدی صالح چو هم چونکه هود | تولدی شهر عاد کورنولدی ثمود
عالمی صقلرولی باری شنك | تیز خراب اولور بلی باروی سنك
بو بیقلمز سور در محکم و بلی | اولدررپس سوربی ماتم بلی
بو یله دیسوب بو سوزی بو راده قور | مثنویدن بنی بر ایکی بیت اوقور

مثنوی

شیر مردانند در عالم مدد | آن زمان کافغان مظلومان رسد
مهربان بی رشوتان یاری کران | در مقام سخت و در روز کران
رو بجو آن قوم را ای مبتلا | هین غنیمت دارشان پیش از بلا
بندکان حق رحیم و بردبار | خوی حق دارند در اصلاح کار

ترجمه

شیر مردلردر جهانك مستند | کیم ایشیدرلر آه و ایدرلر مدد
نه قدر کچك یورسنك هر وقتده | بولنورلر رشوه شرط وقتده
ایسته بول وار انلری ای مبتلا | بل غنیمت ایرشی ایتمادن بلا
خوی حقله خولنبدر هب بولار | کم ایدر هر یرده هب اصلاح کار

همچنان نقلست

دمیدم اول آفتاب برج ناز / یعنی مولانا اودر درج نیاز

قونیه اول خسرو عالی نسب / دیردی شهر اولیا ایدک لقب

کم ولی اولور ولایت کوسترر / کم بو شهر اچره ولایت کوسترر

آنلرک تا پاک جسمی بونده در / تا کم اوکنجک طلسمی بونده در

اول شهک اولادینک اعقابنک / بونده در تا کم تنی انسابنک

اولور اشبو شهر امین شمشیردن / نیزه زخمندن و زخم تیردن

دشمنی اولن بو شهرک سهمناک / باشه وارمز عاقبت اولور هلاک

اوبنیجق فتنهٔ آخر زمان / فتنه بیله طولجق آخر زمان

کیرجک بر بیرنه تیر و کمان / اشبو شهر اولا امین بوله امان

اولمیا دکل چرکراو لا خراب / براد غزدن اولمیا اما خراب

کر خراب اولا نه غم چون کنجدر / انده در دیر شاه کوهر سنجدر

بویله دیمشدر اوقور بو مطلعی / اول لبی آب حیاتک منبعی

بیت

تتار اکرچه جهانرا خراب کرد بجنک / خراب کنج نودارد چرا شود دلتنک

ترجمه

تتار جنکله کرچه خراب قلدی جهانی / نه غم چو واراو خرابک اچنده کنج نهانی

نقلست

اول بوزیمنه اودی شهک آفتاب / اولکه اودمهله مهر اورمز لاف تاب

ذره روشن مهرله ایلرمی لاف / ایلمز روشن بوکم لاف کزاف

کا آفتاب اول ماهه نسبتده ذره در / نسبتنا هلیدر انکچون غره در

قونیه نک حقنده اول لطف آکه / یعنی مولانا اول لطف ایه سی شاه

لطف بر لطف و حمایت ایلیوب / دیر عنایت بر عنایت ایلیوب

ایره بر ساعت ایریشه بونه حال / کاوله شهر قونیه بر امن و امان

فتنه و اشوبله روی زمین / طوله و اول فتنه دن اولا امین

اهلی اهل علم اولا و معرفت / متعرفت علم اوله هر زمانه صفت

خلق عالمده نکم وار معنوی / بوتنی بو جانبنه طوته سوکی

قونیه شهری دور عالمده همین / اوله اول دور اچره خاتم نکین

شویله خوشلق لر اولا کم اول نفس / اولورلردی لمکا اولا هوس

یریوزنده اشبو شهرک آدمی / شویله خوشلق لرله سوره هر دمی

کیم یرالتندن بیتن خاکی بدن / طورمغه طوره ایدیجک کفن

اول سعادتی که بز قلدق بیان / داخی اول اسراری کیم ایتدک عیان

اول معانی و اول اسرار اول زمان / طوله عالم اوقیه اهل جهان

گرچه بونی دیدی لیکن اول کریم / قونیه شهرنده دخی هم نیجه کیم

اوله اشبو خاندانک منکری / اشبو قومک مقبلی و مدبری

ایرشه اول قومه شومک آفتی / بر نفس کورمیه داخی راحتی

در حدیث انا اشجع الناس

اول شجاعتجه خنک سعد الدینی / بو آراده ختم ایدیجک بو سوزی

بیری یاراندن طوتبدی راه نشاط / کوستریه اول حضرته دین انبساط

طرفه بیدی شاهمز ایدیب نظر / لشکر باجودن ایتمادی حذر

خاصه کیم قوبشدی اول کون رستخیز / اول یوکز اوستندن غازه ایتدی خیز

زی شجاعتدی دلیری زی یورک / پهلوانلق اولمز اندن بیکرک

دیر بکلی اول کون صفتلو ماهوز / اشجع الناس ایدی شاهموز

بشن توبیجب ایتدی یاران آفرین / رحمة الله علیهم اجمعین

بو بر نجه بو حدیثی اول امین / بو قصیده یه شروع ایتدی همین

بیت

من این ایوان نه تورا نمی دانم نمی دانم / من این نقاش جادورا نمی دانم نمی دانم

ترجمه

بو ایوانکه نه تودر نه بیلم بن نه بیلم / بو نقاشی که جادودر نه بیلم بن نه بیلم

بو اکی بیته کلنجه یازدیلر / قندیلر قندی کلابه ازدیلر

بدستم یارلغی آمدازان قان حرقانان / من باجوی با نورا نمی دانم نمی دانم

چه رومی چهره کان دارم چه ترکان تهی دارم / چه عیبست ارهلاو را نمی دانم نمی دانم

المکی یرلغی و لهذا او قانلر قاتنک بینیم / بوتابوی که باجودر نه بیلم بن نه بیلم

نه رومی بهلوم و اهرده نه ترکی شهلوم واردر / بو خانی کم هلاودر نه بیلم بن نه بیلم

نقلست

برگون اول شیخ هدا بوز یقین / اول شه اقلیم جان سلطان دین

ایلیوب شرح حقایق نرم نرم / سویلیوب اسرار غامض گرم گرم

ایدر اول شاه عجم سلطان روم / اول مبارک طلعت و فرخ قدوم

حق تعالی حضرتی جل جلاله / اهل رومک حقنه اولدو الجلا

ایلیوب لطفیله حمایتلر عمیم / ایلمشدی هم کیم عنایتلر عظیم

اول شه صدیقتی اول سلطان صدق — اول صفا نقشینه اولمش جان صدق

دعوت صدیق اکبرله بولور — اولدی دیرهم امت مرحوم نور

بیته اول اقلیم رومك سروری — روم درهر کشورك دیر مهتری

لیك اکثر بو دیارك آدمی — بیلدکن بیلمزدی عشقك عالمی

بی مزه ذوقدر وندن بیخبر — نیته کم نی کا ولمیا انی شکر

اول سبب سازِ جهان شانی عزیز — اول یجه سبحان او سلطان عزیز

بر لطیفه بو یوب الطاف رب — بی سبب لك عالمندن بر سبب

قوپروب ملك خراساندن بزی — اشبو اقلیمه چکوب اندن بزی

بیرزم اعقابو مزه بو خاکده — ویردی مأوی اشبو خاك پاکده

تا که اکسیرلدن بیدن طوروب — بونلرك مس وجودینه اوروب

ایدی وز بونلری کلی کیمیا — اوله لر دریای حقده آشنا

عالم عرفانده هب محرم اوله — عارفان عالمه همدم اوله

قند ایدوب نقلن کوریبو خمری تلخ — بو یره بو بیتی اول ساقیِ بلخ

بیت

از خراسانم کشیدی تا بر یونانیان — تا درآمیزم بدیشان تا کنم خوش مذهبی

اشبو

ترجمه

اشبو یونان قومنه چکدی خراساندن بنی — تا بو قومه قاریشم خوش مذهب ایدیم ای غنی

چونکه کوردم بونلر اهل دل دکل — هیچ نوعیله حقه مایل دکل

هیچ اسرار الهیدن خبر — المامش محروم قالمشلر بولر

شعر موزون برله بس ساز و سماع — بر له کم بونلره مایلدر طباع

تشنه لب کوردم چو بو هیچ نلره — اوله غابینی ایچوردم بونلره

زیره کم روم اهلی در اهل طرب — زهره ویردر اهل عشرت روز و شب

نیته کم بر طفل رنجور اولسه زار — قلسه داروی اطبادن فرار

استنسه کوزه فقاع البته اول — اول طبیب حاذق بو اوله یول

کتم او داروی فقاع ایچره قویه — بس او طفلك وار اوکنده قویه

تا ایده بو هم فقاع اول شربتی — ایچه اول طفل ایدبه آکا رغبتی

اوله صافی کین علتدن خلل — کی اولا و کیبه صحتدن حلل

اول علاجیله مزاجی کم سقیم — اولمشیدی اوله کلی مستقیم

بو محله ایر شیخك اول حبیب — بس بو برتیح بیتی او قور اول طبیب

مثنوی

الغلا بیماری ناسور را / داروی ما یك بیك بخور را

ما طبیبانیم وشاکردان حق / بحر قلزم دید مارا فانفلق

دست فرزی ما نخواهیم از کسی / دست فرزی ما رسد از حق بسی

ترجمه

الغلا اول خسته کم بر علاج / ایتمیه کار انکله بوزیله مزاج

بز حقك شاکردی یوزهی اوتموز / خسته ایچون بز طلو درقوتموز

مجنان نقلست

برکون اول صبح سعادت الذی / کون کبی یارانه طوتمه دیر یوزی

کم بو قونیه قومنك درد و رنج / آفتاب دولتن قبلادی منع

کم سماع پر صفا موزدن ملول / اولدلر انلر دلردها قبول

زیر و بالا اوتربای و فقیر / طعن ایدرلردی طوتلر زیر زبر

نیته عمدن دشدلر وادی بیلکم / کاولمدیلر راضی بوشادیلره

کل کبی طونسم قلوق بو خلقه بن / براولور خار و خس تشنیعدن

برك مرك اولدی و بادصبا / اشبو قومه ینتکم قوم سبا

کاول خدای ذوالجلال دادکر / عدل کستر حضرتنده اولقدر

شومی طغیان و کفراندن جزا / هر دله در دایره هرجانه جزا

کم قموسی کوردیلر من عافیت / عاجز و بیچاره قالوب عاقبت

ترك اسباب ایلیوب ترك عیال / ایدلر آخر دیاره انتقال

بس ضیاعی بونلرك مستاکله / الکلردن بیقله املاکله

اغنیا ندن چوغی زار ودرد ناك / علت قلتله اولالر هلاك

اشك کبی بنجه مردم زاده لر / دوشه کوزدن کوره لر آزاده لر

آخر الامر اشك چشم وزاریله / ایلیالر توبه استغفار ایله

هب بزم اولادمز اعقابمز / جمله احفادمز انسابمز

حرمت ایدب اعتقاد تمامیله / خوش کورالر عزت و اکرامله

فضل باری ایرشوب مسرور اوله / هب سماع اهلی و اهل شوق اوله

عاشق اوله اول زمانك آدمی / هب جهانی طوته عشقك عالمی

سوزلومز شربت عشاق اوله / جمله عالم خسته و مشتاق اوله

حرمتی بوخاندانك دایما / ارته کوندن کونه بولا ارتقا

خونغالینك دلاکی ایلرو / کاله قاله کیرو قالانی کرو

یار اولا یارانموزه شرف و عزب / حال وقالیله اولالر حلم جرب

حال و قال ایله قمو سی اولدیلر … جرب و شیرین نیته کم شیر و شکر

لا یحیطون بشیء علمه … سر تمکا و لدر فاش سر علم هو

اوله مفهومی سعادت اهلنك … اوله معلومی عنایت اهلنك

دیوب استثنا ایدب اولغوشی کلام … ختم ایدربونی کلامی والسلام

نقلست

بر ایکی یار و ندیم معتبر … ایندلر ایله روایت مختصر

ایلدیکن مدرسه طالمند سیر … کاه کاه اولقاشی نیته کم طیر

بر ایکی اوقوانمی بر اول همای … غیبت ایدر بیندوز اوله تمام

برکون ایکی اتلور کم اول همام … اتلور کوکیوزنه اولیوزی آنی

بوکون اوش بیکومی کوندر بجك … بوبخه کون خوان فراقی بیجك

برکشو وصلی بیامن کانورز … دیر مرامك مسجدندن اوترر

که رکوع وکه سجود وکه قیام … ایلر اول مسجده کوردم اول امام

واردی یاران ایدبکنا استماع … قلدی اول مسجده برهنته سماع

نقلست

اول لطافت منبعی عمان علم … اول ظرافت معدنی اولکان حلم

اولدیلر [illegible]

لطفنك اوله شمه بیدی کثرتی … حلمنك اولحق بیدی وفرتی

کم سماع ایجند برکون اول کرم … اولیونی شیع صفا اولسوزی نرم

اولوبن مستغرق دیدار یار … کوسترجالا تلر سرمست وار

ناکهان کوردیلر اصحاب حضور … کم سماع کردی بر مستانه شور

طوته ما یوبکندوزن دیوانه وار … اورر اول شمعه اوزن بروانه وار

های نیلرسن دیوب انجندلر … ایلر وجا کوبکار و بیندلر

بوبور اول سوزی رشك قند ناب … مستنزاولمشنز اولا اجمش شراب

دیدلر ترسادر اول نازك بدن … دیوی ترسا و کمتو نز بادن

بنلری اجماعکن اولدی طمو … باشی قوبیب مستغفر اولدیلر قمو

هیچنان نقلست

اوتزب بر ایکی اوچ یار ندیم … معرفت سویلردی برکون اول حکیم

دیر وجود آدمیده سیه هزار … مار و آردیمار و آردمار مار

بولجق برلقمه الکلیه هزار … مار اولورزین همارکه لقمه خوار

اولجق اوچ لقمه دن برلقمه کم … بیك الان نفسکن اولزای حکم

ایکی لقمه کم اولنجق ای فلان … اول نفسدن اولز ایکی بیك الان

اولجق برلقمه والحاصل زیاد
زینت اولور بیکا الآن نفسکده شاد

کم اولنجق مرده بی جان اولور
خر کن ای تمز خفته بیجان اولور

انشاء الله تعالی اول خدا
بیزه ویاداننه اولا رهنما

عاده تومز اوله دایم آز یمك
آز یمك آز سویلمك آز اویومق

اوجکز آمین ایدب اولطرات صاف
عالمینه یاربی ایلر مضاف

یعنی اوچکز ایدب آمین اول امین
دیرند احمد فیله رب العالمین

نقلست

پور مولانا شه وسلطان ولد
شمس ملت پرتو نور احد

دیدی برکون بانی بابم حضرتی
اوقیوب غایتنه ایدب شفقتی

بی نهایت باشم وکوزم اوپوب
یوز غایت کوستروب یوزم اوپوب

دیردی کرمیسن که الکهی سکا
کوستروب بی پرده اولشاهی سکا

دیدم اولا رحمت بی حد وعد
اون اکی کونن مبیت کوره سن

لیکن اول شرطیله کم ای یوزی کون
ناتمام اولنجه اول اون اکی کون

برکجه برکونده ساعت صبح وشام
کم یکرمی درت ساعتدر تمام

آز تراسن کوندن ایکی ساعتی
ایده سن اول ساعت ایچره طاعتی

خر ساعت سوزلری درد اولور
اون اکی کونن یکرمی درت اولور

جمله ساعتن اوله روز کاهده
صرف اولور چون خدمت اللهده

هر تعلق اولور اولدم منقطع
پس اولورسن سن بکلی مجتمع

وار اندن صکره ختمی روز وشب
کوز کوره بلدکجه ایتدکجه طلب

وار اندن صکره اولمحبوبله
عشق بازیلقلر ایتنا اولخوبله

ایله والحاصل اولورسن پر مراد
اولور اندن صکره حاصل هر مراد

اول نکین خوبی بوخونخا تمك
دیبن رواپ پاکی ایچوره آتمك

ایله ایتدم کم بیوردی اول جواد
ایله اولدم کم دیدی اول کیقباد

نیته کم دیر حضرت عزت مآب
موسیه ایدب خطاب مستطاب

کن لی کما ارید اکن لك کما ترید

یعنی اولسن ایستدوکم کبی بکا
اولیین بن ایستدوکك کبی سکا

نیته کم دیدی هم اول سلطان جان
بر غزلده بو اکی بیتی روان

شعر

بر بر عشق مرا کفت من همه نازم
همه بنازشو آن لحظه که ناز کنم

چو نازرا بکذاری همه بنیاز شوی
من ازبرای تو خود را همه نیاز کنم

ترجمه

دون عشق ویدی باکه که بن جمله نازم اول — جمله نیاز سن بکا چونکه سن نازایدم

تنکا ایله نازی سن بکا جمله نیاز اول — تا کندوزومی بن سکا جمله نیاز ایدم

رؤیت حقدن ایدر انسان شاد — بو قدر اول شاه زاد شاه هزار

سوز حقیقتده اولدی مسکین ختام — ختم ایدر اول خسرو شیرین کلام

نقلست

بیرسی اصحابدن برکون مکر — طوردی حمامه کدر وقت سحر

قونشودن کوردیکه مولانا کلور — یا یکز اول شاه بی همتا کلور

کون کبی اول ماه اولنجه عیان — اولدی کوزدن نیته کم الدز نهان

کوردی کندی چاغرب هی کتمه دیر — نولدی مانع های ایله اغمه دیر

دیدی مولانایه کمتر بنده یم — لیک حالم تیلودر شرمنده یم

اوتنوردم کم ایدم اچوب بصر — اول رخ پاکه جنابکله نظر

بو یوزر ظاهر یوزندن خوبدر — خوش ادیدر خوبدر محبوبدر

لیک کورمکه بزی بوده مدد کرک — بیزه سورنک ایزی بوده مدد کرک

اول نظر کم مرد حق ایلر بودم — ابلک حمامدن اولمایه کم

ایت ماء مبارکدن مراد — اولیانک جانی درنی جان زاد

مثنوی

حوذ عرضدن آب جان اولیاست — کو غسول تیرکیهای شماست

ترجمه

اولیانک جانی آب چره در — دمبدم یور جانلریکم تیره در

باطنی پاک ایدجک مرد خدا — ظاهرینی ندر آیت ای کدخدا

نظم

بحس درجوی ما آب زلالست — مکس در دوغ ما بازست و عنقا

ترجمه

جوی بزه ایچره نجس آب بقا — دوغمز ایچره مکس در عنقا

مجدداً نقلست

بیری داخی صاحب اسراردن — کم بری در کاتب اسراردن

دیر حسام الدین که بیدی تختنده — مثلی یوق بر شاه در بر وقتده

اولشه کباغنده بی ریح و صداع — بیدی کون بیدی کیجه اولدی سماع

آخرین شب کم سماع اولدی تمام — انتقا قا بنده اولدم احتلام

غسله چقدم صبحدم ایدب شتاب
فرشون کوردم کلور اول آفتاب

یعنی مولانا مه برج شرف
آفتاب دین در درج شرف

جون مبارك کوزی طوشی اولدی بکا
دیدی کت متقبل بکارندن یکا

کون صو قدر ایسنجی صوانده وار
غسل ایت ایرتش کل عماره انده وار

بونی دیدی کوردم اول شاه فرید
دیبی دکنده رحال اولدی نابدید

کاه صویه کوندرر کاه صو اولور
بحر حقدر نه دکنسه او اولور

نقلست

برنجه کون وقت اولردیکم سماع
اولکشوردی بولمزیدی انقطاع

بعجه کوتر مطرب خوش حاللر
ارلمقدن جاغرب قواللر

خسته اولیجقیدی اونلری
پنجشنبه یا دوشنبه کونلری

کیجه لر کالورلریدی لاجرم
دیردی مولانا او شاه محترم

فانفقد انزاني قلاتم بو محل
چونکه عشاقك نمازیدی بو ال

قیلوریدی برنجه رکعت نماز
آقدب کوز یاشن اول شمع طراز

ایرشنجه انده تا کوبنده لر
بس سماع ایدردی پاکوبنده لر

برکوم

چرخ

نقلست

چرخ عالی کبی اول شاه مطاع
چرخ ایدرکن بر کون ایلردی سماع

شمس دین ماردینی حضرتی
مارنولر یاردینی حضرتی

دیدی طوتب طبلکی برفرقه سر
ایشبو طبلکك حق بوکم تسبیح ایدر

طبلکك آجلیدی چون رازی اکا
دیردی حقا حقا آوازی اکا

دیر سماعه کم حرام ایدر حرام
زاده دربی شك تعیین عند الکرام

نیتنکم ایدی حکایت اولولی
کرم الله وجهه برکون علی

صوت ناقوس ایشدب اصحابنك
بیرنه ایدر علی احبابنك

ایشبو ناقوسی نه دیر بیلورمسن
سوزی نه در فهمنی قیلورمسن

ایدر اول الله پیغامبر بلور
ابن عم مصطفی حیدر بلور

دیر بکا علی علی مرتضا
علم احمددن ایدر حق عطا

احمد جبریل علمندن عطا
ایدی اکا کندو علمندن خدا

دیدی بو ناقوس حقا درت کز
هم انك ارد نجه صدقا درت کز

اندن اول حق بین وحق کو حق شنو
کاندی حق میخانه سندن جام کرو

دیبجك کافرلرك ناقوسی حق
طلکی در عشاقك ایدن کوسی حق

ایتن سبوح اوقیه قدوس هم — حق دیبه نه وار وجودینا قوی خی

خاصه هب تسبیح ایدر مجموع شی — حمد ایدر رحقه جماد اولسون وحی

نقلست

دیدی برکون اول شه فرخنده فال — اول فراقی ایلبین کلی وصال

خواجه عطار و سنایی حضرتی — اولولر در دینن واجحرمتی

سوزلرینک لفظ شکر باردن — اکثری دشمش فراقی باردن

اول بوزه درلیک ببزم یوزمون — هب وصالی بار دندر سوزموز

اندن ایدر اول شه ملک منغال — سوزنه عطارک ایدن اشتغال

اول سنایی سوزلرک اسرارینی — فهم ایدر انکلر کورر انوارینی

کم سنایی سوزنه کوستر سه جد — اوله بنم سوزمه اول مستعد

انکلبن نطق سنایی سرینی — سوزمک انکلر سنایی سرینی

نقلست

برکشی خواجه نفیس الدین نام — بر نفس یوریدی مشکن اول همام

دیدی مولانا او سلطان مطاع — مدرسه ده برکون ایلرکن سماع

کلدی بیزدن یاکه باکه تیز تیز — یاقمه یاپشدی محکم بر ستیز

ایدر اشته برکشی سندن سؤال — دیسه مولانا او شاه خوش خصال

بنی سن کاول بوزی آتش مزاید — نه سببدن بیکنی تشمر ایدر

سن نه دیرسن دیدم ای شه بندهم — هر نه سلطانم بیورربن دیرم

پس بیوردی اول شه عالی صفات — بر مثال خانقهدر کاینات

شیخ اندن حضرت الله در — اندن خدمت خدمت اللهدر

انبیا و اولیا امتن قمو — اول مسافر صوفیه بکزر عمو

چونکه بر صوفی کله آچ و اریب — ایرشه بو خانقاهه اول غریب

ایچروادمز قبودن ادمن — بو لمینجه خانقاهک خادمن

خادمی بلمز انکا نتمک کرک — بولدغنه پس نظر اتمک کرک

کوره کیم بیکنی تشمر ایلمش — کم الیف تنک جانن خوش بیو ایلمش

انجلاین شخصه کم کوزی اله — خانقاهک خادمی اولدر بیله

هپ تصوف اهلنک آدابنی — ایدن اندن کسب فضل و بابنی

صوفیان شاهک اولب همدمی — سالکان راهک اولب محرمی

اول محلدن اشتقامتکوستره — کم محل اولا اقامتکوستره

اشبو یره ایرشنجه اول ولی — بوینله دیر بو یره ایردکده ولی

ذكر والآهم اوساعتا ولزمان * خانقه‌دن اينلر طشره همان
شمدى بس بو خانقاه عالمك * قارشلدن ابه خاكى آدمك
اشبو اوده خادم الله بزز * بتر الخادم حبيب الله بزز
بو سوزه بيتنز بشارت ديو بن * عاقله بس بز اشارت ديو بن
بتره بو خدمت نصيبى اول حبيب * دين نصابى مصطفادن بز نصيب
اولكه بولدن طشره آذنز آدمى * سيدينز ديدى قومك خادمى
زى مبارك خدمت و زى چاكرى * كم دو كوننه اندى سلطان چاكرى
زى مبارك خدمت و زى خادمى * كاندى مخدوم دو عالم خادمى
بويله ديويا ولشه عيسى نفس * سوزى كسدى سن اى دل سوزى كس

نقلست

واردى بر حمزه ادلو پهلوان * ناى زن وقت نوا شكر دهان
اوستا ديدى بغايت خوش نواز * كم حقيقت آنك اول داناى راز
يعنى مولانا او سلطان كريم * خوش عنايتلر ايدر مثلى عظيم
وعده ايدر ناكهان خسته اولور * كم وجودى نارى آتشكنه اولور
ايشديا اول حضرت سرو روان * ميتيشه وردى اولزمن روان

كردى

كردى قابودن ديداى يار عزيز * حمزه نايى طور و كل ايلدى خيز
روحنى جقدن اول سوزبكد ايدن * طوردى پيرندن روان كيتك ايدن
ميتنى جو حمزه خيشناخت * آلدى بس اغزينه نى اندى نواخت
جمع اولب خلق اجتماع اولدى عظيم * اول كون اول كيجه سماع اولدى عظيم
قوبصدكا فر مسلمان اولدلر * دينه كالوب اهل ايمان اولدلر
جونكم اول جان ديدن پنهان اولور * نايى اولدم بس بينه بى جان اولور

همچنان

اندى ياراندن برى داخى مكس * آخرت ملكينه دنيادن سفر
ايشدب انك دخى قوتن همان * ديدى مولانا او عيسئ زمان
نيجون اوكيدندن خبر اتمادكوز * يعنى اولوركن خبر اتمادكوز
قومييدم آنى ايله اتمكه * يعنى قوبى وير ميبدم كتمكه
امر حق بولدى قضايى بى فتور * حال بو كا اللهه راجع در امور

وقضى الامر والى الله ترجع الامور

نقلست

برجماعت بركون ارباب مقال * كلدى مولانا يه وقلدى سؤال

کم جنازه نک اوکنجه ای کریم … شمدیا دک بویدی رسم قدیم

کم مؤذنلر لطیف ازانلر … اوقریدی مرثیه خوش خوانلر

شمدی دورکن سنک معنیسنه … کم ایرشمز کمسنه معنیسنه

کم چلوب خوش چاغروب کویندلر … خوش سماع ایلایه یا کویندلر

عالمک عالملری بدعت دیه … بونی بوبر ما دیبر ملت دیه

بو بر پیش جنازه مؤذنان … مقریان حفاظ اولی نعره زنان

جمله ویرلر شهادت کم بو ذات … ملت اسلامده بولدی وفات

دیر بزم مطربلر و مؤذنلر … برکسنیدی بو میتک بی کوب

مؤمن و مسلم مسلمان اهل ذوق … عاشق و صادق مؤحد اهل شوق

داخی شونکم روح انسانی دررا … دینک محبوسی و زندانی درر

آنی بو چاه طبیعت قیدی تن … بند قلمشدی بو صندوق بدن

چونکه فصل خوابی بولدی خلاص … مرکز اصلینه ایردی اولدی خاص

اشبو حال اول قیددن آزادیدر … موجب شکر و سماع و شادیدر

فی الحقیقه مرک یاران عیوش … بو مثابه‌ده درکم دیدم اوش

اشبو خوش قندیله کم زینتی اوقور … مثنویدن بو اکثر بیتی اوقور

مثنوی

چونکه ایشان خسرو دین بوده‌اند … وقت شادی شد چو بشکستند بند

سوی شادروان دولت تاختند … کنده و زنجیر را انداختند

روح سلطانی ز زندانی بجست … جامه چه درانیم وچون خاییم دست

ترجمه

چون بولردین بکلر بدر بهره مند … وقت شادیدر شکست اولدی چو بند

شاد شادروان دولتده یکا … کندلر کتدی چو قید دست و پا

روح سلطان بولدی زندانیدن رها … اولور زنه جامه درزن دست خا

نقلست

بیری مولانا ایله حسنا منک … اوتوردم بر کوزل هنکامده

کلدی بر سوزکو کلمه دلخواه دیر … سویلدم بن دکلدی اول شاه دیر

کم مکرر حامدن تبنیخ کبیر … شه فلان الدین ایله بو بن فقیر

اوتوردم بر کون اول صدر فرید … جمع اولب بر آرده شیخ و مرید

انتشبدی حلقه شیخی هر مرید … شمع جمع اولمشدی اول شیخ فرید

بوز طوتب اصحابنه اول بوزی شمع … دیل اجوب نیته کم شمع اول شمع جمع

اول شکر ایچون شکر اللّٰه دین   چوق ثنا و حمد ایدر اول شاه دین
بر بیوزر بر قوطه بر انجو همان   اولدی خرمایی نکدری کمان
بو مجرد قصد شیخ اولدی بودن   کم اوزر دم عیسی و تجریددن
کوش ایدب اولشه کل کلشن کبی   اچلوب آچوب زبان سوسن کبی
دیدی ای شیخ اوقدک خوش نامه لر   جامه کنده لیک اوجنده و جامه لر
کم اچوب خرمایی کوز کوزده در   کم آل اوزا درسه اولدی لاوزده
اولغیر کم طشی قبوده باغی وار   اوکمک در اننک کیمک داعی وار
ایغنده باغ و باشنده بوکلر   ایچر و طشره کمک در بنی بولر
اندن اول عیسی نفس صاحب نظر   اوزا اوزی تجریدینه ایدب نظر
دیدی حقا ثم حقا اول حبیب   وهو حق بالحق دخی اولدی لبیب
داخی والله دیو یا اول سلسبیل   دیر یقول الحق هو یهدی السبیل
کم تمامت انبیا و اولیا   اولدی عالمده بی کار و ریا
هر بری کم اولدی بر دین سروری   اولمدی آز چوق تعلقدن بری
هر بری بیر زیرای مصلحت   بیل خلق ایدی وطوتدی بر جهت
بیزو اول مقدار اولدی کلو دخی   اولمدی و لمایسه در ای اخی

بویله دیسون اول محمد محدث   پس بو بیتی اوقیدی اول یوجهته

بیت

سلطان ما زاغ البصر چون کرد در عالم گذر   نقشی بدید آخر که او بر نقشها عاشق نشد

ترجمه

سلطان ما زاغ البصر چون تکدی عالمدن گذر   بر نقش کوردی آخر اول بر نقشه عاشق اولمدی

همچنان

حضرت سلطان ولد اول شاهزاد   اول شه شاهان او شاهنشاه راد
بو بیوزر اولنشه که برکون والدم   چرخ جانن اول بیوزی کون والدم
اوتوردی مدرسه ایچنده خوش   اوچ بیکت کردی اچاردو شرخ بوش
باش قویبا اوتر دکر تعظیمله   آلدرو اوربا اوکنده بیچاله
قفل اورب درج دری مرجانکره   یعنی انلر طمندی لیک انلره
والدم بو بیر دیکم ایلدایدک   مصلحت ولا نولا آلنکدک
بو سوزی ایدنجه اول شاه جهان   اولدلر درحال چشمدن نهان
ایلدم اول حالدن بن سؤال   دیدی بکا اول شه فرخنده فال
بیدلودن در بری اولمشی مکر   بر بدل ایستر بکا کلدی بولر

بر مجبوموز سقاو ار اهل حال — اول سقا ماتة کم ابر مشدر رجال
ایر شبدر اول بجا درکاهنه — خوش منقرب حضرت اللهنه
بندن اول سقایی اتدیلر طلب — کم بزه اولمش محب و منتسب
پس بو بردم آتی آلوب کتدیلر — اول کشینک یبرینه نصب اتدیلر
بو بیزر انزن حدیث با صفا — کا اول حدیثی بو یربدر مصطفا

شعر **كلما مات واحد منهم ابدل الله مكانه آخر**

فعلاتن مفاعلن فعلن

ترجمه
یعنی انلردن اولسه بیریسی فوت — کتورر اول مکانه هو آخر
ایدرق اول سقایی یاران روز و شب — کورمدیلر بیچه کم اتدیلر طلب
لیک مولانا ایدیجک انتقال — ایدیجک دار نقایه ار تحال
کلدی اول سر احد خدمتلرن — یعنی کم سلطان ولد حضرتلرن
صدق صوییلن طهارت ایلیوب — کعبه رویین زیارت ایلیوب
اوز مقامندن خبر دیربا کا — ایلدی رجعت ینه حقدن یکا

نقلست

برکون اوچ قاضی اوچ داخی نبام — قاضی عز الدین اولاوچ صدر کرام
بر آماسیه بری سیبوا سدن — بیری قونیه شهر خیر البنا شدن

قلدی مولانادن اولاوچ شه سؤال — بو لیکن نه دردی ای خوش خصال
اولشه شه بین او شیخ راهدان — آیت قل هذه اوقور روان

قل هذه سبيلي ادعوا الى الله على بصيرة انا ومن اتبعني

یعنی کم اللهه دعوت او زره یم — تا بعین دین بصیرت او زره یم
حضرت اللهه دلوکم بنم — دعوت اللهه دیولم بنم
اوقینجه آتی شیخ میفند — اوچی داخی باش قویب اولدی مرید

همچنان

برکون اولسلطان دین بختی نجب — عرش عالیدن دخی تجبه
بویرر اولخسرو همت بلند — یاپه یاران تربه مز غایت بلند
تا مسافه دوردن پیدا اولا — تا کورنلر عاشق شیدا اولا
تربه مز کورن ایرقدن اعتقاد — کوستریب ایلرسه بیزه اعتماد
پاک ایدیب معصوملردن ایدن حق — جمله مرحوملردن ایدن حق
خاصه کم برکیشی عشق حاصله — کاله انی صدقله اخلاصله
خوش زیارت ایلیه ایدن نماز — هر نه حاجت کم دلر اول بی نیاز
ایلیه مجموعی حاجاتن روا — دنیه وی و آخره وی هر نه اولا

بویله دیسو با اولشه عالی مقام — اوقدی بو بیتی اندن والسلام

بیت

بخواه ای دل چه می خواهی عطا نقد است و شه حاضر (حضر) — که آن مهر و نقرها ید برو تا سال آینده

ترجمه

عطا چون نقد و شه حاضر نه دیلرسک دله (ای دل) — کلاسن دیمز اولمهر و بوپری وارکت کلاسی (نیل)

همچنان

برکون اول شاهنشه عالی نژاد — نذر بر مز ایدر ایچیله هفت باز

آخرین بار این بر ترک سترک — مالدار و منعم و مرد بزرک

تربه مونزی ایله یا په اول کریم — کم اولا بر خشتی زر بر خشتی سیم

تربه مونزک بو حوالیسی عظیم — شهر اولا بر نعمت و ناز و نعیم

آره سنده قاله شهرک تربه موز — قبله کاهی اوله دهرک تربه موز

اول زماننده اوله عالم معنوی — شیخ عالم اوله عالی مثنوی

مثنویموز شیخ اولا عالملره — او کرده علم یقین عالملره

همچنان تقلست

برکون اول سلطان عالی نا نموز — مهر روی دیمنوز ایما نموز

اول توزن اکسیر دولت بخش ایدن — قوم غمسه اول سعادت بخش ایدن

اول جهانک غصه سن شادی قلن — قید و بندن جانک آزادی قلن

اول خدا لطفی و اول لطفی خوبا — یعنی مولانا او سلطان هدا

اسب بازاری قپوسنده مکس — چقدی اولشه تربه دن باشا کدن

کوردی بر هنکامه خلق بی کران — دار اغاجندن بکا اولمش روان

کورب آنی بر بچه پیر و جوان — اولدلر اول شاهدن یا شادوان

دیدلر اول ارقدمز ای جان پناه — اولدلر فریاد ایدب غریاد خواه

بر جوان رومی ای شاه رفیع — ناکهان قانده بولندی اولشفیع

یوردی اول شاه الا رو کوردی — شحنه و جلاد کیرو طوردلر

اوزنه قودی او سننه داملرنی — قودی جلاد او کنه اورغانی

واردی شحنه ویردی سلطانه خبر — دیدی سلطان نوله مولانا اکر

قورتره شهری شفیع اولا اولور — اولشهه بر کافر رومی نولور

بو بو تریارا نه اول هنکامده — واردب آنی بو دلو حماممده

تو مسلمان اندی اولشاه مطاع — قلدی سنت ایلدی عالی سماع

صوکره مولانا نورا دک ددی — دیدی ثریانوس ای شاه هدی

دیدی بعد الیوم اول شاه هدا   دیلک علاء الدین نر یانوب اکا
شیخ عالم عالم عالی صفت   اول معانی بدیع و معرفت
سویلیه اسرار نای عمو دن اول   سوزنه حیران اولورلودی قمو
اول روان اتسه لطایف از مغی   ایصرزدی ایشدنلر بر مغی
اولکشاده حاجب و اولخنده رو   یعنی مولانا اوشاه بذله کو
برکون اکا دیر نردیر هر بر کشیش   آره سنده بونلرک نه دردیش
ای علاء الدین مسیحا حضرتی   نه حقیقتدر ندر ماهیتی
ای علاء الدین نه ایدرلر اکا   دیر علاء الدینه که ایدرلر خدا
بونلر شمدن کروای بو العلا   سن محمد دیه خدا تر دایما
لیکن اول سلطان عالی منقبت   دیدی بو ترتیبا وچ رده اوج کرت

محمد ما خداتر محمد ما خداتر محمد ما خداتر

همچنان

برکون اول آی کم قضا آیین دررد   یعنی قاضی سراج الدین دررد
بر جماعت کم مدرس کم اما م   نو مسلمان شخص و از بر مرد خام
نه روا بر سوز دیر اول مرد کدا   یعنی مولانا خدادر دیر خدا

شرع

شرع ایچنده بو بیچون لایقدرر   کم او مخلوق و خدا خالقدرر
کفردر بو سوز دیین کافردرر   کم او عاجزدر خدا قادردرر
قاضی اولبد گوهر ایدر اعتقاد   دیر بولک اول کفر کوبی اول قباد
آر بو تیز ایکی محضر کتدلر   بولدلر تیز انده حاضر ایتدلر
قاضی ایدر سن مسن ای کتخدا   اولکه مولانایه ایدر منن خدا
دیدی حاشا ای افندی بلکه بن   اول شهه دیوم خدا ساز زمن
کور مسن بن عبیدی بر عبید   کبر ایدم ایدر مسلمان اول فرید
عالم اندی اهل عرفان ایلدی   عقل و بردی و خدادان ایلدی
کندی تقلید خدا خوانلق شهها   ایردی تحقیق خدادانلق بکا
کوهر یکتای کنج من عرف   اولدم و بی قدر دم بولدم شرف
اولمیه برجانه کوحقدن اثر   اکلمز حقی او جان بی خبر
قنقی جانه کم خدا بی اولمیه   استیوب اولجان خدایی بولمیه
هر نه کوزده کا ولمیه نور جلیل   کورمیه حقی بودر قطعی دلیل

بیت

ای عقل عقلرا چو نداند کسی یقین   پس فهم کن ازین که که باشد خدای دان

ترجمه

بی عقل عقلی بیلمدی بر کمسه چوق ییتن   پس بوندن آیله فهم که کمدر خدای دن
اهل نحوی اهل نحو آنکلر بیلور   اهل فقهی اهل فقه آزر بولور
حاصل اولن کمسه بیلمز عالمی   کور کورمز آفتاب عالمی
کم خدا اولمز خدایی بولمیه   بس خدایی بی خدایی اولمیه

اُخبج بصفاتی الی خلقی

خو صفاتمله ددی حق خلقمه   یینه لذت ویردی لذت حلقمه
نیته کم بر عالمه خدمت قلن   انکیله روز وشب صحبت قلن
جاهلیکن بولوراندن تربیت   عالم اولور اولور اهل معرفت
کورراندن نحو وفقه ومنطقی   نحوی اولور وفقیه ومنطقی
آز آز ایلر علمنی تحصیل انک   پرتوی بیله بولور تبدیل انک
صحبت پاکیله پاکیزه نفس   برله مولانا دخی ای بو الهوس
ابد بل کم اشبو شاه فاضلی   انجلاین بوده نفس جاهلی
عالم ایلر عارف ایلر اول خلوق   عاقل ایلر عاشق ایلر یوق یوق
بلکه بر نسنه ایدرکم هر کیشی   اولمز انکله ایدب بر جنبشی

کورمسین کیمیایی کم بندر   مسی زنک آلودی خالص زر ایدر
حالنی حال خویشه تحویل ایدر   چون وجود اولن تبدیل ایدر
اشبونک کبی اکر مرد خدا   کم مبدل اولیا اولغز خدا
بولمش اولا کمذولیکندن خلاص   طولمش اولا نور حقیله اوخاص
بر وجودک مسینی زر ایلیه   بر نظر ایله منور ایلیه
ایلکه الله کم اولدر بای نور   مرجع اولدی و مصیر هر امور
هیچ اول امر غریب امر عجیب   اولمیه قطعا عجیب اصلا غریب
اول جماعت بو عجایب سوزلری   ایشیدنجک جمله دندی یوزلری
پس علاء الدین ثریا نوش بو   ماجرایی دیدی مولانایه او
کل کبی کلدی تبسم ایلدی   غنچه سن اچدی تکلم ایلدی
دید کم دیمک کرکدی قاضیه   بو اکی حال ایچره سن ای کتخدا
حالکه وای اولمیا پس کم خدا   ای قلن مستقبله وماضیه

همچنان

بر حقیقتسز مکر بر کون اکا   دیشه مولانایه ایدر سن خدا
دید کم اولنامدن بر اولونام   بولسم آنی ایدر یدم ای همام

ببیت

از عشق شرم دارم اگر گویمش بشر — منی ترسم از خدای که گویم که این خداست

ترجمه

اوتنورم عشقدن دیرسم اگر سالکا بشر — قورقرم اللهدن الله دیرسم ای پسر

اهل حق فاننده نه دیرسه روا — شیخی فانندن مرید بی ریا

همچنان

داخی بر صوفی خرابدر عتاب — دیدی بر خروار اوقودم بن کتاب

بن سماعه هیچ اباحت گورمدم — بر کتاب ایچنده رخصت گورمدم

نه دلیل ایله عجب بو بدعتی — سنز ایلتدوگوز الاروای فتی

دیدی خروار اوقدوگوز آنی سنز — انو ایچونه بلمدگوز ای عزیز

بز بحمد الله که عیسی وار آتی — اوقیدق سرینه ایردک ای فتی

همچنان نقلست

بیری مولانادن ایلدی سؤال — دیدی عارف کیمدر ای نیکو مقال

دیدی عارف اول کشیدر ای پسر — مشرب صافینه ایرمایه کدر

هر کدر کایرما که صافی اوله — عارفک تعریفی بو کافی اوله

ایله دیبوب باندن اول سلطان حر — عارفک حقنده بو بیتی اوقر

ببیت

در آب روان ای جان خاشاک کجا پاید — در جان روان ای جان چون خانه کند کینه

ترجمه

قرار ایلدمی خس آب روانده — که کینه طوته جا جان روانده

همچنان نقلست

اوحد الدین کیم شه کرمانیدر — شیخ صدر الدین شیخ ثانیدر

اول شه دین کیم شه اقلیمدر — دیدی مولانایه کافر کیمدر

دیدی گوستر باکه کمدر مؤمنی — تا که کافر اوله معلوم اوله ای سنی

بویله دیبوب او مکانی کاندر — پس بو بیتی اوقر او سلطان حر

ببیت

کیست کافر بیخبر ز ایمان شیخ — کیست مرده بیخبر از جان شیخ

ترجمه

کافر کیم اوله بیخبر ایمان شیخدن — مرده کیم اوله غافل اوله جان شیخدن

همچنان

بر کون اول وردی مریدینه مراد
یعنی مولانا جلال الدین راد

شه صلاح الدین دکاننده مکر
اوتوردی اول شه صاحب نظر

چوره سنده چوق یاران ذکروار
دایره اولمشلر ایدی حلقه وار

خاتمیدی حلقهٔ یاران دین
اول سلیمان خاتم ایچنده نگین

معرفت سویلر کن اول شاه جهان
ایچرو بر پیر کردی ناگهان

باشن وکوکسن دوکب دوکب بشن
آیغنه ایدی آل قودی بشن

ناله و فریاد و افغان و انین
ایلیوب باکا مدد دیر یا معین

بیدی یاشنده براوغلم وار ایدی
بیدی ییل ایدی بنمله یار ایدی

بنجه کوندر یاو قلدم بولمدم
ساکه کلدم قنده لیغن بیلمدم

بیر مسکین ایله دینجه همان
حدتیله اول شه صاحب زمان

بو بیورکم خلق عالم جمله هب
حقی بیتوردی بری قلمز طلب

بولمایوب بیرسی دکمز بشن
قان ایدب دکمز بره حسرت یشن

ساکه تولدیکم قویبا باشه تراب
بیرسن بر طفلچون اولدک خراب

سینه کوب اولدک علالا ایلدک
کندوزوکی بویله رسوا ایلدک

بر نفس بالله بچون ای آه کو
آه ایدباولمایسن الله جو

استغنا یا سن حقی ای نافتا
استغنانک استغنانک برله تا

یوسفک کنشکی ای پیر زار
بوله سن شاد اوله سن یعقوب وار

سویلینجه بو سوزی اول کل عذار
باش قودی مستغرق اولدی پیر زار

کوردی اول کل بین چوک سبب اشلدی
دوورت یانن اوزتماغه باشلدی

بیری بیتز اول حالدن بیکن اول محل
کلدی ایدر اوغلنک بولندی کل

اول کون انی خلق عالم شیخ و شاب
کم مرید اولدی حساب اولمز حسابا

نقلست

اولکه اولور آتشی می جنت حرام
یعنی مولانا او سلطان کرام

برکون اول ساقی جان ذات شریف
سوزا جوب تحریم می ده اول ظریف

سویلر یکن اول شه عالی صفت
پر لطایف پر ظرایف معرفت

پر لطایف نقل ایدر شیرین و تر
بزم جانه نقل ایدر شهد و شکر

کم شو عارفلر شهی همه بایزید
اوج نازک اولمهی شه بایزید

دیدی بز اول ماه وشی برخوش سخن
کون کبی بی حد کوزل غایتده خوش

کاولحبیب حق رسول الله بن
کاول شه مطلق رسول اللهه بن

انده وکندن اوترو شوق قسم
ایلدوکیجون انی قلق جگر

برحکایت

مجتمع اولدوغیچون اکا نجس	سویلدوکیچون نبات ویا مدر
بن کتورمادم یقین ایمان اکا	ایلمادم بی گمان ایقان اکا
بلکه اکا ایمان کتوردم بن سلیم	کم کمال حکمتندن اول حکیم
نهی ایدوب شرب شراب ایتمك دیدی	اوز کوز مست وخراب ایتمك دیدی
اول کل خوش بو اوسرو خوش خرام	امتینه باده یی ایتدی حرام
بایزیدك ختم ایدوب حکمت سوزین	حکمت آشینه قتوب معنی طوزین
اندن اول اقلیم معنی شاهی دین	ایکی کره انده ایچوب والله دیر
هرکه ارتوق ایده ارتوق اغلبیه	اولندم اودیله جانن طغلیه
انده لذت اولسه یا خود منفعت	یا مزه اول شاه عالی منقبت
اوّلا آنی ایدردی کندوزینه	تابنا ترغیب ایدردی هم بزینه
حقدن اول شاکرد خدر معتبر	نه ارشنسه آنی دیر آنی ایدر
بو محلده ایرجك سوز سوزی قور	بو محلده بو محل بیتی اوقور

مثنوی

ترك ده این شهر باركو یك دوروز	در كنی اندر شراب خلد پوز

ترجمه

کر بو میدن بر ایکی کون کیچه سن	خلد ایچنده خمر باقی ایچه سن
خسروانه بو ایکی بیتدر کلام	کاول رحیقه اولدی بو مشکین ختام
بو محلده بولدی چونکه اختتام	بس محلدر کم اولا ختم کلام

نقلست

برکون ارباب سمادندن بری	یعنی ارباب رازدندن بری
اوتوررکن تخت قابی تختنه	رشك ایدن چرخ آفتابی بختنه
ایلربدی میل می اول پاك جیب	سویلربدی مست اولیه کاه غیب
حالتن سرمستلکده اول سلیم	چوق کرامت کوستروردی اول کریم
آیق الده مست می بی پا و سر	طوردی مولانا یه کلدی بی خبر
ایلدی اول شهدن ایدوب بحث سماع	شمع و شاهد نقل و باده التماس
حجره یه الثنك اوبارك اوکنه	قوك بیورر شمع اوبارك اوکنه
شاهد وقت ایلك اوز خاتونی	لیلی سیدر کوزلسون مجنونینی
نقلك انواعن مهیا ایدلر	قاپویی اوستنیه اوروب کیدلر
ایرشور وقت سحر چون ایلولر	کلمشیکن عقلی کیدر یا بیلور
کندویی اول حجره ده یا تور بولور	صکره خاتونن کورر بلمز نولور

پس صوررز خاتوننه حالی بلور — ناله ایلر زار ایدر افغان قلور

جامه سینی چاك ایدر ایلر چو خیز — طوره مزدوشر یوزیكاوستینه تیز

طشره چقدوعن اوسلطانك طوبوب — باش آقیدیباشنه طبرق قوبوب

چیقر اول شاهك وشر آیاغنه — لعل آقدیبدر آیغی طپراغنه

اولقدر كرم جوش اولشر مسسار — كم میانن قلدی اولدر باكنار

چون كنار ایتدی میانن اولدكز — اولدی اول بو و بغا ولدیلولدكز

پس همانساعت همان لحظه اویار — توبه تیغیله كوزن دیوك اویار

ایكی كنج آبیله طوتن بر كنشن — شمدی شبرنكیكن اولدی ماه وش

كورن یوزنن قالدیر ایكی هلال — كاتدی توبه اولمه فرخنده فال

كوردیكان اتمش الن تصحیف نوح — ایتدی بر متن قالدرب توبه نصوح

حق اوكوندن عون ایدب عزوجل — بیمدی كوندز طعامن تا اجل

نقلست

دیردی یارانه دعا ایدبلو شاه — یعنی مولانا اوشاه نیك خواه

كه قضای آشكارادن خدا — صلقسون دنیاده بیزی دائما

دیدلرنادر قضای آشكار — ای قضای دلده اولن جان شكار

صحبت اغیار دن ناجنس ننز — الله الله صحبت اولور دیر عزیز

مثنوی

ای فغان ازیار ناجنس ای فغان — همنشین نیك جوییداى مهان

كرنخواهی ابنای خدمت جنس — دركهان اژدهایی هیچ خرس

ترجمه

ای فغان ناجنس الندن ای فغان — همنشین نیك استنك ای مهان

استمزسك خدمت ابنای جنس — اژدها اغزندن سن نیته كه خرس

دیر بو معنیدن خداوندم بنم — شمس تبریزی شكرخندم بنم

نعهد آزب اولشه علامات قبول — اولدررا بوز مهدی اولمغول

كاولمیه بیكانه بیله صحبتی — باالضروره نوشسه صحبت ای فتی

قبله مسجدده منافق وش فساد — مكتب و جهدك اسیر و طفل وار

نقلست

بركون ایلركن بیان اولشاه راد — لذت صدق وصفای اعتقاد

بو بیوركم جمله علم عالمان — پس قیو سینه وینجه در همان

آلمز آكثر و دیبوب كذر — اوقدی بو بیتی اول صاحب نظر

بيت

چو مال این علم ماند مرده ریکت — نه تومانی نه علمی که کزیدی

ترجمه

اجل تیغیله تن اولدقده بی جان — نه سن قالورسن ونه علمك ای جان
اول جهاندن کلدی اما اعتقاد — بینه انك بیله کیدر ای قباد
بو بیله دیرکن بر حکایت بر مثال — بو بوزده حاذق اولینکو خصال
کم دمشق ایچره بتمله بر جوان — واردی یار شفیق ومهربان
آنوکیله بیردك نان ونمك — درس اوقودك هدایه مشترك
آخر آنی ماله راضی ایتدلر — کم ملاء طیبیه قاضی ایتدلر
بر بها در نام شه آلوب مکر — ایلدی اول شهری غارت سر بسر
قاضینك آلوب بکلی مالینی — ایشندی اشکسته ایدن حالینی
کم آلوب مالن قومادی عاقبت — دیر حصی ایدك اوسرك عافیت
وایه تبدیل ایدوب کولشه وای سن — قولکیرته دیر جفا رکنغایه سن
دیدی قاضی اول شهه کم ای امیر — نه که بوندن حاصل ایتدم بن فقیر
قولکرك هب الدی سنتم قالمدی — قالمدی سنتم که آنی الدی

ایدن شه صالح اولورسه سایه‌ی — ذره‌ٔ خورشید بن بو خایه‌یی
کر تفحص ایده شه حالم بیله — کندو ایلمدن آنی کلدم بیله
بوندن حاصل ایتدم کم پاره لر — قوللرك شاها آنی چیقاره لر
نه ستق الدیلرسه سلطان بوند — خوش کلور اول شه کماکان بوند
خلعت ونعمت وبروب راضی ایدر — بینه اول شهره آنی قاضی ایدر
نه در اول ارلك کم اولدرخواست — ادمیده اعتقاد راست در
کاول ولایتدن کتوردی شدر بله — بینه انك ایلدر اول خر بیله
جهد قیل کم صحبت سستن طرتق — ار لك ویرمایه بیله ای رفیق
ار یکن بیله ویرن عنین اولور — اولمز ار نامرد بی عکس اولور
اولمسه ار کیشی صحبتندن قلور — صحبت ابکار حسنندن قلور

مثنوی

مردی آن مرد نیست بی ریش وذکر — ورنه بودی شاه مردان کیر خر
هر که نامردی کند در راه دوست — رهزن مردان شد ونامرد اوست

ترجمه

ارلك اولدر اولسه دی ریش وذکر — شاه مردان اولوردی کیر خر
مرد اولدر ارلکی ایسله ورسه کرداولو — رهزن مردان اولور نامرد اولور

نقلست

حافظ قرآن با استحقاق تام
برکسنه واردی ایجاق بنام

کلدی مولانایه بر کون اول عزیز
قلدی مولانا اکا درحال چنیز

عزله طوردی همان اندی همین
اول شه والانسان بالانشیین

سرو کبی اوریجق اولدراست خبیر
صاننی کوردنلرکه قوپدی رستخیز

قفل مرجان آچوبانت اول صفی
درصحوب ایدرنتاکم مصحفی

رحل وکرسی اوزره قویبه عزیز
حرمت وتعظیم ایدرطونر عزیز

حافظ قرآن اولن داخی کرک
اولدو غیچون غیرلردن بیکوک

اوتره خلق اوزره واولا عزیز
اولسه خلق اوزره بولو نولا عزیز

چون کلام اللهی حائل بولر
لاجرم جمع افاضلدر بولر

نور قرآن هر دله کم بوله یول
ناردوزخده کرک یغمایه اول

زیره قرآن یازسلر بر کاغده
کمسه هیچ اول کاغدی یقمز اوده

برکوکلده بوقدر قرآن اولا
اوجهتدن تجی سوزان اولا

اول شکرلب اول لطیف الفاظ دهر
بو یرنجه بونی هب حفاظ شهر

بویله دیمش دیو اولشاه فرید
اولدی اولشکرانیه بنده ومرید

نقلست

والدینه حضرت سلطان ولد
اول کرم کوهرلرینه کان ولد

دیدی بر کون بیرسی اصحابدن
بر محب مخلصک احبابدن

دیدی اول سلطان جانی کوردم
اول خوشی بخش جهانی کوردم

یعنی اولشاهه نجی طوش اولمزم
خوشلغم قلمز کدرخوش اولمزم

بنی بلمامش دیر اول شاه غنی
بندن اولور خوش بلن بنسز بنی

یعنی بندن بولور اولجان روشنا
کاوله بنم معنیمله آشنا

ساکه هر خوشلق کم ایرر دمبدم
بل ولد سندن کم اولخوشلق بنم

ایلکه دیبوبا وقر اولشه شادمانم
اشبوشادی بخش بنی اولزمان

بیت

لیلتما راچون بجویی سوی شادیهاچو
کمقیمان خوش آباد جهان شادیم

ترجمه

استر بیک بزی اسنه طرف شادیه
کمقیمان خوش آباد جهان شادر

همچنان

اولهمایون طلعت اول دشک هما
یعنی مولانا اوشاه رهنما

دیدی برخوش سوز کوزل غثی الله — شویله کم شرح اولسه اولمز دیلله

مدحت درویش لکن ای عمو — کم زمیندن برقوش اوچسه یوقرو

کرچه ایرمز کوکه اما بوقدر — وارکم اولور دام ودددن دور

اتحادن هرکه درویش اوله زود — کرچه کم ایرمز کماله اول وجود

بوقدر وارکم اولور ممتاز خلق — اهل کسوه اولور اولمجه واهل دلق

دینه نک زحمتلرندن قورتلور — شاد اولور محنتلرندن قورتلور

کرچه وارمز منزله بتمز ایشی — لیک اولور یولده سبکبار اول کیشی

نجا المخففون هلك المثقلون

کم سبکبار اولسه قورتلور زار اوجاع — او هلاک اولور که اولور بار کران

همچنان نقلست

اول نکوکار ونکو اندیش شاه — یعنی مولانا او شاه نیک خواه

خوش وصیت ایلیوب اصحابنه — خوش خوش اولمیوب حق احبابنه

دایم ایدردی که یاراندن اکر — سزلره نقل مساوی ایدرلر

سزکوکدر کم انی هفتاد بار — ایده بلمز تا ویل خوش خوش زینهار

ایلو کیله وابو صنما غله — بودکل کم یا قلوب بتما غله

چون بکلی قاله سز تاویلدن — ایده سز تاویل انی تاویل فن

کاوکل سوزی کم سویلمش سزه انک — سویلمزدی بلمسه بزون انک

دیبه سیز وفارغ اولاسز همع — قلمیاسز تا که بی پایان ای مهان

من طلب اخا بلا عیب فقد بقی بلا اخ

مثنوی

یار آیینه ست جان را در حزن — بر رخ آیینه ای جان دم مزن

ترجمه

یار جان آیینه سیدر وقت غم — آینه یوزینه ای جان دم مزن

نقلست

بنت مولانا ملکه خاتون اول — آخرت ملکینه بولدی طغری یول

شوهری خواجه شهاب الدین دن — دین ایدن دنیایی اول بد دیندن

برکون اول شاهه شکایت ایلدی — بخلن امساکن حکایت ایلدی

که اوده برساعت تنعم ایلمز — کمسیه بتقریب تکلم ایلمز

بو اسبابله امور الله — کرتو فقر و دولت واقبال الله

هر کنیزی هر غلامی آجدر — عورتدر بر کسوه یه محتاجدر

دیر ایسه بو اتمز همان باشڭ قشر | که کوزڭ اوور گهی قاشڭ قشر
اندن ایدر اولمسه امساك اكر | قاننه جمع اولوردی بونجه مال و زر
بویله دیرکن در بولنجا شاکه | بر حکایت بویورا امثا کن
واردی بر خواجه ایدر مالدار | بولمشیدی خستیله اشتهار
مسجد کزمشدی بر کون با حضور | خاطرینه کلدی ناکه بو خطور
کم چراغك قومدم سر بوشنی | دیدی وطاغندی عقل و هوشنی
طوردی تیز اوده یکا اولدی دوان | چاغریب وارب قاوانه دوان
او قیوب قاپوبه دیر اچمه قپو | لیک سر بوشنی چراغ اوستنه قو
بن کلنجه او قیوب اوزاد صبح | بیمیه تا کم بزی بری باد صبح
دیر قپویی بیچون اچمام کنیز | اوکجه‌سی فرسوده اولور دیر او تیز
دیدی بو دکلو تصرفله یه سن | مسجدی قودوك و کلدك ای حسن
اوردن بونده کلنجه اشمغه | پاره لنمز کلدیمی باشمغه
پا برهنه کلمشم دیر ای نکار | اوش المدی باشمغم معذور دار
بویله دینجه او شاه شاهزاد | خنده قلدی اول شه شهزاده داد
ابردی غمکین کوکلنه ایله نشاط | فارغ البال اولدی و بولدی مراد

الحکایه

شهر استنبولده بر راهب مکر | الور اول شاه خوتنی آیندن خبر
اول شه شه دانڭ ره دانڭ | یعنی مولادن اول سلطاندن
علمنك آوازه سینی ایشدر | حلمنڭ بی اندازه سینی ایشدر
ایشدرکه اول شاه بابه یخسوله | خوش نوا صعلر قیلور هر بر قوله
عاشق اولور قونیه‌یه ایلر سفر | اول شهی قصد ایلیوب باکتروفر
کلدکن اولدا راهبك بیری چقر | قونیه‌نك راهبلری قرشو چقر
انلره منت لر ایدوب بی قیاس | اول شهی کورمکی ایلر التماس
کوردلر یاری قلوب خوناکهان | کم کلور قرشودن اول شاه جهان
کوزلری کبی کوریجه متوار | اختیاری قالمز و بی اختیار
سجده ایلر اکا قرشو اوج کرت | بربرینه اول شه با مغفرت
ایلر اوچ سجده نکا اونکر سجود | بربری ارد بجه آغاز و درود
چون بجد اول شاه اکا سجده قلور | راهب بیچاره بر وجد کلور
جست او زینی سست ایکن چالاك ایدر | جامه سن فریادن قیلور چاك ایدر
آبدر ای سلطان فدا جانم سکا | نه تذکلدر بوکه ایلرسن بکا

مسکنوگم باکه بو نجه مسکنت / نیجون ای سلطان عالی منقبت
بردنم کیبی بلیمین بی سبب / بو تواضع لرندر ای لطف ادب
بو یرد چون بو یور سلطان دین / بو حدیث خوبی اول خوب گزین

طوبی لمن رزقه الله مالاً وجمالاً وشرفاً وسلطاناً فجاد بماله وعفّ فی جماله وتواضع فی شرفه وعدل فی سلطانه

دولت آنکدر کم اکا خوبدر مال / داخی سلطانی شرفده اخی جمال
مالیله جود ایده بابل اولا / داخی سلطانیله عادل اولا
هم جمالیله دخی اولا عفیف / هم تواضع اهلی اولا اول شریف
بس حقک قوللاری زیره بن منحنی / کم تواضع قلیم یاکم زنبی
برکمیته بنده یم بیچاره یم / نیلیم بیندم نه ایشه یاره یم

مثنوی

گفت آنکه مست خورشید رهٔ او / حرف طوبی هر که ذلت نفسه
بنده کی او به از سلطانیست / که انا خیر دم شیطانیست

ترجمه

دیدی او لکم اولدی خورشید رهٔ او / حرف طوبی هر که ذلت نفسه

بنده سی آنك جهان سلطانیدر / که انا خیر دم شیطانیدر
راهب بیچاره درحال اولنهان / گاتور اصحابیله ایمان همان
نه فتح بخش اولدی اول شاه فرید / کم فرحی کیدی اول اولدی مرید
کلدی شهره چونکم اول شاه بلد / اوتوز اصحابله کوردی ولد
راهبك حالن حکایت ایلدی / سویلدی بر بر روایت ایلدی
کم بو کون بر راهب ایدیکم ذنبی / اشندیکم بیکله بوین کم زنی
الله آلمدن بنم کم زنلکم / کوردیکی لنك ارلکم کم زنلکم
حمد لله کم بتوفیق احد / عونی احمد ایرشوب بن ای ولد
کملك و کم زنلك ایچره راهبی / ایلدم مغلوب اولدم غالبی
مسکنت کم اولدی میراث حبیب / اول نصاب اولدی مساکینه نصیب

الحکایه

هر مثل نیدی اول اصلین بیلنه / اول کتابك باب و فصلن بیلنه
یعنی مولاناشه نیکو مقال / حضرتنه بیرسی قلدی سؤال
دیدی شاها خوب بدبار گران / کم مثللر خلق ایچینده مشتهان
بو مثللرده نیدکینی بیره اصل / شرح ایله باب باب و فصل فصل

اول کتابك نابلا وز اصلنی — اوقیوب هر بابنی هر فصلنی

پس بروب قل اوجن اول شاه جهان — یاز کبی یغنی کم اچوب دهان

ایلدی اوجدن اوجه قیلدن قله — وصفنی اول دلربا اولجدله

کم زمان ماضیده بر پادشاه — وار ایدی عادل دل و عالم پناه

شهر ایچنده رهگذار شاهده — بر دکانده راه سیرانکاهده

واردی بر پیر پر جوش و خروش — پیر دی پر معرفت کوزه فروش

باده کبی ساده طبع و پر صفا — چنک کبی خامشی اولمش دوتا

عادتی بیدی او پیرك دایما — کجد و کیجه شاه ایلردی دعا

بر زماندن کم زمانه بهروزدی — نوبهار آیامی نوروزدی

چکدی لشکر بینه بر رسم قدیم — قلدی اول یا نکا کذر شاه کریم

پادشاهه بینه پیر اتدی دعا — خوش کلوب پیره اتدی پادشا

دیله مقصودك نذر بندن بو کون — نوجوان اولدی دی پیر کهن

لشکرك بندن تمام ای نیکخو — هر بری بر کوزه السون یا سبو

اول سبوی کم اکا کوسترم — اول بهایه کم بن آنی استرم

اول سبوکش پادشاهینی سوندن — بر سبو السون ددی بو پیردن

حضرت

حضرت شاهك تمام لشکری — پر اوغردن بشقه بشقه هر بری

آلدی کوزه ویردی بر دینار اکا — کوستروب بر برودب دیدار اکا

بر وزیری واردی شاهك مکر — خستباله کون کبی مشهور تر

اول کران جان و فرمایه وزیر — ایشدوب آخر او خر کلدی اخیر

بر سبو عرض اتدی پیر بر خرد — استدی دینلر اکا بها دینار صد

چون جدل قلدی وزیر بوالفضول — اول بهایه قلمدی آنی قبول

عاقبت اتما بحکم اضطرار — آلدی صاتون و بردی دینار هزار

پیر بر عقل حریف مستعد — اول بهایه ویرمدی طوتدی بجد

دیدی کم البته بینی بی کله — بو بنوکه کوتر الت شاهه یکه

ابله اتمه سك سبویی ویرمزم — ابله یوز بیك بحث رویی ویرمزم

سوزنه پیرك بیون طوتدی وزیر — بندی دیلر دیلمز ناچار پیر

پیر دستی دستنده روان بوینینده — وزیر وارادی شاهنشه حضورینه

کوردی شاهنشه تور دیدی پیر حال — نه اهانت در بو دیر ایلر سؤال

چون سؤال ایلدی شه صاحبقران — پیر ایدر خوی بد بار کران

یعنی یاوز بو کور آغز خو دیمش — بو مثل کلشکره اولکم ییمش

خستت ایتماسه اکر اول زر پرست — ویر مشیدی دشمنی بر دیناره دست
بو ملامت بو ملالت بو بلا — بزلّه اول خسّ اولمزدی مبتلا
خستتندن خاک بر نفس خسیس — بیله وار ایدی خدا اولبغرض نفیس

هبجان

بیری داخی بر شهک اسرارنک — اوّلی بیدی دخی اظهارنک
براکی منکر بولب خلوت بنی — اندیلر برنده بر کون لت بنی
اندیلر لت ایله کم ایدب ستیز — کابلدم تر خسته دردندن بسه تیز
خنده قیلوب اوزلرن شاد اندیلر — بن نحولی درحال آزاد اندیلر
جانم اول تنلردن اولدی چون جدا — دیدی تیز ازمن عنایت از خدا
ایشدیب اصحاب شادان اولدیلر — کلدیلر کل کبی خندان اولدیلر
دیدی مولانا بو دهر سنکدل — کم ازلن وار ایدی بر شه اجل
اول شه خورشید تیغ و مه سپهر — بر سحر محتاج فصد اولدی مکر
دشدی فصد ایتمکه بر کون احتیاج — که اول شه ایستهی تخت و منیر تاج
صبحدمدن کوندریب فصّادینی — حاضر ایتدی کون کبی فصّادینی
تیز ایدب فصّادی سکین نیشتر — قیلدی چون فصد ایتدی چشمین نیشتر

فصد فصد ایدنجه درحال اوستا — نشترک صندی اوجی ایردی قضا
قالدی انده نشترک صندی اوجی — قالدی دنکلوزلدی فصادک کوجی
شاه فهم ایتدی بو فصاد تیز — وهم ایدب اختیار ایلادی تیز
خنده کلدی حضرت شاه عظیم — کلدی قلدی قهقهه شاه کریم
قهقهیله ایله کلدی اول زمان — صچردی طشره سر نشتر همان
شاد اولب شاه جهانه اوستا — دیدی تیز ازمن عنایت از خدا
یعنی بندن تیز عون الله دن — هنده دن قوپلمق عنایت شاهدن
بنده دن خاک دری خاکستری — حق جنابندن عنایت کستری
دهرا چنده اول زماندن بو مثل — یادکار خلق اولب بولدی عمل
اولکه دیمکده مثل قلمش عمل — تازی دیلنده دیمش بویله مثل

على الديك صياح وعلى الله صباح

یعنی ایتمش خروسه ازره صیاح — ابلمک اتمک ایله اوزره صباح

مثنوى

هزل من هزل نیست تعلیم است — بهر ارشاد خلق تفهیم است

ترجمه

هزلمی هزل الکلمک تعلیم در — خلقه ارشاد اجلچون تفهیم در
بویله بو ایکی مثل اصلن بیان — ایلیوب ختم ایلر اول شاه جهان

نقلست

پیرسی ایکی سینی التون خطاب — ایتدی یاراندن بیسون بیسو خطاب
ایتدی یاراندن بری کیردی ایچرو — قودی و چقدی دوان بینه کرو
ناکهان بر ایت کورر کیر زمکن — بیر زنن بر بیر زنه مرهاز ایدر
ایتدی یاران ای ابحیده لر — کن یکن تیغ ایده لر ایجی دلر
دو کللر یعنی کوزی مانند مشک — قطره قطره کوزیکندن دوکه اشک
کن یکی المان اولوربانی کهن — عاشقلق اولدم کم اولور چشمی تن
بونه در در کم دلیندکجه بوده — نه دللک غالور نه در دریا اولور
کوردی مولانا اوکان مرحمت — دیدی یارانه دکلدر مصلحت
زیره سزدن اول دخی محتاجدر — سز بولورسز اول بولیمز آجدر
سزدن اول عشقیله عاشق تردر — کاشتهاری نفسی صادق تردر

خوش دیدیلر جمله خوش حال اولدلر
باش قودیلر فارغ البال اولدلر

همچنان

پیرسی داخی روایت ایلیوب — دیدی یارانه حکایت ایلیوب
باکه مولانا ایدوب بر کون خطاب — وار کتور دیدی ایکی سینی خطاب
بن تیز اولدم همین کلدم همان — واردم واولدم همین کلدم همان
الکی بر بیره ضرب اولدی روان — از قوندن از قون اولدم از دیجه
واردی بر ویرانه کردی ایچرو — برایکی ادیم ویرنجه ایلرو
بر بوجقده قوزلمش بر ایت بکر — واردبا اول بیچاره یه اولچاره کر
اول ایکی سینی خطابی کوتورب — بر بر اول اینه یدوررا اوتوروب
بن جیران قالمشم اول شفقته — کاتدی اول شیر نر اول حادثه
بو بونرکم بیدی کوزن بیدی کیجه — بیمدی نسنه نه کوندز نه کیجه
انجک لا ینی قویوب کیتمدی — آرزوی نفسه اویوب کیتمدی
اولکم آکا خوش کلور بیچاره لک — ایلیوب بیچاره یه غمخواره لک
استماع ایدوب ذ بونک ناله سن — ستمعه ایو کوردی بونکبا لهسن

نقلست

پیری مولانایی حامه خوابده — خواب ایدرکن کیجه کورمش خوابده

بو مریدا و لمیشو والمثنی او مقص   بنی اولمش بو او سلطانه اخص
صبح اصحابه حکایت ایلدی   حال رؤیاسن روایت ایلدی
خاطرن اصحابه بر بر شاد ایدر   کا اول شه هر بیرسی ارشاد ایدر
تا مریدن او لبو آیتی   او قیه یوسف مثالی اول فتی

هذا تأویل رؤیای من قبل قد جعلها ربی حقا

یوسف مصری که مصرک میری در   دیدی کم بو دوشمک تعبیری در
ارنه سی یعقوبه اول شاه وجود   ایدجک قد شلری آکا سجود
اولدشنك تأویلی در دیدی بو راست   ایندی خوابم بونی بی کم وکاست
کوردی مولانا او دوشی سحر   بو بیر او ل آفتاب خوشی نظر
دون کجه کسدم قیلن دیر اول مخول   بنیر اولدیدی و ایلادی قبول

نقلست

بر سحر اوچ درت اصحاب صفا   او قیردی او تزیب باب وفا
ایلینده اول کنش یوزلو ممک   خدمتنده اول سعادتلو شهك
نیته کم شول قطب او کینه بیدلر   بیرن اکو بجو فادر دیدلر
دیدی خوشمید روفا اولذو الوفا   دیدلر خوشدر ولی بو الوفا

دیدی پس طوتنگ وفایی سخت بینه   بو الوفا یاره اولك یار عزیز
اولدوفا قسامی اندکجه قسم   ایلیبوب قسیم قسمدن دمیدم
کاه مرهان وفا حقی دیوب   که وفا حقی دریدی جان بیوب

مثنوی

حق تعالی فخر آورد از وفا   گفت من اوفی بعهد غیرنا
هر سکان را چون وفا آمد شعار   دو سکان را ننگ دید نامی مدار
بی وفایی چون سکان را عار بود   بی وفایی چون روا داری نمود
گر غلام هندوی آرد وفا   دولت او را میزند طال بقا

ترجمه

فخر ایدر عهد وفا ایله خدا   دیدی من اوفی بعهد غیرنا
سکلره چونکم وفا گلدی شعار   سکلره گانور مه بد نامی و عار
بی وفالق سکلره عار اولدی بس   بی وفالق نیجون ایلدرسن دیکس
برغلام هندو گا ترسه وفا   بخت و دولت دیر اکا طال بقا

همچنان

صحبتنده چالینور بر کون رباب   ذوق ایدر اول پادشاه کامیاب
یعنی مولانا او ساز و اول سماع   آیه سی سلطان او سلطان مطاع

بیرسی کبیر قیبودن ناکهان — دیرا وقور مؤذن اکندویه اذان

غنچه سن بردم بو مر خاموش اولور — کل باشدن ایاغا کوش اولور

اذن ایدر آن نماز دیکرست — این نماز دیکر ای ظاهر پرست

اول نماز عصردر بو بردخی — بندن در باطن حقه ظاهر دخی

ایکیسیدن اولدو غنچه حقه قول — دعوت ایلر آنی بوو بونی اول

ظاهری دعوت قیلور یعنی نماز — باطنی اشبو رباب بی نیاز

ظاهری دعوت قیلور اول خدمته — خادم ایلر حضرت بر رحمته

باطنی بو تا محبت معرفت — دعوت ایلر شاه ایدر عالی صفت

نقلست

اول مجاهدلر شهی عالی نهاد — ایلیین اولکیجه کوندز اجتهاد

کورمیین بر لحظه دون کون راحتی — راحتی قوین طوتن اول محنتی

اول تنه بلن آسایشی — اول تنی جان وجهان آرایشی

اول جهان جان واول جان جهان — یعنی مولانا او سلطان جهان

صو بنوب حمامه کردی بر سحر — چشم روح افزاسنه قیلدی نظر

کوردی اول شاه قوی اولمش ضعیف — حیف وزار اتمش نزار اولمش نحیف

دیدی بن عمرمده بدا اولسون ونیک — اولمدم بر کمسه دن شرمنده لیک

بو تن زار ونزارمدن خجل — اولمشم بو کون کا ایدم شرح دل

کم نکلودیر آشکارا ونهان — هر قیلی بر دل اولب آجوب دهان

ناله دوتب نالهلر قیلو سنه — دیرکه بردم طومتدک راحت بنی

نوله بر ساعت طوتیدک بنی خوش — تا اولیدم سا که یار بارکش

بو بله دین کو نجه تن بر محنتم — محنتیدن دور ولیکن راحتم

بیت

اکر یکدم بیاسایم روان من نیاساید — من آن لحظه بیاسایم که آن لحظه نیاسایم

ترجمه

اکر راحت اولم بردم روانم اولمیه راحتم — بن او لوم اولورم راحت که راحت اولمیم بردم

راحتی عاشقلرک محنتده در — وصلتی عارفلرک هجرتده در

هر کم استرایسه تحصیل کنج — اول کورکدر کم چکه هر لحظه رنج

کم طلب قیلسه اولور اهل طرب — کمسه ایرمز طربه بی طلب

کم ادب اهلی اولا مرحوم اولور
بی ادب اولن بلی محروم اولور

کشتاکشست آه در جانم کشتن کیست ندیم **بیت** دمی خواهم بیاسایم ولیکن نیست امکانم

ترجمه

چکیلوردمیدم جانم بلوردم کیم چکر خانم / دلارم دکلنم بردم ولیکن یوقدر امکانم

نقلست

بکون اول سلطانِ عالی منظره / یعنی مولانایه اول حضم زره

پنج همیان سیم سلطانیله پُر / گنج آجه سلطانِ دوران کوندرر

اولکه باشی قورقور اوش همیا بچه / سیمی اوکتن شاه نخوا بچه

بوکه صحیح تمشد را ولخندقدن آت / چاغرب ایدر اکا کم طشره آت

یوزک اغ استرسک ای کوزی اَلا / طشره آت تا هرکم استرسه الا

قماشی کاره نو بنود برون انداز خانه / **بیت** درونِ مسجد اقصا سگِ مرده چرا باشد

ترجمه

شوکا لاکا ولمیا سینکر بن آنی طشره آت اوُدون / اولواتِ مسجدِ اقصا اچنده بیلر ای کودن

کوردلر اتمز قبول اول زهدِ جان / زر ده ذر اتدیلر اتدیلر روان

هیچ برکسه انی قلدر سدی / بصدی آیق باشی کوُیا الا ورمدی

عرضِ حال اتدیلر ابدر خرج ایدکء / درکبی اولدی بج ایچنده درج ایدک

بیرِن اول تیره هدف قلمادلر / ایکی صنفیلر تلف قلمادلر

اوچه دک عرض اتدلر بوزاوردلر / درت یاننده قولیز کوردلر

دیدلر کدک بو بش همیان زری / بو لمدق شش کوشه بر مشتری

ای بیکا قلیمک اولن سروری / شول سکه خلدک شرابِ کوثری

بز قولک منت اتمز ای شاه غنی / بز طوقوز آیده قلدق عرض ایت انی

نیجه الم نیلیالم نیم لم / بیزه بر یول کوستره دیر کیم لم

دیربنی سا ور سکو تا اغزه سوکک / جمله وارک خندق ایچنه دوکک

اوله جانو کز حسابندن خلاص / عذبا ولا اولا عذابندن خلاص

بش یوز بش همیانک اغزن اچدلر / جمله سن خندق اچینه صچدلر

خندقک طبطولوا ایچی آب و کل / اوُیندیلر هی کم انی جان و دل

نیجه لر سوداه اوب سیم سفید / اتدی یوز لادن سینه بیم و امید

اولکه ماما ایدر اکا کان مال دیر / مالِ دنیا زهر در قتال دیر

قاتل خلق اولدی پس دنیا و مال / خلق اراسنده انکچون در قتال

جمله خلقی قتل ایدر فانی قلور / گر بیدی اقلیم سلطانی قلور

تا شو حده دک که مردانِ حقک / تلخ ایدر اغزن او شهد مطلقک

الله الله احتیاط ایت کاحتیاط / اولدی للهدی یکا طوغرو صراط

احتیاط ایت احتیاطِ نزه و سیم / هر ضرردن جانکی ایدر سلیم

بیت

دنیا نبود عیدم من زشتی او دیدم — گلگونه نهد بر رو آن روسپی زرده

ترجمه

دنیا اولمز عیدم چون آنکه چکین دیدم — گلگونه سورر یوزه اول روسپی زرده

همچنان

بر کون اول شادی جان شاه جهان — یعنی مولانا اول آزاد جهان

کوردی یاراندن برینی غصه ناک — اشبو محنت عالمندن حقه ناک

دیر بو دلتنکی دنیا سر بسر — دنیه به دل ویرمدن درای پسر

ویرمه دل دنیا چه گر گلمز نکدر — کم درونی غنچه کبی تنکدر

دل ویرن مانند کوه سنکدل — اولور آنوکجون همیشه تنکدل

هر زمان کا آزاد اولاسن ای حبیب — بو جهاندن بیله سنی کندک غریب

هر نه رنک و بوینه کم باقه سن — صو کبی هر کوینه کم آقه سن

هر فره کم داده سن دنیاده سن — هر آدم کم آده سن دنیاده سن

بیله سن کا تنکله قلمزسن دخی — بر بیره دلخی کیدرسن ای اخی

تنکدل اولمزسن ایرتق غنچه وار — کل کبی دایم کلرسن ای نکار

طوبى لمن جالس اهل الفقه والحكمة وخالط اهل الذل والمسكنة

کا اول شرف نجندن اولن یخنلو — کون صفتلو سه دیشی کم نختلو

اهل فقه و مسکنتله اوتورر — واهل ذل و مسکنتله اوتورر

ابدن اول سلطان دین اول شاه فرد — بو بو ربر نکته کم آزاد مرد

اولدر کم کمسه انجتسه انی — هیچ انجنمایه اول شاه غنی

هم اتک آز دیجا اول سلطان راد — دیرجو انمز داولدر اول شاه جواد

کم ابدن جد حقی باطل انمیه — مستحق رنجشی انجتمیه

اولجو انمز اولشه آزاد مرد — پس بو بینی اوقور اول سلطان فرد

بیت

نا دیدن خرقه ایم از کس ما — هم نرنجیم وهم نرنجانیم

ترجمه

بیجه کم بو خرقه ده صاحب صدقیز بز — کمسه دن نه انجنورز کمسه یی انجیدورز

همچنان

بر کون اول شاه بری اصحابدن — شاکی اولب قلبی اسبابدن

یلوریب ایدر که مولانا بکا — همت ایتسه ویرسه آل دنیا بکا

ایدر اول سلطان که وار سوینمه — آل ویره نا کم سوه دنیا سنی

اول فقیر ایدر شها ایتمز کوجم / اول کدا ویه قونیجق بوقدر سوجم
دیدی پس درویش لیکن صبر قل / خسته و دلریش لیکن صبر قل
بی نوالق دردینه اولور دوا / تا نوایه ایرسن ای بی نوا
بی نوالق شهرندن ایچ قناع / تا نوای شاه ایدسن استماع
زیره کم بر یرده دین دنیا بیله / جمع اولمز نیته کم شرپا بیله
بو ایکیسی نیته کم چشم و حدق / کلمه جمع اتمز مکر مردان حق
بویله دییوب اولشه عالی نسب / بو رباعی اوقور اول لطف ادب

رباعی

ای طالب دنیا تو یکی مزدوری / وی عاشق خلد ازین حقیقت دوری
وی شاد بهر دو عالم از بیخبری / شادی غمش ندیده معذوری

ترجمه

ای قیلن دنیا طلب مزدور سن / وی حقیقتدن جنان جو دور سن
بیخبر ای شاد اولن کونینله / کورمدک یارک غمین معذور سن

همچنان نقلست

برکون اول سلطانه بر درویش دیر / محنت دنیا بیله دلریش دیر

طویدیم اشبو محنتی بولدم عالمه / کاشکی قلسم سزا اول عالمه
باری اول عالی تمنا اندر در / یعنی کم باری تعالی اندر در
بو یوزر اول خسرو عالی نظر / نه بلاسن اوله اولبوندن اکر

بیت

بیرون ز تو نیست هرچه در عالم هست / در خود بطلب هر آنچه خواهی که توی

ترجمه

دکلدر طشره سندن هر نکم وار / جهان ایچنده ای یار طلبکار
نه استرسک بوری کندکده استه / که سنسن استد وکل آخر کار

همچنان

دشدی برکون بر عزیز اصحابدن / مجلسینه بیر نکتا احبابدن
هر بری بر بابده بر نیچه فصل / اوقدی عرض ایلدی بر نیچه فضل
اهل فضلیدی ولیکن هیچ جز / سویلمادی اغزن اچوب اول عزیز
ابرنه سی ایشتدی مولانا دی / اول عزیزه اولشه دانادی
سن نچون ای یارانده بر سخن / سویلمادک هیچ نو یا کهن
دیرا کا بردن توهم ایلدم / اولدکزده قطرهی کم ایلدم
سن کی کدیکم اچا بیدک دهان / بن خو سویلریم دیر اولشاه جهان

مجنان

انجلاین بیرسن بر حضرتنه … کوندرر بر حضرت پر رحمتنه
اول شه پر رحمتنک اکرامنه … ایلیوب برنامه املا نامنه
قاصد نامه قوییب سرپاینه … دیدی مولانایه کم ای آینه
صورسه لرنه دییم اغزن خبر … ای دهانی طوطی جانه شکر
بو یوررسن انده آغز اچجق … بو ثنا کوهرلرینی صاچجق
سویلیاجک نسنه یی بز سویلرز … نسنه مشکل قومز شرح ایلرز
دیدوکی کیبی جلالدن سؤال … ایدجک اچدم اغز ایتدم مقال
اول قدر سر و حقایق سویلدم … اولقدر راز و دقایق سویلدم
کاینشدنلر اولدی مست و خراب … بن دخی بیخود اولدوم و خراب

نقلست

ملکه خاتون اولیدی کون بر سحر … خشم ایدوب چلبیه سن کمشی مکر
ناکهان کردی قپودن ایچرو … کوردی مولانا انی واردی ایلرو
چاغروب یوزینه چیقدقجه اوتی … نه دوکرسن ایجدرسن نه رشوتی
کرا و خاتون سن قرا و ش اوله دکی … ینجه بیدکای عجب سن نوله دکی

ایتی استرسن ای حور ارم … قول قراوش یوق دیم قنداویم
قول قراوش یوق دیم الاحقه … لا ابرزم غیر حقه الاحقه
فی الحقیقه هب برادر در بزه … کیمی خواهر کیمی دادر در بزه
ایله دیوب اوقدی بو آیتی … اولفتی ابن الفتی ابن الفتی

ما خلقکم ولا بعثکم الا کنفس واحده

ای شه فرخ رخ و فرخنده فال … نه دیر آیت دیبو ایلرسک سؤال
خلق و بعثی عابد اولسون عابدین … دیر دکل الا کنفس واحده
ملکه خاتون اول شه شهزاده زاد … ایلدی در حال توبه اول جواد
بندی غمدن ایلدی آزاد انی … کانیدی آزاد ایلدی ولشاد انی
هر نکم کیمیشدی اول لطف رب … چیقروب کیدردی انکا بی کرب
قول قراوش نیجه کم اولدی بری … اندن انجمادی هیچ اطلاق بری
مصطفانک ایزنه باصوب قدم … اشبوادج بینی اوقوردی دمبدم

مثنوی

خشم دارم از بنی ذو فنون … البسوهم کفت مما یلبسون
مصطفی کرد این وصیتها بنون … اطعموا الاذناب مما یأکلون

منچه پوشم از خز و اطلس لباس — زان بپوشانم حشم را نی پلاس

ترجمه

او شنوردم کاول نبی ذو فنون — البسوهم ییدی مما تلبسون

مصطفی ایتدی وصیت کای بنون — اطعموا الاذناب مما تاکلون

بن گیم چون اطلس و خزدن لباس — هر حشم آنی گیر گیمز پلاس

همچنان

بو لمعتقدن گیجه کوندز انقطاع — بر نفس بر لحظه بر ساعت سماع

اول لطافتدن دخی کم امتزاج — بولمشیدی اولنه نازک مزاج

اول زماندن کم شتا هنگامیدی — صووقلق اوقاتیدی ایامیدی

اول وجود نازنین اولدی زکام — یعنی مولانا او شاه نیک نام

قصد فصد ایدر هماساعت او شاه — کوکلکن اول یوزی خورشید ماه النی

چیقردی سیمین تننذن ابروار — النی کوکلن ویردی فصاده نثار

کوکلکی کلدر انکا اولیوزی کل — اول کلی ویرسه نولا الکسه کوکل

ایرنه سی حمامه کردی کدی در — پر گلاب اولدی حمام و مشک تر

الزکام امان من البرسام وهو یقطع عرق الجذام اوله فصد و آخره حمام

کم زکام اولسه آیا یار گزین — قورتیلور سرسامدن اولور امین

هم انکله قطع اولور عرق جذام — اولیدر فصد انک آخر حمام

نقلست

بر اولو اول حضرت علیایه دیر — اول شه احرار مولانایه دیر

هر نماز ارد نجه حکمت نه اولا — کایة الکرسی اوقورلر دایما

اولکه ایدن یرجانه جوری اوقیه — اول محلده بو حدیثی اوقیدی

قال علیه السلام من قراء آیة الکرسی عقیب کل صلوة مکتوبة قبض الله روحه بنفسه

بو حدیث نازنینک ای پسر — معنیسی بودر سؤال اولورسه گر

آیة الکرسی کم محبوبدر — هر نماز ارد نجه کم مکتوبدر

کم اوقور روحنی وقت اجل — قبض ایدر کندوسی عز و جل

اول اولوبه پس دیر اول شاه کریم — فایده و حکمت نولا بوندن عظیم

حق سنک جانوکی کندو حضرتی — قبض ایدر فیض آبدر رحمتی

انوک ایچون حضرت پیغامبر — اوقدیغی وقتده اول باخبر

امتینه فضلنی هم سویلدی — اد تماغه آنی ترغیب ایلدی

آیة الکرسی فضلی نیجه در — دیو صورصک عرشدن چوقیجه در

کلمشدر بر کتاب ایچنده هیچ کورمدی بر شخص خوابیچنده هیچ
احمده مخصوص در اول ای همام داخی آنك امتیته والسلام

همچنان

صاین الدین نام قالوب زمان وار ایدی بر بو حفصك وراثه سبعه جمعان
پیر مولانا حضورینه کانی مدح ایدوب ایدر که ای شاه غنی
هر کیجه قرآنی ختم ایدر کرك اندن آرام ایدر ای دینه درك
کردکانی خوش صبیر دیر آز و چوق معنی نغز ندن ولیکن خطی یوق
اندن اول سلطان جان شاه جهان بو بیر بودرتا لفاظی روان

کتاب الله مبنی علی اربعة العبارة والاشارة واللطایف والحقایق فالعبارة للعوام والاشارة للخواص واللطایف للاولیاء والحقایق للانبیاء

یعنی اللهك کتابی ای همام درت نسنه اوزره مبنیدر تمام
عاملر حقی عبارتدر دخی خاصلر حقی اشارت ای اخی
هم لطایف اولیانك حقیدر هم حقایق انبیانك حقیدر
اول عزیزه بوق اشارتدن شعار کاولدی تعمیر عبارتنك کار
کرچه کم هر لفظی بیلور خوبدر بلمز اسرارن ولی محجوبدر

همچنان

صاین الدین بر کون ایدر روز و شب عشق مولانا ایله قرآنی هب
اوقیم دیر دیر نیه چقلامدك اوقیدك بر سوره سن آتلامدك
اغلیوب درحال قودی پاسنی بولدی حالت ایلدی قان یاشنی
پس ایدوب پیر بنه یار اندن خطاب بو کی بینی اوقیدن اول آفتاب

مثنوی

بر دلشی کز نا فتی کفت کبش ذره ذره کشته بودی قالبش
که لو انزلنا کتابا للجبل لا انصدع ثم انقطع ثم ارتحل

ترجمه

کر اوریدی کوکلنه کفت لبی ذره ذره اولهیدی قالبی
انده یدك بو کتابی طاغله طاشه طش طاشیك وطغ طاغله
اندن ایدر بو حنیفه حضرتی بر کیجه بنسو نمازن اول فتی
فبلوریکن زلزلت زلزالها سوره سن ایدر اوقردی ایدبالها
ایردی چون اول یره کم خیرا یره آیتی دک ایرشجك اول یره
اوردی بر نوع روان اول پاك ذات دشدی بیهوش اول شه عالی صفات

بر سر سجاده اول بختی بوجه — قلدی اننده ییدی کون بیپکجه
شیر قرآن هیبتندن اولتقی — اوقسک قرآنی چوق شیله اوتی
اوقیه قرآن سنی تا ایلرو — اوقیه غفلتله کم سوره کرو
ابله دییو بو حدیثی اوقری — منکره هر سوزی اولکم اوقیدی

رب تالی القرآن والقرآن یلعنه

بنجه لر قرآن اوقور اوکده صوکا — لعنت اوقور حالی بو قرآن اکا

بیت

عروس حضرت قرآن نقاب آنکه براندازد — که دار الملک ایمانرا مجرد بیند از غوغا

ترجمه

عروس حضرت قرآن نقابن اولدقده رفع ایدر — که دار الملک ایمانی مجرد کوره از غوغا

همچنان نقلست

برکون اول مجرمه رحمت ایرن — دولتی یوق قوللره دولت ایرن
یعنی مولانا او شاه پر کرم — اول جمالی غیرت باغ ارم
بو بوره کم هیچ بویار انمونز — بو سبیه دل بو سبیهکا رانمونز
داخل اندرده که بر آتش قیله لر — کوجلوی بتمز که کوشش قیله لر
بیزه هیچ اولمایه اندن بیکون — کم کدا وزا اول جهانه تبیزدک

بو ثلو کحیون انک ماوی اینوز — یعنی کم درجه مهیا اینوز
تا عقوبت عقبه سینک منزلی — اوله هب یارانه حل هر مشکلی
بویله دیینجه او سلطان عزیز — بر غزلدن اوقدی بو بیتی تمیز

شعر

گفت مرا دولت نو راه مرو رنجه مشو — زانکه من از لطف و کرم سوی تو آیند شوم

ترجمه

دولت نو کتمه یولا چکمه امک دیدی بکا — ایلیوبن لطف و کرم بن کلورم دیدی سکا

نقلست

بر اره دیر عورتی کم اوچ طلاق — بوشر اولمی هرنه دیرسم اتفاق
اتمز ایسک دیدی خوش صندی ای — دیدی بر بنقون طکز ایتنی بی
اول مسلمان چکدی عورتدن الین — هیچ عالم اتمدی حل مشکلین
طوردی مولانایه واردی زار زار — دیدی مولانا اکا کم بویله وار
محکمه قاضیدن اولدکلو زعیف — ال طلاق اولمایه واقع ای ظریف

نقلست

بر شیه شیرین زبان ولعل قند — شوهرینه ازدی شکر ویردی اند
ایسندوکم ویرمزیسک بی نفاق — بوش اولمی سندن ایدر اوچ طلاق

اولدی راضی عورت ایدراوج طلاق — قالدی حیرت طاقت شوی اولدی طاق
کلدی مولانایه دیر ای خوش خطاب — ویر بنم دیبوده مادم ویر جواب
دایما موقوف قل مقصودنی — ایکن بر شعله لندر او دینی

نقلست

بنری یاتوردی چقرمش جامه سی — قوبب ازدنده الهی نامه سی
ناکهان کردی قبودن ایچرو — کوردی مولانا آنی واردی ایلرو
دیر سنایی حاضر وسن خو ایدن — پس بیوردر بر سخن آدابدن
آنی واجب در رعایت ایلمک — صورت آدابه رعایت ایلمک
یکدر ایور جمله طاعاتدن — بو صفت کلمز ولی هر ذاتدن
هرکم اولورسه نکهبانه ادب — اول غضب کورمایه ایرمایه عطب
استیوب حقدن ادب توفیقنی — برایدب اول حمردن ایدبیقنی
بی ادبلکدن نکم ویریس ضرر — بو اکی بیتی اوقور اعلام ایدر

مثنوی

از خدا جوییم توفیق ادب — بی ادب محروم گشت از لطف رب
بی ادب تنها نه خود را داشت بد — بلکه آتش در همه آفاق زد

استیالم دایما حقدن ادب — بی ادب عالمده کورمز لطف رب
بی ادب تنها اوزنی قلمادی بد — بل اوده اوردی عالمه کل نار رد
اندن اول سلطان شاه هدیک — بو بیر اولیر نو نور خدا
حق کلامی قندن کم حاضر اولا — اندن حق حاضر اولا ناظر اولا
قاندن کم اوله احادیث رسول — حاضر اولا اول رسول با اصول
قاندن کم اولا کلام اولیا — اول محلده اولیا حاضر اولا

هیجان

برکون اوبردی مکر بر مولوی — نسیه له ازدن قالمش مثنوی
کردی مولانا اچا رونا کهان — کوردی آنی اوله اول شاه جهان
بو بیورر آکا که یعنی بو سخن — کلدی آنی کچون ای یار کهن
کم دوشه ای جان بس بیتنا و لکلام — دیدی بس والله والله تمام
اول محلدن کم طوغر خورشید اول — بیره دک کاتب ایدر دایم اقول
طوته بو معنی جهانی سربسر — طوله نوریله هر اقلیمه ای بسر
کون کبی طوته سراسر عالمی — عاشق ایده کندویه هر آدمی
هیچ مجلس هیچ محفل هیچ جا — اولمیا کاتب بو سوزا و قیمیا

قانده کم بر معبد یا مصطبه　　اوله انده داخی بر خوش کوکبه

اوقته انده بو مجموعی ملل　　هبا ولا صحت پذیر وبی علل

نقلست

آچلوب بر کون کتاب عشقده　　کُل کبی سویلردی باب عشقده

عشق آرتر دیر سماع ایتمکله　　اکسلور ابدر جماع ایتمکله

العشق یزید بالسماع وینقص بالجماع

هر کم ایلرسه جماعی بیشتر　　ایله در کم اول کمسنه ای بسر

جانی قوتیشنک اولوب منقرض آله　　بیتر وبالن قیر باو لمنقرضله

عمرینک خیمه سنک اسبابنی　　هیچ قومز بر بر قیرراطنابنی

نردبان آسمانک پایه سین　　صر تجلی وای ایلر وایه سین

همچنان

سویلریکن بر کون اول عالی صفت　　اشبو بیتک معنسنده معرفت

بیت

چون چنین خواهی خدا خواهد چنین　　می دهد حق آرزوی متقین

یعنی حقک حضرت پر رحمتی　　سود کیچون خاص قوللرینه فتی

دوجهان آرزوسن خوی بیرد　　نه دیلرسه اولسه مطلق ویره

هر مرادن قبل موت وبعد موت　　ویرر اتمز هیچ بیریسنی فوت

یعنی کم بر شهره اود دوشمیشدی　　خلق عالم اول اوده اوشمیشدی

قالمدی بر خانه کم کویمدی　　نیتدیلرسه هیچ اول اود سوینمدی

واردی بر قطب عالم مسندک　　اول اودک حالن تفحص ایلدی

کوردی بر درویش دلریش خراب　　بر بو جقده آرزوایتمش کباب

چقمش طشره کم اودن دوشره　　یافه اودن اول کبابی پیشوره

کوردی اودیوق بغدیغو اوجاغنه　　بغدی شهری کلدی اود اوجاغنه

چون فراغت بولدی اول شاه وجود　　بغدی سویندی اول مجموعی اود

نقلست

ای مناقب حضرتینک طالبی　　حضرت پر رحمتینک راغبی

بر مناقب بیین مقبولدر　　کمّل اصحابدن منقولدر

بر کون اول سلطان قتنده خاص و عام　　یعنی مولانا حضورنده تمام

اوتوربمجموعی یاران جمع اولب　　آره یرده اول شکرلب شمع اولب

اوحد الدینی حکایت ایتدلر　　اول شهک حالن روایت ایتدلر

مرد شاهدباز دراز باب راز — نسنه اتمز باکدر اولیا کاز
روز و شب شمع شکر لبلرله در — بسته لبلر سیب غبغبلرله در
لعل کوردن لبدن می احمر یمز — نی کبی همدم اولور شکر یمز
بیمز اجمز مرد شاهدباز در — ایلمز نسنه همین دمساز در
دیدلر دینجه انلر بو سوزی — اولشه اقلیم اسرارک اوزی
ایلیسیدی کاشکی کیجیدی دیر — نقل ییسیدی شرابی ایجیدی دیر
اولکا لطف جان ایچره جوهری وقد — بویله دیبو باشبونتی اوندی

بیت

ای برادر بی نهایت درگهیست — در آنجا که رسی بالله مه ایست
ای برادر بویله حد یوق چو هیچ — قنده ایرسک بالله اندن طورمه کیج
نیته کم شه بایزیدک قاتنه — کلدی بر درویش بینوب آتنه
تا مرید اولا بیوردی که شیخ — نه دیرم دیرا که ایشت سا که شیخ
بو کته لردنکه هپ مشهوردر — جمله افواهده مذکوردر
هیچ اتدکمی دیدی ایتدی یوق — دیدی وارایت هر برندن آزو
هر برندن وارادوایله کذر — باکه اندن کل مرید اول ای پسر

تا

۸۷

زهدو تقوا کرلاولدیسه راهنع
بالنکه عجب ایات خولدوصب
ابصه سلطان آنکلای اولعوب
جوبلر حقدن [illegible] اوکه نوبراو

تا مبادا خلق نه کردکدن سن — نه خدا بین بلکه محروم اوله سن
طاعتن کورن کشی خود بین اولور — جرمنه باقن بلی مسکین اولور
مرد مردانه اودر کم کوردن بکون — آزنه وازتوغ اوله دندن بوکن
نکاله هر دم ایلرو فی کل حال — فالی قو بر حاله ایبن ارتحال
هر تعلقدن اکر اولمایه پاک — اشبو یولده یول اری اولور هلاک

همچنان

بینه بر کون حضرت بر رحمتی — یعنی مولانا فتی ابن الفتی
عالم ایچره اولیوزی نور احد — اوحد الدین قودی دیر میراث بد

فله وزرها ووزر من عمل بها

اول عمل جرمی انکدر ای اخی — آنی کیله عامل اولانک دخی

مثنوی

هر که او بنهاد ناخوش سنتی — سوی او نفرین رود هر ساعتی
نیکوان رفتند میراث از خوشاب — آنچه میراثست اورثنا الکتاب

ترجمه

هر کشی کم بد بنا اتش ایدر — هر نفس اندن اکا نفرین کیدر
نیک لردن قلدی میراث خوشاب — نیته کم میراث اورثنا الکتاب

تفلست

اشبو بیتک معنیسنی معرفت — بیورر کن برکون اول عالی صفت

تا نکویی سر سلطان را بکس — تا نریزی قند را پیش مگس

سر سلطانی دیمه هیچ بر کسه — شکرک تنکینی اچمه مکسه

بر حکایت بیوردی اول شاه حزم — ایدی بر عیار دیبر بر سنهده عزم

تاته ولد اول قومده طرازلق — بیله واند ابن عیارلق

ایردی ناکه بر محله کا ول محل — فی ویربرهسه باغ فردوسه محل

اول محله ایچره بر طفل نوی — کوردی اول کلدن الو رکون ضوی

ویرمش قصرینه شمسه کلیجه یز — طوتمش الله اول صنم بر کلیجه یر

اندن اول عیار ایدر درخواست تیز — ویرمزم ایوراو سزو راست خبیز

اوز زبینه طوندی الحاح ایلدک — دیبر مدی آز چوق بخا کم سویلدک

اندن اول آهو او عیاره بقر — ویره یین بابانک ایله دیر مثل بقر

فلدی بر عیار هر یاکه نظر — هیچ کمسه کورمدی اچدی بصر

کوردی کورهز کمسه قانده کم بقر — بس بقرهوار ایلدی بابانک بقر

دیدی ویرامدی کنتور دیر ویرمنم — انو کیجی نکم بکا دیدی آنم

کاوه ویرمه کلیجه‌یی دلخواه در — لا ینبغی کاوک اینده کلاه در

مثنوی

قند حرز اکر طرب انکیختنی — پیش خر قنطار شکر ریختنی

خر طرب ایدیبی شکردن اکر — دوکدک او کینه قنطار شکر

نتیجه کم حکمت سوزن هرنا کسده — سویلمز عارف اولن هر بر خسه

سترینی اسرار احرارک **کمال** — هر نفسنا اهلدن فی کل حال

اهل دل کوچ بیندو کیجه قبله‌لر — واجبا تک جمله سندن بیله‌لر

لا تعطوا الحكمة غير اهلها فتظلموها

حکمتی نا اهل اولانه سویلمه — سویلیوبن حکمته ظلم ایلمه

اولمسه بر کمسه اسراره محل — اولمسه بر کمسه دیدار محل

بو که کوسترهز کوز للو هیچ یوز — سویلمز عارف اولنلر اکه سوز

تازه طفلی ایمه بر نا محرمی — ایلمه کستاخ هر نا محرمی

تفلست

بر کون اول سلطان دلخواه جهان — معرفت سویلرکن اول شاه جهان

یعنی مولانا او شاه بی نظیر — بو بیورهر سوز بغایت دلپذیر

دیرکه بر درویش طالب روز و شب / ایلسه حق حضرتن دایم طلب

خلقدن کوسترسه کلی انقطاع / اتمسه خلقک سوزین هیچ استماع

وجد حقدن اولسه هردم حالکی / ملک عشقک سالکینک سالکی

چله چکسه دون کون اول شمع چگل / بنده مخلص کبی کا اولشا هیچ جل

خواجهٔ منعم محب مال بخش / حالنه خوش بوله تا اول حال بخش

دون کون اول درویشه خدمت قیله لر / خدمتن هر جانه منت بیله لر

باقه لر جاننه چراغ و دهنی / کوره لر هر لحظه ما لا بد نی

روز و شب خدمت قیلالر فاش و سر / اولمیه بر نسنه اول مفتقد

تا کیم اول درویش فارغ بال اولا / حالنه خوش بوله و خوش حال اولا

کندو حال و قالنه مشغول اولا / اندر آکا و او حقه قول اولا

قطره سن بحر حقه واصل قیله / دور اولانه قرب حقی حاصل قیله

انبیانک اولیانک اکثری / ویرمینجه آل بو اکلتمه بری

هیچ بر کوز کورمدی بو حالتی / بس کرک درویشه اشبو آلتی

بو کفایت در هدایت استنه / سعد اختر مه سعادت استنه

الحکایه

بر اولو بر جمعیت اتمشدی عام / هب اکا بر لاینه حاضر دی تمام

بر مه نو میرزا شاه فرید / اول کون اول مجلسده اولدی نو مرید

بیزله بیر بینه بر اهل حسد / بی خبر روح رواندن بر جسد

ایردی حقه بو ماه خسته لب / آنی حق بر لیعدیمی دیر عجب

دیدی مولانا او سلطان جهان / کم عیان در اکه هر راز نهان

حق تعالی حضرتی عز و جل / بر بلغادی رحمت ایلادی ازل

اولا کوستردی کندوبی اکا / ثانیا یول ویردی کوندردی بکا

اول ایلر بر قولی اولنجه قبول / قوللر بنه ویر اندن صکره یول

صحبتنده اولشهدن قوت بولور / یول آلور او حضرته قربت بولور

نیته کم تازیجه بر مصرع دیمش / بو محلده اولکه بوز مطلع دیمش

فلولا المربی ما عرفت ربی

ربکم بلمزدم اکر اولماسه مربیم

الشیخ فی قومه کالنبی فی امته

قوم ایچنده شیخ اولور در معتبر / امت ایچره نیته کم پیغامبر

بیری آخی طوتحق شنخند ال / بو محلده بر مثل دیمش محل

شیخسز قالایدم قالایدم … قولوز سز قندن بول الایدم

من لا شیخ له لا دین له

هرکمك کم شیخی یوقدر دینی یوق … منزل المزدین رهبینی یوق

میخان

برکون اول ابحر درایت کوم اوله … معرفت سویلردی عابت کوم اوله

معرفت سویلرکن اول شاه غنی … دیدی وای آکا کم اکلایه بنی

هم آنك ازدیجه اول شاه غنی … وای اکا کم اکلمایه دیر بنی

بواکی سوزك نذر نحوا سنی … سویلمش اوز اوزی هم معناسنی

دیمش اما اولا معلوم اولا … که آفرینشدن ندر قصد خدا

قصد خالق خلقی دیر خلق اعتدی … خالقك عرفانی در زنشك ندن

هب مفترلر بونی تحریر ایدر … بعیدوکی بعرفان تعبیر ایدر

اندن اولشه بو سوزك اصلن … ایلمش بابن عیان فصلن بیان

کم دیمش وای اکه کم حق حضرتن … اکلیه اول اکلما غك فرصتن

غفلتیله کیچوره مهمل طوته … اول زمان کابتی بودنیه الطوته

هم دیمش وای آکه کم اکلایه اول … قدرن اکلامایه شکر ایمایه بول

مثنوی

ای بسا معشوق کابدنا شناخت … پیش بدبختی نداند عشق باخت

ای نجه معشوق کالور ناشناخت … بلمز اول بدبخت اما عشق باخت

هی معاذالله اودر مشکل فراق … کم اولا بعد العیان بعد التلاق

نقلست

بیری مولانایه مسجده امام … باجماعتله دنیاوی کلام

نجه دردیر ایدرای شاه کرام … التی برده هرکه دنیاوی کلام

ایلسه سی ساله آنك طاعتنی … کاوله مقبول اوله مردود ای فتی

مسجد اولدی اگر آن شش مقام … مجلس علم اولدی ثانیا همام

صورته اوچنجی سن دردنجی سبین … اولودر اوچنجی دی دردنجی سبین

بیشی بشوقت ایچره کم اولور … التنجی ییدی قرآءت اى فلان

یعنی هر یرده که قرآن اوقنه … سویلین طوش اوله طغیانه اوقنه

هم دمش بو سوزلرك تفصیلله … شرحی وار هر بیرنك تفصیلله

نقلست

فاطمه خاتون صلاح الدین قزی … شاه شهزاده اولنه شهر بین قزی

راضی اولسون حق اول ایکی شاهدن | نقلدر بو اول یوزی کون ماهدن
اول زماندن کم آنی دیری دیدی | اول شهک پایی انک پیری ایدی
بر کجه اول شاهی اصحاب کرام | قرقی بردن قیلدلر دعوت تمام
قرقنه داخی اجابت بویوردی | وارهلم دیو دیر روایت بویوردی
طوره اول شاهیله بو شمع طراز | صبحدک خلوتده اندیلر نیاز
چونکه صبح اولدی و طوغدی آفتاب | کتدی ظلمت طولدی عالم نوره تاب
قرقی شخص اولقرق دعوتدن سحر | کتدی مولانایی آلوب کلدلر
دیدلر کیجه شراب شوقدن | شویله مست اولمشلر او شه کم ذوقدن
کیتمش بتماغنی طورمش سحر | یوله کیرمش اول کنش یوزلو قمر
هر بری اولکیجه اول صحبتی | شرح ایدر اول حالتی اول حیرتی
دوشدی بو خلقک اچینه غلغله | شه شهیه ایدیجک حکایت قول بقول
ایشدنلر شویله حیران اولدلر | کم کورهن تن صاندی بیجان اولدلر
هر کم اول شاهک حریف وایشی در | ارتهسی چون بو حدیثی ایشدر
اعتقادی بیر کون یوز بیک اولور | بر قیاس ایت کم بو نولور یوز بیک اولور
کافر و منکر کسوب زناری | دینه کالور ترک ایدر انکاری

شه صلاح الدین و مولانا اوشب | کیتدیلر قانده کا آندیلر طلب
هر محبک اولیوزی باغ ارم | خوش تمثل کوستروب ایدب کرم
اول دل و جان دردمندینه دوا | ایلمش حاجتلرن جمله روا
شیخ شهرک جمله آرتوب حیرتی | قلمدی اکسلدی کندی خبرتی
اجدلر چونکم بو جام صاف لب | کلدلر صاف اولدلر انصافه هب
کشف بخشیدی او کنشک هر بری | کم ایدردی اولنی صوپی دری
اعتقاد یله صوین صحبسک روان | اسکی اولوبه ویرردی تازه جان
اندن اول پشتولرک هر بیرینی | بولدلر اصحاب یزلو بیرینی
ایلدیلر هر بیرن بو شهرو یار | خدمتن یاد ایندلار دو یادکار
هر بیرنا بر پاره الوبن کیندلر | تحفه در بر پاره تحفه ایدلر
شه صلاح الدینه ایردی بیرسی | پیچه لر اولمشدی انک دیرسی
عاقبت اول کفش ایرشدی عارفه | ایلدی نقش نفیسن عارفه
شه سلیمان کاکلور پاشا بیله | اندن ایردی اکابیل و آبله
اندی حددن طشره اول شه بندمکی | قودی سرایلادی سر افکندکی
صبر و اولی بوتش ادیدی شهرتی | صانع اولیکور خردی اولم ضرهتن

خاتمه عبرت اجیدی ای همام — طوغردی اولدم آسان والسلام

الحکایه

شیخ ثریانوس در عهد قدیم — مرد کز بر شخصیدی رند عظیم

اول زمانکم داخی رومیدی شکر — کوردی مولانایی روحی خوابده

کوردی اول سلطان دینک بزی وار — خوش طوروب طورمایوب آیاغن اولاد

بلمز اما آنی کم نه کیشیدر — قانی بلسون نه کوردر نه ایشدر

بلمز اما بونی کم اول بی تمیز — نه کشیدر کمدر اول شاه عزیز

ایرته سی آل یوزیو یب طعمه سحر — دنک و حیران دیه‌دن شهره کیدر

کیدریکن ناکه اولیشرکه فروش — اولشکر کا بینه اولور یولده طوش

های ثریانوس نه وارینه سن — کیجکی زحمتدن ایدر نیته سن

بس اولور معلوم کا اولیار ظریف — اول بنکم کیجه اولمشدی حریف

آه ایدر درحال مسکین اوزنور — بولمز آنی آیلور جوله اوزنور

بیخود و بی عقل و شر طورمز — آیلور جوله آنی که کورمز مضطر

بشی قودی آشفته حال اولدی روان — برنجه کون کیجه اولدی نوجوانه

باشی قودی قلدردی باشی و دکدی باشی — عاقبت بولدی ایشنه اولبغزه باشی

باشی قور اولنا هه باشن آلور کدر — عاقبت بولور اوشه آکا پندر

بز عوانی اولدرر قتلو اولور — ای یغلو بوبو اوغانلو اولور

شاه جلاله بیوردی دیدی آه — ایردی مولانا آنی قلدی خلاص

اولکه بخشش اول شهدن اولور فرخ — فرجی اوزتاروبا غنشلر فرسخ

نو مسلمان اولوردا اول حضرتک — عونیله اول حضرت بزرحمتک

ایر شور بو پیره کم بیتر ایشی — ایله کم قاضی مدرس هر کیشی

فی المثل قاضی سراج الدین کبی — قاضی عز الدین و تاج الدین کبی

کمسه لر علامه بیکون خوش صفت — انکن اولور سویلیه اول معرفت

اول حقایق سویلیه تفسیرینه — هپ اولورلردی متقی تقریرینه

همچنان

ایکی یار ایلدی بری بیریله جنک — ایکی یار کل عذار لاله رنک

واقع اولور آره لارنده کدر — شویله کم بیری نه بیرنه خود کدر

نیچه کم سعی ایلر ارباب صفا — هیچ ویرنز لر بو کر صلحه رضا

بو کونه اول سلطان دین شاه کرام — معرفت ایچره دیر اثناء کلام

ایدر اول مولای ما اولای ما — یعنی مولانای ما مولای ما

حق تعالی خلق ایدیجک عالمی — ایکی نوع اوزره بزنمش آدمی
جامه‌یه ایتمش بیرسن طرح و مثال — خرقه‌یی بوق نیته کم سنکوسفال
ایلمش سیّار بیرین صو کبی — خرکتن ایلر شول صوفی بولحو کبی
چون بو آب اولا او خاک اوزره دوان — این خونش صحبت او صحبتدن روان
صحنهٔ اوران کلستان و دلستان — بینو رر محبوب و ثرا ول کلستان
خرکت ایلدهر بو درخت بار ور — اچلور درلو چچک و بر ثمر
بر بوزینه هر چچک کم آچلور — بلّ اسنجک سیمله زر صاچلور
اول کر باغ معرفتدن بر بتش — دیمش اندن صکره اولشه هر یمش
قوت ابدان قوت ارواح اولور — پایه پایه عاقبت اشباح اولور
بر بر یله پس اکی یار انسه جنک — بیری البته کرکدیری دیرنک
طونه حکم خاک و بیری آب خو — چون اوله اوله روان اول پاکه بلو
خوی او صحبتدن کل صلح و صفا — بیتوره یوزبیک کلستان وفا
راحت و شادی بتوره تر نبات — حقه حمد این دل آچه هر نبات
اندن اول کلزار شادی شادی له — اول اکیده بیرنزدیر آدی له
خاک کبی قرد شک قابل دکل — ساکه کلمز صلحه چون قابل دکل

سن قدم نیجه بیور ای ذوالکرم — صو کبی یوری وار آکا قل کرم
جانلری تا شاد اولا بار انلرک — امرینه منقاد اولا یار انلرک
تشنه لبدن کوره شکر دانه‌لر — ویره‌لر اول شکر ایچون شکرانه‌لر

ومن عفا واصلح فاجره علی الله

هر کم اول عفو ایلیه اصلاح ایده — ویره اجر الله آنی افلاح ایده

مثنوی

چون مود سن حق کا لقلح خیر — رها کن ماجرا را ای یکانه
ترجمه
چون الصلح خیر دیر شها نه — رها ایت ماجرای بی بهانه
ایله دیبنجه مخاطب طوردی تیز — سر قودی اول سروه اولدی راست خیز
صو کبی اندن یکا اولدی روان — بر بر یله اتدی صلح صالحان

میمان

بو نجلا ین بر کون اول سلطان دین — بر حکایت بو بر خوب و کزین
ایدر اولدی ایکی یار مهربان — قطب عالم بایزین میهمان
شیخ ایدر کم نذکلو روز کار — اولدی کا ولدو کز بری یز کزله بار
دیدلر اولدی او تو زیل تمام — کم بیری بز نزله بارزای همام

دون وكون دایم سیاحت ایدرز — بر و بحر ایچره سیاحت ایدرز
شیخ دیر هیچ آره کوزده عادتا — جنك واقع اولدمی و ماجرا
دیدلر اولمادی بر شیخ کرام — کچمش اونوز یل تغافلله تمام
اندن ایدر حق یاری اولدرر — مهربانی دوستداری اولدرر
کاه ده که جنك اولا کاهی غنا — کاه صلح و که خطاب مستطاب
تا تغافلدن علیننك بد خلی — کوکلکوزده هرکز اولمایه اکی

نقلست

اول زمانی مدح ایدر بر کون ولد — دیدی مولانایه اول سرا حد
بو نه نیکو دور دور کم جمله — معتقددر اولیایه جمله تن
دیدی مولانا بهاء الدین ندن — دیدك اشبو سوزی اول شیرین دهن
دیر ولکن اندن دیدم ای شهریار — بوندن اول حضرت منصور دار
اول سیدن کم انا الحق سویلدی — خوی ایتدی کرچکم خوی سویلدك
اول عزیزی طوندلر خوار انلر — کاول زمانك خلقی بردار ایدلر
بنجه نوبت هر خوارج هر یك پند — ایلدیلر قصد قتل بایزید
بنجه اولوناهی قتل ایلدیلر — تیتلی وار دیلر و تیتلی ایلدلر

درقرون ماضیه ای پادشا — واقع اولدی تیتلوی الانبیا
حمد لله کم زمانکده سنك — سن اشارت کوشهلك نکته قندك
هر سوزندن صدا انا الحق مندرج — بنجه سبحانی محقق مندرج
ذره سی یوق کسنك کم اوره دم — باصه بر حرف که بر تق بی ندم
بصدی حرف حقه بر تق کم قلم — کسدلر باشینی ای عالی علم
اندن اول سلطان تبسم ایلدی — کل کبی کلدی تکلم ایلدی
غنچه کلدی غنچه سی چون کل کبی — اجدی اغزن سویلدی بلبل کبی
عاشقیتت در دیر انلره مقام — عاشقك جانی جفا کشدر مدام

دوست همان به که بلا کش بود — عود همان به که در آتش بود

عاشقك جانی جفا کش یار شور — عود مسکین اندر آتش یار شور
بیزه معشوقیت اولمشدر تمام — بس اولور معشوق شاه شادکام
روح و نفس و عقلك اولور حاکمی — دایما حکمن طوتر عالمی

مثنوی

شمس تبریزی که کامش بر سر ارواح بود — پامینه نور سر بنه بر جا یکاه کام او
ترجمه
شمس تبریزی که ارواح اوزره بصمشدر قدم — ابزنه قومه قدم سر قوسن انکه دمبدم

بو بیر یوده داخی اول شریف	اول شریف و اول ظریف و اول حریف

بیت

عشق دیوانه‌ست ما دیوانه دیوانه‌ایم	عقل اماره‌ست ما اماره اماره‌ایم

ترجمه

عشق بر دیوانه بن دیوانه‌لر دیوانه‌سی	نفس بر اماره بن اماره‌لر اماره‌سی
اول ارنلر سروری شاه کریم	دیر ایدی ایکی نشانی وار عظیم
بیر نه کوهر شناس ایدر شناخت	یا کنار اولنور اول بیرینه باخت
بعضن اولور شناخت اولماز باخت	باخت اولور بعضن اولماز شناخت

نقلست

عبد اولبدیر حضرت سلطان ولد	اول بیه تو پر نور نور احد
والده‌مله کون کبی طوردق سحر	عزم میدان ایلدک شمس و قمر
جمع اولدی یاران جمیع اهل ذوق	یولن کبوردکن خلایق جوق جوق
کاه تور تکبیر هم صلوات‌له	یوله دوشدکم بیوک کم آتیله
اول شهه حرمت‌لر ایدی خاص و عام	الدرین او بیا بدر اکرام تمام
چونکه میدانه یتشدی اول همام	شهر قومی هر نکم وار خاص و عام
کلدلر تکبیر له صلوات‌له	آیغنه کم بیوک کم آتیله

ایندی آتدن اتلولر اولدی بیوق	باشن قویدیلر اوپدیلر ایاقن
تا شو حده کم بیوک یاران اکا	اولدیلر بو میله حیران اکا
چون بر رضا اولدی ایل تقدی بکا	دامنن محکم طوتب ایدم اکا
ای خدایا سن نه کیشی سن عجب	نه دیم بن سا که نه ایدم لقب
بونه عزدر بو نه قدر و بونه حال	بونه حالدر بونه جاه و جلال
کم بوننی بر کیسه حق ویرمدی	بر اولونک آلی بوکا ایرمدی
کم کوروردم سنی ای کان کرم	ای حریم حرمت ایچره محترم
دیر بهاء الدین خوشیمدر بو حال	خوبدر خوشدر دیدم ای خوش خصال
بلکه خوشلقلر بغشلر نه بها	دیر بهاء الدین بغشلادم سکا
بسندن اوغلانلر که میراث اوله	حشره دک اولیجه اشبو خوشلقلر قالا
بیزه بیز فهر قویالر و اهل دلق	تا قیامت اوله‌لر مسجود خلق
بو بله دیبوب اول سعادتله روح روان	اشبو خوش بیتی اوقودی اندی روان

بیت

خیال شاه خوش خوش تبسم کرد بر رویم	چنین شد نسل بر نسلم چنین فرزند فرزندم

ترجمه

تبسم قلدی یوزومه خیال شاه خوش خندم	که کلدی نسل بر نسلم کلر فرزند فرزندم

حمد لله خلق رب العالمین ... انلره جانندن مرید اولدی یقین

نقلست

برکون اول شکر دهن شیرین صفت ... سویلر یکن سر ننکن معرفت

خوب یزدی دریغی اول قلم ... حق تبارک دیر دیو نون والقلم

نایدن در اول عبارت ایدوبن ... نایه در بونده اشارت ایدوبن

بو یوره خلوتده برکون مصطفی ... بیلدکن اسرار اخوان صفا

حیدره هب ایلدی بر بر بیان ... ذره ذره سویلدی کوندن عیان

دیدی صقله اوله شه شیرین قمر ... ایشو اسراری دیمه نامحرمه

قرق کون اول شه تقبل ایلدی ... یار اسراری تحمل ایلدی

حامله کبی شکم بین اولدی بس ... بی مجال اولدی واولدی بطی نفس

چقدی بر صحرایه آخر بی قرار ... بالضروره چقدی بی اختیار

کوردی اول صحراده بر زیبا قویی ... قویینه اندن چکر چوبان صوکی

باشینی اول قویه صوقدی امام ... سویلدی اول سرلری بر بر تمام

سویلر یکن دوکلور اغزی صوکی ... اول صودن بتردی بتودر اول قوبی

آنی بر چوبان کسر بزبر دکلر ... دودوک ایلر قوبین اوجندن چکلر

اول شبانک اهل ساز اولدوغنی ... ایشیدرلری نواز اولدوغنی

کوسترر رغبت ایدر خلق استماع ... کیم دوشر بیخود کمی ایلر سماع

ذوق ایدوبن آنی حلقه قیلدلر ... چوق استر او تلمقدن قالدلر

چون توانک له ایر ایشور بو خبر ... سمعنه بیغامبرک بیغامبر

ایلر اولجوبانی حاضر مصطفی ... جمع اولب مجموعی اخوان صفا

چونکه اولجوبان سراغاز ایلدی ... شکر یبی تا بر دمساز ایلدی

اولدلر اصحاب هب مسرورلر ... بیخودانه ایلدیلر شورلر

بس بیوردیکانی اول بولسرلرک ... بو نوالر شرحی در اول سرلرک

کم علی یه سویلدم خلوتده بن ... سویلدی اول چاهه اول شکر دهن

هر کمک کا اهل صفادن صفوتی ... اولمیا ذوق صفاسی لذتی

ایلمز نایک نواسندن سماع ... سر اخوان صفا بی استماع

ایدمز ذوق وتلذذ قیلمز ... ننده کن سر بنی نایک بیلمز

الایمان کله ذوق وشوق

مؤمن اندوکینه معنی ذوق وشوق ... کل ایمان اولدی یعنی ذوق وشوق

زینت اشبو قندیله اوشه قوینجه ... برغزلدن اوقدی بر ایکی بیت

شعر

آه درّت زاندارم محرمی — چون علی آهی کنم در قعر چاه

چه بجو شد نی بروید از لبش — نی بنالد راز من کرده تباه

بس کن ای نی زانکه مانا محرمیم — زان شکر ما را و نی را عذر خواه

ترجمه

بولمادم درد که بر محرم آه — کاکلدم مثل علی در قعر چاه

چاه جوش اندی بتندی نی — اکلدی نی زار قلدی تباه

بیتر ای نای اول بوهی یا محرم — اول شکردن بیزو نایه عذر خواه

نقلست

بو بر سلطان ولد اولخوش خصال — والدمدن بر کون ایتدیلر سؤال

کم رباب آوازی خوش آواز در — بو خوش آوازه و عجایب ساز در

دیر اوشه باب بهشت آوازی در — کم بهشتی در انك دمسازی در

آنو کیمچون ایلدز بز استماع — لیك ایدر بعضه صدا ایندر صداع

بیری یاراندن بر بنه ای اخی — اشبو آوازی دماندم بر دخی

ایشیدورز اولمز او لحن کرم — کم اولور اول شیخ ملّت کرم و نرم

دیر دب تیغ زبان اول آفتاب — ذرّه لردن بیرنه ایدب خطاب

بو بیر خاشا و کلّا اولکه بیز — کوش اولورز کوش ابیا ذنذ ای عزیز

اولقپو آوازی در اولدقن باز — آنك ایشتیدوکی اولدقن فراز

اول فراز اولدقدغی آواز در — اشبو باز اولدقدغی آواز در

مثنوی

چنك حکمت چونکه خوش آواز شد — تا چه در از روض جنت باز شد

بانك در بشنو چو در بها ز درش — ای خنك آنرا که باشد منظرش

چنك حکمت اولدی خوش آواز باز — روض جنتدن نه قاپو اولدی باز

بانك در ایشت چو کوش هوس درین — دولت آنك که خو اچدی منظرین

نقلست

بر جهود حاکم حکمت فروش — اولدی مولانا یه بر کون بولدی طوش

دیدی سزك دین ایکی یا خود بنمش — دیدی سزك دین ایك اوخی آیینمز

ابله دینجه او سلطان فرید — اول جهود اولدی مسلمان و مرید

همچنان

کلدی بکلردن بری اول پادشاه — ایشکینه اولدی استمداد خواه

برخصوص ایچون كاوز قدر كرهی   لیك اوبك آدم لرندن بیرسی

اوردی بازركان لرن برخواجه‌نك   آلدی خان ومان لرن برخواجه‌نك

اوردی خیللرن خیلی غارت ایلدی   آز كسنه چوق خسارت ایلدك

چقدی قیلج اولدی قان (باش) كاسلدی   آلكی بیك لك واركا آلندی قماش

كلدی خواجه بوبنازاول تدركی   مدرسه كنجنده كوردی اول بكی

كوردی مولانایه زار و ابتهال   ایلدرو بس خسته دل اشكسته حال

ایدر ای مردك حرامی راه زن   اول شه طوبی خرامی یعنی سن

ایدی توپشت وپناه جان ودل   قورتلمهی دیرسن ای ضال ومضل

قودی باش چون چقدی طشره اول (امیر)   آیغه دوشنلر اول دستگیر

یعنی مولانا او سلطان كریم   اوردی برنعره اوشه تند عظیم

دیدی دیر اولخا بچون قورتلیه   قورتلور حاشا بچون قورتلیه

قورتلور والله والله شوكر   مدرسه‌مز قاپوسندن كم كچر

قورتلور انلر كه نامم ذكر ایدر   بخششم انعام عامم ذكر ایدر

قورتلور بالكا محبت ایلین   جان وكوكلدن مودت ایلین

خواجه‌یه درحال برحالت كلور   یاش آقیندر باش قورتلقت كلور

اول بكیه اول جمله مالی بی جدال   كاتمشیدی قوللری ایلر حلال

ایشدوب اول بك بونی جوش ایلیوب   ماجرای خواجه‌یی كوش ایلیوب

كوندریر مالن آنی خوشحال ایدر   برنجه تحفه بیله ارسال ایدر

خواجه داخی كوستریب بك حمله‌سن   بخش ایدب شهزاده لاره جمله‌سن

جمله‌ء یارانله نشاو مطاع   خدمتنده عرض ایدر عالی سماع

همچنان

بركون اول آیلرده كم صوطوكدی   قیشه اوكیبی و كوزه صوكبی

طورهدی مولانا وارسطو لابد   صوینوب كیرباوتردی آبدن

اوچ كون اوچ كیجه بتشی اوزره او   آقدی حوض ایچنده غرق اولتا عشق

دیدی یاران ای تنی كلبرك تر   آب سرد انترمی جسموكه آتش

دیر اثر ایلز بلی سرد اوكنه   ایلمز اما ولی مرد اولنه

پس هما صودن چقوب بی انقطاع   ایلدی نه روز روز و شب سماع

كوزدن كوزل كوزتی سر ازل   طورمیوب طوزبلو قوراوزی غزل

همچنان

پینه بر نوبت دخی بی انقطاع   ییدی كون ییدی كیجه اتدی سماع

رزقی ما کول مهیا خوشکوار ‏ — ‏ ایلدی پاره‌ن مهیا آشکار

بو بوره‌ای تفس کل سوزم ایشت ‏ — ‏ صبر قل تا اولمیا ساکا ایش ایت

بیمه بو نا کولدن یر سکن اکن ‏ — ‏ بوسنی یردین یمز اولدین اوز

بیمویسا اول یمککی اولدین ورد ‏ — ‏ اوقدی بو بیتی اول صاحب نظر

مثنوی

کر خودی یکبار ازان نا کول نور ‏ — ‏ خاک ریزی بر سر نان تنور

رزق بوده بر کره اغزک آچلدی ‏ — ‏ آتمکک باشینه طبرق صاچدلر

اندن اوچ کره دیوب الجوع جوع ‏ — ‏ ددینیجه بو بر بشم الرجوع

اول فتی ابن الفتی ابن الفتی ‏ — ‏ ایلدی بینه سماعه رجعتی

هیجان

اولمشیدی بر کیجه عالی سماع ‏ — ‏ بولمشیدی جمله اعیان اجتماع

انده مولانا او سلطان کریم ‏ — ‏ ایتدی چوق ذوق ایلدی شور عظیم

کیدکن اول شمع شکر لب او شب ‏ — ‏ کرم اولیقوال الاه ویردی هب

دعوت اتدی بر قزلجوغه قبا ‏ — ‏ کندرزکم بیر کوره طال بقا

اوستنه بر بوستن آنکه وشوق ‏ — ‏ قوشدلر بیله بر دیبا قوشق

باشنه پشمینه بر دستار اورز ‏ — ‏ باشی وار اولسون آلنی وار اورر

چونکه او مجلسدن اوشه طورب کدر ‏ — ‏ اول یوله کم اولشه اکه کدر

الکنز اول یول اول شهی میخانه‌یه ‏ — ‏ اولدی سرمست ایردی صحن می‌خانه‌یه

ایرجک انده او مست بی شراب ‏ — ‏ قولغینه ایرشور بانک رباب

چرخ اورر ذوق ایلر انده تا صباح ‏ — ‏ نعره اورر ذوق ایدر ایلر صیاح

رندلر چیقر دوشر آیا غنه ‏ — ‏ جمع اولورلر صولنه وصاغنه

ارمنی لردی او قوم می‌فروش ‏ — ‏ چنک ونا کبی ایدیب جوش وخروش

انده داخی کیدکن بی اختیار ‏ — ‏ ایلر اول قومه بر بر نثار

ارته‌سی کجدی کلوب بر کوننده ‏ — ‏ یاری قیلوب طالع فرخنده‌سی

اولدی اول قومه عنایت بنده‌ید ‏ — ‏ کلدیلر جمله مسلمان و مرید

بر کیجه کون کیجه کوندز بی صداع ‏ — ‏ ایلدی هر ایری بر عالی سماع

نقلست

کاتب عمر تفسک ارباب علم ‏ — ‏ سویلشودلردی سخن اصحاب علم

بو بیر اول دردهای صفا ‏ — ‏ یعنی مولانا او صاف اصفیا

بر زمان بنت یاره زاهد وار ایدی ‏ — ‏ سال و ماه آکا عبادت کاری

نفسنه بن کوی بقوب ای بیتمیز — بن کیمم سن کیم سن ایدر اول عزیز

دیدی سن سنسن بنم بن نفس زشت — نفس زشت کافر اهل کنشت

باش اچوق بالی اتوق اول سینه صاف — کعبه یی کترا ئله ایلر طواف

بن کیم سن کیمسن ایدر اول نفس — بن بنم سن سنسن ایدر اول اخس

مرحبا دیکم بوکره عالمده وار — دور شور ائلر ایدر اول مرد کار

هیچ اصلا زشت کاره نفسنک — بولمز قتلینه چاره نفسنک

پس بوکره طوتش اوریج اچقدرز — نفسه اچقمق یوز اچق دررز

کم بوکره صوردقده بو نفس ای غلام — بن بوغم سن سنسن ایدر والسلام

نفسی یعنی اهل ایمان ایلمز — غیر جوع آنی مسلمان ایلمز

مثنوی

ایها المحبوس فی رهن الطعام — سوف تنجو ان تحملت الفطام

ترجمه

ای طعامک رهننه محبوس اولن — قورتیلورسن قتلنورسک جوعه سن

همچنان

پیر کوک حقینده بر کوک معرفت — بو بر کن اول شه عالی صفت

ایدر اولکم مرد معنی دار در — صورت عالم اکا دیوار در

بیری یا دنیایه نیچون مصطفی — جیفه در دیدی رسول باوفا

بو بر طالبلریدر اولمه تا — جیفه کورنمایه بو دنیا سکا

جیفه در آلمه حسابه کاولدی — آلمیه ایتلر حسابینه سنی

حب غیرینه مشغول ای پسر — اولمه کم هب جیفه در داخی بتر

طالب حق اول همان حقی طلب — قل همین اول دیدی تر او لخشک لب

تا که دیدار ندما دم کوره سن — شربت وصلی فقا عن صوره سن

ما رأیت شیئا نک نظاره سی — ملک عینک اوله ای جان پاره سی

نقلست

بو بریر دباغلردن بیرسی — کاولمش آبحیاتک دیرسی

اولقیو کم آدی دیر دباغلر — قاسی اولقابو اوکنده مکر

طوریها اول بیک کنارنده کافر — شهردن ازماغ اولبطره چقر

بولدی غمالوبه دکر باک و پلید — با قوب اولصوبه دیر اول شاه فرید

یعنی مولانا او اصل اصل آب — کوردی اولجی کن صوبی ایدر خطاب

ایدر ای مسکین چوحالک فکر قل — اچلمیه کن مدکک وار شکر قل

کر بو خلقك چرکلرینه کیردکی / نوله سیدی انك حالنی کوردکی

حق امید اولدر که بینه ایده پاک / قومیه دهانده اروده درد ناک

مثنوی بونی بیله کم تعبیر ایدر / اسم قدوسی او شه تحریر ایدر

بو طقوز بینی طقوز چرخ برین / تك یتر ییرینه ایلر قسم بن

مثنوی

آب چون پیکار کرده شد نجس / تا چنان شد کاب را رد کرد حس

حق ببردش باز در بحر صواب / تا بشستش از کرم آن آب آب

سال دیگر آمد او دامن کشان / هی کجا بودی بدریای خوشان

من نجس زینجا شدم پاک آمدم / بستدم خلعت سوی خاک آمدم

هی بیا ای پلیدان سوی من / که گرفت از خوی یزدان خوی من

در پذیرم جمله زشتیت را / چون ملک پاکی دهم عفریت را

چون شوم آلوده باز آنجا روم / سوی اصل اصل پاکیها روم

دلق چرکین برکنم آنجا ز سر / خلعت پاکم دهد باری دگر

کار او اینست کار او همین / عالم آرایست رب العالمین

ترجمه

آب چون بیکار ایدر اولور نجس / شویله اولور کیم ایدر رد آنی حس

ایلدر حق حضرتی بحر صواب / یور کرم برله بنه اولر آب آب

کلدیجی بیلن بکلور دامن کشان / بحر خوبانده دیور صو سکز نشان

دیبکه بن بوندن نجس اولدم و پاك / خلعت آلدم بینه کلدم طرف خاك

ای نجس لرهی کلك بندن یکا / کیم خدا خوییله خولندم کدا

جمله چرکین لیکو کز ایدم قبول / پاك کلك ویرم ملك ونن دیوه بول

چون اولم بینه نجس آندن وارم / پاك لر اصلنك اصلنه کوردم

دلق چرکینم چیقارم پادشاه / بر دخی خلعت کیوره پاك شاه

انك ایشی ایشبو در بنم همین / عالم آرادر او رب العالمین

همچنان

بر کون اول قتام رزق آسمان / یعنی مولانا او شاه لامکان

فی السماء رزقکم تفسیرنی / سویلر یکن ایلیوب تقریرینی

بر حکایت بویردی اول پادشاه • / ایدر اوله حسنا ربخورشید آلنی ماه

واردی بر درویش بوقدی پیشه سی / اولدی رزق آسمان اندیشه سی

یر یوزینك ترك ایدیبر رزقنی / کیجه کوندز کوکدن استر رزقنی

ترك ایدب رزقِ زمینی‌یی او
قلدی رزقِ آسمانی‌یی طلب

کیدیبن یولده بر کون ناکه اول
کوردی بر خمره بتوز اتمز قبول

یعنی دیوای پادشاه محترم
بنده رزق آسمانی ایسترم

چون شب اولدی کلدی اول ماه اونه
کوره اوغلنجقلرنا ساو نه

لیلرا اوغلنجقلر اجلقدن کله
طفلغه یوق چاره اجلق بیکله

ویردی دیر درویش خوبروزینکا
المدم بن تقدم اصلا اکا

باجیه او هشدی براغزو قلوق
طوتنبدی اول سوزه طوغو قلق

موضعِ جون ایشدرا اول خمره‌نک
دیدی بن کتدم ینتر بتز کمره‌نک

خمره وار اول خمره‌یه طغزو روان
بوله دشدی کتدی اول اغزو دوان

کوردی بر مارسیه مانند میغ
با نور ایچنده انک کلدی دریغ

دیر بونی قصدیله اول پیر پدر
ذبح فرزندان ایدیه بیش مکر

آجیوب آجی کوزی مغزن انک
بغلوب بیک حیله ده اغزن انک

اکنه الورو آتی کوترر
باجه‌دن آتی انلغا کاترر

خمره‌یه درویش جوه ایلر نظر
کورر انکا ایچی طبطلو زر

حمد ایدر شکور حقه بیحد قلور
قالقز اول سجده‌دن وجده کلور

بو زمان بیخویش غفلت آلوده‌ر
اندن اول درویش باشن قالدرر

ایدر اقرار ایلدی ای رهنمون
فی السماء رزقکم ما توعدون

بو عبارتدن اشلدن بندکی
ایلدک روشن بشارتو بندکی

مثنوی

ای نموده نو مکان از لامکان
فی السماء رزقکم کرده عیان

ترجمه

لامکاندن عرضه قیلن ای مکان
فی السماء رزقکم ایدن عیان

مسجنات

اول جمالی قبله کاهی عالمك
یعنی مولانا او شاهِ عالمك

او توررکن کلدی یاران نه کوار
اول جماله قلدی سجده کعبه وار

بیرسی اول شاهه ایدر هر فقیه
هر فقیه شید بی عقل سفیه

بلکه هر مفتی مدرس مستعد
طعن ایدر هر بیرده هر بیری بجد

عاشقه اولسون کرک معشوقه در
سجده قلمق کفردر خلقه

طوغری جون عقابل بو قوله ختم ایدب
ایدرا ای غرضخواه اول شنه شنم ایدب

بیری کم نکر شیاطیندن سنی
قورتره اولغوم یر کیندن بنی

نفسِ جادودن الندن واپایی
اکه خوشی خوشی قورتره آزاد ایده

بن الوبه تازه جان باغشلیه — جان نولور بلکه جهان باغشلیه

سجده قلیلیم بچون شرفی مبسم — تو زنه بوزم سوزم شرینه رقومیم

برقولن خشم ایتسه جلاد النه — ویرسه تشنه جلاد بیداد النه

اول سیاستکاهده صوییت ضننه — اورمغه ایلتسه آنک گردننی

اول بوحال ایچنده کن شهدن بری — ایلیوب ابراز اکا انکشتری

ویرسه خلعت ایلسه آزاد انی — قورتربا اولمدن اتسه شاد انی

اول دم اول مسکین بو ایلک ای عجب — کمدن اولدی باکه دیبر ایلر طلب

اکه دیرلر کم فلان اول خاص شاه — ایتدی شفقت شهدن سنی اول جان پناه

دوشر آیاغینه ایلر سجده لر — زار ایدر دلدن ثنا دیرن دگر

المشیکن ایدرای ایرن جیات — بولدی دمندن حضرایرن ویرن نجات

تا اولنجه ایلر آنک شکرنی — برنفس قومز دلیندن ذکرنی

آنک اول ایلوکنی اکر دایما — که ثنا ایلر ایدر گاهی دعا

انجلاین برده خوداخی مدام — خلقه بو ایلوکی ایلر اول امام

بو سیاستکاه دنیادن او خاص — نفس وشیطاندن ویرر مردم خلاص

بولدی دمندن ایرشه دلشاد ایدر — بندی غمدن قورترر آزاد ایدر

کوستره

کوستره دایم صراط مستقیم — حقه الترب بولدی قوم اول کریم

پس بو خلق اول حضرته تکریم ایدر — یوزسرتیبوز عزله تعظیم ایدر

بیچون اول ایلکلری ذکر ایتمیه — قومیه سر سجده شکر ایتمیه

پس طرتعیند حقیقتده همان — سجده اولسون شکر اولسونی گمان

حقه ایلر هر نه ایلرسه اکا — بردم اولمز خق او حضرتدن جدا

لیک بو بر کسبه واجبدر — کاول کیشی بو ایلکی آلوب در

اهلی اشبو سجده نک اولجان اولا — کم آنک حقنده بو احسان اولا

لیک آنک حقنده کاولمز بو عطا — خاطی در اول سجده سی آنک خطا

سجده شکل اولنه خطا بل کفردر — مرنه اورسه باش ایتوآن کفر در

اتسه سجده قونسه سر اول بولخر — فارغ اول سرور اوسردن سجدن

سجده قلسه ناکهان تقلید له — کافر اولور کراولا غفلی بله

اتمسه اول عابد حق کر سجود — کافر اولمز شبهه سز اول شاه جود

تابع اولور حضرتینه احمدک — حضرت بر رحمتینه احمدک

قل ان کنتم تحبون الله فاتبعونی یحببکم الله

احمدکم تابع اولیه خوب اولور — حق قتنده خوب اولور محبوب اولور

احمدن فتحی دیرکه دیبو قوللری ... حضرتنده لطف اولمش یخشولری
کرسوورسا کور حقی کونکلکارنی ... تابع اولك تا کچقی ساوه یزی
احمدیکم سوسه حقه خوب اولور ... تابع اولن بس آکا محبوب اولور

نقلست

براولو براولوبه ایلرسؤال ... دیرکه مولاناده ای اشفته حال
نه کرامت کوردك اولدك مرید ... اول لبی شیرینده ای خسرو مرید
اولدك وسودك انی فرهادوار ... بل بتر فرهادك انجق آدی وار
دیر کرامتا اولشهه یتمزمی بو ... هر نبی یی سودی بر ملت عموم
هر ولی یی سودی بر قوم اتدی شاه ... اولدی اول اول قوم اچنده پادشاه
اتفاق تا بکه جمله ملل ... جمله مجموعی ارباب دول
سودی مولانا یی اولدی هب غلام ... شاه و بنده بای و یخشو خاص و عام
اولدی اولشاهك شکر گفتاریله ... هب شرقه شول لطیف اسراریله
هب معانیسدن آنك ای صداع ... شربت خاص اچدی هم اچدی فقاع
بوندن اوزگه نه کرامتا اوله دیر ... سومك آنی غرامتا اوله دیر
اینشدیجك اولو اولدی یچی ... سوزشندن بو سوزك یتدی اچی

قلدی اولنا یب ایچنی طاشینی نور ... کوزنه نور ایردی کوکلینه سرور
جان و دلدن اولشهه اولدی غلام ... ایلدی یارانه خدمت والسلام

مسجنات

بعضی لر درویش اولنلر حقنه ... خسته دل درویش اولنلر حقنه
منکر اولنلرك استکبارینی ... طعنینی انکارنی اصرارینی
اگدلر بر کون طلعتلو ماه ... یعنی مولانا دیر اول قوتلو شاه
نوح چون امر اتدی اولدبا لانام ... برکمی دزدرد ز دیدی دزدی اولدی عام
اوغلی کنعان زمره کفار له ... اهل کبر و اهل استکبار له
طعن ایدوب تسخر قلوبچون فهمی ... برقروصحراده یتلر دیر کمی
چون تمام اولدی وقلدی بوزمان ... ایکی یل هر کیم بیدین بی امان
اول کمی قومك خیانت ایلدی ... کاول کمی یی بر نجاست ایلدی
نالیش اتدی نوح اول ایکیجی اته ... قلدی چون دفعند عاجز حضرته
حضرت الله قلدی حادث بر مرض ... کاول حدث اوله اندن بوغرض
کاقل طب دیر بر مرضدر بوغثت ... کم انك درمانی دراکل حدث
اول اطبا چون بو سوزی دیدیلر ... اول حدثدن اول غثلر یدیلر

هر کم ایستر دردینه درمان گلور — آشکار لغار ایدن پنهان کلور
قلمادی بر کمسه کم گلمادی هیچ — بیدلر اول حقه کم قلمادی هیچ
اندن اول قومه ایریشدی قهر رب — فرق کورن یعنی بغدی روز و شب
طاغ و صحرا اولدی دریا کتدی فرق — قویدی طوفان جمله خلقی ایتدی غرق

مثنوی

کس نبودی نوح را از خود بدی — او جهانی را بجز بر هم زدی
صد هزاران شیر بود او در تنی — او چو آتش بود و عالم خرمنی
چونکه خرمن پاس عشر او نداشت — او چنان شعله بر آن خرمن گماشت

ترجمه

نوحک اولماسه اگر حقدن بدی — عالمی بر بیرینه اورماز ایدی
یوز بیک اصلان ایدی بر تنده او جان — اول جهان سوز اوددی خرمن جهان
ویرمدی عشر ایندی اول خرمن متی — یقدی اول اودا اوری شعله خرمنی
طنز قلمق بس حقک ابرارینه — ایتمک انکار ایلرک اسرارینه
نامبارک در زبان منید عظیم — اولور ایدن دینی ویا اولشاه کریم
حمد لله دیدی بو طوفان بلا — اشبو طوفانه درد و ابتلا

جمله سی قدرت کمانی تیر غیب — اندرک امرندن بر ایدر تکیب
بنده یز ورلک قلوب ایدر دعا — ابد باد اولشه بادیارای بنا
دیر بو بر فتح کورن اچنده عاقبت — اوله معلوم اهل طنز و عافیت
عافیت منزل اهلی دیرکم قورتیلور — اهل طنز اولدی بو ستنده کم پرتیلور
چونکه بارانی بو خوانه طویورر — اندن اول سلطان بو بینی بویورر

بیت

روزی دو باغ طاغیان کر سبز نبی غم (محمود) — چون اصلها بیخشان از راه پنهان (تشکنم)

ترجمه

باغ طاغیلر اکی کون سبز اولا لر غم — اکنلو بولدن بونلرک اصلن کوکین
آز زمان ایچنده اولچوق سوزلو (قوم) — هلکه یوز طوتب اوچر کبی یوزلوقوم
نار غمدن جمله سی اولدی حریق — ایردی طوفان بلا اولدی غریق
قلدی بر سقط اولردن هپ سقط — اولدی حقدن ایله کم ایردی سخط

وقل جاء الحق وزهق الباطل

خو لو باطل خلقی هیچ المدی — حقی باطلدن دمشلر قالمدی

نقلست

بر کون اول کون یوزلو شیخ جمعیت — جمع یاران بیوردی مرحمت

ایلیوب خوش خوش وصیت انلره — اول اولن دولت نجخته جانلره

الله الله دیر جو شیخک صحبتی — ویره آل باش او زره ایلیک خدمتی

صحبت شیخک نسوکم عزی اولا — شهره اول حاشا که انک خیری اولا

صحبتی شیخک اکر آل ویرمیه — ویره سن کر جان وسر آل ویرمیه

برایکی یار و مصاحب بیله سن — بولمغی انلاری واجب بیله سن

اول دخی ویرمزسه آل بی قیل و قال — وار کلام شیخه کوستر اشتغال

کاول نفس اوله اشتغال ای مرد راه — دوکلمذن بکدرر بی اشتباه

اول دخی ویرمزسه آل اینت طاعتی — اسنه حقدن آل اجی اوله صحبتی

شل بو سبی قیل تضرع روز و شب — یار دینی سایه سن ایله طلب

سایهٔ یار به که ذکر خدا — اینچنین گفته است احمد ما

یکدرر ذکر خدادن ظل یار — بویله بویرمش رسول کردکار

نقل — است

بر کون استر اوله عالی علم — یعنی مولانا دوا ایله قلم

مدرسه نک باغچه سی یاپنه — نبتت ایدر اوج درهیتی ضحا

نظم

خطاب حق وبین هردو بشناس — که تو هو کویی وحق ایها الناس

خوش اهای زحق وبین هوی — میان بین وحق هایی و هوی

نبیند مرد خودبین پادشارا — اینن المذنبین باید خدارا

درین ره نیست خودبینی نجسته — تنی لاغر دلی باید شکسته

ترجمه

بو در حقله خطابک ای خوش آشنا — که سن هو دیرسن وحق ایها الناس

حق ها این بین این هوی — نه خوشدر بو تلرک اولهای وهوی

کوره مز مرد خودبین پادشاهی — انین المذنبین آلدر خدایی

دکل بو یولده خودبین لک نجسته — تن در آرق دل شکسته

نقلست

قطب عالم شیخ اکبر بایزید — روح الله روحه شه بایزید

اول ایلردی سلام اول نکته یک — سبقت اندردی ایدر آخر علیک

سر حالی صوردی بر کون بر رفیق — شفقتمده ایلوم دیر اول شفیق

کم سلامه بن اول کردکار — جل طبق طبطو لو نور ایلر نثار

اول عطیّه کیم ویره ذوالمنن ‎ ‎ ایلدم شمدی فدای خلق بن

نقلست

قلدی مولانا به بر راهب سؤال ‎ ‎ خوردی قانن ای فرخنده فال

دوزخ ایچره خار اکر بارن اولا ‎ ‎ جمله کوزمیزدن کرک وارن اولا

دین اسلامک بو دین اوستنه بن ‎ ‎ نه اولا رجحانی ای مسکین نفس

طیمزدی بردم اشارتن انی بس ‎ ‎ کندی دشدی اردینه اول بو الهوس

اوغردی بر کرده جی دکاننه ‎ ‎ کردی پس اول کرده جینک یاننه

انک اکنندن چکوب بیلونی ‎ ‎ داغ میدنن شول سینه دل طونی

دردی قویدی قرجه‌سی ایچنه ‎ ‎ اندی تنوره و دندی قیچنه

برزماندن بر کوشن اوتردی چون ‎ ‎ برزماندن کوردلر چقدی تنوردن

بو مجالی کمسنک کابن متعال ‎ ‎ برزماندن صکره اول ینکو خصال

دیدی جبتا زه قرجه بی کوتر ‎ ‎ آتش ایچنده چقر پاک کوتر

واهدی کاتردی روان اول کرده جی ‎ ‎ اچدی چونکه کوردیلر اولمش قرجه

پاک و پاکیزه منقا بی نذیذ ‎ ‎ پیشمش اول بیلوه اولمش پدید

بو ینه پس شاه عالی شان موقع ‎ ‎ قوللرینه لطفیچون سلطانتور

دبر که محشرده جهنم ایچره بن ‎ ‎ کیمسه زر بویله کوردی ایله سن

راهبه اولدی بو حالت چون پدید ‎ ‎ اول اولدی حال اول شهه بنده ویرید

میجنان

بر جمیله زن وریدی زشت خو ‎ ‎ زشت خو بیدی ولیکن خوبرو

خوبرو و قرنقلری بسیاردی ‎ ‎ هر بری ینکو ولی بد کاردی

اصفهانی خانن ایتمشدی مکان ‎ ‎ اولنورلری عشاقه کحل اصفهان

یعنی مولانا شه صاحب نظر ‎ ‎ برکون اول خانه‌دن یکا قلدی کذر

کوردی اول زن اول شهی کلدی دوان ‎ ‎ قودی باشن آیاغنه دشدی روان

بر بری ارده بجا اول ایکی جهان ‎ ‎ شاهی اوج کز رابعه ایدر روان

چقدی قرنقلری دخی ایدب جر ‎ ‎ بر او غزدن قودی آیاغنه سر

هر بری دونب خزان یپراغنه ‎ ‎ هپ دوکلدی ایغی طپراغنه

اولجق واقع اولاره دیده دوست ‎ ‎ ایکی کز زنی پهلوانلر دیدی دوست

اولمسیدی کرر اکر بنهار کش ‎ ‎ نفس زشت اولمزدی قطعا یار و کش

نفسنه مغلوب اولوردی و نه یار ‎ ‎ عفت زنی نه اولوردی آشکار

یابنه کیبی او عورتن عاقبت ‎ ‎ توبه ایلر اولور اهل عافیت

هب كنيزكلرينى آزاد ايدر / غادى دل ايرشوره دلشاد ايدر
ترك دنيا ايلرو ديوانه وار / خانه سن يغما ايدر مردانه وار
غارت ايدوررنه ورسه مال ورخت / آخرت خاتونى اولورينك بخت
ايدر اول شاهه ارادت آورى / ايشكينه يوز سورردكوزرى

نقلست

قلدى مولانا چونكم انتقال / جمع اولوبن برجماعت اهل قال
اهل فقهك شول تعصب صاحبى / اهل زهدك شول ترشم طالبى
ديدلوبر وارنه هب خاص وعام / كم سماع البته اولمشدر حرام
ايتدى مولانا مسلم ايدى اكا / كم نه ديردى بومكرّم ديدى اكا
كيتدى مولانا بو كز يارانلرى / ايتدى سه اولشه نه وار ايارانلرى
انكره لا يقدر بو بدعتى / ايدى لر ايتدى ديالر حضرتى
بو نجلا بن بدعتك منعى بزه / كرچه واجبدر ولى وجيبه بزه
طوردى پروانه همان شه صدر ديو / حضرتينه حالى عرض ايتدى همين
قونيه نك اعيانى اولكون حاضر عام / حاضر ايدى شيخ فاتنى تمام
الله الله ايدب اولبرز دعا / صدر دين حضرتلرى صدر الورى

بر اوشه بيلكا ايدرسك اعتماد / اول شهه راسخ قلورسك اعتقاد
دكلمه سوز صاحب اغراضدن / اولميادن كى صنف اغراضدن
بونلره كم صاحب اغراضدر / اعتراض ايتسك اويب اعراضدر
بيلته كم حكمت ابا سى شاهلر / بو يربدر اولبورنى كوى ماهلر

البدعة الحسنة الصادرة عن كمل الاولياء كالسنة السنية الواردة عن الانبياء

بدعتى كم كمل ايلر اى كيا / سنتى در انبيانك كوبيا
زيره بونلردن نكيم صادر در / آنى صادر ايليين قادر در
طوردى مستغفر اوناخوش مكرتى / قودى باشن پروانه ايوب نكرتى
لول جماعت جمع نى معنى بدى / قوزدى قالدى فرو دعوى بدى
طوردلر برلحظه انده قالدلر / طوردلر برلحظه دن طاغلدلر
طاغ دطاش كيبى طشوب طاغلدلر / اولدى بو صو كبى چاغلدلر
ايله طاغلدى بولركم اجتماع / بولمديلر بولدلر بر انقطاع

اول سببدن كاد كلدى بونيت بولر
بولمدى بر داخى جمعيت بولر

نقلست

ایلمزدن اوك دمشلر انتقال — ایلمادی اوچ کون اوچ کیجه مقال

دیدیلر بو انقباض وانزعاج — نه دندر نسنه در ای خوش مزاج

اولمم فکر ایدرم بنجه اولا — نقشی بر کونه زمی یا کیجه اولا

بیت

ببین جانها آه نیران دراندیشهٔ راحل — گزا شیرها اول شیرهن نمی میزند لاف خوه

کورد اول اصلانلرکه جانن اجلدن بنجه ترسان — کلجل شیردن اصلانلر اکنار ای دل

هم او کوندرده او اولن ذکری خیر — مدرسه صحتندن ایلدی سیر

نعره لو برله ایدردی آه لر — آهلر کایلدی چرخه راه لر

بر کوکی بی واردی زاری کنان — اول شهه قرشو ایدر کلدی فغان

کربه نك فریادن ایندی چون سماع — دندی یارانه او سلطان مطاع

دیر دب قندن تبسم ایلدك — الیبه بلحظی تکلم ایلدی

اولکه قلمش کوکز چون تربه دیسه — دیرنه دیر بیلورمسز بو کربه دیسه

دیدلر یوق دیه که ای خوش قدم — سن کیدرسن حضرته اوش بن ندم

اول سوزه اصحاب جون کوش اولدلر — قلدلر فریاد بیهوش اولدلر

رحلتندن صکره هم اول حضرتك — بیدیسی او بنجه اول پر رحمتك

آب ونان اول بیدی کون بیدی کیجه — نه بیدی کوندوز نه اچدی کیجه

بیدی سندن کربه مسکنه آیردی کوك — کوردی اول جان ایرولیغن کیمدی مرکه

ملکه خاتون اولشه شهزاده مز — روحی شاد اولسون اوشاه وراد مز

عادت اوزره بورا اوشه صار رکنن — قوری جوار تربتن اول خوش فتن

جانیچون یارانه خلوا ایدردر — بارك الله خوب ورمش دیردلر

کوزولینك خدمتنده کربه بی — مرقد ایدندی جوار تربه یی

همچنان

وقت آخرده خداوندکارمك — اول یوزی کون ماه پر انوارمك

آلتی ایکی اقچه بورجی واردی — انك افکاری بله دل افکاردی

بو بیوربر نج قراضه جمع ایدك — قرض ایا سینه اوزردن شمع ایدك

وارکز اول دنیایی دیوکز دیك اکا — آخرتده حقین حلال ایتسون بکا

صاحب مال ایندی آنی قبول — خاك در در دیر الکا زربنه قول

حمد لله دیر او در بی بها
کم بنی بو ورطه دن قلدی رها

نقلست

شیخ صدر الدینله درویشلر ... کلدی مولانایه صدری ربیشلر

شیخ اولقطبه تعلق کوستریب ... خسته دل اولدی تملق کوستریب

اول قیلن بکلك ولایت تاجلن ... دیر شفاك الله شفاءً عاجلاً

اومارز کیم سز سعادت کستره ... صحتکلی کله یوز کوستره

جسم مولانا جهان جانیدر ... سال ومه لر صحتی ارزانیدر

بو بز شیمدن کروای کل تنك ... صولمسون اولسون شفاك الله سنك

عاشق ومعشوق اراسنده تیین ... شعردن بر پیرهن قالدی همین

استمزمیسن کم اول کوکلك چیقا ... توز یوزه اولشه بوله بقا

استمزمیسن کہ چیقا پیرهن ... قوجشه جانانله جان بی بدن

مثنوی

گفت لبسش کز شعر و شستریست ... اعتناق بی حجابش خوشتریست

من شدم عریان زتن او از خیال ... می خرامم در نهایات الوصال

ترجمه

کرلباسك اوله شعر و شستری ... پرده سز خوشدر قوجشمق ای پری

بنده عریان بی بدن شه بی خیال ... صالنورز فی نهایات الوصال

شیخ اصحابیله اولدی اتکدیز ... صوکبی آقدی سرو کیبی اتدی خیز

اول کوردکی کندی چهشه نازایلدی ... بو غزل کلدی سراغاز ایلدی

بیت

چه دانی تو که در باطن چه شاه همنشین دارم ... رخ زرین من منکر که پای آهنین دارم

بدان شاهی که مرا اورده کلی روی آورده ام ... وزان کو آفریدستم هزاران آفرین دارم

ترجمه

نه بیلورسنکه باطن نه شاه همنشینم وار ... رخ زردیمه بقمه کہ پای آهنینم وار

بنی اولکم کتوردی مشرکتوردم کلی روی اکا ... بنم اول آفرینشدن هزاران آفرینم وار

نقلست

بر کون اول سلطان ما مولای ما ... یعنی مولانای ما اولای ما

جمع ایدب یارانی ایدر غم یمك ... بن کدیجك صاقنك کندیه تمك

ایدجك حلاج منصور انتقال ... که اوزرینه کچدی صد پنجاه سال

شیخ عطاره تجلی ایلدی ... قلدی ارشاد و تسلی ایلدی

هر نه حالتده خلاص المراد ... باتومیله اولك ایدك بانی باد

تا ابد بن کندرومی کوسترم ... ایستکوز بنی کہ سزی ایسترم

هر نطوندن کم اولم بن سیتر کمْ — دردمندمنز کم اولدی پیرنك آم
بن هم آنی ایدرم کم خانمز — احمد تختان اول سلطانمز
جمع ایدب ذراتنی اول آفتاب — دیر بیم آخرده ایلدی بو خطاب
دیرلکم خوشدر هدایتدر سزه — اولمم خوشدر عنایتدر سزه

حیاتی خیر لکم ومماتی خیر لکم معناه حیاتی للهدایة ومماتی للعنایة

مثنوی

این جهان کویم کہ تو رهشان نما — وان جهان کویم کہ تو مهشان نما
ترجمه
بو جهانده رهلرین کوسترد بیرم — او جهانده دملرین کوستردبیرم
اشك باران ایدی یاران یعنی باش — اقدیب قرباد ایدب هم قعدی باش

نقلست

بیری مولانا او شمع دلفروز — دیدی کم صاحب فراشیدی هنوز
بیدی کون بیدی کیجه یردتردی — طور مدی بر لحظہ دردن تیتردی
بر کیجه او بیقلوب اولدی خراب — بر کیجه دیوار بلغ اولدی یباب
بر بر ینه کردی عالم سر بسر — کوزلریله کوردی عالم سر بسر
دیر یلی بیچاره یر ویرمک کرك — لقمهٔ جرلی استنر اولدر ییکرك

اندن

اندن اصحابه وصیتت لر قلوب — لطفلر ایلر عنایتلر قلوب
اولدوصایانك بودر اوش صورتی — معنسی خوشتر دروخوش صورتی

وصیت حضرت خداوندکار قدس سره

اوصیکم بتقوی الله فی السر والعلانیة • وبقلة الطعام • وقلة المنام • وقلة الكلام • وهجرة المعاصی والآثام • ومواظبة الصیام • ودوام القیام • وترك الشهوات علی الدوام • واحتمال الجفاء من جمیع الانام • وترك مجالسة السفهاء والعوام • ومصاحبة الصالحین والكرام • فان خیر الناس من ینفع الناس ترجمه

یعنی کم الله درشاه جهان — قورقك اندن آشکار او نهان
آز یمك آز اویمك آز سویلك — عادت ایلك کاوله آز آز امك
کلمسون جهد ایله سندن هر کناه — اتیباسن عاقبت ناهر کون آه
کیجه قایم اول کوندز صایم اول — شهوتی ترك ایلکده دایم اول
قل تحمل هر جوز انتسه عوام — اولمه یار هر سفیه وهر عوام
صحبت ایت صالحلر یله دمبدم — داخی اندر له کاو لا صاحب کرم

ذیره خیر الناس او دُر کم منفعت ‌ ‌ ‌ کوره خلق اندن اولا اولخوش صفت

وخیر الکلام ماقل ودل

ختم ایدیب دیر اولدرر خیر الکلام ‌ ‌ ‌ اوله آز ایبن دلالت والسلام

مسجنان

پیری مولانا او سلطان مطاع ‌ ‌ ‌ برکون ایلردی صفا بیله سماع
فقری صورمق استدی کاول شاه حُر ‌ ‌ ‌ بو رباعیی سماع ایچره اوقور

رباعی

الجوهر فقر وسوی الفقر عرض ‌ ‌ ‌ الفقر شفاء وسوی الفقر مرض
العالم کله خداع وغرور ‌ ‌ ‌ الفقر من العالم کنز وغرض

ترجمه

فقر جوهردر انك غیری عرض ‌ ‌ ‌ فقر شربتدر انك غیری مرض
خدعه در عالم بکلی وغرور ‌ ‌ ‌ عالم ایچره فقردر کنج وغرض
ایشدر درویش بر نعره اورر ‌ ‌ ‌ بو زمان بیخود دوشراندن طورر

الده باشی کوز یاشی کلوب اول اهل دید
دوشر آیاغینه واولور مرید

نقلست

شه حسام الدین خعک فاخر کونی ‌ ‌ ‌ دیدی مولانانك اول آخر کونی
اونتردم بصد غمی اوجنده بن ‌ ‌ ‌ طاینوردی یاکه اول فخر زمن
ناکهان بر خوب رو پیدا اولور ‌ ‌ ‌ جان کورر اولصورتی شیدا اولور
کوردی مولانا روان درحال اکا ‌ ‌ ‌ طوری کلدی اندی استقبال اکا
خادمه دیر جامه خوابی قالدرك ‌ ‌ ‌ کلسون اوترسون جهانی قالدرك
بر نفس قلدی توقف اول جوان ‌ ‌ ‌ قرشو وارهم اولجوانه بن روان
دیدم ای جان نه کشی سن نه مراد ‌ ‌ ‌ دیدی عزرائیلم اول نیکو نهاد
امر قلدی کلدم اوش مولی لری ‌ ‌ ‌ نه بیوررر حضرت علیالری
شاخ کل کبی سراپا خوش اولب ‌ ‌ ‌ کوش اولب اول سوزی دیر بهوش اولب

بیت

پیشترآ پیشترآ جان من ‌ ‌ ‌ بیك در حضرت سلطان من

ترجمه

ایلرو کل ایلرو ای جانوز ‌ ‌ ‌ پیك در حضرت سلطانوز

افعل ما تؤمر ستجدنی ان شاء الله من الصابرین

ایدآنی کامزاندی اول شاه غنی ‌ ‌ ‌ حق دلرسه بوله سن صابر بنی

بس حرارتدن او شمع بی لکن … کاترك بر آب ایدر بر لکن

واردلر برطشت کاتردلر … طپطلو صو ایندلر کاتردلر

صوقبا اول صو به ایاغن او صنم … الکننه کوکسینه سورردم بدم

الکننه کوکسینه کم صوبی سوردر … اوقوراشبو بیتی اول لفظی درر

بیت

کر مؤمنی و شیرین هم مؤمنست مرکت … ور کافری و تلخی هم کافرست مردت

اگر مؤمن سن و شیرین همان مؤمندر اولمك ترجمه … و کر کافرسن و آجی هبین کافردر اولمك

اولدبوحالده ایچنده کون کوبندلر … ابر بادولدیلر کوکس کوبندلر

طبلك عود و نایه دمساز اتدلر … بورباعی بی سرآغاز اتدلر

رباعی

دلبر تو کمان بد برد دور از تو … وان بتر ز ضعیف خود برد دود از تو

تلخی بد هان هر دل صفرا بیی … خود بر تو شکر حسد برد دور از تو

ترجمه

دل ساکه کمان بدایدرسندن اراق … اول بدکه بوبی خرد ایدرسندن اراق

صفرا ایلر اغزنن برا شورا جلق … خود ساکه شکر حسد ایدرسنده اراق

ایتدی باصحاب اولوب بغره زنان … اغلدیلر ایتدلر آه و فغان

ایله دردیر انلره اول آفتاب … لیك نه اجی چون اولور خانه خراب

بیت

دل خراب مرا بین خوش و بین بنگر … که آفتاب نظر خوش کند بویرانه

دل خرابمه خوش تیز اچوب شها بصری ترجمه … که آفتاب خوش خرابیه نظری

اندن ایدر بنی یاران بو یکا … چاکر و شمس شکر ریز او یکا

لیك اجازت اکر خوش دبی کرب … که اجیبوا داعی الله دیدی کتاب

بیت

هست شد این جمله وجود از عدم … باز بر زندان عدم شد اسیر

حکم الهیست ابد هیچنان … فالحکم لله العلی الکبیر

جمله وجود اولدی عدمدن بینه ترجمه … چاه عدمن اولیسردر اسیر

تا بابد حکم اله ایله در … فالحکم لله العلی الکبیر

کیجه کونترز حضرت سلطان ولد … ایلکدن خدمت بی حد و عد

رقت ایتمکدن زیاده اول لطیف … اولمشیدن او یخو یوزلقدن ضعیف

جامه سن چاك ایلمکدن نعره دن … بر نفس فارغ دکلدی نوحه دن

بن خوشم زاری وکدسوزم اشت
واز باشلك قو بر نفس آسایش ایت

بس کیجه اول یگانهٔ همام
بو غزل کلدی و بندی دسته حسام

غزل

دوش بیمه ببالین تنها رازها کن
نرکس من حریف شب کرد مبتلا کن

ما ییم و موج سودا شبها بروز تنها
خواهی مرا ببخشا خواهی برو جفا کن

بر شاه خوبرویان واجب وفا نباشد
ای زرد روی عاشق تو صبر کن وفا کن

جز ره کشیست ما را دارد دلی چو خارا
بکشد کشتن نکو بر تدبیر خونبها کن

در درد نیست غیر مردن او را دوا نباشد
بس من چگونه کویم کین درد را دوا کن

در خواب دوش پیری در کوی عشق دیدم
با دست اشارتم کرد که عزم سوی ما کن

ترجمه

وار بصدغه قو باشك تنها بنی دها اینه
نرکس من خراب شب کرد مبتلا ایت

بنون و موج سودا شبها بروز تنها
استه کل ایله مهر و استه یوری جفا ایت

سلطان خوبرویه اولمز وفا چو واجب
ای زرد روی عاشق سن صبر قیل وفا ایت

بر تیغ کنشم وار بر جره کش شهم وار
کاولدرسه کمسه دیمز تدبیر خونبها ایت

بر درد در بوکه اولمکدن غیری یوق اکا دوا
بس بن نجه دیم کم بو درده کل دوا ایت

دوشنده دوشن بر پیر در کوی عشق ایچره
ال صالدی یعنی عزمک بندن یکا یکا ایت

بو غزلدر اول در دریا صفت
کم دمش آخر او شاه آخرت

نقلست

در عرفان عارف دریا صفت
معدن معنی و کان معرفت

روح مولانا چو رحلت ایتدی دیر
جانب مولایه رجعت ایتدی پیر

اختیار الدین امام مولوی
اولشه بیك نکو خوش پیروی

جسمنی بر چوره سر براوزره قودم
دایله یاران صو دکدی بن بودم

دوکلن صویی ایچر طور مازدی
حاضر اولن پیره ظن ایتمازدی

بیننه کم یاران صویین بیغامبرک
اجدلر اول بویی مشك و عنبرك

ال اورنجق سینه بی کینه
حرکت ایتدی بقدم اول آیینه

حرکت ایدیجه او شاه بختیار
کلدی بندن نعره لر بی اختیار

سینهٔ سینایه اوردم یوزمی
ایکی چشمه اتدم ایکی کوزمی

صاغ الیله طوتدی لولنه کوشمی
الدی باشمدن بکلی هوشمی

چون رهایی ویردی اولنه کوشمه
کردی بر آوازنا کاه کوشمه

الا ان اولياء الله لا خوف عليهم ولا هم يحزنون
المؤمنون لا يموتون من دار الى دار

بويوردى قرآن اچنده ذو المنن … اوليايه بو قدر خوف و حزن
صنمه مؤمن ديدكنى اولور كيدر … بلكه بر اودن بر اوه نقل ايدر

بيت

نيست عزرائيل را بر عاشقان دست رهى … عاشقان عشق را هم عشق و سودا مى كشند

ترجمه

بو قدر عاشقلرا ونه هيچ عزرائيل آل … عشقدن عاشقلرى هم عشق و سودا اولدرر
چونكه جنازه يى يوبوب كاتوردلر … قويدلر تابوته و كوشش ويردلر
طلش قبودن طشره قيلديلر روان … كوردكجه اولسه هورى خلق جهان
قونيه شهرينك اكابرينه كه وار … نه اكابر بل اصاغرينه كه وار
مرد و زن اطفال و پير و نوجوان … آچدى باش آقتدى ياش قيلدى فغان
كتمكه اولقدر چون اندى اشك خون … صاندى كورنلركه قويدى رستخيز
كتدلر كريان اوليغره زنان … اكثرى عريان اولوب جامه دران
يتمش ايكى ملت انده جمع اولوب … آره يرده اولوبورى كوك شمع اولوب
ارمنى رومى نصارى و يهود … كيم نغمه چاك ايلدى كيم يقدى عود

مذهب و دينى بحسبه هر ملل … رسم و آيينى بحسبه هر ملل
آنك اوزره كوتريباشدى كتاب … كيندلر بر بيرن اوكرديلر شتاب
اوكه دوشب كندلر كيمى زبور … كيمى توراة و كيمى انجيل اوقور
جوقى مؤمنلر بولاره زخم چوب … اوردلار وايلديلر ضرب كوب
چكدى انلر تيغ و بونلر مندفع … اولمديلر هيچ قطعا ممتنع
كوردلركم براولو فتنه قوپر … خدمت سلطانه ايديلر خبر
كلدى پروانه چو شمع اشك ريز … راهب و قسيس لرقاتينه تيز
ديرنون كو سنون كوز بو حالته … بو قضايا انك سزه نه نسبتى
يادشاه ديمشوزدر بو بن مر … شاه خوش ايتمشوزدر بو نزم
بو بله ديبنجه اوشاه كامياب … راهب و قسيس لر ويردى جواب
ماه و شمس ماهيتن موسابى بيز … حق بو كم حقيقتن عيسابى بيز
هر نبينك حقيقتى بللو بيان … فهم قلدق هر بيانندن عيان
هر بروش كيندواز بونلرده وراه … هر كتاب ايچره كلور نى اشتباه
جمله مولانا ده كوردك سرتيز … سز مسلمانلر آنى بو دور اكر
كوره سز احمد نور آنى بى كمان … كوردرز موسى و عيساى زمان

نیته کم سز پرده آکابن یوز — آیتی توذبنه سر افکنده یوز
بر غزلدن نتیه کم اول شاه حق — اشبو معنی یه مناسب بو بیورر

بیت

هفتاد و دو ملت شنود سر خود از ما — دمساز دو صد کیش بیک پرده چو نائیم

ترجمه

هفتاد و دو ملت اشیدر سرین بندن — بر پرده دیم نی کبی دمساز دو صد کیش
راهب و قسیس و بر بجه جواب — هر بریسی بر مثل دیدی صواب
دیدی مولانایه راهبی مثال — بر مثل کم اول شه بنکو خصال
طوتشیدی عالمی اول آفتاب — ویرمشیدی هر اوه انوار و تاب
کم اولا اول آفتابی سو مبهه — کم اولا بو نور و تابی سو مبهه
دیدی پس قسیس داخی بر مثل — خوب و زیبا نیته کم شیر و عسل
اولدر اول در کانسز اولمز هرکشی — ناندر اول جان نانسز اولمز هرکشی
هرکشی هر کون اجیغر آج اولور — آج اولور نانه بلی محتاج اولور
نان نولور سلطان هفت اقلیم در — نه بلور سر الهی کیم کیم در
طنفه بلر جمله خاموش اولدیلر — جمله اکابر بو سوزه کوش اولدیلر
برطرفدن هر لطیف الفاظ دهر — اوقور آیات عجیب حفاظ شهر

تربکا شیرین سخن خوش نحو ایدلر — خسروانه شکرین الحانلر
اول یوزی کعبه چون ایتدی زمزمه — عین عالم دندی عین زمزمه
بر یوزندن آنلر اچدقجه دهان — عنعنه کوزلر عنان آسمان
کوردی موی زنده او بالای بلا — کاول قیامت قامته ایندی صلا
اوکجه بیکرچی نفس کوی بندلر — فرقه وار اکثر اوکجه یا کوبندلر
ازکیوب مرثیه لر قانی تقی — کم بیوزمشدی ازلدن حضرتی
چالدلر اندر بولر ایندی سماع — صبحدن اختتامه ذوقی انقطاع
بانک طبل آواز سرنا و نفیر — ییری کوکی ایلمشدی جمله بیر
مدرسه دن تربیه و ایجه تا — التی پرده دزدلر تابوت اکا
ویردی سنکین قیمت اولیا قوت اکا — پاره لندی دوکیدی تابوت اکا
شش جهتدن صلدیلر اولمشا اونه ضو — کا یلدیلر التی کز تابوت نو
صبح وقتندن او شمع شهدلب — ایرشنجه تربه یه ایرشدی شب

نقلست

صورمشیدی حضرتندن نه حسام — کم فلان دیو نماز ای همام
دیمشیدی حضرتنشه صدرالدین — قطب عالم شیخ اکه صدر دین

قامودن اول صدر دین اولی درر / یعنی کم شه صدر دین اعلی درر

زیره کم هب عالمان عالمین / قلمشلر ایستردی قضاة مسلمین

اولمدی هرکز میسر انلره / اولمامشدر زیرا مقدر انلره

ایله تقدیر ایلمش آنی خدا / کم اولا اولشاهه مخصوص عطا

میر محفل کم کمال الدین نام / شخص کاحوالی اکلشدی تمام

اولجی یوز زیارت اول کمال / طوروب آیاغ اوزره اول نیکو خصال

هم افاضل کم کلوربیدی اکا / خوش الفاظیله ایلردی دعا

شیخ صدر الدین او شیخ شیخ وشاب / ایرجک اکا خطاب مستطاب

ایلدی بونی که بسم الله ایا / مالک ملک علوم انقیا

انقیا به شاه پیدا و نهان / اصفیا به شیخ اسلام جهان

قلدی بو نوعیله چون مدح وثنا / ایلدی پس بوکه کورده هم دعا

شیخ ایدر شیخ عالم ای اخی / بیردی عالمده کیتدی اول دخی

اولمیشدر جمعیت شمدن کرو / اولدی معنی معرفت شمدن کرو

رشته سی جمعیتک بکسیخته / اولدی اولدی جام معنی ریخته

نظم جمهور انتظام هر امور / جمله فترت بولسه دز بی فتور

ایله دیبوب اغلدی های اولخدیو / آنی کوردی خلق هم اتدی غریو

انجنوب شیخ مشا بجذن بری / نو بهاره ایرمش بجذن بری

شمدیادک بو سوزی ایدر بجون / دیمدک دیر شیخ آکا نو کچون

تا دکانلار و کوز اولمایه بیاب / اولمیا عالم بکلی تا خراب

اندوغی اوقتک بری شیخ هدا / هب نشانه ایردی اتمادی خطا

دیدکی کلدی او شاه بی ندم / بن نه حاجت کم انی تقریر ایدم

زیره آنی کم دیرو کم اوزنور / اوزنوب دیرسم اکر سوزا اوزنور

قونسون عمرک توزی یوز و مژه / بر کلالم بینه اوز سوز و مزه

چونکه مولانا اوترک خوش خصال / ایلدی بو یرتن خوشی ارتحال

قرقنادق طوتدی سلطان یا اخی / آچمدی بر نسنه کوکلی یا سینی

اولمدی سبز ایچون برکون سوار / ایکی اوج کون ایلمک قاند شکار

دورت بش التی یدی سکز طقوز / اون و اون بش یل یکرمی واوتوز

قرق کون اولنجه عزیز هم امین / کوجلو کوچی بند و کنجه هر فقیر

لنلر هر کون بیابی بی صداع / اولشهک شوقیله ذوقیله سماع

اول زمانک اوقتی شاعرلری / اولشهه مرثیه لر ماهرلری

سوزی انلردن که خصمه وقتش ‏ ایکسی بیر رباعی اوقمش
اول رباعی لر بو کردر یاز اوراقی ‏ کل کبی کوکلک بزلسون یاز اوراقی

رباعی

کو دیده که در غم تو غمناک نشد ‏ یا جیب که در هوای تو چاک نشد
سوکند بروی تو که از پشت زمین ‏ مانند توی در شکم خاک نشد

ترجمه

کوز وری که بو درد له نمناک دکل ‏ یا جیب که بو ماتمله چاک دکل
قدک حق بیقلمدی بر سرو دخی ‏ چون طغروی آنده جسم پاک دکل

رباعی

ای خاک ز درد دل نمی یارم گفت ‏ کامروز اجل در تو چه گوهر بنهفت
دام دل عالمی فتادت در دام ‏ دلبند خلایقی در آغوش تو خفت

ترجمه

ای خاک او نمی قطرم کبی نوش ایتدک ‏ کلپوشکن اول کوهری کلپوش ایتدک
دام دل عالمی برقدک دامه ‏ دلبند خلایقی در اغوش ایتدک

نظم

قلدی مولانا او شاه خوش خصال ‏ بو جهاندن اول جهانه انتقال
کندوکی کون ایرشوب امر صمد ‏ اول کون ییدی کاذبدی یوم الاحد
اول کون ایچنده کنش تندوغی دم ‏ بتدی اول خورشید کردون قدم
اون بشنده اول مهک ایله طلب ‏ کانک از دیجنه کلور ماه رجب
التی یوز یتمش ایکی سنه بری سال ‏ کانتدی رحلت اولدیه فرخنده فال

مثنوی

رفت آن سلطان معنی بی فتور ‏ رقص رقصان سوی آن دریای نور

ترجمه

کندی اول سلطان معنی بی فتور
رقص رقصان جانب دریای نور

مناقب حضرت شیخ شمس الدین تبریزی
قدس الله سره العزیز

منقبت الشمس بانواره — قدسنا الله باسراره

بیره کوکه طپطلو اسرارینک — نتره لری شمس درانوارینک

خدایا بمهر صفا بخش تبریز — چو صبحم صفا بخش ازان ماه شبخیز

نقلست

دیدی برکون ماه کوکب ریز من — یعنی شمس الدین شه تبریز من

بن مراهق اولمیشیدم دخی — ماه نو دم طولمیشیدم دخی

کنج اوغلانلرله مکتب خانه ده — اوتوررردم قوش کبی خوش لانه ده

کیجه یدی روزه سی بو روز جهل — سیرت احمد له بیری بودل

کاتمزیدم برطعامی آز و — ذو نوردردم کم طعام اکرسه دو

صونمق ایلار و یه نولور ای پسر — کم جکادیدم کرد و یر دست سن

همچنان

ربع مسکون اهلی یکسو ای کیا — اوله لر کربر یکا بن بر یکا

جمله سینه ذره دن تا آفتاب — نه سؤال ایلرسه بن ویرم جواب

صچریوب سوزده بوقدن بوداغه — تجمیم قطعا اوطغدن اوطغه

ربع مسکون اولدر رکم ای عمو — خلق عالم اننده ساکن در قمو

معنیسنی دیمکه بلورسک طلب — دولت بخشنکه بیرینه ایدر عرب

عالمک سه ربعنی بر آفتاب — خلق اولیمز یا قرآنن تغمونات

چون شکال ایلرلر اولا هر جواب — قیدده قید و جواب اندر جواب

برسوزم هر مشکلک تعبیرینه — اون جواب و حجت اولا بیرینه

همچنان

دیدی برکون اول شه دار السرور — یعنی مولانا او نور نور نور

مظهری در هرکه علم ظاهرک — واقف اخباری در پیغامبرک

واقف اسراری در شمس اولشهک — مظهر انوار ایدیم بن اول مهک

[illegible]

بیت

شمس تبریزی بود واقف اسرار رسول — نام شیرین تو هر دلشده را درمان باد

ترجمه

شمس تبریز کاو در واقف اسرار رسول — ول شیرین آدی هر دلشده نک درمانی

همچنان

شمس تبریز اول مه فرخنده فال — بدر اولوب بولدی نجومی قدر و کمال

آسمان جانده اول عالی نسب — کامل تبریز دیرلردی لقب

طی ایدردی کیره کاه اول ماه سما — دیرلریدی شمس پرنده آکا

کیمه انجنسه ایدردی قطع تیز — کاه سیف الله دیردی هر عزیز

نقلست

شیخ شمس الدین تبریزی ازل — شیخ ابوبکر ایدی اول شاه اجل

مرغ عنقا ایدی تبریز کوه قاف — حرفت ازبا ایدی مرد سله باف

آخر الامر ایتدی بر سیر و سلوک — کم نکینه بندهسی اولدی ملوک

اکملی ایکن اوزادی تکملک — عاشقی ایدی ینه هر اکملک

انلر کچون هر دم ایلردی سفر — کلوله انلرده کمال و کر و فر

سیر ایدردی سر بسر بو عالمی — بولمزدی اوزینه تک بر آدمی

عالمک ابدالینی اوتادینی — فرد فرد اقطابنی افرادینی

کوردی کورمادی اوزینه بر نظیر — نیجه کورسون بی نظیر ایدی او میر

هر نه شیخه کم بولشدی اول فرید — ایتدی اول شاه اوزینه بنده و مرید

طالب اولدی ایستیوب مطلوبنی — ایرییوب اولدی محب محبوبنی

سیر ایدردی عالمی سیاح ایدی — آشنای بحر دری سباح ایدی

کوزکو کبی اوزن اول شاه جهان — اتمشیدی بر نمد ایچره نهان

حق نقابندن قباب غیرتک — طوتمشیدی اوزنی اول حضرتک

کورمزدی کوزی اولنلر توزنن — خود نه کورسونلر دی کوزسزلر بونی

نیته کم شاننده دیر سلطانمز — یعنی مولانا او شیرین شانمز

شعر

لمولای خد مدهش حسن یوسف — وان کان حسن یوسف حیر الوری

طیور الضحی لا تستطیع شعاعه — فکیف طیور اللیل تطمع ان تری

ترجمه

خطک حسن یوسفه دهشت ویرر — حسن یوسف کرچه کم مشهوردر

بر توینه قانی دوییون شب پره — دویلمز قوشلق قوشنی بر یوزدر

بیت

ای که در خوابت ندیدم آدم و ذریتش — از کر برسم وصف حسنت از همه بر کیر سیه

ترجمه

کورمدی دوش سنی چون آدم و ذریتی — ای شکر لب یا کردی کده صورتی

کیتمزیدی دایما اشتبه غمد — صاف کیم قاره بولتون غمد

اولشب گیردک ایتدیمی اذ لکنور
کم اوزی قاره یولتیه کز لکنور

کوردنوب قارا نمدایچره او ماه
بوریندی شمدی ابر سیاه

خواجه‌دی اول رحمة للعالمین
قاننده وار ایسه خانه تویردی همین

نقلست

سیر ایدوب کزدی جهانی سربسر
ایرشود بغداده برکون اول قمر

یعنی شمس الدین تبریزی او ماه
اوحد الدینی کوردی انده اوشاه

دیدی کم نه حالدر سن ای بهی
دیر لکنده صوده کورورم مهی

دیدی بو بینکده چباده بوقی ای عجب
کوکده نیچون کورمیاسن نه سبب

وار ایسه وار ای شه نازک مزاج
بر طبیبه کادل طبیب ایت علاج

کیدر دنبل قاننده باقوب کوره سن
انده منظور حقیقی کوره سن

شیخم اول دیر ای شه نادره‌یم
صحبتکده دوبه من سن دیدم بنم

دیر نجد طوتب که البته قبول
قیل بنی صحبتده وخدمتده قول

دیدی بازار ایچره بنمله نبید
ایچه بیلورسک طوتم سینی مرید

دیدی بازار ایچره سنکله نبید
ایچه بلمازم ایا شاه فرید

دیر بن ایچم کاتر امیشن سنچم
کاتر امازم ددی یتمز کوجم

دیر بنمله او تره بیلورمسن
طعن خلقی کوتره بیلورمسن

دیدی یوق دیر خشم ایدوب اول بحور
یوری کت مردان اوکندن اول دور

قال الم اقل لك انك لن تستطيع معي صبرا

یعنی ایدر دیمدممی بن سکا
بنده اتسم صبر ایدمزسن اکا

نه نتواسن ای تنی لاغر خوش اول
خمر جان نوش ایت ای ساغر خوش اول

سنده یوق چون قدرت عام خدا
صحبت خاص خدادن اول جدا

سن کرک جمله مریدی ای پسر
نام و ناموسی جهانی سربسر

جمع ایدیدک بربرینه قاتدک
بر پیاله خمر خاصه صاتدک

انلرک کم مرد میدان در اولر
کاری در بوایش که مردان در اولر

طوتمزم بن بیله سن که مرید
طوتمز اولسم طوترم شیخ فرید

بلکه بر شیخ فریدی طوترم
کم اولا کامل محقق محترم

نقلست

پیری مولانا دمش کم شامده
ادمیلر ایچره بر هنگامده

شمس تبریزک النطوتوبنی
دیدی صرافی جهان الخلق بنی

شمس سرمست اولب اول سکر اقدن
عالم مستی و استغراقدن

کندویه کالبجه اول عالم پناه … طوره مش کیتمه‌دی مولانا او شاه

آنک اوستینه گچوب بر روزکار … قوینه شهی بنه ایرر اول شهریار

قوبر اولخانه که شکرریزلر … خانیدر آدیله اولخان معتبر

اندن مولانا مدرّس‌دی تمام … دوّرهت عالی مدرسده اول همام

اول زمانک عالم وفاضللری … ذوفنون عالملک کامللری

آنلشوب بصسا ازنکو ایق … آتی اوکجه یدیلر دی بیق

نقلست

مدرسه‌یه نبه فروشاندن مکر … اول ائمه برله بر کون اول قمر

یعنی مولانا چقوب بر کیدی یوله … خوش سلام ایدوب بقوب صاغ صوله

اوغردی اولخان خانک اوکنه … شمسک اول شمس جهانک اوکنه

طوردی اول خسرو عنانِ مرکبین … طوتدی ودیدی آچوب شیرین لبین

یا امام المسلمین شه بایزید … اولومیدر یا محمد اول فرید

هیبتندن اول سؤالک کویا … دیر یدی کوک یری یرندن جدا

اولدی دوکلدی یره بر بر تمام … قوپدی ایچندن بر اود تیندی غمام

چقدی اندن بر تتون تا ساق عرش … ییدی اول یوبیندی کوک طاق عرش

بس سؤال شمسه مولانا جواب … بویله ویردی بیر اوماه ای آفتاب

مصطفی بر باغ وعالم تره‌در … بایزید اول کوندن قتنده ذره‌در

دیدی یا اول رحمة للعالمین … ما عرفناک بحقیدر یا امین

بایزید اوزینه سبحانی دیدی … خوش کورب ما اعظم شانی دیدی

کوردی سلطانلردن اوزن محترم … انا سلطان السلاطین دیدی هم

دیر صو یرلیعی انك بر جرعه‌دن … ساکن اولدی کاول درنیجه عدن

ایچدی چون اول قطره‌یی اول بی‌هوش … اولدی سیراب اولدی سیراب بس

اوزدی اول سیر ابلقدن دم اوردی … اول قدردن خم دکی اولدی بر

نورخانه روزنك قدریجه در … شب منوردر تو بدرنجه در

لیك مستسقی در احمد عظیم … تشنه دل در تشنه دل لکن مقیم

شرح لم نشرح چقاردبکینه بس … اندی ارض الله واسع سینه بس

تشنه دل لکدن اوریدم دمبدم … آرتوق اولمق استریدی لاجرم

بایزیدوك دعوی سیدر ای کریم … مصطفانك دعوسی اولدی عظیم

زیره حقه بایزید دیدی ورر … ایردی طولدی اندی آرتوق نظر

مصطفی هر کون کوردی بیشتر … طوره‌مز بطور کیدردی بیشتر

قدرت و انوار و فرجا ولقباد   کوردیلر لحظه لحظه اول زیاد

حقده لایق بو قدر ادراک ایدن اول   آنی کیجون ما عرفناك ایدر اول

شعر

رنگ زرد آب سیر شد من نشوم زهی زهی   لایق خرکمان من نیست درین جهان زهی

کوه بکیسه لقمه ام بحر بکیسه شربتم   من چه نهنکم ای خدا باز کشا دهان زهی

ترجمه

قوّم صوبه طویدی طویمدم دیمن بن زهی زهی   آه که خر کمانکک لایقی بولمدم زهی

کوه بکیسه لقمه‌م و بحر بکیسه شربتم   من نه نهنکم ای خدا اچ دهنیم بکا زهی

ایشدیب بو سوزلری شمس اول زمان   اوردی بر نعره واوزندی همان

کون کبی شمس اوردی یوزینه طپانجه   اندی مولانا قیتندن آشقه

اول ایچه به ویربه سنوداورادا   اولشه دادی اوشاه شاهزاد

قالدی بخدا ایله کم بیله در   شمسی اولعنه مدرسه به ایلدر

بعضی لر کندو به کالیجه طوهرب   باشنی دیزینه قودیرا و ترب

اندن اول شاخ کل اول سرو روان   آلدی الینه الوب اولدی روان

بر بجه آی بیجه کون اول آی و کون   صحبت ایلر بزیله دون وکون

نقلست

ایکی کون بر حجره ده اوچ آی تمام   صحبت خاص ایتدیلر خلوت مدام

آنی نولور یوزلارینی کون کورمدی   بر کشی اوزز لرینه کرمدی

قودی تدریسی و ترك کبیری او شاه   یعنی مولانا اول اولو پادشاه

ترك ایدیب تذکیر و تدریسی او شاه   طوتدی ذکر حقی تقدیس اله

قونیه نک فاضل لری عالملری   بر قلیلر فضلا عالملری

اندلر نه حالدر بو دیبو جوش   نه کشی در کم در اول دیبو خروش

کاول شهی اصحابدن کسدی تمام   منصبین ترك ایتدی ایتدی غلام

انجلاین اولو اولوزادی کور   اندی اوزن سغبه آجادی کور

عالملر اشبو حیرت اودنه   یندی لر بو بندلر هب دوده

هرزه کولر سویلدیلر هرزه وات   ترّه دکرلر دیلر ترّهات

بو زمغه حقک بو خوش تعدیبی   قیلدیلر هب بلیوب تدبیرنی

نقلست

خلوتنده کا و لرا و لخلوتنک   خدمت خوبی بو ایکی حضرتک

صد هزاران اسؤله و اجوبه   امتحانات عجیبه طیبه

كاتدى شمس الدين او رشك آفتاب | اكه مولانا او شاه كامياب
كوستريرى دره او ميدن صافى | ايلر اول ساقئ جان انصافلر
زيره كم اولجنوعالى اولجنو قاب | شمس تبريز اولشه نرخش فال
دينن برشيخدن برقطبدن | ذكور زنه ايشدر اول صفت شكن

نقلست

عارف درى كم شه ربانى درر | شاه لولنن عارفلرك سلطانى در
بويوركم بويور سلطان ولد | والدم اولدر نور واحد
والدمدن بركون ايدى امتحان | يعنى مولانادن اولخورشيد جان
يعنى شمس الدين شه مشكين لباس | اولقمر برشاهد ايلر التماس
شه كرا خاتونى اولشاه جهان | سارة ثانيدى محبوب زمان
التزا اولد بانويى اكا اولغوله | دير كركمز خاطر جاندر اول
استرم برنازنين كم اوله بكا | اين خدمت بن بيوردم جه اكا
اول زمان سلطان ولد سلطان مصر | اولدى اول يوسف كنعان مصر
التزم ايدر بنى فرمانكا ايديم | بايكز اولسون كنتش كرد انكا ايمين
بويور فرزند دلبندم دردر | باشم او زره تاج دلبندم دردر

اولسه برمقدار اكر صافى شراب | صافى نوش ايديدم ايچمايدم آب
دردهم وار اولمانم آنسز نيز | نيته كم تن ديرى اولمز جانسز
والدم الدى سبو اولدى روان | واردى بوردى قيلدى وكلدى دوان
شمس تبريزى او شاه قند ريز | جامه سن چاك ايتدى فرياد ايتدى نيز
اوقيدت آخرينه عالمى | آره يتلر جمله نسل آدمى
بر سنك كبى محمد خوى شاه | بولمدى بولمايسر اى پادشاه

بيت

كر برتن من زبان شود هر موى | يك لطف تو از هزار نتوانم كفت
كر تتمك هر قل اولا بر زبان | اين مايم بيكن بر لطفك عيان
شمس تبريزى همانذم اول عزيز | اولدى مولانايه باش قو بر مريد

بابا

نقلست

بركجه قلب ستاده اول شمس | صحبتنه قلب شتا ايدر مكر
يعنى اول شاه ولايت شمس دين | كاول مهك منصر جيند شمه دين
همدم و همدل جماعت جمع اولب | اولقمر اول جمع اچنده شمع اولب
اولقمردن كاغرى ذرة مستنه كل | التماس ايلدى برى يردسنه كل

طوغریدی طشره چیقدی کیردی ایچرو | صونندی کل بر دسته کلدی ایلرو
زلف دلبر کبی قوپوب هپ بربن | دیدلر ای کل هزاران آفرین
دیرز کلدر بو کرامت اول کریم | ایتدی چون اقدام بابا معتقدم
کل کبی اول پاک کلی عیبدن | تحفه کوندردی جهانک غیبیدن

هیجان

مدرسه بابنده برکون شمس دین | اوتوردی اولمیوردی کوین شمس دین
کچدی بر جلاد اوکندن ناکهان | دیدی اول سلطان ولی دهر بو جوان
دیدلر دیوانه در دیدی بلی | اولجهتدن کاولر بندر بروی
جانینی چاره بدندن قورترب | چیقره بندان تندن قوترب
ویرد کیچون جیقش دنیادن دها | اول ولی دیردی ولی لیکن اکا
ارتنه سی جلاد ایدر قصد مزید | کلدی توبه ایتدی و اولدی مرید

نقلست

شمس دین ایدر بزه اولمز مرید | اوچ سنیله بول بولورا اولمزبد
اولیدر مالدر ایکنجیسی حال | اول اوچنجی اوچنجیسیدر ابتهال

نقلست

١٢٥

قوشیه بولنوب کلنجک شمس دین | اول اولن شمس عذاری شمس دین
بولدی اوچ درهم بولور سلطانی اول | کندوبی زر عالمک سلطانی اول
نفقه بودر دیبایدر قول و قال | کندوله اول شهریار شهسوار
یوز یکرملی بولدی بر درهمه | اول زمان بربوله بوناید زرهمه
نیم کرده بردی هر کیجه او ماه | نیمنی درویشه ویردی او شاه
کونده بکون اول نفقه اولدی جمله تمام | اول سعادت صبحی ایتدی عزم شام

نقلست

شهر بغداد ایچره شمس الدین مکر | بر سرایه اوکندن ایلردی کذر
کوردی ناکه کوشنه آواز چنک | کندی قابودن ایچاروبی درنک
استماع ایلدی بر تاکم بر نفس | خواجه نک کوزی طوشی اولدی اول
بر قوله ایلدی اشارت دیدیکه طور | طشره چیقه بوری شول درویشی اور
قصد قلدی اورمغه اول قولکه | قالدی اولدی طوتندی حال الی
بر قولی داخی صلوب آل بوردی | اول دخی قالدی هواده قوردی
شمس تبریزی چقوب اولدی روان | بیجه کم آذ دیجه اولدیلر دوات
ایرمدی بتمادی انلردن بری | یول کوری دندی کدندیلر کوری

اخس

ایزتسبی اول خواجه بیناسحر — کون ظفر کن آخرت عزتین ایدر

نقلست

باب تحریم حشیش ایچره سخن — سویلهی یاران کمی نوکم کهن

شمس تبریز اول سوزی برهان نوز — سیز کیله کم اولوریا ر اینوز

اول خیال دیو دیدی اول خیال — کم فرشته نکدر ای دیو دلال

بونی برنسنه دکلدر ای فضول — خاصه کم اولا خیال دیو اول

بن ملك عینیه راضی اولمزم — خاصه کم اوله خیال اول ای شم

دیو یغولا یا خیال دیو ددر — دیو بددر هم خیالی داخی بد

چوق یاران تولدیکم ای بوالحزن — ذوق قلمایه جهان پاکدن

خاصه کم دنك ایلیه حیران ایی — آدمی انسا نکن حیوان ایدن

بیری دیر قرآنن اولدیمی حرام — سنزلك اولمایه سببه ای همام

دیدی هر بر آیته وار بر سبب — کم انی قولاره تنزیل اندی رب

عهد بیغامبرده سنزلك یندی — قلبنه بینانك آیت ایندی

چون صحابه اوقدی قرآن بلند — خاطر بیغامبره ایردی گزند

اولمسون دیر اندی آیت منتفع — صوتکوز صوت نبیدن مرتفع

قال الله تعالی یا ایها الذین آمنوا لا ترفعوا اصواتکم فوق صوت النبی

نقلست

چونکه مولانا مریدا ندی ولد — حضرتن شمسه بیر اولدی احد

بیمسون سنزلك بهاء الدینوك — اولمسون لوطی بوخوش آیینون

زیره عند الله بو ایکی کار بد — اولدنا محموم و مذموم ای اسند

نقلست

شمس دیدی دایم اولدر طغرو باب — کم اولا محرم ثنا کم کیم دیکا

اوله مکروهاتنه یارك حمول — اولمیه بر فعلنه اصلا ملول

هر خطا و هر خلل کم ایدر اول — اعتراضه ویرمیه اعراضه یول

حق تعالینك ثنا کم حضرتی — کیجه کوندز حضرت بر رحمتی

قوللرك بو بجه ذنوبینی کورر — ارکمز و بو بجه عیوبینی کوردر

دمبدم شاهانه شفقتلر قلور — رزقلر و بر رغبتلر قلور

بار لیغ و مهربانلق بی علل — بوده بهکم یوقدر قطعا خلل

بیت

تو فضل و رحمت حقی که هر کس درتو بخشی — قبول میکنیش با کثری و مباحا می

ترجمه

فضل حقدن سیکه کم قاچرسه ای اغای عام
خوش قبول ایلرسن آنی اولکر اولسون نیکه خام

تثلیث

دیدی مولانا که بر کون نه کوکلره
چقدم اندن بره کم کیر [illegible]

جیتیجق دردنجی کوکه یوقسه‌و
کردم سن کوردم او چرخک تیره در و

بیت معمور ایچره اندرون کاولور
عالم نور ایچره اندرون کاولور

آفتابک غیبتن قلدم سؤال
حضرتک قدسیلری ای خوش خصال

آفتاب ابدر که طوره‌دی کتمکه
شمس تبریزی زیارت اتمکه

کوکلرک جمله مقاماتنی چون
سر تسر سیر ایلدم آیاتنی چون

کلدم اول دردنجی کوکه اوزره شتاب
کوردم انده مرکزنده آفتاب

فیض انوار و اشعهٔ ضیا
اوزره خوش مشغول اولمش ای کیا

مثنوی

چون حدیث روی شمس الدین رسید
شمس چارم آسمان رو در کشید

ترجمه

چون حدیث شمس دین کوستردی یوز
شمس چارم آسمان دوندردی یوز

تثلیث

اولمشیدی بر جوان نازنین
اوستنه طوتمش تتق ابریشمین

مردم واهل عزا زاری کنان
میتین آلوب کیدردی مویکنان

طوش اولور ناگاه شمسک حضرتی
دیر که بونا کامی یوق حسرتی

قنده التررلر بنی ایلتسلر
کاهی ویللر که هر شام و سحر

اشبو حسرتده بونی بی پا و سر
ویرمز ال حیفا بره حیف جکر

قطعه

مرگ اگر مرد است آید پیش من
تا کشم خوش در کنارش تنگ تنگ

من ازو جانی برم بی رنگ و بو
او زمن دلقی ستاند رنگ رنگ

ترجمه

مرگ اگر مرد ایسه کلسون یانمه
تا چکم آنی کناره تنگ تنگ

اول بکا بر جان ویره بی رنگ و بو
بن اکا بر جامه ویرم رنگ رنگ

مرده نک حال عیانینی بیان
اتمکیچون مرده ده اولسه زبان

مرگک اسرارینی اظهار اتمکه
اولسه هم دستور دیوب کتمکه

هپ نه سوزلر سویلیدی کیدردی
هپ نه سوزلر شمع ادب کشنایدی

نقلست

دیدی مولانا که برکون اهل حال
بر جماعت شمسدن قلدی سؤال

دیدلر بو بوندر توحید حق
ای فصول سابقدن اسبق در سبق

دیدی توحید اولدر اول تکری
بیله سنکم تنکری کندر جمله شی

تنکری دندر تنکری له در کسب و کشت
تنکری یه در عاقبت هم بازکشت

اولکه حقکدر زمین و آسمان
داخی هر نکم خلقکدر نی کمان

قال الله تعالى لله ملك السموات والارض وما فيهن ∴
وما بكم من نعمة فمن الله ∴ قل كل من عند الله ∴ ان تقوم السماء
والارض بامره ∴ واليه يرجع الامر كله آيه

اولکه حقدن ما بکم من نعمة
درکه بیوزسن و بن هپ نعمتی

هم جناب عزتندن در انک
هر نکم وار هپ قتندن در انک

اولکه حقله جبت خمر بله در
بیر و کوک قایم انک امر یله در

اولکه حقدر باز کشتک موضعی
اکه در مجموع امرک مرجعی

هرکه کندن بلدی حادث اول کریم
کندنک بلدی خداسینی قدیم

جسمنی هرکم جفا بیله بیلور
کندنک حقن وفا بیله بیلور

عطا ایلر

نقلست

والدم خلوتدن برکون دیر ولد
ایردی حالتکوردم اول بیر احد

بر نیجه ساعت اول استغراقده
قلدی حیرت باده سی سکراقده

کندویه کلدی چون اول سلطان حال
بن بس اول حالدن قلدم سؤال

برکشی دیر بغدادده نیجه سال
کوستردی اجتهاده اشتغال

جسمنی لاغر بویینی انجه رویی زرد
زار ایدبدون کون او بیر اندوه و درد

آب نشاط اوزره صلی سجاده سن
نوش ایدب جام محبت باده سن

منت نا زاید بوضوء اشک نیاز
بر له اول بحر اوزره ایلردی نماز

بوقدر قدرتله اولقدر لباس
حضرت عزتدن ایلر التماس

کم بکا بو حالدن یتر ای خدا
لطف قل بر اوزکه حال ایله عطا

اکه دیدم شمس شهدی شامده
سیر ایدر هنکامه بو هنکامده

وادا کل اول پادشه بو حال تاب
بر کم سینی کورر زار و نزاد

خنده ایلر پس درونکدن او حال
باش اورر کاشتورسن آتی ماه و سال

پس او درویش ایتدی بند و می قبول
بی توقف کیتدی انی طوتدی یول

نتا مده چون شمس تبریزه ایره
شمس تبریز اولشه عالی نظر

حال زارینه ترحم ایلدی / بر نظر قیلدی تبسم ایلدی

باطننده قویدی بر نور عظیم / جرخه کیردی اندی ول شور عظیم

جرخ اوربان وجدی هوایه شل کبی / کوکلری منزل بمنزل ایندی سیر

اول نظردن بر کماله ایردی شور / ایرمز آنی بیلر که آکا دور شود

بیت

یک نظر بیش نیست کر فقیر ای پسر / تیز بردت آن نظر سوی اثیر ای پسر

ترجمه

بر نظر که غیری یوق کام فقیر ای پسر / کم الدی اول نظر سوی اثیر ای پسر

اول عنایت عینی ایچ عامل ایت / بو کمالی داخی یا رب کامل ایت

نقلت

شمس تبریز اولدیغی فرخنده فال / کوستردی بانک چنکه اشتغال

بیر درویش ایلدی آواز چنک / کوربلمز نیدکس دیرکاز جنک

آل هما سا عنا اوروبن کوزنده / کوز اولور با قمز کوکده یوزنه

نتیجه کم ییلوردی ممکن اولمدی / اوغردی بر درده کایلن بولمدی

دیر ظرافتدر بنم قاتمده بو / غیر اگر دیر سه کرامت ای عمو

نقلت

شمس دین اول پرتو نور احد / دیدی یاراندی سلطان ولد

حق یولنده هر کیم ایدر کر جفا / ایمه اندن حکمن اول بیک بیک جفا

ایتمزلر بیک بیک جفاسینه نظر / ایدرز اول بر وفاسینه نظر

زیره کم اصل اولو وفادر اول وفا / کم ای حقیقی جو ایندی اول فنا

هر که حقدن اولو وفا نکدای پسر / بیلورلر انلر بر جفایه اول نظر

نقلت

بیینه ایدر حضرت سلطان ولد / والدم اول پرتو نور احد

عالم غیبه ایچره کوردیر فرید / قطب کم وار درت بیکدر اصل مرید

خدمتنده هر بری بولمش کمال / حیله سندن اولشه فرخنده فال

حضرتندن دکر بر خوش مقام / کم مقیم اولمامش اندن اولهمام

یا رب ایدر اسندیکه هر زمان / دیر بله یا رب زمین و آسمان

بو سیر نعمدادی نور اینوب اوزین / کوشی شمس الدینه اور کندوزین

جانب حقدن اوزین بیکر ایلیوب / طوقوز لبیک لبیک ایلیوب

اوچ دک تکرار ایدر اوج ادلجق / تا نایدبا اولوره اول محبوب حق

آیدر ایدر یاری اول محترم — آکه دی لبیکلی ای بر کرم
ایله دیبنجه هماندم اول امین — ایردی مطلوبینه اول طالب همین

مسیحیان

شه حسام الدین او ایلدی مکر — حضرت شمسه او کون یوزلو قمر
سرقیو بن سجده لر ایدو بنی — ماه نو کبی ایدردی کم زکی
بر کون ایدر ای ضیاء الحق حسام — بونلر کله حاصل اولمز هیچ کام
دین درهم بوله اولور بیله شی — سنده ویر قول اولبزه یولده بو کز
بس وار اوده نه وار ایسه آلور — نقد وجنس او کنده قور آلوب کلور
باغنی صاتوب بهاسن اول قلاش — بشمغنک قورو قور او کنه باش
ایکلر اندن انجلاین پادشاه — سنده استنادوکنه شکر اله
بس حسام الدینه اول شاه جهان — یعنی شمس الدین او سلطان نهان
اولدررا ومید ایدر آندن — فضل حقدن همت مرد آندن
کم بو کونده بر محاله این سن — کا اول محلدن ای یوزی کون کوره سن
کندوکی مقبوط کمل اولیا — عزت ومحبوب اخوان صفا
مرد حق محتاج اولمز نسنیه — احتیاجی شاهلک اولور بنی نه

یارک اولور عاشقه اول فقهم — امتحانی ترک دنیا و درهم
صورد اولور سنک الکحی یا بیر سنه — ایکی عالم ترکی درویر وایرسن
بس مرادینه مرید اولدقت بار — بوله کاین یشنجه قوللوغ وثار

بیت

بکیر کیسه بر زر با قرضوا ای — قاضه قرض ده هی صد هزار کان بری

ترجمه
زریله کیسه کی پر قل ایرا قرضوا الله — قراضه قرضده هی صد هزار کان ایله
دیرلر اول مجموعی زردن اول نحول — ایلدی برد انز خرمندن قبول
اول عنایت برله کم اول پر کرم — ایلدی احسان او شاه محترم
آخر ایردی اول ایره کم اول صدر — بر کماله یتدی کا اولدی ماه بدر
شش مجلد مثنوی مولوی — دیدی حقدن آنک ای معنوی
کم یکرمی التی بیک والتی یوز — آلتمش بیت اولدی بامع ورود
اول شهک وصف جلالیدر قمو — شرح سر جانی در هب ای عمو

نقلست

شمس تبریزی ادکار مرحمت — نقش رحمه دیر او جان مرحمت
کافره ایدرسه دشنامم بنم — مؤمن اولور ایر انعامم بنم

مؤمنه ایرسه صاحب عافیت
اولور وقتنده وسه کیر عاقبت

در بیان قتل حضرت شیخ شمس الدین تبریزی قدس سره

شمس مولانا ایله ایدر ولد
اوتوردی بر کون اول نور احد

طشره دن بیری اشارت ایلدی
گل دیدی آرقون عبارت ایلدی

طوردی مولانا یه اول بخت سنی
دیدی قتل اتمه که اوقور لیننی

جمع اولوبن بر نچه اهل حسد
طوردیدی نیته کم جانسز جسد

شمس چونکم طشره یه چیقوب طورر
بیرسی قرشو گلوب بر تیغ اورر

شمس بر نعره اورر بر جوش اولور
اول جماعت بر زمان بیهوش اولور

چونکه کندویه گلور اول قوم دون
گوررلر انده الدربر تیغ قطره خون

آز زمانده ایردی اول قومه بلا
کیمی افلاجیله اولدی مبتلا

کیمسی طمدن دشوب اولدی هلاک
کیمنک تیغیله اولدی بغری چاک

شه علاء الدینی تبطوتدی اوده شاه
بی فا لوق ایتدیکم لیندی وفات

کیتدی مولانا اوکون باغا اوماه
میتینه اولمدی حاضر او شاه

اولدی تاریخی بو سرو غیبتک
التی یوز قرق ایش یلندی هجرتک

رباعی

که گفت که آن زنده جاوید بمرد
که گفت که آفتاب امید بمرد

آن دشمن خورشید برآمد بر بام
دو چشم ببست و گفت خورشید بمرد

ترجمه

کم دیدی کم اول زنده جاوید اولدی
کم دیدی که آفتاب امید اولدی

اول دشمن خورشید چقوب طام اوزره
یومدی گوزنی دیدی که خورشید اولدی

نقلست

قلدی مولانا چوقرق اولشهک
اولیوزی خورشید زمره زخ مهک

شمع وش وبریر روانی باشنه
قودی دستار دخانی باشنه

ایلیوب بر دیمندن فرجی
کیدی عمری اولدو غنچه اولنجی

روایت

بعضلر ایدر که شمسک حضرتی
جنب مولانا ده یاتوردی قتی

یعنی مولانای بزرک اولشهک
کوه کبی باینده یاتور اول مهک

حضرت عارف حکایت ایلدی
والدن سندن روایت ایلدی

کاوول کجه کم حضرت شمسی شهید
انذلر اول برا کی مرتد مرید

زخم اوردیلر چونا که اولشهه
صلدلر یوسف مثالی بر چهه

حضرت بر رحمت سلطان ولد
خدمتینه بر شب اولدیلر احد

دیدی دوشنده بن قلان قوییم
بن درم اول قوینک صوییده یم

بینم بش یاران محرم جمع اولد
شمس دینک شوقی اول شمع اولد

اول وجود پاکی اندن چیقرد
اول کبی یاقوتی کاندن چیقرد

عنبر تر له معنبر ایلیوب
عطر مشکیله معطر ایلیوب

مدرسه اندی بانیء بنا
بدر دین قاتنده مدفون اولد لقا

شمس دینه بدر دین دیردی چو صدر
گوییا اولدی مقارن شمس و بدر

مناقب حضرت شیخ صلاح الدین قدس سره

منقبت شیخ که دین کام اوست
زانکه صلاح دل و دین نام اوست

ویردی دل و دینه صلاح اول جواد
کاولدی صلاح دل و دین آنکه آد

خدا بخشی صلاح دل و دین
صلاحم بخش و فلاح دل و دین

نقلست

بولدی مولانا یقوبهرن چراغ
جست و جوی شمس دیدن چون فراغ

نورن آنک کندوده کوردی کرو
پس صلاح الدینی چکدی ایلرو

قلدی یاران خلیفه اول همام
پس جماعت اولدی یاران اول امام

مجلسنده شب جلیس ایدب آنی
خلوتنده روز انیس ایدب آنی

بولدی آرام اولشه و بوکد مرید
اول پاکی شه صحبتنده هر مرید

اکه داخی قلدی هرجاسند حسد
اولدی اندن داخی بی جان چوق حسد

مدتی ده سال اول ماه تمام
خاص درگاه اولدی بی تشویش عام

چون ولد حقیقی مولانا زیاد
رحمت بی حد بیورشدی اوراد

شه صلاح الدین قیندن اولمه کمد
اولشه ره بین قتندن اولمه کم

دیردی تعظیم اید بحرمتلر ایت
بنده اولیا اولشهه خدمتلر ایت

پس بجنباش قویب اولثا بتقدم
صحبتن آلدن تموزدی دمبدم

نقلست

شه صلاح الدین دخی ابدر ولد
غیر ظلمتدر بنم نور احد

بندن اوزگه شیخ یوقدر راستین
یوق بنم غیرمده دست و آستین

آفتابم بن سراسر نور و تاب
سنگ قابل بندن اولور لعل ناب

سنگ قابل لعل اولور انشم نظر
ورنه غیرم کاولدر کلی ضرر

ذره سنک قابلی اول سایه دُر
لعل قلمز سایهء بی مایه دُر

نقلست

شه صلاح الدین ازلدن اولدی فرید / سید برهانه اولمشدی مرید

چونکه مولانا او شاه دین پناه / سیدن اولدی مرید اول پادشاه

شه صلاح الدین یغه اول آگه / قلدی تجدید ارادت اول شهه

اولدی مولانایه داخی هم مرید / سید سلطان برهان فرید

دیر بکا شیخم بهاء الدین ولد / ایکی نسنه ویردی اول بیر احد

بیرینه صاحب قماش قالدر / بیری ارباب صباحت حالدر

قالمی ویردم جلال الدینه بن / کانک نیجه حال وار نیجه فن

حالمی ویردم صلاح الدینمه / شاهمه شاه شهنشه بینمه

نقلست

قونیه صحراسنده دیره کامله / اولو بر دیره اول نبیه کلمله

شه صلاح الدینه یعنی جایدی / منزلیدی اول بو کامل آیدی

قونیه دن اولجینه سید کیدجک / قیصریه یه عزیمت ایدجک

کاوول کیدشن آنده قلدی انتقال / شه صلاح الدین او شیخ خوش خصال

آنه سبقی آنه سببی کورمکه / کندی اوپب الدن یوز سورمکه

آنی وارینجه اوزدیلر روان / کوکلو اولدی کوبین قالدی برزمان

بر کون اول شاه جهان شهره کلور / شهره اول کونکم او بر بهره کلور

جمعه ییدی جامعه واردی کوز / انده مولانای وعظ ایلر کوردر

کوره جک درحال بر حالت کلور / شور ایدر زاری قلور رقت کلور

حضرت سیدده اول شاه جهان / چوق معانی بولور فاش و نهان

اولدیلر ایچون عینینه عیان / کور نور حالاتی سیدنا کهان

کاولدی بر نور و تجلی ایلدی / اول شهه شه بین تماشا ایلدی

اوردی بر نعره همان دم طوردی تیز / واردی زیر منبره تیز اول عزیز

اچدی باشن قلدی بر غم کوزنی / اوبدی آیاغنی و سوردی یوزنی

قلدی مولانا آکا دلدارلق / قنده سن دیر بو یلمی اولور یارلق

دیرتا کم قلتمشم شوم اولمشم / صحبتکدن وه که محروم اولمشم

دیر بنم سن جانوز سن سن بنم / جان نولور جانانمزسن سن بنم

بینه اول دمدن ایدندی همدمی / کچدی اول آیله بللرهم دمی

نقلست

نقلدر بر کون کسلطان زمان / سیر ایدردی جوکادنن روان

پس بیلان یوروجک صوده کورر / حقه یه قویار و طوتر مهر اورر

دولت ارکانینه و کامللره / عرض ایدر عالم لره عامل لره

کلدی دیر باکا بو حقه دوردن / شهر استنبولدن تکفوردن

دینکوز حقیقته دیمش بیلهسز / حقه نک سرن هویدا قیلهسز

کوسترم تا بن خراج التزام / بیلمدی بر کمسه حاصل والسلام

غیری اولسون و وزیر نامور / جمله سلطاندن هب بی خبر

مصلحت آنی کوروب آخر وزیر / آتلنوب سلطان ایله جمله امیر

کلدی مولانایه شاه کامران / حقه یی اول شاه اوکنه قور روان

دیر صلاح الدینه ای شیخ زمان / حقه نک سرن بیان ایت پس همان

پادشاهه دیر او سلطان زمان / بیلدی بر جانور کم بی امان

آنی محبوس ایلدکلی افتقار / ایلدک کندوزکه بر ماری یار

مرد حقی نولدی کای شاه جهان / ایلدک بر حقه ایله امتحان

خود اولیدر آکه کوندن آشکار / حقه هفت آسمانک نره وار

پس همان شاه و خواص حضرتی / حضرت شیخک ایریشوب رحمتی

ایلدکم بوینی او لشاه فرید / جان و دلدن اولدلر بنده و مرید

نقلست

چونکه طهارت قصدنه اول ذوالعلا / شه صلاح الدین ایدی عزم خلا

ایشدرلردیکه دیردی اول غنی / قومه حبس بونده بردم سنی

تا طهارت ایلیم ای کردکار / حفظ ایتکدن شرمسارم شرمسار

بنجه لر عشقکله حیران روز و شب / بر نفس وصلوکی ایدرلر طلب

التمیوب انلره برذره التفات / بونه دیرکم ای شه پاکیزه ذات

نور پاککله محلا ایلیوب / کوزلکی یانم مجلا ایلیوب

بو محلده داخی ویرمایوب محل / تا محلی سن محل ایتسک محل

ایله دیوب ایلیوب بر نعره سخت / بیخود اولوردی او شاه نیک بخت

کوتروب یاران بر دستی قول کبی / قوردی یرنده دسته کل کبی

نقلست

شه صلاح الدین او شیخ دین ور / باغنه ترک ارغدلرن طوتدی مکر

ایشلیالر تا عمارت ایده لر / چونکه عمارت اوله قویب کیدهلر

دیدی مولاناکه باغ ایتمکه / رومیلر بیکدر عمارت ایتمکه

ترکلر باغی خراب ایلر خراب / رومیلر معمور ایدر ای کامیاب

رومی لر بو عالمه بیشمار در / ترکلر ایلر خرابه ماز در

زیرا کم ایجاد عالمده ازل / حق تعالی حضرتی عز و جل

کافری غافل یرندی اول جلیل / ویردی محکم قوت و عمر طویل

بی خبر مرد و دراز عمرلو بیله / عالمی خاکی دوریشوبدر کیجه

قلدی شهرستان و کوی و کندلر / باغ و بستان جویبار و بندلر

قلعهٔ کوه اوزره قلدی قلعه لر / قلعهٔ تل اوزره یبدی جمعه لر

تا جهان معمور اولدی سربسر / شویله کم بعد القرون ای دیده ور

اول عمارتلر نمودج قلدلر / کم کوررسه آنی عبرت آلدلر

ایلندی آخر او شاه کامیاب / اول عمارتدن اولا کلی خراب

پس بوکز یارندی اول شاه سترک / بی محابا بی کرم بی رحم ترک

کوزلربنه هر عمارت کا اولدی خوش / قلدلر آنی خراب اول ظلم کوش

شمدی یادک کوردکن اول خلق سوز / قلدی ویرانه قلور شمدی هنوز

قیلسر تا حشره دک بو ما بیوم / وجلرندن کورمیشه کمسه نوم

عاقبت هم قونیه یی اندر خراب / ایدسر دیر او شاه کامیاب

شمدکی حال ایچره افلاکی اوماه / دیدکی اولدی درشن اول پادشاه

نقلست

باجو خانک لشکری کم اول زمان / قونیه یی قلدی حصار اولدی امان

شهر قومی بو کره او ایندی و قتال / کلدی مولانایه قلدی التجا

استغاثت ایتدیلر جمله هب / استعانت ایلدیلر هب طلب

باش قودیلر باشمزسن ای مجیر / دستمز طوتدیلر ای دستگیر

قورقمک آی ایدر سیری رب الفلق / شه صلاح الدینه باغشلادی حق

حشره دک بو شهری حق عز و جل / ویرمیشدر قتل و شمشیر مغل

قونیه یه کم قصد ایدرسه عام و خاص / زخمندن بولمیه هرگز خلاص

نیجه کم دیر جسم پاکی آنک / اولنکینی لعلی مرجان خاتمک

اشبو خاک پاکده مدفون در / جمله آفاتدن محفوظ در

اشبو قونیه شهری اولا معظم / اوله لر اشقیا بنزر اندن سلیم

نقلست

چونکه هدیه خاتون اول سلطان زاد / شه صلاح الدین اول شاه مراد

بالغه اولدی و سرو لاله خد / شه حسام الدینله سلطان ولد

ایستدیلر کاتی کوهر کاینه / ویره لر کاتبلرک سلطاننه

یعنی استاد سلاطین خوش نویس
شه نظام الدینه خطاط رئیس

بو عذی لیکن جهازیچون مثال
اولدی مولانایه چونکم عرض حال

کرجی خاتونک اوندن اوستا
خاتونی اوقورا و سلطان هدا

اول سلاطین قزلرینک خواجه سی
بو کتابک اولیلن دیباجه سی

سندی قیزم کرجی خاتونه سلام
ایله بندن سویله بر ایکی کلام

دی هدیه خاتونک احوالینی
ایله عرضه قلت اموالینی

قزلری و بکلرک خاتونلری
راست قیلسونلر جهازن هر بری

دی هدیه خاتونه هر بری تا
بر هدیه ایلیه بهر خدا

شه صلاح الدین حمایت ایدی تا
بونده و آنده عنایت ایده تا

اول غفور ایده انکچون مغفرت
اوله لر مغفور دنیا آخرت

اوستا زنبیل بر کردن روان
شه سرایندن بکا اولدی روان

وارب ایلتدی سلامن اول اشهک
دیدی بز بر هکلامن اول مهک

کرجی خاتون اول شه ملکه جهان
اول نفس اول ساعت اولدم اول زمان

تیز امر ایدی خزینه دارنه
سویلدی دیر حال خدمتکارنه

تا بر ایکی پاره تخته جامه لر
کم ای بز مسندی مشکین خامه لر

کاثرنا آجلدی بزبر باب کنج
هر قماشی راست قیلدی پنج پنج

چل عدد قدح مرصع کوشوار
قیمتی انکشتری زرین سوار

زرطوبله زر کلله بند کزین
بر منقا مع زر کلاه نازنین

پرده لر قالیلر و قالیچه لر
خوب و زیبا و مطلا پیچه لر

سینی و تبسی و قزغان کاسه لر
شمعدانلر هاون رویین و زر

جمع ایدب آلات مطبخ بالتمام
اشبو مجموعی ایله اول شاه کرام

اوستا خاتونیله اسنرلره
بو کلدب کوندردی هیبلعلسره

رادی یتمش بیک لک التون آلتی
واردی تنها اینتمش ای فتی

کبرو قالاین قیاس ایت واراکا
کاتبندن کورن کیمی قالدی طکا

کلدی مولانا بشاشت قیلدی خوش
شه صلاح الدینه هم خوش کلدی خوش

ملکه اول ایکی شاه کامیاب
قیلدلر خوش خوش دعای مستجاب

قیلدی مولانا او سلطان کریم
اشبو مجموعی جهازی ایکی نیم

اندن اولدی همه ایدب تقسیمنی
فاطمه خاتونه ویردی نیمنی

مادر عارف شه ارباب راز
نیمنی اندی هدیه جهاز

چونکه فقر و فاقه دن فقد ایلدی
پس بو خطاطه انی عقد ایلدی

قلدی اول شاه جهان عالی دوکون — ختمی ویردی مستحقینه او کون

اول دکن حقتن اولکم جان ویرمش — لطفن آنکده اجی سویلر دیمش

اولدی عروسنک حقتن تر یزلـ — حضرتندن نازل اولمش بو غزل

غزل مولانا قدس سره

مبارك باد بر ما این عروسی — خجسته باد ما را این عروسی

چو شیر و چون شکر باد همیشه — چو صهبا و چو حلوا این عروسی

هم از برگ و هم از میوه ممتع — مثال نخل و خرما این عروسی

چو حوران بهشتی باد خندان — ابد امروز و فردا این عروسی

نشان رحمت و توقیع دولت — هم اینجا و هم آنجا این عروسی

نکو نام و نکو روی و نکو فال — چو ماه و چرخ خضرا این عروسی

خمش کردم که در گفتن نگنجد — که بستر شستن جان با این عروسی

ترجمه

مبارك اوله بزارا بو عروسی — خجسته اوله جانا بو عروسی

اولا شیر و شکر کبی همیشه — مثال خمر و حلوا بو عروسی

ممتع تازه و تر برك و بردن — مثال نخل خرما بو عروسی

اولا خندان بهشتی حورلر کبی — ابد امروز و فردا بو عروسی

نشان رحمت و توقیع دولت — اولا بونده و آنده بو عروسی

نکو روی اوله مثل مه نکو فال — مثال چرخ خضرا بو عروسی

بیان اتمز سوز ایسم جانله چون — بله بو غزلدی جانا بو عروسی

وفات شیخ صلاح الدین قدس سره

مدت عمری صلاح الدین شهك — آخر اولدی چون شاه آکهلك

خسته اولدی اولشه نیکو نهاد — ضعفی بس کوندن کونه اولدی زیاد

آنی مولانا نجه کوره کلور — حالن اول شکر لبك صورمغه کلور

نجه غی اوستنده کلمات غریب — آکدر و سویلر معانی عجیب

عاشقانه شیخ ایدر کوك بناز — ایلیوب اولشاهه معشوقانه ناز

کتمکم دنیادن ای سر احد — اولمینجه ایدر احمدم لحد

دیدی مولانا که بن اولکم شفیع — آنی راضی ایلیم ایدم مطیع

بس انکچون بر مراد اولغیه — حاصل اول مقصود شاد اولغیه

دیدی اذن دستور ای همام — ویر که نقل ایدم نشاطی تمام

التماس بس اجابت ایلدی — کلدی قطع عبادت ایلدی

كلدى اوج كون نه كوندز نه كيجه
دورقلمادى اومنه تا بو بجه

شيخ بلدى كه رحلت وقتيدر
مرجع اصليه رجعت وقتيدر

رغبت كلى صفاى تامله
كيتمكه بصدى قدم اقدامله

عالم ارواحه اول عالى نظر
عالم اشباحدن قلدى سفر

واصل اولوب وصل معشوقه نهان
حاصل اولدى شيخه پس مقصود جان

مقعد صدق اوزره اول سلطان سن
اوتورر عند مليك مقتدر

شاددر انلر و بوندن بى سخن
اولميه بو قدر خوف وحزن

كلدى مولانا مبارك باشنه
اجدى شور انده اقتدى ياشنه

پس بيوردى او جهانك مفخرى
كلدى سلطانك جميع مفتخرى

پس جنازه سى اوكنجه معتبر
كيتدلر كوينده لر بيدى نفر

كم تغير ايلديكى ايلدى فغان
صانه سن قوبدى قيامت اول زمان

قلدى مولانا او سلطان مطاع
تربته وارنجه اوكنجه سماع

ويردى يارانه او دكلو جامه لر
حشره دك بز مايه اتى خامه لر

مطرب و مهترلره يازيله كر
اوله دادو ستد يازيله كر

اولدى مولانا بهاء الدين ولد
حضرتى جنبنده اول شاهه لحد

قلدلر

قلدلر دفن انده اول كنج يوزى
ايلديلر مجتمع ماه و خورى

پاك قلسون حق تعالى سرلرين
بيزه ايرشكورسون همیشه برلرين

غره شهر محرمده او ماه
حق حريمين بوليجق تا او شاه

هجرتك اولدى انده كيم انتقال
التى يوز اللى يدى ايدى سال

ليله غرسنده اوكون يوزلو ماه
سويلدى مرثيه لر تا صبحكاه

جمله نك هر بيرى كم كل بودرر
بر سندن ايكى بيت اشبودرر

شعر

اى ز هجرانت و فراقت آسمان بگريسته
دل ميان خون نشسته عقل و جان بگريسته

چون بعالم نيست يك كس بر مكانت عوض
در عزاى تو مكان و لامكان بگريسته

ترجمه

اى كه هجركدن زمين و آسمان اغلشدلر
ديده خون افشان و دل خون عقل و جان اغلشدلر

هيچ بر كمسه مكانوكه عوض بولنمدى
كم عزاكده ايدى مكان و لامكان اغلشدلر

مناقب چلبی حسام الدین قدس الله سره العزیز

منقبت شاه كه شد شمس نام — یعنی ضیاء الحق والدین حسام

اول یوزی كون دشمنه تیغ اوكدنا — اولدی حسام آدا كه كنیت ضیا

خدایا چو مهر بحق حسامت — بدشمن بزن خنجر وقت كامت

نقلست

چون حسام الدین دخی رحلت ایدر — قوربو ملكی اولشه اول ملكه كیدر

چونكم ایتدی انتقال اول اختیار — قیلدی مولانا حسام الدینی یار

چون غروب ایرشدی ناگه اولمهه — پس خلافت ایردی ایندن اولشهه

شه حسام الدینی بو رسم قدیم — قیلدی یاران خلیفه اول كریم

عشق بازیلق لر ایدیب اول همام — اول غمیله دخی اون ییل تمام

اول دهان تنكله اول تنك جان — قیلدی تنكا تنك صحبت هر زمان

شویدكه اول شكر دهان مو میان — آره سنده نیدكی اسرار جان

هر كمسنه دینمز بی قیل و قال — بیلمدی الا خدای ذوالجلال

نقلست

شه حسام الدین مراهق اولجق — مه وجودینك هلالی طوغجق

یعنی

یعنی باشنه ایرجك اون درهم — ایرمدن اول حمر صافی دردر

آسمان جانده ماه بدر ایدی — كون یوزی دون زلفی عید و قدری

مصر حسنه یوسف ثانی ایدی — بلكه یوسف اولشهه ثانی ایدی

آنه‌سی نقل ایتدی چون قالدی یتیم — آنه‌سی بحر ایدی اول دره یتیم

هپ اكابر جمله اصحاب صفا — هپ مشایخ جمله اخوان وفا

اولمهه مهر و محبت ایلدی — قاتنه اوقیدی دعوت ایلدی

واردی لالالری و قوللری — اهل حرفت بنده مقبللری

كلدی مولانایه اولشه تودی سر — صحبت قیلدی نیته كم شمس و قمر

قاپوسنده اولدی قول ایتدی قرار — ایشیكنده قیلدی خدمت اختیار

قوللرینه اولشه نیكو خصال — كوستروك دیا كتنا به اشتغال

كسب كوزدن هر نكم حاصل اولا — حاجت اولدقجه انكا واصل اولا

ملكی و مالی نه كه وار ایدی تووار — صدقیله اول حضرته قیلدی نثار

قوللرینی داخی دلشاد ایلدی — حسبة لله آزاد ایلدی

جان و دلدن قولی اولدی او شهك — مقبل و مقبولی اولدی اولشهك

شویله كم هر نه كلورسه عنبدن — كوندردی اولشهه اول غیبدن

هرنه کلسه غیبدن قلسه قبول
شه حسام الدینه کوندرردی اول

هر اموره آنی احکم ایلدی
جمله اصحابه مقدم ایلدی

ایلدی سر جمله سینه سرلرینی
اول جنود اللهه سرلشکرلرینی

صاحب املاک و اموال و بقاع
اولدی بینه نقود تاستی و ضیاع

تا دم آخر او شاه محترم
ایلدی اصحابه خدمت دمبدم

جمله محصولاتی هردم اول همام
حاجت اربابینه کوندردی تمام

بر نفس مجموعی نعمتدن اکا
بر زمان مجموعی شربتدن اکا

یا بر ایچم صویه بر لقمه یمک
واقع اولمازیدی ایچمک یا یمک

بویله آنو کچوب او شاه عافیت
کامل اولدی و مکمل عاقبت

خاصه شمس الدین تبریزی او شاه
شه صلاح الدین او شاه دین پناه

اول عنایتکارلر اولسروره
اول نه دیولنه صغرنه دفتره

نقلست

اول شکرلب خسرو شیرین لقب
مثنوی نک لیفنه اولن سبب

اول شه احرارو سلطان هدا
بولنه عاشقلرک جانی فدا

اول ضیاء الحق و الدین یعنی کیم
شه حسام الدین او هر درده حکیم

کوردی

کوردی یارانندن او شاه اولیا
کیم الهی نامه اوقوردایما

کیمی آکوب اوکنه شام و سحر
منطق الطیره ایدردایم نظر

یا مصیبتنامه سینه اولشهک
یعنی عطارک او شاه آکهک

لذت جان آکویا اول اسراردن
حظ ایدیب اول شیوه دن گفتاردن

بولدی مولانا یی خلوتده برکجه
اول کنشدن آیدالذردن بجه

سرقودی دیدی دیوان غزل
دیدی جوقای لطف حق عز و جل

قلدی اول اسرارک انواری تمام
کون کبی آفاقی پرای ینک نام

سوزلرک خلقی چکلدن ایلرو
هر سوز اهلینک سوزین قلدی کرو

یا الهی نامه طرزنده اکر
یا بو وزن منطق الطیرای قمر

عالم ایچره قویه سن بریادکار
سوینس عشاق اولاوغمکسار

المش اولاسن حمایتلر عمیم
قلمش اولاسن عنایتلر عظیم

تا که هر وجهیله یاران وجیه
وجهکه ایده توجه ای نبیه

غیر تندن آنک ای فرخنده فال
غیرکوسترهایه لر هیچ اشتغال

ایله دیینجه دوکب کلدن عرق
آل اورب دلبنده صوندی برورق

آل اورب دلبنده اول دلبندیان
جان جهاننده او جان و یردی نشان

دستاور بدستاره اول شاه سبل — صوندی دست دوستنه بردسته کل

یزمش انده اون سکز بیتی تمام — مثنوی یخلق اولندن اول همام

اون سکز بیتک عالمک اسرارینی — اندی قلمش مندرج گفتارینی

بیت اول بیت آخر اولدی ثبت — کاول نبات اولمغه تکلف جمله ثبت

بشنو این نی چون شکایت می کند — از جدایها حکایت می کند

در نیابد حال پخته هیچ خام — پس سخن کوتاه باید والسلام

ترجمه

کوکی ایتدی نه حکایتلر قلور — آیرولقلردن شکایتلر قلور

پخته نک حالینی بلمز هیچ خام — پس سوزی کوته کرکدر والسلام

بو معنا قیدن درازدور در — دینی و دلدن سرور ونوردر

اکتفا ایتدک بو نکله بز ولی — مختصر خوشدر مطولدن بلی

نقلست

شه حسام الدین او شمع صبحگاه — طوردی برکون اول کنش طلعتلو ماه

قودی مولانا اوکنه باشینی — دیدی دوکدی یاقوت کوهر یاشینی

بن ضعیف ایدر ایدم کم مثنوی — اوقنور کوردم ای شاه قوی

برجماعت الده شمشیر برات — حاضر اولدی اندن دخی اول زمان

هرکه

هرکه اصغا ایلمز اخلاص ایله — دکلمز صدق درون خاص ایله

قطع ایدب ایمانینک بیخ وتنن — دیننک جمله کسوب ایود قلرن

کیش کتانن آلوب کیدرلر دوزخه — سرنکون پرتاو ایدرلر دوزخه

نیته کم دردنجی جلد ایچره عیان — قلدی مولانا بو معنی بیان

مثنوی

دشمن این حرف این دم در نظر — شد ممثل سرنگون اندر سقر

ای ضیاء الحق تو دیدی حال او — حق نمودت پاسخ افعال او

ترجمه

اشبو حرفه اولنی انکارده — سرنکون کوردک ممثل نارده

ای ضیاء الحق سکا حق حالنی — عرضه قلدی پاسخ افعالنی

نقلست

دیردی بر کون او سلطان جهان — شه حسامک باغنه اولدی روان

کوردم اصحابه او شاه محترم — باغ و بستان وصف ایلردم بدم

هر نه عرفی سوزکه سویلر اول کریم — باغه اندن کوز یوزر سر قدیم

هر نقالی کیم او سرو مه لقا — فاش سویلر انی اولدیر خدا
ایرشور در حاله بر حالت بکا — اولورم بیخود ایدر حیرت بکا
باکه اول معنی که اولور اندن عیان — مثنویده والدم ایلر بیان

مثنوی

هرچه گوید مرد عاشق بوی عشق — از دهانش می جهد در کوی عشق
گر بگوید فقه فقر آید همه — بوی فقر آید ازان خوش دمدمه
ور بگوید کفر آید بوی دین — آید از بوی شکش بوی یقین

ترجمه

هر نه دیرسه مرد عاشق بوی عشق — صچرار اغزندن پر اولور کوی عشق
فقه دیرسه اول شه خوش دمدمه — بوی فقر اولور ایرر اندن همه
کفر ایدرسه ایرشور بوی دین — شک دیرسه اندن ایرر بوی یقین

نقلست

بیری مولانا ایدرکن انتقال — دیدکم ای خسرو شیرین مقال
حضرتکدن صکره ای شیخ کرام — کم خلیفه اولسون و قایم مقام
دیر ضیاء الحق حسام الدینمود — شاه هور شاه حقیقت بینمود

صوهلر

صوهلر اوچ کز اوچنی داخی اوله — ایلدی آکا اشارتاً و لی تحولت
نه اشارت بلکه بشارتلر ایلدی — اولسون اول دیو عبارتلر ایلدی
اولدی کیم اول قمر اوج کمال تمام — صکره هم اولدی خلیفه والسلام

نقلست

کون کبی برکون طوروب سلطان ولد — صبحدمدن دولت خندان ولد
شه حسام الدینک اولناه جهان — دولتیله باغنه اولدی روان
اشتمشدی خاطر یاران عسل — کم وارنجه باغه اول شاه اجل
باغبانینه اشارتلر قلوب — جان یارانه بشارتلر قلوب
دیر فلان قوو انک اغزن یورهی — تازه بال جیبقر کتور برقج کومایج
اول قوو اندن وارهی دل اقبالی خوش — خوش کتوره بیدیلر آق بالی خوش
دیدیکه وار داخی کتور بس اول جوان — واردی بینزدلخی کانوره دی روان
بیدیلر آنی دخی دیر بینه طور — وار بینزر داخی کتور اندن او تور
باغبان ایدر که بنی حکم دوز — بنی نه دز دیر بو یم بی حد دوز
حرمت شهزاده مولانا ایچون — قطره کبی بحر اولدی اول بالی ایچون
تا قیامت کانوره اشن سن اکر — اولنمام اولما به هرکز ای پسر

اول قواندن باغبان بس ای عزیز / اون یدی کوکچه دخی کلمزدی تیز

بو بخیل کندی کتوردی اولجه / طپطلو بالیدی داخی اول قواه

ایکی یوز مقداری یار پیر کوتورر / سپیلندن ایچی دخی بالیله پر

بو اشی چون اول بخیل آغ ایلدی / اول قواندن اولیشه باغشلدی

اول قواندن حاصل اولدی چوق / انلر اندن تمتع چوق زمان

انسه لریالندن آنك ثمرتی / نوش ایدن خسته بولوردی صحتی

نقلست

شه حسام الدینك اول آلتی مهك / اول ضیاء الحق کنش یوزلو شهك

خلقی وعادتی بیدی عجب / اول یوزی خورشید ماهك روز وشب

کاول یکانه مردم بیکانیه / کاول سوزی طعنه قلن دردانیه

برجماعت کاهل فسق اهل فجور / اوله ظاهر مدح ایدردی اول طهور

دیردی زاهدلردر بونلر بسر / زهد ده تقواده دینده مشتهر

برجماعت کاهل زهد اهل صلاح / اوله ظاهر اولشه صاحب فلاح

قدح ایدردی دیردی فاسقدر بولر / مردم بددر منافقدر بولر

خبرنی یاد انك اولوری زیاد / بیری مولانایه بونی قلدی یاد

دیدی مولانا که حقا ایلدی پیر / اول شهی معصوم در حق سویلدر

طایفهٔ فساق کاول ثلو کرام / مدح ایدر ظاهرده گرچه کم مدام

بی لطف رفیق بککبیدر بولر / باطنی ظاهر موئیدر بو لشکر

طایفهٔ زهادکم اول شهدلب / قدح ایدر گرچه کم اندرون وشب

ظاهرا طاقتلری طاعتده طاق / طپطلو باطنلری فسق ونفاق

حق تعالی ظاهره قلمز نظر / باطنه ایلر نظر اول ای پدر

إن الله لا ينظر الى لباس الصوف ولا الى حافظ الحروف ولكن ينظر الى قلب عطوف للصمد الرؤف

حق نظر قلمز اکا کم گییه صوف / داخی اکا کم ایده حفظ حروف

کو کله ایلر نظر کاولا عطوف / اول صمد حقندن کم اولدر رؤف

اولدر تاویل تا نمای صوفی / که آدمین وار تقوای خفی

آدمین حق جوهر اولدر / ایلیین مراینی نذر اولدرر

سیئه اولور انك برله حسن / کفر اولور ایمان بو مار اولور رسن

حق تعالی بویر رای بنده لر / بایحی باطن کوزله بیننه لر

تنمزوم بو ظاهرینك بر تنه / ناظروم باطن یوزینه سر تنه

مثنوی

ما که باطن که جمله کشوریم / دل ببینیم و بظاهر ننگریم

ترجمه

بز که باطن بینیوز هر کشورک / باطنینه ناظرز هر سوزك

ظاهر اگر مفسد اولا و ر شقی / باطن اولجق اوله مصلح متقی

مشرکون حقنده حق دیدی نجس / اول نجس باطنده در نی پیش و پس

یا ایها الذین آمنوا انما المشرکون نجس

نقلست

قلدی مولانا چو حقه رجعتی / تودی اولجان بو جهانه غفلتی

ایلیوب حرکت برز جان ز جسد / قاضیه واردی ایدیجی حقد و حسد

قلدلر جمله ائمه جمعیت / نادر بابی قلدر اکلر بو نیت

دعوت ایدیلر حسام الدین شهی / تا که نه دیر کوره لر اول دین شهی

هم ربابه حکم ایدب دیرلر حرام / بس سماع اتمك حرام اندر حرام

سوزلرین دیر قاضی ایدی استماع / بو قضیه ایله دربا لا اجتماع

بس حسام الدینه طوتدیلر یوزی / بو اولور آنلره بس آنك سوزی

کم عصای موسوی اولیدی خشب / آنی اندرمی کوردیکز یا که چوب

اول خطا سوزلاری صانتلر صواب / بو سوزه ویرمادیلر قطعا جواب

دیر ینم داخی ربابی منزل / جو بدی بر پاره حق عز و جل

کوزدیکم بر کمسه اتمز التفات / رحم ایدب اول پاك پاکیزه صفات

امر قلدی اول شهه کاول سوزی شهد / مظهر احمد در و عیسی عهد

یعنی مولانا او فخر اولیا / اولتوزی جوهر اولاوزی کیمیا

قلدی اول بر پاره جوبی اول نظر / اول نظر هستی وجودن قلدی زر

پس حبال هر خیالك یکدمه / اولدی اول چوب جکدی همه

پس او اول اژدرهای هایل اوکنه / بقمیوب آنك اوکیته صوکینه

نامبارکدر یوریك ایلر و / ایلدوکم یودسه قالوردی کرو

اولمسونکم آکز موت ناکهان / جمله معقولانکوزی بی امان

دم ایدیر دمن بجو عیسی پاك / یوده و کلی سزی ایده هلاك

بیت

صورتا او چون عصا و باطنا اژدها / کردن آن اژدها کیرد او چون لمتری

ترجمه

صورتی آنك عصا و باطنی در اژدها

صونسکن آل اول اژدها سیاکا بیوك طوترتها

اول نظر کم اولدر اکسیر جلا / قلدی تبدیل اول حرام اولدی حلال

مثنوی

هرچه کیرد علتی علت شود / کفر کیرد کاملی ملت شود

ترجمه

هر نه طوتسه علتی علت اولور / کفر اکر کامل طوتر ملت اولور

اشبو سوزی سویلینجه اول حزبو / قویدی اول خلقک نهادندن غرو

اول ائمه کاتدلر جنک و جدال / اولدلر مستغفر ایدب ابتهال

قلدی اول خلقک مسلمان کافرین / دیر خرد ای کل هزاران آفرین

آن زمان ایچنده قلمادی بری / قلدی اول جمله‌دن بیری دیری

جمله‌دن نه نام قالدی نه نشان / دست مرکا ولدیسه قلدی کش کشان

اشبو معنی اولدی بیش و بیشتر / کندو کیجه کندی بیش و بیشتر

ایله کم هر معنی و هر دمی / قلدی سبقت سبقه قلدی عالمی

مثنوی

زین سبب هنکامها شد کل هدر / هفت این هنکامه هردم کرم تر

معدن کرمیت اندر لامکان / هفت دوزخ از شرارش یک دخان

ترجمه

اولدی هب هنکامه‌لر کلی هدر / اولدی بو هنکامه هردم کرم تر

معدن بر کرمیت در لامکان / یدی دوزخ آتشندن بر دخان

نقلست

شه حسام الدینه بر تازه جوان / بوستانجی اولمشیدی بر زمان

حضرتندن ایچتو بیدر اول فتی / بوستاندن بر کون ایلتدم غیبنی

ایشتدم بر باغ ایچنده ای اخی / اوتورم ورمایم انده بر ذکی

کلدی مولانایی کوردم ناکهان / بر تبر الدن بیتنده بر جوان

اوردشونک بوینین باشن اوکمن قو / ایجد بدر دین حسام الدینی بو

اول تبرله اوردی بوینم اول فتی / بر زماندن صکره کوردم حضرتی

باشمی قلدردی قودی بوینمه / قویدی صندم بر نکاری قوینمه

دیدی بسم الله و بالله اول همام / هم من الله هم الی الله والسلام

زنده قلدی بس بنی اول جان روان / شاد طوردم باش قودم راهی کمان

باشمی کوردم چو قالدردم روان / بوستانه خدمته واردم روان

ایشمه مشغول اولدم چونکه بن / شه حسام الدین او سلطان زمن

كلدى بر قوقومه اوله لدارمز	كلدى اول كل دير خداوندكارمز
اورمينجه بونكى اى بدفعال	اتمينجه ساكه اولشه كوشمال
اتدكك فعله پشيمان اولمدك	ترك ايدوب كفرى مسلمان اولمدك
كر شفاعت قلمسم مرده ابد	قالیردك تا ابدا اى زر زبد
عذر قلدم عذريم اولشاه فريد	قلدى مقبول اتدى بنى بنده مريد
انى مولانا اوشاه پاك ذات	درت اولمشدى كه اتمشدى وفات

مثنوى

آنكه جان بخشد اكر بكشد رواست	نايبست و دست او دست خداست
دست حق ميراند و زنده ش كند	زنده چه بود جان پاينده ش كند

ترجمه

اولكه دير كورر كر اولدورر رواست	نايبدر و اول دست خدا
دست حق اولدورر زنده قلور	زنده نولور جان پاينده قلور

وفات حضرت شيخ چلبى حسام الدين قدس سره

بر كون اولكون يوزلومه يعنى حسام	كتدى يارانيله باغه اول همام
اوتوركن انده اولشاه زمن	كلدى بر درويش ناكه شهردن

مابجه سى تربه خلق دشكردى	بو قرودن اشقه اوجدى دردكى
ايشديب اول سوزى اتدى آه سرد	غايب اولدى كندودن اولشاه فرد
آلنى اوردى دزينه اغلدى	بقدى يارانك يوزينه اغلدى
قلدى ياران داخى كوزياشن روان	اولدى اول ياران رعد آه وفغان
ديدى كم تاريخى كورك اولهام	اولمش اول ايل كوردلر اول يل تمام
بكزنه ايردى تغيرات اول زمان	كيدم لر دير شهره اولشاه جهان
طولدى ايد عمر ملك پيمانه سى	مرغ جانك كتدى دوكندى دانه سى
كتدلر شهره اقيدب قنلو ياش	يتجه كون اولدى اوشه صاحب فراش
پس صفاى تامله اولخوش خصال	اتدى خوش خوش حق رحمتينه انتقال
ماه شعبانك يكرمينجى كونى	چارشنبه كون اوكون ايدى دونى

التى يوز هشتاد التى سالده
كتدى اولخوش اول خوش حالده

مناقب حضرت سلطان ولد قدس الله سره الاحد

منقبت حضرت سلطان ولد — بختی نو و دولتی خندان در ر
بخت نو و دولت خندان ولد — انو کجوب حضرت سلطان ددر
خدایا کیم بنده سلطان ولدر — بر اندر قبولی بحرمای ویدر

تغلست

سود آمرکن حضرت سلطان ولد — غنچه ییکن تر گل خندان ولد
والدی قوینده یاتور ایدی مدام — هر گیجه کنجیکن اول ماه تمام
چونکه هنگام تهجد اولدی مام — ایلیبدی دونی نمازینه قیام
غنچه قولتوغنده یاتمش گل کبی — اول کیجه بو زار در بلبل کبی
غنچه وش قوینیه قویش آته بی — گل کبی آبشر بیقا جوی یاتو بی
طور طو غنچه را سنا ولسرو چمن — تر کبی گل اوزره دوکردی سمن
ایلیوب تسکینجون ترک نماز — بینه تانودی بر ذرا اولمهر و ناز
شیر مادر اسنیه اولکامرانه — اغزینه ویردی پستانین رواله
تا که عون خلقه اول شیر شیر — شیر معنی اغزیندی بیر به بیر
حق رسولینک نتکم بر معنی — صو اقیدردی اول صوار معنی

نیته کیم یاقدی مسجدده چراغ — اغزی صو بیندن اید صدیق باغ
کوشه غارده ایچره نیتا کیم خلیل — بشیر امر طفلیکن اول شاه جلیل
قرق کون لولبجه اول شیر مصاف — کیجه برماغندن امدی شیر صاف
اونه ایردکن اول ماه تمام — کی بیا بر سرودی طوبی خرام
طورسه سروبدی و اوترسه سمن — کا ولکل آنداسیله اولسرو چمن
اولسه بریرده او معنی کارشه — یرو بریردی آلمی دیدی یاتنه
اولدقدی سرو ایلمش جاننده ییر — کم دیبور حرفاندسه یاتندیر
اول گلندامیله بو سرو چمن — بربریله نیته کم سرو سمن
بو بدیلن کم کوردن قرداش صور — بیلمین قرداش دیرسنک اینور
هم اید بدایم خطاب مستطاب — ایدر بدی بو مهه اول آفتاب
آفتابم بن طلومه سن بکا — خلقله خلقله اشبه سن بکا
کی سوز دی سو دکندن اول قباد — اته سی ادینی ویردی اکه آد
دمبدم ویربدهانن اغزنه — هر نفس صو قیف زبانن اغزینه
لو بریدی او بریکن اغزینه — صو ددر ددی اکه معنی مغزلی
اغزینه دل صوقش اول آینه رو — کادلدی طوطی شکر کفتار او

که آنه بی کبی او سلطان اجل — مثنوی ی برله دیمش بویجه غزل
جدی کبی هم معارف سویلمش — کم دیمش آنی کاو عارف سویلمش
اوپریدی روبی و مویی — آلوریدی مشك و کلدن بوینی
قومیدی یاننی کاوکماه وش — تربه ده داخی یاتوب یانن خوش

نقلست

آخرت ملکینه مولانا سفر — قلدی صورتن عالمدن چون گذر
شه حسام الدینه بولدی صاحب رشد — والدك یرینه اوتوردی گل ولد
سن بزه شاه اول و شیخ اول ای فرید — بز سکا بنده اولالوم و مرید
یوریایین بن ده سکا بکچه شها — غاشیه بردوش اولوبن دائما
پادشاه اول سن شه والا بکا — اوله یین بن بنده و لالا سکا

بیت

درخانهٔ دل ای جان آن کیست ایستاده — بر تخت شه که باشد جز شاه و شاهزاده

ترجمه

شهر دلده کیدر اولان ای شه نیکو نهاد — تخت شاهیده کم اولا غیر شاه و شاهزاد
حضرت سلطان ولده بو قیدی باش — کوکلی خوش اولدی کوزندن آقدی یاش

خرقه سینه صوفی پر اولجه دیر — خرقه سینه هم تیمم حرکی دیر
آنك عهدندن شاهیدك گزین — پینه شه سین و خلیفهٔ امین
سینی شاه ایتدی اول شهریار — کندی اول سنی قلدك ایزن یادکار
نور بخشیسن جهانك ای سراج — کم سنکدر در خلافت تخت و تاج
هم وصیت ایله ایتدی شاه هود — پس شرف برجنده سنسن ماهنور
اول مه مهرندن اولدقجه طلاش — هم ایکن اوبردی و هم قوردی باش
هر خلیفه که حسن اعتقاد — اولنك ایدردی اغدی بر شیخ نژاد
کوردی اول آلتی قمر اولدی بیل تمام — آنه سینك یرینه قایم مقام
مرشدی بلدی او سلطان فرید — کاولدی اول سلطانه بنده و مرید
ایلدی تقریر تا هفتاد سال — والدینك سوزلرین اول خوش خصال
اول قدر تقریر اسرار ایلدی — اول قدر تفسیر اخبار ایلدی
کوستریب مرحمته قیوم ایلدرن — بو خلیفه ایلدی دوم ایلدرن
ایلدی اسرار صدیقی بیان — کاندی اول کون صبحا دیدن عیان
ایلدی فرزندن اول شاه غریب — بیر عارف حضرتن آکا مرید
اول جماعت کاتدیلر آکا حسد — اولدیلر مطروح و مطرود ابد

نقلست

بر کون لب بر قلم اولدی ترخون
یعنی مولانا او بر تر خوش

خامه له بو متقلری آل بیر ایدر
مدرسه دیوارنه تحریر ایدر

بونی کم بیلدرم بهاء الدینوز
مهر سپهر شاه همه آیینوز

اولدوغیچون اول قمر خورشید تخت
خوش دیرلدی خوش اولا اول عرش تخت

نقلست

پیر عالم حضرت سلطان ولد
نزله مولانا او شاه معتمد

او تورکن کلدی بر کون اول قمر
حضرت سلطاندن بر کیسه زر

پیر عالم اول زمان یار کرین
اولمشیدی منتخب شاه امین

دیدی مولانا که ای یاران ندر
اسم اعظم دینن نه نسنه در

دیدی یاران سن بلورسن شاه همو ز
پس ایتدی اول یوزی کون ماه موز

اسم اعظم بو زر و بو سیمدر
زر قلن بو نشر براشی کیمدر

باطله یاراز و حقه ایر کورر
اسم اعظم در اولوبی دینی کورر

بودر هر دنیایی معمور ایلین
آخرت اهلینی مسرور ایلین

نیته کم حقدن اولدی احد
بو ایدر حضرت سلطان ولد

بیت

نشاط مردمانی از زر و سیم است
خوشیهای جهان از زر و سیم است

رسی بربام مقصود ای ولد زود
ترا کو نردبان از زر و سیم است

ترجمه

نشاطی جمله جانک سیم و زردر
سروری دخی جهانک سیم و زردر

ولد چقدک مرادک طامنه تیز
مکن کم نردبانک سیم و زردر

دیدی مولانا او سلطان اجل
قطب عالم سر قیام ازل

پیر عالم خرجی چوقدر چوق ورکل
اکسکی چوقدر اکا ازتو ویرک

اندلر قسمت جوز لدی جونکه بند
جمله اصحاب اولدی بهره مند

نقلست

بر خبردر معتبر مشهور بو
نوک کلک نور له مسطور بو

قحط یاران اولدی بر یلی قونیه
طر لغندی شویله کم ایل قونیه

بیچه نوبت چقدی استسقایه خلق
جمع اولبا اهل قبا و اهل دلق

اندلر قربان تصدق قلدیلر
نه کوکه ابر ایردی نه یغدی مطر

اضطرار ایله ایدر خلق اتفاق
هپ کلدی حضرت لرینه بی نفاق

اعتقاد خالص ایله واردیلر / یوز اوروب اخلاص ایله یلواردیلر

هب ایدوب جمله مشایخ اعتذار / کلمدی بزدن دیدیلر هیچ کار

آب استدک حق حضرتی ویرمادی / اولمدی هرکز دعامز مستجاب

کن شفاعت ای حقک محرمی / پس عنایت یرله خلقک مجرمی

ای شفیع خلق ذی قدرت و قدر / کل شفاعت ایت که شفقت و قدر

تشنکان بادیه آما لجوت / خاک لب خشک و شکسته بالجوت

اول لطیف اندام ایدوب لطف عمیم / خلقه عرضه ایلیوب خلق عظیم

باطننده قوپدی باد رافتی / ایتدی حرکت حرکت ایدب ای فتی

آتش وجدن دلفروز ایلدی / سینه سی سوزنجک سوز ایلدی

کوزیشیله طوردی اول سرو روان / پا برهنه تربه یه کتدی دوان

والدینک حضرت سلطان ولد / حضرت پر رحمت سلطان ولد

روضه سینه قرشو آچوب باشنی / طوردی آیاغ اوزره دکدی باشنی

طوردی آیاغ اوزره اول شمع طراز / دکدی یردم طوردیبوب اشک نیاز

صبح خلایق کرغنی و کر فقیر / باش آچوب فریاد ایدوب قلدی نفیر

کوزلدی روی زمیندن آسمان / نعرهٔ عشاق فرق فرقدان

ناکهان ایتدی عنایت اول اله / طوندی کوککی بولوتی بر سیاه

کورلدی کوک رعد آواز ایلدی / یغمغه یغمور آغاز ایلدی

یر یوزینی طیطلو آب ایلدی / بر نفسده غرق سیلاب ایلدی

سوزش سینه اول سوز جکر / ایرشنجه اولدی تا وقت دکر

پس دعا ایدوب سوروب یوزینه دست / قودی دستارین باشه اول حق پرست

والدینک جدینک سوره بتوزین / جوهرینه پرکهر ایدوب کوزین

مدرسه یه کتدی اول شاه مطاع / باش آچوق یالین ایاق ایدوب سماع

بیله بیله جمله اصحاب لر / آب باراننده هب غرقاب لر

بیچه لر انکارینک زنارینی / قطع ایدوب قلدی کمر اقرارینی

قولکن سرکشته جهل و ضلال / پادشاه اولدو بولو جاه و جلال

نقلست

بر کون ایدر حضرت سلطان ولد / بر حکایت ایدوب اول پیر لحد

والدم برله حسام الدین شهک / باغنه کیتدک اوکون یوزلو مهک

بینی یاراندن بری قلدی سوار / در نیجه اول قبادک دینه وار

از قون از قون کیدریکن ناکهان / کوردم اولدی بر اولو دریا روان

بيت

خاطرندن كچدى پس بر چاكرك | منكرك بو نكته كبى بر سرهرك

پاره پاره ايليوب شمشير له | اتلر او كبيته آيتدم دين له

كم بچوب يوز دوندرر بونكى كبى | بحر رحمتدن اول احمق اولدغى

دين بهاده الدين بو لعجابدر بونى | سا كه بالالق ياشندن دركه

سن سودا اولمشسن و يار آنى ايتق | لاجرم الحق لره بصدكى ايتق

تنك دراى كل چهره خار و خس سنك | نه ايشك وار منكر يله بس سنك

بيت

ما را چه ازين قصه كه گاو آمد و خر رفت | هين وقت عزيزست ازان عرض بيابد

بيزه نه بو قصه دنكم كندى كاو كلدى خر | وقت نازكدر قوجنكى اى كوزى آهو پسر

آيغندن بس ايتوب اكدن روان | سرقودم مستغفر اولدم اول زمان

منكرى خوش كلمز ايدر اول قباد | يارمزليغيله قلمق ما كه ياد

هب مشيتندر مسخردر حقه | بندهدر مجموع اوشاه مطلقه

خلق هب ذرتدر وحق خورشيددر | كيمن اندردن او حق اميددر

لطفى جوقدر حضرت حقك قوله | سز نجه اسنتر سكوز ايله اوله

براولو

نقلست

براولو بر كون صبور سلطان ولد | حضرتندن ايدر اى بيره احد

حق تعالى حضرتى قوله سخن | هيچ سويلرمى نه اولسون ياكهن

سايلك كچمش ضميرندن تمكر | كم ولد حضرتلرينه سيم و زر

تحفه ايلتمكى اولا مستحب | ياكه بر دستار هندى اى عجب

بو ترددده ايچره كن اولكاميات | بر حكايت بويردى اكا جواب

واريدى بر واعظ ايدر دير ور | مردم حق بينيدى صاحب نظر

وعظ ايدركن ايدر اى پير كهن | حق سزه بو بخره نه اندركم سخن

سويلر ويتر قولكن اكا مطيع | سوزن اول شاهك اشتمانك بديع

الله الله سوزن ايشتمدك كرك | هركس سوزيله ايش اتمك كرك

بو سوزى سويلر اول شاه جهان | اول طورر خلقك اچندن ناكهان

طورردى بر درويش دلبند اسندى | اوچ كرت بر مالدار و مهتدى

اسند يكم ويره بر دلبند اكا | اندى تلقين نتسون اول دلبند اكا

ويرمدى بيك اول ترددده همين | طورردى ايدر واعظه كم اى امين

بجه سويلر قوله حق عز و جل | قل بيان بو مشكلى تا اوله حل

واعظ ایدر قوله بر دلبند ایچون / اوچ دن ارتق سویلمز اشبو سخن

نعره اوردی قودی باش آقندی یاشی / هب جفادینه که کیتدی قماشی

ویردی اول درویشه هب کهنه وجدید / شیخ ایدردی واعظی اولدی مرید

اذن اول اولوبه ایدر ای مصر / سنده حق سوزن ایشت دلبندی ویر

هم زر و گی سیمکی ایثار قل / حقی راضی سنی بر خوردار قل

سن حقک سوزن اگر ایشیدن ایسن / حقی سلکا ای پسر ایش ایدسن

چونکه حقک دامنی آله گیره / هرنه استرسک سکا اول حق ویره

پس اول اولوا ایشدیبو سوزلری / قاینله یاشیله طولدی گوزلری

اولدی اول شاهک مریدی و بنده سی / ایشکنک اشک و ارافکنده سی

نقلست

بویورر کم حضرت سلطان ولد / اول زمانکم سرورم دیر لا احد

ولدومی بربچه کون اتفاق / گورمادم غالب اولدی اشتیاق

ناگهان برگون بنی ایتمش طلب / اول شکر گفتار او شمع شهدلب

واروم اوچ کز گوروم کرم اتدی نظر / شویلکم مست اولدی اولدن بی خبر

چون ایلدنق ویرها الدین بکا / باقجق اول کی نوبتنده سکا

کورنمه کوروخ کلدی برجالته / کیتدی عقل اولدم گوزک تک خسته حال

باقجق ایکنجی نوبت ای پسر / گوردم اول سرا اوزره قونمش تاج زر

باقجق اوچنجی نوبت ای نگار / آنلو گوردم گوشکه بر گوشوار

والدی اول اوچ نظرکم ایلدی / هر برنی نه که گوردی سویلدی

دیرو لد تفسیر ایدب کم اول جمال / علمی در ویردی بکا اول خوش خصال

هم ولایت تاجی در دیر اول کلاه / کاندی بن قوله عطا اول پادشاه

ولد را نیست علم دین ولایت / جز آن علم و ولایت کش پدر داد

ترجمه

ولدک علمی یوغ ولایتی یوق / غیر علم و ولایت والد

آنلو گوشمه او در گوشوار / عار قندر لعل گوهرپوشی وار

وفات حضرت سلطان ولد قدس سره

اولکجه کم حضرت سلطان ولد / اولجبینی آی اول نور احد

نقل ایدر بو بیتی اوقور اولقمر / اولشه خورشید تاج ومه کمر

بیت

امشب شب آنست که بینم شادی / در یابم ازخودی خود آزادی

ترجمه

بو گیجه اودر که گوروزم شادی / کم کندو گلمکده بولورم آزادی

چونکه رحلت بولدی بیدی کون تمام — تربه دن بر نور روز و شب مدام

کون کبی دیکلدی طوردی تا فلک — شویله کم چرخ دن کوکه اولدی تتک

کوزلریله کوردلر جمله انام — اولدی اول نوره مشاهد خاص و عام

کوردی اول خلق نوره چون لیل و نهار — اعتقادی بیر کن اولدی هزار

دیمش اول نوره چو ارباب نظر — نور عارف قدر کاو در نور بصر

یعنی نور دین سلطان ولد — عارف رب واقف سر احد

اوتردی تخته اول سلطان بخت — اول شه خورشید تاج و چرخ تخت

حق انی نور مصور ایلدی — دهری انکله منور ایلدی

زیده کم بیدی ولیننک پرتوی — جمله نور اتدی او شیرین خسروی

حضرت سلطان ولد اولدقده خصال — کایلدی اول کیجه اولمه انتقال

یوم سبتک کیجه سیدی اولجه — کاندی نقل اولنجنی اولدی بیجه

عاشر ماه رجب یدی او حال — هم یدی یوز اون ایکی سنه یدی سال

قدس الله تعالی روحه

ایله دیکم دوح و بره روحه هو

مناقب چلبی عارف قدس الله سره العزیز

منقبت عارف پر معرفت — اهل صفا صافی صوفی صفت

چکدی صفا باده سنکی کزاف — دردی بر دردله کم اولدی صاف

خدایا بعرفان عارف همیشه — معارف ببخشم بتو کار و پیشه

نقلست

مادر عارف صلاح الدین قزی — فاطمه خاتون شه شه بیین قزی

اولمعه خورشید سلطان ولد — حضرتندن کا تو ر چندان ولد

التی آیلق یا اون ایلق بیش و کم — اولجق نقل آیلر اولجاکر الم

والدی سرو روان ایکن ولد — کل کبی تازه جوان ایکن ولد

کم مجرد دی دخی اول ماه پر — کوشنه طعمتندی اول پرداز در

اولدر یکم نور عیبنیدن عیان — کورمکل استردی کاو قیلمشدی بیان

تاکم اولغیبی کهر عینی اولا — تا دکان زینتنک زینی اولا

تا معین حالنه اولا معین — چشمه احوالنه ماء معین

نقلست

برکجه سلطان ولد اول ماه بر — والدم دیر دون غارینه طورر

عارفم آنا سیله بن داعیسه — اولدی جمع اولمغه رایی داعیه
انتر بسی دیمه الیم باکا که شب — نه بیترر دیکدی نه ایلردک طلب
عارف خوش خوی ایرر دنیکم — اولشه مه دوبی ایدرز بوقدنکر
اولکی شیرین ای خسرو امید — اولدر اولاسن مولوین نوامید
بن هلن سرخوم اولسه بیچه — صوکبی اولدی روان بس اولکجه
فاطمه خاتون اونیکو نامسله — عارفیله یعنی اولور حامله

نقلست

بو مریدینه سراج الدین نام — ترک اول اینی تونری تاج الانام
یعنی مولانا دیدی مولی اوله هما — فاطمه خاتونه ایت بندن سلام
الله الله حملنی کی صقلسون — جام ایچنده نیته کم می صقلسون
لامکاندن بو مکانه اول حبیب — عالم غربتده ایریشه غریب
طوغسن برج شرفدن اول شریف — اولسن گنج آنی کبی بدر لطیف
صقلسون اول گنج آیتکی اوزنی — خفی اوبرجک صقلیه کندوزنی
اون ایوج اوغلی اولدی اولدی هر یکی — عارف اون دردنجی اولدی دیری
جون سراج الدین انی اولدی مشیر — مثقدم سندن عارفدن کلدی بشیر

ایردی چونکه سمعته اولیبینی خطا — ایلدی کافر غدادیه اجتناب
اننک قربانلر تصدق قلدی چوق — بیجه محتاجی و آجی قلدی طوق
دولتیله اولشه عالی علم — بصدی سرحد وجوده چونکه قدم
روز یکشنبه اکندیلدن اوکی — اولور اویله اویله نکه داخی صوکی
التی یوز یتمش یلنده هجرتک — هشتم ذی القعده اولمه طلعتک
اولدی واقع شول مبارک مقدمی — اولسه که کم بوقدر اغزونی کمی
چون وجود اقلیمنه بصدی قدم — طولدی عالم نور اوقه بصدوغی دم

نقلست

انکم مادردن اول کل یپرغی — بشت خاکه بصدی چونکم آیغی
نور جنسندن منور اولدی دهر — بوی خلقندن معطر اولدی دهر
اول ملیحی ملح آلود ایتدیت — اولمکی وبی نمکدن سو ایتدیت
کلدی مولانا شتابان شادکام — نیته کم خورشید تابان اولهلم
فاطمه خاتونه اول گوهر نثار — باشنه ایندی بر اوج زر نثار
چکدی اول ماهی او شاه راستانه — آستین ایچره کوزتدی آستانه
کتدی روز اول بدر کا اول صدر صدور — شرح ایدی صدرن قلوبه طولو نور

کلدی یوسف اول شهلرک شاهنشهی	صوندی خلقه تولندن آیینه اول مهی
ایدیجک اول یوسف رخک کل کبی یوزی	کور کلکیبنک الوجنه بو خلق وحید
اولدی کل کبی بیجه دوزکار	صقلدب ایدیب کرآکا بادکار
بس ظرافتله بیله مطلق هوس	غنچه کل تک اولدی اکی یعنی هوس
جیقیجق آخر اولانی عایده جهان	نوعروس اولدی اول ایکی برونه
اول اندن مجموعی کاجیلری	نی دنا یغر خود و مثقالی درر

مثنوی

بل زر مضروب ضرب ایزدی	که نکردد کاسد آمد سرمدی
ترجمه بل زر مضروب ضرب ایزدی	کاسد اولمز اول کاسد کاولدر سرمدی
حضرت سلطان ولدی حال شاد	کلدی مولانا اوکنه اولقباد
قودی سر اصحاب شادان اولدلر	سر بسر مست و خندان اولدلر
قلدی مولانا او کون شور عظیم	اول کرم کانی او سلطان کریم
ثبت انتدی اول کون یوزلوم ملقوش	اوچ کون اوچ کیجه سماع و جمعیت
اولعزاله کلدی اول کون بو غزل	بو غزل کم کوزی کبی در کوزل

بیت

کر باغ از و واقف بدی از شاخ تر خود آمدی	ور عقل از و آکه بدی از چشم جیحون آمدی
ترجمه باغ اولوایدی واقف آندن شاخ تر خوش آقدی	عقل اولوایدی آکه آندن چشم جیحون آقدی

نقلست

دیدی مولانا که بر کون ای ولد	عارفی چلبی ده غنچه بیکن لاله خد
کوزیم بیدی ولی یوزین تمام	بن بوادعا حق کم اول رب الانام
انمش اوله ابو اریهمزه جانه	ویرمش اول لطف ایتمیم دنیا بنه
سرقوب سینکده جمی بر ولد	دیر بلی بینم دخی اول مستند
یعنی کم نور بهاء الدین ولد	سید برهان اولسرّ احد
شمس تبریزی صلاح الدینمز	شد حسام الدین شهده بنم
نورمن اینده دخی نور ولد	اول جمال بر تونور احد
اندن الحق عارفوز اول امیر	جاریه انوار اقطاب اولدی بو
شاه ازواح اولوا الالبابدر	کم سپهر جانده بر مهتا بدر
نه دوکن دلخی دیدم اول ولی	دیرینه دستور اولوبی ولی

نقلست

عارف بر کون او کون کهواره سن	کوریا او کهواره ده مه پاره سن

دیدی مولانا ایت علمی او شاه   ایدر الله اولنجه عالم پناه

اول اکی لبا وجلر اولسون بیدلر   دیدیلر چونکه الله الله دیدیلر

اوچ کره ت ایدر یاکت مثل مسیح   الله الله الله ایدر اول فصیح

اندن اول ایلیلرده آلوب قبله‌سین   کوستر عشاقه جلند قبله‌سی

کفت بعد الیوم عارف ذات ابن   که بودر بو دهرده شیخ راستین

اوشته در عالم سزه او ایکی سری   آن او باشد همیشه سروری

الّتی ایلیغندی اول کوبی یوزلو ماه   کم دوسی الله اول لطف آله

رباعی

در بیشهٔ جان چو شیر پر فهد رسد   با او زکجاش قوت و جهد رسد

منسوخ کجا شود بتقریر وشال   منشور خلافتی که در مهد رسد

ترجمه

اول دولته کم قول بوا اشکن تیشور   اول تخته بکر اولدی بو کنشکن تیشور

تقریر وقیاس ایله نه منسوخ اوله اول   منشور خلافت که بشکده یتشور

نقلست

عارفی چون حضرت سلطان ولد   برکون اصحابه دیدر اول عالی سند

بیدی آیلق امچق اولدی کین مو   ناکهان چقدی بوغازندن ورم

بیدی کون بیدی کیجه سودن امدی   اولدی لب خشک اغزینه صو طمدی

ایکک خوش اندی فغان قلدی خروش   اعتدی ام اکه بحکمت فروش

آنه‌سی بودی جیا تیتون ایلی   اسندی اول بیسی یارده هیکلی

عارفه آلوب ایله کل دسته وار   طامه چقدیم ناله ایله خسته وار

والدم مر مستیکوردم سیر ایدر   باینه دشدم دردم عارفه کیدر

خاطرک خوش طوتغل دیدی بو عزیز   آنو کیجوکه کلمدیکم کیدن تیز

بو کرک کم نیجه نیجه طرفه کار   اشلیه و قاله تیزدن یادکار

اسندی اندن دوایتله قلم   بو غزینک اوستنه چکدی رقم

بیدی خط طولینه چکدی خوش دراز   بیدی داخی عرضنه اولیلکان

یزدی آخر بو بشادت بس درر   عاقل اولانه اشارت بس درر

بلیردین اول دو دست جو نکیم چکدی   طالب شیر اولدی اولعاذر بیت

هم بیدی بیدیبه ضرب انسکوله   یعنی قرقیله اولو رطوقن عدد

اول قدر عمری او لابو لاحیات   بیدیه غم کم کلدی وقت ممات

هم اودکلو سردی عمر اول سرو بت   آقدین انجاغ اولو علم لدن

نقلست

پیر عارف گنجکن گنج ابدی
گنج حسنیدی که حسنه بایدی

کان حسنیدی و دریای بها
کانکیچون دردی اولی بها

والدینی چون بها والدین ولد
پس بها اولور بولور تمکین ولد

اولدوغی ایچون شه مصر بها
دیرلر ایدی یوسف ثانی اکا

مصر حسنک اکننده سلطانیدی
کاکه یوسف یوسفه اول ثانیدی

حضرت جدی حقنده نیته کیم
بو دنیا عیبی بی بیورمش اول حکیم

رباعی

دوری بحر ابلات کردش می کردند
جوقی که بمذهب تناسخ فردند

کین یوسف مصریست که باز آورند
سوکند باعتقاد خود می خوردند

ترجمه

هرکه خرابات ایشنه مرد اولمش
اقوال تناسخ اوزره فرد اولمش

مصرک بو بکن یوسفی دنه کلدی بینه
دیبسوبنی آند ایچمک اکا معهود اولمش

حسنده هم کمه کم بر کره بقنا
باقه بلمازیدی ایری قی مطلقا

خوبیدی اول رسمه کم اول لب شکر
یوغیدی امکان تکرار نظر

هم کرامت شکریدی بیدککی
هم دمندی اول شکر لب دیدککی

اولدهانی ذره بیدی غیب دان
کون اولمشدی مشهور جهان

نقلست

بر اوکوز باشینه عارف پرسیجان
بغلیوب بر کون سرپردی شادمان

دیدلر عارف نه در بو استحسان
دیدی قلشن مهر اشتبید رای جهان

خانه سنه منکر ایدی اول امین
انلر ایچ کون برنجلندار دو گیرن

قتل قلدیلر هما ندم نی امان
بش یتشدی بیدی عارف اولدمان

نقلست

آلدی کاسه بر هریسه بر پسر
ایتدی بر کون قاپودن کیدن کذر

جاعزتن عارف اکا دیدی که کل
کلدی اوغلان کاسه یی ویردی اکل

الدی قودی اوکنه بیدی تمام
کاسه یی صونت اکینه اول همام

ایدر اوغلان کاسه نک اوزتوسن اوریت
انو کوره و ار یخته طور الکلمه یورت

کیتدی اوغلان بیز فکر ایدرک
کاسه نک اوزتوسن اجدی کوررک

کوره کیم طولمش هریسه مال امال
دندی کلدی عارفه شویله حال

آیلدی بیلدی اولی بعی و هریسه
خدمتنده اولمش اولدی همه

نقلست

بیر عارف کوردی کیم ایدوب سفر — ایر شور شهر مرتن اول قمر

اتدی بو باغ ایچره ایلادی نزول — سیر ایدرکن کوردی بر خوش کوشه اول

دیدیلر صهر قونق اولجای پسند — زاویه‌ء اسحاقزاده شیخ مرید

شیخی شاه ولایت اول اجل — سویلریدی کندودن که که غزل

لایق مردی اوروب ایدردی ارم — ویردی مولانای رومه مظهر

سوزلرینه اول شهک ویردی جواب — نه خطا فکر ایلربیدی نه صواب

طوردی عارف شیخی واربکورنکه — دفتر عمرینی تیز چلسه نکه

خلوتینه کیردی و ویردی سلام — خوش اوتردی عارفانه اول همام

کیمی جوان نیردن سن ایدر اول لعین — قعیدوک سر بیچون اوینا دکزمین

رومیم دیر اولیشه رومی قق — سر مولانای روم دیدی بن

جاغریب دیر ای خر وای بو الحرص — کوبی اینینک دکلسن سر سن

اوره سن سن قندن و تندن بولا — سر عیسی یم دیو لاف کزاف

مثنوی

مغز خر خوردی مکن تا از هوی — پشه را خوای تو همراز هما

ای خری کین از تو خر باور کند — خویش با تو هم سر و همسر کند

ترجمه

نمید کسه مغز خر ای بوالهوا — پشه‌یی او قیمه همراز هما

بوکه ای خر خر اولن باور قلور — سانکه او تنه همر و همسر قلور

طوردی طونردی عارفی اول ناسره — عارف آنی قالدروب جلدی یره

اکسه سینه اوردی بر قج سیله بی — ایستدی انکا رایین اول کلهیی

مردم شهر ایلدی کلدی غلو — منع قلدی ایرشوب هر برادلو

شاهلر تیغیله دیزان اولدلر — شهر قومی هپ کریزان اولدلر

عارفی یاراندی پس اولد زمان — آره یردن کوتروب اولدی روان

نعره اوروب شیخ ایدوب شور عظیم — اول جوانی اوردوم ایدر اول لئیم

شویلکم اوج کونه دک اولردوی — اولر اندن صکره کچمز ابدی

بس بیوب یاران بمک کوچ ایدلر — قندسن تبریز دیوب کیدلر

شیخ شهادج کونه دک بشدا اولوب — بعد بر حال بد پیدا اولوب

زاویه طاسنك اوستنه چقر — بس تواجد کوستروب بو نه بقر

طم کنارینه یورکی ناکهان — اوج آشناغاروان شیخ جهان

جانینی تسلیم ایدوب قویرعرق — کیدی دیوزاری قلور خلوتلو لجر

جمله جزو اولوب ایدر اول جوان / وارنجه مرشد احمدا ایشیتو معانی

شیخ حمزه دیسه اکا / کندو ذهنه کلدی دیو قالدی طوکا

حضرت عارف چون تبریزده / دعوت ایلدی قرشو چیقوب مرد و زن

اول شهک یوزن کورب ایلادی عید / اغلیوب اهل مرید اولدی مرید

هیجان

قونیه یه کلشدی بزشه شادکام / شهر سلطانیه دن جیر ایله تام

ابدست آلوب طهارت ایلیوب / تربه یه کلدی زیارت ایلیوب

تربه ده ایلادی عارف اجتماع / طوتدی قوجه آتی ایلرکی سماع

اول کوندل چنین او خوش هنکامده / اول اولویه دین یکجی بیرامنده

ایدی ورز جبرکله مرحوبه سماع / اندن اول سلطان دین شاه مطاع

اول کلاهیکم کیردی اول قباد / چیقروب کیدردی اکا اول جواد

اول چکجی ریحان او سرو سمبر / بیرکن جیرانه حیرت بکی ایدر

استمشدی استشیدی اول کلاه / استمادن انقدوکن ویردی شاه

دیدوکی کیبی یکجی بیرامنده / اول اولویه اول شریف اتبامده

شهر سلطانیه ده ویر سماع / اندی اول شهله او سلطان اجتماع

بو اولدی برخی افلاکی بالله العظیم / اول کلام الله حقی کاولدر قدیم

کتن کرامات کربی خرده سن / اول اولو خانک ویراولم درده سن

بیلن یوزینک یل بولوسیم عاقبت / دیمیم یوز بیکدن بیرن عاقبت

مثنوی

کد سر هر موی من یا بد زبان / شرح حسن او نیا ید در بیان

ترجمه

هر قلومنک ادجی کرا اولا زبان / شرح حسنی اولمیا انکو بیان

بو قدر اولدر حکایت قلدغم / اند کم فرح و روایت قلدغم

بو مردان حقک سالکلری / وجه باقی حقک هالکلری

تا که قوت بوله منزل الکا / اولمغانی وجه حق باقی تعلا

اولیایه اعتقادی پاک اولا / حق بعلنده جنت اولا جالاکی اولا

بو لطایف کللرینک دیکنت / اکه دایم کللریچون دیکنت

مثنوی

کر شما اخوان صدق و با وید / انی کرو امو تا کمال اناد آدرید

یاد کن یاران خود را در دعا / لیس للانسان الا ما سعی

ترجمه

جهد قل اخوان صدق ویاور اول — اذکروا موتاکم‌و یاد آور اول

یاد قیل یارانکی ایله دعا — لیس للانسان الا ما سعی

نقلست

بر محبّ عارفه ویردی سماع — اولقدی اعیانی ایدی اجتماع

جمله لهیان واکابر واترب — طورمیوب خنده‌لر ایلدی اوطرب

چونکه سماع طودی اوشاه کریم — اول محبّی کوستریب شور عظیم

چرخ قوپدی اول کنش یوزلو قمر — انده سلسل لنبول وار بی نکر

وقفه ایدر قوپ قره اولا دیو خلل — بر سماع ایچره او سلطان اجل

فارغ اولشدن کرو دیرای فتی — کورمیسرسن دخی اولنه حمتی

اولدی کم کورمیوب اولنه حمتی — ایرق ایدردی ایل ایچره اول فتی

سرورم شیخم جلال الدین امیر — عارف حق سرفراز دسته کیر

جاکه حکمت کوستریب غایت عجب — اول طبیب جان ودل اول لطف رب

دردمه قیلدی مداوای نهان — عجز ویرشکن اطبای جهان

روح پاکینه هزاران آفرین — اول اتانک کم انک تک نازنین

بر اوغول قیلدی هویدا کل کبی — کم جهانی ایدی شیدا مل کبی

مثنوی

من غلام موج آن دریا که بود — کر بر آرد چون تو کوهر در ظهور

بن او نورانی یمک موجینه قول — کم کتوردی سنک ابن کوهر اول

ایکو برقالمثلری انا مینیه له — مینرلی یردن اوندیا میتنه له

عرض کل بشانی جوهرینه عرض — اول دکرده حاصل اولور اول غرض

نقلست

شهر لادیقو ایچره اول شاه جهان — یعنی عارف واقف راز نهان

اول یوك اغیار نله لیل ونهار — عیش عشرت ایلدی بر روزکار

اولدی ناکه قحط باران یعنی — قوبدی بر کوکم بولت اغمدی

خلق عالم اتفاق ایدوب تمام — چقدی استسقایه جمله خاص وعام

ممکن اولمدی نباتی آفتاب — ایندی یانددی بکلی تف وتاب

شهر قومی کیجی اولسون واولو — استدیکم اول شهره اید غلو

یخر بو شهری جمله ترك اتمک کرك — غرب ایدر شهردن کتمک کرك

یعنی بارانی ویاران بی ادب — اولدی غنچه قلمه تز سبب

ایشد بحد تنله ایدر ای خران — ننکی یاران سیزه ای بد کوهران

اولدیسه مقصود اگر یاران شه — شه نگادیک بیلدی یاران سرّه
بن دده مدتن کم دیدکم یا پسر — اولمیه بحر اخضره مبر ایدر
ایلیین یارانی قوتک باران طلب — کاوله سیراب ایشبو خاک تشنه لب
بس بیوردی صحبت اثنا بیلکه — جمله احیا بیلمه اصحابی ایله
صبحدم اول اتیق کوتوردلر — واردیلر بر باغه اوتوردلر
قدر عصر اولنجه صحبت قیلدیلر — عارفانه عیش عشرت قیلدیلر
عیش ایدرکن طوردی ناگه احمد بابای — چقدی بر پشته نشینه دکدی باش
قبله یه قرشو طوروب قیلدی رکوع — بر رکوع بر خضوع و بر خشوع
حقه برساعت مناجات ایلدی — نالش ایلدی عرض حاجات ایلدی
نعره زد گفت از بهر کسان — برسر یاران ما باران رسان
یعنی یاران یاد ایدب یارانکی — لطف قیل گوندر بزه بارانکی
هم او دم گوکه بولتلر آغدیلر — هر یره یغمور اولوب یاغدیلر
ایله سیل آقدی بولت کم اوحال — پشته باغاتا ولدی مالامال
جمله یاران غرق باران اولوبن — گلستان غلط غلطان اولوبن
دیدیلر ای گل هزاران آفرین — کابلدی خلقک مسلمان آفرین

هرکه

مثنوی

هرکه مرد اندر تن او نفس گبر — مر ورا فرمان برد خورشید و ابر
سیل و جوها بر مراد او روند — اختران زان سان که خواهد آن شوند
هرکجا خواهد فرستد تعزیت — هرکجا خواهد ببخشد تهنیت

ترجمه

هرکه اوله جسمنده انک نفس گبر — بویوروغن طوتر انک خورشید و ابر
انک امرینه اوزره اولور سیل و جو — اولور اول ذاتلر نجه استرسه او
گوندرر هر یره کاستر تعزیت — هر یره کاستر بغشلر تهنیت
چونکه شیخ هنگام ایر شهره گیدر — شهر قومی جمله استقبال ایدر
باش قودی و عذر ایلر استغفار ایدر — نیجه شک کس اولمزو انکار ایدر
آن زمانه لیک انلر بی خبر — بیر اوغزیدن یوغ اولور قالمز اثر
طوق اولب بو بنده جذبه اهل شوق — اولوبن اول وقته طالب جوق جوق
قودیلر سر اولدیلر بنده و مرید — پس مرید اولدیلر و شاه فرید

نقلست

احمد حاکی حکایت ایلیوب — یعنی انده کی روایت ایلیوب

عرفه کوننده بکجی بیر امده — دیدی یارانیله اول آیتامده
شهر سلطانیه ده یارانلرك — هر بری کوردی بریر کاد انلرك
آوتردق زاویه سهوا بده — عارف آسایش قلوردی خوابده
قالدر باشن تیبوری کنی ناکهان — اوردی بر نعره او سلطان جهان
قودی بالین اوستنه باشینی آن — واردی ناز اویجی سنه اول مهد ناز
اهل صحبت جمله واردق حیرته — بیر خرده تعوذ ذوق اول هیبته
باشنی قالدر جونکم خوابدن — نبوی واردی ایدرو اصحابدن
ایلدی اول نعره نك اصلدن سؤال — بس بیوردی اعلیغه ز حزن فال
آبدست آلدم طهارت ایلدم — تربه یی واردم زیارت ایلدم
کوردم ایدن اول شاه مطاع — ناصر الدین ایله جنك ایلر شجاع
بانك قلدم انلرك جنکی قودی — صلح صوبیله سوندی جنك اودی
سینه ثبت ایتدم روان تاریخنی — راست دردم اول کتابك بیخنی
ملکی دومه چونکه قدم تصدیق کری — شهر لادیق ایچره کوردی ناصری
ناصر الدین ایله شجاع الدینله — جنکو کرندی اوبدا آیینله
سرقوبیت ایلر عرفه کونی ایلی بوزی عید — تربه ایچره یوقرودن عبید

طور ریدم ناکهان کلدی شجاع — ایتدی بر بد حرکت ای شاه مطاع
سویلدم خوش کلدی طوتدی تیم — بن طوتدم دلادمکم تبسم
چارشنبه یاری بهاء الدینك — ایرشو کلد کشرها کوردم کسن
ویردك آواز ایلدی بر کوشمی — ایلدی مدهوش او وجدی هوشمی
پس بیوردی بر سوزی ایلدی دلك کار — باش قویوب بن فارغ اولدقی نکار
بن او شاه آفلاکه ایب نظر — دیدی کم یارانه ویر ایدن خبر
فقردن بر شمه آکا اولر — فخر ایدالر بنده شاه اولر
ماجرایی چونکه تقش بیر ایلدم — شیر مجانر طفلنی سیر ایلدم
نعره اوریه هر بری بلبل کبی — شاد و خندان اولدلر هب کل کبی
جدیمك بس دیدی جان جستجو — یعنی مولانا روانی جستجو
خود غالق سومزم بن بی ریا — کلمز اظهار کرامت خوش بکا
لیکن اولکم واقع اولور کهی — عالم غیبه اودر کم آکهی
ویره ترغیب ایدن یارانلری — یاد ایدن آنکله تا یار آنلری
داخی افلاکی کراماتم سور — جمع ایدوبن دفتر اتما که اور
کم کرامتنو عنك قندك پیش — اولیوکا کشف تمثل دردش

مثنوی

حال عارف این بودی خواب هم — گفت یزدان هم رقود زین مرم
خفته از احوال دنیا روز و شب — چون قلم در پنجهٔ تقلیب رب

ترجمه

اولکم اویا نقله کوررونی وحی — خاکی اول عارفدر او یکنده سر
هم اویا نقله کورر اولخوابلر — هم اجی افلاکدن اول بابلر
دولت و بختیله اول صاحب اصول — بولدی شهر قونیه یه چونکم وصول
شیخ محمود ابن نجار اواعزیز — شیخ مولانا نظام الدین ینر
هم محمد خادمك بنك اختری — شول کریمه خاتون اعنی دختری
هم شهادت اتدلرکم عرفه کون — عارفی کوردك طورر اول سرو بن
شه شهاب الدین قتنده اولهما — نعره اوردی هب اشتدك والسلام

نقلست

اول کل نو دولتخندان ولد — بختی بخت نو اولن سلطان ولد
التی یوز سکسن بریدی انن سال — جمع کون اولجابع حسن و جمال
کندو تختینه کچوردی عارفی — بخت نو سلطانی کوردی عارفی

بلغ جانن سرو بازا و لب طورر — تخت بخته دولتیله اوتورر
کندو ایرقدن اوتردی اولخبر بو — قوپدی بس خلقك نهادندن غریو
اول کون اول کیجه اولبنجه نیم شب — قلدلر یاران سماع بر طرب

نقلست

بیرسی یا نور دریدی بوستان — ایرشوب عارفله انن دوستان
اول کون انن صحبت ایلدلر عظیم — صحبتنك صوکنده اول شاه کریم
بوستان اپتینه ایدر اختیار — طورو کل ینره کتوردی بر قچ خیار
دیدی بر آنی صبر قل ای شاه حر — دیر بو کون چوق سوزیله طورورار کتور
بوستانه کوردم ایدر اختیار — کوردم ایرمش دورت بش نازك خیار
آلدم ایلندم ایوب یاران نطق — قودلر جمله تعجب یرله سر
دیدی بونلر کیجدر ای اختیار — بو کیکن کانودکم اولا تخم دار
آره دم بر بر ده دیر ایکی خیار — بو بیش کوردم صررمش تخم دار
آلدم ایلتدم تبسم ایلدی — طفله اندن تکلم ایلدی
همتکدن در سنك دیر بو خیار — بجسه شمدی نه خیار ای اختیار
کورجه چوق قادر در کم غیبدن — صد خیار پاك عار و عیبدن

بر خبرلو بنده بیچون بیتون / کوستره قدرت وجوده کاتوره
لیکن اولدر شتی کم کیمه لر / اول بوله آکا توجه ایده لر
یعنی کم اول پادشاه عزوناز / حضرتینه ایده لر عرض نیاز
چونکه قول بو حالتی حاصل قیله / جمله مقصودینه حق واصل قیله

مثنوی

آن نیاز مریمی بودست و درد / که چنان طفلی سخن آغاز کرد

ترجمه

مریم اولیه نیازه اندی نیاز / کاتدی اول طفل نو سخن آغاز

نقلست

اول ذی الحجه ده بر تنج امیر / بر له عارف اولشه روشن ضمیر
دیر ایله طوتدن صحبت قلور / ایکی کون ایکی کیجه عشرت قلور
بیر نک کیچر ضمیرندن مکر / کم بونک کیبی عزیز و معتبر
کوندن تا بو حده مشغول اولمجق / خاصه کم زهاندلیله اصلی یوق
آکه بر نغره اوررا اولدم فقیر / دیدی بیتجه بو رباعی اوقیر

رباعی

در راه خدا تصرف ابناز مکن / در عیب کسان دو دیده را باز مکن

سر دل هر بنده خدا می داند / در خود بنگر فضولی آغاز مکن

ترجمه

حق حضرتنه تصرفا ابناز اتمه / عیبینه کوزک برکشنک باز اتمه
سر دلنی خدا بلور هر شخصک / وار کندکه بق فضوللق آغاز اتمه
جامی پس حدتله برفرش رخام / ایله اوردی کا اولدی بیخود اول کرام
اوردی طاشه جامی اولدو روشن ضمیر / ایله کم مدهوش اولدی هم امیر
طوردی ایله مال مال و چرخ زن / کندنک اوکنده اولجام حسن
کم نه برجی عه اجمدن ایندی جنت / نه وجی دینه ایرشدی نه شکست
جام صینسه می دوکلسه ای اخی / راجمزیدم جام می دیو بن دخی
خاطرکچون ای امیر رای زن / خوش طوتردم بو عزیز ایامی بن
لیک بر حق قوللچون اولیو کرم / بو عزیز ایامی قلدی محترم
زیره اولماسه او شاه مغفرت / بولمزیدی ملک دنیا آخرت

رباعی

بیرون زتن و جان جهان درویش است / بیقدر زمین و آسمان درویش است
مقصود خدا ازین جهان خلق نبود / مقصود خدا ازین جهان درویشی است

ترجمه

ظلمت و در غفلت اولدن و جاندن برون … یکیدی کدر ینبو کوکی ملك و ملکندن درون

خلقی قلماری خدا ایکی جهاندن مقصود … کا و لدی مقصود خدا ایکی جهاندن

نقلست

بر سحر عارف چیقوب تبریزدن … کیتدی سلطانیه‌یه اول شمس فن

اول شهیده بر شهاب الدین نام … کمینه فاصل اولدی همزه اول همام

اولیا حقنده طعنه شوم در … حالی او زخم اتمزسه کیم معلوم در

کیمه ریکین بولدی اول سرو بلند … ویردی تا که سابقه دشنام چند

دیر شهاب الدین بونك کبی اولو … نه روا ایتمك سفاهت ایله غلو

رومك اما کم سفیهانی نیام … دیر بیشلر اهل دللری والسلام

بیری دیردی همی بو نجلا بن سوزی قو … نا روادر اولیا حقنده بو

بویله دیرکن ناکهان آتدی دشنام … بلچه یا نور اثر تا فرق سر

دشنه‌یی آتدی یه بلچه اول بو تیز … قاره بلچقدن بر آدم اولدی تیز

بر کله دشدی که صوبی صو غلر … طوغدی تر طوردقجه طوردی بو غلر

حضرت عارفی کوردی کلدی یه واه … صو کبی اولسه قد اولدی روان

رومك ایدر کم سفیها نینه سن … ایلر بیدك لمولسون ای بو الحزن

ایلیکیب صفایی نور الدین جشر … تور زروان اول سرو زکر یا بینه سر

جانه سن تبدیل ایدوبن اولیدی … اولدی اول سلطانه بن بنده مرید

هیجان

عارف خورشید رو بر کون سحر … طوردی یار اینله حمامه کیدر

بشنه سی خلکیسه ایدر اوده قال … یعنی اقلار کیسه ایدر اوده قال

بر چقندن قیشی خوشابن ایدر … کا کچك دیر جیبه و طور رکیدر

پس طور را قلاری اوی سویره … بالشی التنده بر درهم کورر

درهمی درحال کیسه‌یه قوبر … بس ایدر اول کا سینه اذن تطر

اسنر اذنن اکل این بر دانه … آل بر اید نفسله شیطان ای

عقلی بر اله نفسی نیجه جنك ایدر … غالب اولور آنی بی فرهنك ایدر

بی ادب بر دانه بی بر اول کذر … پس صفای باطنی بولور کدر

پس پشیمان اولور اول مغلوب نفس … چون کلور حمامدن اول خوی نفس

طور کتور دیر کاسه یی اول دیو … پس نتیجه اکه اول صاحب نظر

تولدی دیر بویله خیانت ایلدك … خابر اولدوك و خیانت ایلدك

کاسهٔ موزه ایلین دستین دراز — کیسهٔ شلمه اولمش نیاز
سوز مرین اکه کیم نره امین — کم امین اولور اولور یار کزین
تا هلدر مرد امینی یار ایدر — تحریر ایدرو خزینه دار ایدر
احمدی قلدی امانت شاه دین — صاحب وحی اولدی جبریل امین

بیت

دهان ببند امین باش و سخن دار — که کلید خزینه بر امین کشدا
امین اول اغزکی بند ابت سزنه جتره مه — که شه خزینه کلیدن امین اولانه چکر
چون بو وجهیله اوله کفتار ایوه — پس روان انلرکی استغفار ایدر
اتمه دز تا یارسینی یار ایده — تا امین مخزن اسرار ایده
کچدی اوده کون ادسته اولدی کور — قانی ابور الملغک اولدی دیده م
جیغرد اوکندن و قور اوکنه — شکر ایدر شکرانه ویره کیته
سنزه انلر کیبه اولکون اولقمر — قلدی پس عین عنایتله نظر

نقلست

عارف عیسی نفس بیکمی یار — برله بر کون عیش ایدردی عیسی وار
ساقی مجلس چون ایردی ثلث شب — قالدی بر ابریق می ایچلدی هب

پیچو اول شیرین صدهن کفتار ایدر — بو سوزی اول خسروه تکرار ایدر
عارف شیرین لب اولوب نوش نوش — ساقیه دیر نیجه سویلرسین خموش
بتنجه حلوایی او شاه نغی خصال — باشلدی بر خنبه و شابی بسال
تا سحر برکوزه دن عارف بوشب — باده نوش اولسه اکر اولمز عجب
الدی ابریقی الینه ویردی باز — دست ساقیه او شاه بی نیاز
حالت سلطانی اولنجه او شب — اول کیجه سوردی او شمع شهدلب
اولدیلر اوچ نوع هب مست و خراب — مست ساقی مست ساغر مست خواب
خواب ایدوب بر لحظه قلقوب خسته حال — کوردیلر ابریقده داخی مال مال

مثنوی

این کسی نه بدست کز یک مشک آب — کشته چندین مشک بو بی اضطراب
مشک جون روپوش بود و موج فضل — می رسید از امر او از بحر اصل

ترجمه

کم کوره بو نی کم بر مشک آب — قلدی بو نجه مشکی بو بی اضطراب
مشک روپوش اولمشیدی موج فضل — ایر کوررامری برله بحر اصل
صفلر اول ابریقی بر اهل صفا — صبر و کم صوبن اچر بولور شفا

حکایت

شهرده دیق ایچره هر بر فرید	شیخ ایدی عارفی مرید
ناظر اوغلی دینلر ایدی بر امیر	میرزاده وار ایدی شهر ایچره شهیر
عرض استنکار ایدر آنلره با	بر کلورلر اکا شمو میله صبا
کیم مرید اوله بیلور اکا بر اولنچوله	دین نصیحتلو بیه اولابن پیر اعوله [?]
کو شنیه ایدر اکا بر التزام	نه دلو سک و بیر اولشاه کرام
پس کورینلر بر مبارک ساعتده	کالته لر اول میرزادی خدمته
حاجت حمام اولبیر بر مکر	بیل کبی اول میرزه دیلب سحر
قلقوب ایلر عزم حمام عمر	قاپوسی آچلمیشیدی مکر
اتفاق اولوب کیجه یغیشیدیک بر ف	کوردی بر کس طوردر اول [illegible]
ایلرو واردر و نجه اول فتی	عارفیتی کوردر اول منه طلعتی
دستبوس ایلر روان ویرر سلام	بوضمیرندن ایچرکیر اول همام
دیمه ایچو بیر هست چیقوب سیرایدر	بونی کلمندر اومه کیتدی کفی
دیدی یوق یوق بیر ایدوب نیلیم	نفسکی کلدم مسلمان ایلیم
دستنه صوندی روان بوده کل	آل سکا باغشلدق دیر اوغول

ناظر

ناظر اوغلی اولنظرهنا ولدیمست	منظر حق اولدی انی بالاوبت

مثنوی

چونکه بخویش آمد ز غرقاب فنا	بانک می‌زد کای خدا وای خدا

ترجمه

آیلورچو نکم او غرقاب فنا	چاغر هر کم ای خدا وای خدا
ایدب استحکام ایرشوب اوه تیز	اهلله اولور مباشر اول عزیز
عون حق ایله اولور زن حامله	کامل اولور ایرسه ناقص کامله
ایشدب آنی اکابر اول زمان	تحفهٔ بسیار له الولب همان
ایلدب اول حضرته ایکی مرید	نه مرید آخر اولور شیخ فرید
تا که ایاینه کرامت کوستورر	تا ولی اولور ولاینی کوستورر
شکر ایدب حالینه اول شیرین لقا	بوله باعی اوقور بش دائما

رباعی

شیخ ما از عون باری یافت	خاک کویش به ز مشک از فرست
پیش صدق و اعتقاد اهل دین	هر که منکر شد ولی را کافرست

ترجمه

شیخمز باکر و بافر در بلی	خاک کویی مشک انفر بلی

اهل دین قاتنده خفا مرشده
منکر اولورلر نکته کا قدر بیلی

رغبت ایدب اهلی اوله کل مشنه
بیر غنده وبر بعدی بو حطیبه

صحت کلی ایوب بولب شفا
ایبر فتوحدی رهنه حضوره کدا

نقلست

بر کشی قندی اولو عالم کشی
کم دمادم جنگ و بحثیدی اشی

عارفه اول شخص اولمشدی مرید
دمبدم بدنفسدی مردود مرید

اهل فضلیدی و لیکن بو الفضول
صورتا زاهد ولی معنیده غول

اوزنه مغرور اولیه سوز که ایدر
خاطر یارانه ویردی کدر

برکون آکا عارف عالی نظر
بر نجه مکتوب یازر معتبر

ویرر او ارسال ایدر بر حجره
کلکرین اولادیوب بر نجه

آنه بیلمز کن او شخص فضول
اوزی اوقولاکز دو غیر نکو

چونکه دوز لدیبوله اولدی روا
حضرت عارف ندی پس اول زمان

کم بو آثار بیز کرز بو متعند
کشته اولمسه عجب دردمند

تربه قاپو شخص محسوس اولمزدی
کوردلر بی سر کبه آنی عیان

جارمین روز ابردی قتلندن خبر
واردیغی یرده مکر بر معتبر

کمسه بولمز ایکن قویتلق ایدر
بعد ایلم بیلو خلوتلی تعلق ایدوا

صحبت انجمه بجما یدوکمن ایما
قتلنه‌سمرا قتل ایدر آنی همانه

ایلیوبن سوزن و صوی پر سیزنه
آنی نراجی قتل ایدرلر بیزنه

عارف حق اولسک نادانجون
دیدی قربان ایلدک یارانجون

اولمیلان تک کرنو ولینه سبب
انفعال قلب اولا اولمز عجب

مثنوی

هر که گو جنبد به پیش حشمتم
گرچه سیمرغست زاین نی کشتم

ترجمه

حشمتمدن کیمی کم اکر کورم
یا اسدی سیمرغ ایلو رسه الدرم

نقلست

بر جوان تازه واردی باده جو
باده و نی خوش طبع کلدن ساده رو

تیزدل حجمعیتل کو یار ظریف
اهل حرفت حرفنا خوانندمه ظریف

در لیند عالم عارفه یار و ندیم
جوق کرامت کوردی اندن اوله کریم

هر نه سی ورسه لیکن مرد سخی
یارنه قالسون دیمز آدی آخی

اولاغریز ایدر حکایت ایلیوب
یاردن شکر و شکایت ایلیوب

کم مبان عارف و سلطان ولد
عارف حق صاحب عرفان ولد

واقع اولمشدی بکا بر حاجزه
اولدلر عاجز نه چاره عاجزه

چاره قدرت ایرشه قادر قلا
مهلکم مقصود درحاضر قلا

قطع صحبت قلدیلر آنوکجون
بن قوله سلطان ولد جانوکچون

عارفی کل وار کتور دیر تربدن
تاکه جان اولسون بوکون اول تربدن

آنی کورماکه کوزم مشتاقدر
سینه ودل طیطلو اشواقدر

وارزدم اول شمع صفا یارانکری
جمع ایدبکلدی بله یارانلری

دیر کوزن چقدیچون اولکون تربدن
تربه دن چقدی بوکون بز تربدن

کلدی عارف مدرسه قاپوسنه
دیدیلر سلطان ولد قاپوسنه

چونکه عارف قاپودن کردی ایچرو
حضرت سلطان ولد کلدی ایلرو

قوجدی محکم اوپدی روی وموینی
اوکل خوردویه سوردی روینی

یوز یوزه اورمقده ایدی کلکله
دشدی بلبللر ایچنه غلغله

قوقلشجق بر بریلکله کبی
قلدی یاران نعره لر بلبل کبی

چهرهٔ عشاق اولدی زرفشان
دیدی مشتاق هم کوهرفشان

روی عاشق اولسه طلکی زرنثار
زلف دلبر اولدی چونکم سرنثار

عارفه پس عذر ایدبجد وعد
بو رباعی ای اوقور سلطان ولد

رباعی

ثابت قدمان راه صحبت پیوست
اندر دو جهان نشو بند بهر کردی دست

بر خطهٔ آب وخاک یکشخص نخاست
تا بر رخ او کرد خطا بین ننشست

ترجمه

ثابت قدم اولدر کطوتدره وفا
هرکه دل جکمز ره دلبرده با

بو خطهٔ خاک اوزره قدم کم بصدی
کم قوغدی ذیلینه آنک کرد خطا

قالدیسنک سوزنه ویربجواب
اوقدی بو بیتی بن عارف شتاب

بیت

هرکز خطا نکرد خدنک اشارتت
وانکو خطا کند تو غفور خطاسی

ترجمه

هرکز اشارتک اوتی قلمز خطا سنک
هر کم خطا قلورسه عفوایت عطاسنک

پس ولد بویردی چکدیلر طعام
یدی عارف او سلطان کرام

باشن اوکینه برقدی اول سبب
کم اتاسندن او شاه ایتدی ادب

پس ولد چقدی طوروب مستنظره
اوستنه اوتردی اچوب پنجره

تا مقید اولمیوب یاران اکا
بیته لر فارغ طعامی بی ریا

سفره قالقوب چونکم اوقندی غزل
دیر ولد عارف بیوزسون پر عمل

اولسه رندانه کادیود اجی … ازلسون ایدر ولد عارفه دخی
زیره علم موستقید اول کریم … یعنی عارف بهره مند ایدی عظیم
استدی کاو لعبد طلعت ماه نو … سویلیه نوبت بسیط بیشرو
براکی نوبت تران ایدب ندا … اول لطیف آواز و اول عالی صدا
بوا کی نوبت اکا اندی خطاب … عارف اوندی و وبر مادی جواب
پس او چنجیده دیدی آلت الله … و یرمز اول خوش حال اولغو حالت
پس ولد درحال حالت کوستره … سر و نازنده مسرت کوستره
اگه و یاران ایدر بن ضعیف … اولمازم سن قوی حاله حریف
لیک مجموعی حصولی اولتکه … بزده و سنده ظهوری حالتکه
اچدلر می حالدرنی اولکه … جاغرسنا وقت یاحی اولکه
قدر مثل اولسه کاشتمش نایدن … دف که بکدر بوکجه بیکه آیدن
حشره دکن کرشرح ایدر کرتو بیان … اولمیه اولی کیجه نکه کرتی بیان
اسنک قدسینه روح اولن ثنی … کفت معهم برله دیر یاینی

وفات حضرت چلبی عارف قدس سره

حضرت عارف وفا و عارفلر شهی … اولدولایت برجنک مهر و مهی

اغلب اوقات پریوزن اوشاه … آق سرابه اولسنه فاطر سفید
هم اکابرهم اکابر زاده لر … وبردی بونلر انداول شاه سماع
یاتوریکن بر شب اول رشک قمر … صبحدم خیز ایدیجک اول آفتاب
کاتنذکن بو کیجه خواب نازایتن … دیدی کوردم بو کیجه خواب عجیب
لوثریب بر کوشکن اچوب بصر … کم نه کورمش کوز ایشتمش قلق
یوز شجر هر بر شجر بربرک و بار … کیسو شوب ورق اوراقیله تا
زیر هر سایه وهر ظل ظلیل … سرو مانندی صکیبوب لوثوب
کل دیدن باکا اشارت ایلدی … سبس ایدرهی بنته کم خورشید ماه
ایتمشیدی اولدی آخر سفید … لیلی باده غدای ساده لر
اولدی اون کون انده اول شاه مطاع … ایتدی آه و قلدی ناله نا عجب
صوردی بیری قالدرر کن جامه خواب … ایلدک ای آفتاب نازنین
استماع ایلدم آواز غریب … ایلریدم بر کوزل باغه نظر
باغ فردوسه طوتراول باغ دق … برسمن هر بر سمن چون روی یار
صالمز روی زمینه آفتاب … یوزی کوی روحانلر کوردم خلیل
بسر برجو کنارنه طولوب … بر اشارت بل عارف ایلدی

[illegible]

اول الفقدی بز ایدن جانده — دیدیکم عارف نذر بس آنده

بوندن کلکم نه جهانلر کوره سین — نه جهانلر نیجه جانلر کوره سین

لذتندن بن او عالی دعونک — هم تماشاسندن اول خوش جشنک

ایلر یوم اولنه پان اولدم او حین — نی بس ناله و آه و حنین

وقتی دیکم وحتی اول یا نکا حکم — اول جلالی جامی نوش ایدم جو کم

مثنوی

وقت آن آمد که من عریان شوم — جسم بگذارم سراسر جان شوم

صورت تن گو برو من کیستم — نقش کم ناید چو من باقیستم

ترجمه

کلدی اول خوش وقت کم عریان اولم — بو تنی قویم سراسر جان اولم

بن کیمم کیدر سه کیتسون نقش تن — اکسک اولمز نقش بنا اولدیغی بن

ارتنه سی صو کبی اول سرو روان — قونیه دن بانکا روان اولدی زنان

کلدی چون شهره او نازک عارضه — عارض اولدی بر مبارک عارضه

انحرافی کوندن کون اولدی زیاد — چقدی اوندن بر سحر اول شاهزاد

تربیه کردی ایاغ اوزره همان — سرو کبی طوردی اول آن نوزمان

برحرارت منقدسی آتشکده — قرشوسنده طوردی باران صف زده

پرشرار اولمشدی اودی معدنک — اتفاق اولکون مهمی القعدنک

اولمشیدی اولکون آخر جمعه سی — کیدن بشلادی او شمعک لمعه سی

بیدی یوز او طقوز بندیدی سال — کا اولمشیدی اول بها واقع بو حال

کوردی عارفا اول شهنشاه — نیتیه کم غواص دریا ناکهان

چقدی بحرندن کونشدن آفتاب — صحندی کبی هرطولدی عالم نور و تاب

اشبو بیتی اول صحنجه نور و تاب — اوقدی اول آفتاب آفتاب

مثنوی

آفتاب آفتاب بند اولیا — آفتاب از نور شان گیرد ضیا

ترجمه

آفتابی آفتابیدر ولی — کم ولی نوربیله اولور جلی

دیدی بو ساعتکنجه اول محزون — بن بو عالمدن ملول اولدم ملول

نیجه اولم آه بریز آفتاب — در میان گرد درد و تف و تاب

وقتی دیکم آفتاب اوزره طولام — قرقد انده فرقته ابق اودرم

بیت

هر نفس آواز عشق میرسد از چپ و راست — ما بفلک میرویم عزم تماشا کراست

ترجمه

نفس — هوس

صلاغ وصولدن ابو شور آوازى عشقك ‖ كوكه كيدر از بر مله كم ايدر سيره

تو بنى سبب ايلر اولسهر روان ‖ يانش دوكر يارانه بله زارى كنان

ديدى الم عيبه بو دره چاره يوق ‖ انجلاين پاره پار پاره يوق

ديدى اولدنجه دلوردم كم كيدم ‖ شهر شهر اشبو جهانى سير ايدم

اشبو حلل ايچره كه وار ثقل بدن ‖ قالمشم حركت قلوب نقل ايتدن

نقل دنيادن چوقالدم عاقبت ‖ ايليا بن بارى نقل آخرت

مونسم قلمادى بونن بر احد ‖ انده مولانا انيسمدر ولد

اولديكم قلدى بر آه اول نفس ‖ ناز نازان كتدى اودن يكه بس

جمعيه وار ايردى طور يه اول حالله ‖ تربه‌يه هم دولت واقبال ايله

ايلدى پر شور ايله اولكون سماع ‖ نه الم وار ايده كويا نه صداع

بلبل اولوبن سماع ايچره شتر ‖ كل كبى بن بو رباعى يى اوقر

رباعى

در كوى دلارام بسر بايد رفت ‖ وز هستى خويشتن بدر بايد رفت

كستاخ نشايد بر آن مه رفتن ‖ با چهره زرد وچشم تر بايد رفت

ترجمه

كوى دلداره سفر اتمك كرك ‖ اشبو ورلقدن كذر اتمك كرك

اول مهه كستاخ وار مه واره جق ‖ يوزى زرد وكوزى تر اتمك كرك

اول وجودى كنج زر شاه غنى ‖ بو محلده دفن ايدلدى بو زمين

صاف قامت قويدى دل كون كاولد ‖ عالم علوى وسفلى توجه كر

ايدى لى زحمت نيجه زار ونزار ‖ صحتن قلدى صحبت اختيار

اوندن سكز يك عالم اول رحمتى ‖ جكدى اول بش داخى اولد كون زحمتى

دوندى يز اوچ كون اوچ كيجه شتا ‖ بر نچه ديوارلر اولدى خراب

قونيه ده وار ايدى بر مرد خدا ‖ ديردى دانشمندلكا شاه وكدا

سبب ايدردى دشت وطاغى قونيه نك ‖ الدلك ديردى چراغن قونيه نك

ديردى عارف داخى اول عيسى نفس ‖ بر وجودم لقمه سن ايلر هوس

لقمه جربناسين اول بجاده بير ‖ كورمه ميس نيجه ذرر ديردين

بيت

چون تنم را بخورد خاك لحد چون جرعه ‖ بر سر چرخ جهد جان كه نه جسم نورم

[illegible] ترجمه [illegible]

بیله چوبکم تنمی خاکی لحد جمعی کبی | جان کبی کوکم صیچرابو علیه دکلم تن نوی
ایلیوب یاران یکلی اضطرار | ایلدیلر ناله وفریاد وزار
غم یملیندی بونیز لطف وجود | سیز کبی کندو تنا کم بودمر
انکه دبی سیز کبی اولسون | بولنن انده کیمه بولیسه ز
انی اولیسه وصال بی فراق | بولمز انک اجتماعی افتراق
قونک صفای نامیله بن کیمک | انده سیز کبی وار بی نهایه
نیجه کم شمشیر اولا اندر غلاف | نسنه قطعا قطع قلمزلی خلاف
چون مجرد اوله قینیدن جنک | نیجه باشلرکسیله قاندر اقه
پرده غیب ایچره بعد الیوم بن | شویله صانم تیغی کم کوشی اولن
ایتمیم شکر جفا چارقن آنک | ایرکورسم نه طاقه طوق طاقی انک
اینبو سوز ایچنده کن اول شهریر | شاهزاده تو میرعادل کلدلر
بیر ایدریاسن یاراندر طوین | اول اکی فرزند دلبند او تریره
آغلیوب دیدیبین خاکی اکا | اول اکی نوریجی اتلرکی اکا
کیمه تورسون بو اکی کوز نوری | بو شکرفردوسک ایکی حوری

دیر خداوندکار مک دورنبولر | نیجه سی طوتارسه طوتسون اولر
دیدی بن بیچاره مسکین وغریب | کم یتیم اولورم وزار وکئیب
نیجه بیدم نه قیلم ای عجب | قانده وارم نه یوزی ایدم طلب
دیدی سز اول خدمتنده تربه نک | حفظن اینا اول خدمتنده تربیه نک
اولمنا قبکم بیور مشدم سکا | جهد ایدب مشغول اولیدایم اکا
جمع ایدب ایلا یه سن آنی تمام | شمع مجلس ایدب یاران والسلام
تا که قانده خداوندکار مک | خدمتنده اولشه اخرادمک
اوله سن اسیفیک رومثل سمن | راست توماننده سرو چمن
ابر باران کبی یاران بیلمز | اولوبن هب اشک باران بیلمز
سرو ریحان کبی هجران اولب | اشک چون مشک اقدیکر یاعادلب
اعتقادنه اولنه خالص بولب | کندو زبنی میمنه مخلص بولب
پاک اولبکل کبی کلمی عبیدن | نوله وارزنا جهان غیبدن
بسن اچوب نرکسی لوبنی کل کبی | یوزباغی بی او قور بلبل کبی

رباعی

ای حسرت خوبان جهان روی خوشت | وی قبله عاشقان دو ابروی خوشت
از جمله صفات خویش عرهان کشتم | تا غوطه خورم برهنه در جوی خوشت

ترجمه

ای لحسرت بن تباه جهانك روی خوشنك … دی قبله عشاقك ابرویی خوشنك
قلما غمکله او صانمدن اولدم عریان … بن سندیله تاعی طلبه دیره جوی خوشنك
الله الله ایدوب اول الله جو … بو رباعی یی اوقور هم آه کو

رباعی

آن وقت که بحر کل شود ذات مرا … روشن شود اجمال ذات مرا
زان می سوزم چو شمع تا در ره عشق … یکوقت شود جمله اوقات مرا

ترجمه

اول وقت که بحر کل اولا ذات بکا … روشن اوله خورشید جمال ذرات بکا
بندن غم او درشمع صفت شو قیله تا … بر وقت اوله بو جمله اوقات بکا
اولدیکم اوقیوب ظهر و عصر … آره سنده سویدم عصر یله بحر
بیشت و چارندن سه ذی القعده نك … صونیک سه شنبه کون اول لجه نك
واقع اولدی سر تسر عورا تمه سی … بحر اصلیه اولا شوب کتمه سی
دعوی پاکی کم آنك تهاك در … بحرکوهر دار در دنها کنور
بونفلا آنك غلطیه ویرد بحرنه … ابر شور اول بحر دوش نفخنه

مثنوی

هم کرمان دم شد دیرا زکوجان نیدان … همچو کل در با لخت سر خندان و شاد
ازجعی پنجشنود نور آفتاب … سوی اصل خویش یاز آمد شتاب

ترجمه

هم اودمن ویردی جان اولدی دراز … ورد سرکل کبی شاد اول سرو ناز
ازجمی ایشتدی نور آفتاب … ینه کندو اصلنه کلدی شتاب
چونکه حاضر قلدلر تابوت اکا … کیرجکا اول لیلری یاقوت اکا
طشره چقدی آیغی تابوندن … کلدی کوزنه اول لبی یاقوتدن
ایلدی اصحاب فریاد و غریو … اندن اول شاه ولایت اولخد یو
قدرتیله آیغن چکدی ایچرو … کوره کوز کوردی کلنلر ابلرو
نیچه منکرلرك ایدب انکارینی … کلدی ایمانه کسوب زناری
قیشنك اورتاسیدی ولکون اتفاق … قومنه قومی کتدی اغلبی نفاق
اول شهك تابوتی او کنجه بیق … شهسواران باغر احوق بالتق
لشك لر تحت الثرایی کوزلیوب … اهلر فوق ثریا اوزلیوب
مهدوزن بر بیرنه کردی همان … کوپیا قویدی قیامت اولزمان

بر دم اولمشدی اولقش کوک یغز	بیر وکوک طولمشدی قر اولمشدی
یعنی اول یلده اولقش بیکی	دیبن کورنعا اول تکرکدی برخشیدی
دو لشدی اولشه دین برودک	همتن انجلادین بهرودنک
کمسه برآماده زحمت اول الوف	دن ایرشدوکینه بولمادی وقوف
اول محبه افلاکی ایتدی کن سفر	مرثیه ایکی رباعی ثبت ایدر

رباعی

عارف چلبی که رستاز قید حیات	در ذات نظر کرد برون شد ز صفات
پس یونس روح او بمثال ماهی	از کشتی تن جست درآن بحر حیات

ترجمه

عارف چلبی کاتری اوشه ترک حیات	کم اولدی صفاتنده چو بنا ظر ذات
پس یونس روحی ماهی وش اولدی غوب	کشتیء تنی غرقه دریای حیات

رباعی

عارف چلبی که کفو و همتاش نبود	در کنج جهان چو کنج کنجاش نبود
از کون و مکان بلا مکان نقل کزید	زیرا که درین منزل کنجاش نبود

ترجمه

عارف چلبی کاول شهه یوقدر همتا	کاول کنجه بو کنج ایچره یوقدر کنجا
نقل ایلدی بو جهاندن که بی جادر آدی	بو منزل کنجاو لمدی بکز و اکه جا

نظم

بینه بر نوبت اشارت ایلیوب	نه اشارت بل بشارت ایلیوب
دیدی افلاکییه اوله کای غلام	جد و جهد ایت بو کتابی قل تمام
حمد لله قدر طوع و قدر طوق	حاصل ایتسون دیو اهل شوق و ذوق
کوستریجدی بلیغ اتیدم تمام	همتیله اولهانک والسلام

مناقب چلبی عابد قدس الله سره العزیز

منقبت عابد معبود حنو	معبد هر عابد معبود جو
اولدی چو معبود له مع بود له	عابد ایتسم نوله معبود له
خدایا ز عابد رسانم بمعبود	کر اینست قصدم همینست مقصود

نقلست

چونکه عارف قدس الله روحه	کیتدی داعی اولدی اولخوش روحه هو
عابدک حقنده نا محصور ایدب	لطفی انعامی موفور ایدب

تختنی اول شاهه تسلیم ایلدک … آخرینی مجموعی اوغلانه رنک

قیدینی کوردقده اوغلانه رنک … تو تختنی اللهه تسلیم ایلدک

اول شهه تفویض ایدیبا رایله … نه دلیله بل دلیله جا ینله

تنبه کم هر بیری شاهک حرمتن … صقلر و ایلر همیشه خدمتن

انجلایین جمله یاران اول شهه … حرمت و خدمت قلور اول آکهه

اول دخی ایتمدی ترک ما سوی … جانب حقدن نه کلسه دائما

کیمنه قفتان ایدر کیمنه کرک … کیمنه کوکلک او سلطان بزرک

لطف و احسان ایله اول سلطان داد … عالم ایچنده چقمیشیدی آد

حاتم طی لطفنا محصورینی … ایلدی کورسه طی منشوردینی

شاهزاده و میر عابد حضرتی … هر بیری اول شاهه ایدی حرمتی

ایلیوب تعظیم تا وقت وفات … بولدی اثبات و قاده خوش ثبات

مثنوی

آن جماعت که واصف بوده‌اند … بر همه اصنافشان افزوده‌اند

کشت دریاها مسخرشان و کوه … چار عنصر نیز بنده آن کروه

ترجمه

اهل کروهی کیم وصافه طوبدلر … دوکلی اصنافدن ایلر تورتدلر

اتدی انه حکم بحر و کان ایله … چار عنصر دخی اولدر آنلره

نقلست

چونکه عابد کچدی تخته شاه اولوب … رختی تخت اول شاهه اولدی اصوار

نور عارف برله اول صاحب نظر … والدی سلطان ولد پیرنه تر

شیخ اولب ایدی عطا بو اینه … کوزلدی اصحابنه احبابینه

نه کیم اوجنده الله واریدی … اهل حاجاته قمو ایثاردی

ترک و تجرید ایچره اول شاه جهان … صانکه بر مرد قلندری همان

حق شکاریدی شه شهر ایدی … صید قید خلقدن آزاد ایدی

طوتمیدی دایما بوز حالینه … دمبدم مشغول ایدی اوز حالنه

همنفس اولیه هماره جاننه … همدم ایدی هر نفس جاناننه

بیت

ای ببرد و صد چو من غلام کسی … کو ز خود ساختست همنفسی

ترجمه

ای بنی و بوز بنجه‌لاین اکه قول … کایلمش بر همنفس کندودن اول

ترجمه

الی بن و یوز بیکلری آکه قول / کایلمش دیر کندودن همنفس اول

کندوده بولمشدی اول مطلوبنی / سیر ایدردی یوزه یوز محبوبنی

کورمسه اولمزدی اهل دیدی اول / کورمسوندی مردم تقلیدی اول

عیشن شاهانه ایدر اول مستغنی ناز / ایتمز ایدی کمسه دن هیچ احتراز

صحبتنده طعن زهاد اولمه یاد / بوریایی اوقردی اول قباد

رباعی

دانی که درین کوی رضا بانک سکان چیست / تا هر که مخنث بود آنش برماند

حاشا ز سواری که بود عاشق این راه / کز بانک سگ کوی دلش را بطپاند

ترجمه

رضا کوینده ایشبو بانک سکلر / مخنثدر شوکم اورکوب کوردر آنی

شول آتلوکم بو یولک بیکیدر / ایت آوازی حاشا اورکه جانی

اتفاقا اول زمان بر پادشاه / قونیه یی فتح ایلیوب اولمشدی شاه

شاه هدی عادل دل اول شاه اجل / بذل مال ایتمکه بیلمزدی بدل

بن شه صاحب قرانم دیردی / بلکه مهدی زمانم دیردی

طاشدی آیقده مو باشی اول شهه / آدله دیرلر تمور طاش اول شهه

جمله اعیان شریف اولسون وضیع / اول سلیمان حشمته اولدی مطیع

اسنوی عابد دخی اول پادشاه / خدمتنده اولدی دایم سالک راه

بی خبر بیلمز فراغ بالینی / عاشقک عاقل نه بیلسون حالنی

بیت

آری صنما چو دولت دگری نیست / در راه تو دیگران بهانه شمری

ترجمه

هر کیجا نا اولمسه خسته جکر / دمدنی بی دلدلرک بازی صنور

بر اکی حاسد ایدی حقد و حسد / اکلدر اولینک نسلی شاهه بد

حضرت عابد دخی اولی پادشاه / قاتنه وارمزدی الا کاه کاه

پادشاهک بر وزیری واردی / کم بغایت عابد ایله یاردی

انلر ایکله ظاهرا انی پیر ایدر / اولمسون تا فتنه دیو تدبیر ایدر

دیدی ای اوج بکلر بنه کوندرک / آننک یانینه اوپاکا دوندرک

بیجه کوتورد دعوتا نسون اول قیاد / کوسترلرسه اوبکلره انقیاد

ایتمش اولا شاه ایچون بر خوب کار / ایدرسه لحوتر اول برده قرار

حضرت عابد او سلطان مطاع / بیجه کم کوستردی اکا امتناع

ممکن اولمادی وزیر خوش نیت / مصلحت بودردی ای خوش صفت

بر اکی کون غیبت ایله ای قضا | اوجنه وجنب اهابته تا بیاید
لیله دیشنجه توزیو نیک خواه | طوغریسی ایمیز تلف غضبیله اوشاه
آیدت آکه بو طهارت ایلیوب | تزجیبی ولربت زیارت ایلیوبه
ناگه چیقلو بن ایدوبن آه آه | قوینه دن چیقدی کروان اولوبا
اول ولایتدن چقوب زانی کمال | اولدولایت اشتیه اولدی گواه
مضطرب اولنادلاره خاقوب | اشبو لمیاتی کزرکن اوقیوب

مثنوی

اولیا اطفال حقند ای پسر | غایبی و حاضری بس با خبر
غایبی منديش از نقصان شان | کو کشد کین از برای جان شان
حارسی یارم که ملکش می سزد | دانه او بادی که بر من می وزد
سرد بود آن باد یا گرم آن علیم | نیست غافل نیست غایب ای سقیم

ترجمه

اولیا اطفال حقدر ای پسر | غایب اولسون حاضر اولسون با خبر
غایب اولدی صنمه کم نقصان اولور | کیمه کم کین ایدر بی جان اولور
یار شودر بن حارسیم ورکیم الی | بیلور اول اوزارمه اسن یلی

اشتی صوفوقمی اولدیل اولی علیم | غافل و غایب کوکلدر ای سقیم
اوردلمی براه سرخرانیدبیلو دیشاه | دیدیکم تابی کلنجه طیلی آکه نه
فالمسون بو بیوزه بویله که بیری | کیرمی قالسون کلمسون بیری ایلری
ثنید کیمی کلیجه اول همام | دوه مدن کیمسی اندی عزم شام
شاه کندی کیمی سرکشته اولیب | قالمدی بیری کمی کشته اولیب
عابد اول شمع شکر لیشوق ایلیب | الصه وقت بیتی اوقوردو ذوق ایدیب

بیت

وکدا الزنا سحاسو منم انکه طالع | ولد الزنا کش آمد چو ستاره یمانی

ترجمه

ولد الزنا و اعدا بنم اولکه نجم تخنم | ولد الزنا کش اولدی چو ستاره یمانی
اول سفردن اولقدر فتح و فتوح | حاصل اولدی کاتی شرح اتمز فروح

نقلست

بو شعیده اول جان زمانه مکر | عابد اولدو بله اشتدی بشعر
شاه زاده عارفیله بولشور | شهر تبریز ایچره اول سلطان حر
ایکندبلو شاه آنی حال اوینه | بویور تعریفی او شاه داد کر
بر مرادی چزده یکم درویش لر | مفتقص دیرلو و زبره عرض ایدر
اول وزیر آکا تکاسل کوسترلر | التفات اتمز تغافل کوسترلر

بس اول ایکی شاه شهزاد انفعال / کوی بزبا اولوب بودن ایلر انتقال

اولدی کا بورت زوال مملکت / نقص اولور اولدم کمال مملکت

قوبدی بر فتنه او بردن لاکلام / بربرن بینر کردی تا خلق جهان

دولت و اقبال بر کیتی اولور / کیمی کشته کیمی سرگشته اولور

بربرنه قردی بو یارن قومی جست / قالمدی دنیا آز ابدر رسم درست

مثنوی

خشم مردان خشک گرداند سحاب / خشم دلها کرد عالمها خراب

تا دل مرد خدا نامد بدرد / هیچ قرنی را خدا رسوا نکرد

پس بهر دوری ولیی قایمست / تا قیامت آزمایش دایمست

ترجمه

خشم مردان برد خشک اور سحاب / خشم دللر عالمی قلدی خراب

اغرمایجه دل مرد خدا / اوغرمادی هیچ بر قومه بلا

هر زماننده بر ولی قایم درر / تا قیامت امتحان دایم درر

نقلست

قونیه ده بر مرد زاهد وار ایدی / مردم بد فضل و بد کردار ایدی

غرق بحر زرقدی اول بیجهاد / بو ایدی ذاتنده غرق اعتقاد

اولور ایدی بایلسه تغنی مستماع / سامعه حاصل صدا سندن صلاح

عامی ایدی عام خاص و خاص عام / کیمسه بلمز اکثر اتمزدی سلام

شیخ باشا دیرلر ایدی بنی اوشوخ / بیلور ایدی کندوی شیخ شیوخ

یمز ایدی هیچ مجلسنده طعام / شبهه اولمشدی عوامه کالهوام

ایکی آینه بیردی بر کیله آرز / ظلمتیدی ذاتی بی نور او کی و آرز

دانه ایچون مور ویش ایلردی خروش / اولدی گندم غایتی جو فروش

ایلمش نفس اماره دیر جوال / بی خبر کم دیودر دنکی و دوال

اکلیوب اهل ریاضت کذرن / بایزیدی وقت صانوردی اوزن

اوتوردی قبن اوله لب خمش / شول خم سرکه کبی تلخ و ترش

بیت

اگر بروی ترش کار زهد راست شدی / کدوی سرکه بدی بایزید بسطامی

ترجمه

اگر بوروی ترش زهد اشینی ایلیه راست / کدوی سرکه اولور بایزید بسطامی

کمل ایمان اولدی نعمتدن ذوق و شوق / بی جبر شوق ایتدی کسدی اهل ذوق

اولدی مانکم عابد عالم پناه / موتلو توفیق تخلی ویره اولدی شاه

سوکلویلر برله اول شاه جهان / طور رنکین شیخ باشانک کهان

چقدی اکنا حیله برکون نیمروز / شیخ تولوبردی اوقاجن کبر بر دن

کوردی اول سلطانی ویردی تاز سلام / قنده اولوریا نعمت آنکله کلام

موش وار اولدی روان زود زود / اول قدم منزل او لعدمدن بی وجود

بر بجه نوبت ایدر بویله عمل / برکون اول شاه اجل مثل اجل

شیخ باشانک ایریشر وقتنه / بو بورر ای بی خبر هر وقت نه

تویله قردانک اوکتون بی ادب / کلمکه موجب ندر بو لوز سبب

باشنه کیجی اوزرا ولشهسوار / شیخ باشا بوینی اولنسه سوار

کوفته سر کاقته سر دوشدی لاش / اولدی طولبدی دلی صاحب قراش

قاضیه شاکی اولب برنج اولو / ماجرای سویلدی ایتدی غلو

بو بیر قاضی بیورر رای صواب / کاولطادن واز کلو بالکامیاب

عابد ایتدی خوش عبادت ایلیه / خسته قلدی جوه عبادتنا لیه

جون عبادتن ایتدی اولبرنج تنز / یارلجندی فقیر ایتدی سنقر

مثنیه

مثنیه حاضر اولب کیتدیلر / یلغنجه سلطانی دفن ایتدیلر

اذکروا موتاکم دیدی چون رسول / رحمت حق جانبه قلسون نزول

حضرت عارف حقیقت ای اخی / حضرت عابد بونک کبی دخی

بو بجه منکرلری مخلوق ایدب / کوسترر اول عالمه ستر و کرا ایدب

صقلسون الله بزی انکاردن / ایلماسون بی نصیب اقراردن

نقلست

تاج قزل لوغلی دیرلردی بنام / حاکم اولدی قونیه یه برمدت تمام

برکون ابن واردی عابد حضرتنه / عابدک کوردی که اوزلمش سبلتی

بی ادب ایدر غضب ایدر عجب / بیننه کسمزسن بیغک نه سبب

شیخنی آخر دکلسون جو دسیاه / حضرت عابد دخی اول پادشاه

بنده سبلت وارسه کاولمش دراز / سنده وار ایدر سبل دردچشم آز

کار سبلت سهلدر اما سبل / بی دوا بر درددر بیناکه شل

اولدی اول حاکم بغایت شرمسار / سویلمادی بیری بر مرغ شکار

شیشه صنجوب ناکه ایلرکن کباب / برکشی کلدی ایچرو آچلدی باب

ویردی بکدن برخبر کاولنا بکار / اول کبابی ییمدی اولدی سوار

التماس همت ایدیه اول زمان — عذرخواهان اولدی اول حاکم روان

بو کوه اوچ کوندر دینجک بر خبر — ایدی کتدی دینه دن حاکم کذر

مخبر ایدرا وقطوقدی اغزینه — زخم بی رحمی ایرشدی مغزینه

آنی باشندن تبرای خبر — آیغینه اوروب اولمسکین تبر

مثنوی

باخودی با بی خودی دو چار زد — باخود اندر دیدۀ خود خار زد

ترجمه

بی خوده باخود چقی دو چار اورر — کوزینه ناچار اوزاوزی خار اورر

اعتراض ایتمک کا کا اولاولی — نامبارکدر خطردر حاصلی

مثنوی

بشنوید از من حدیث بی غرض — از خطر پرهیز آمد مفترض

ترجمه

ایشدک بندن حدیث بی غرض — کاولنی صاقنمق خطردن مفترض

نقلیست

احمد خاکی کم افلاکی دورر — بو حکایاتی کم اول حاکی دورر

سکسنده مخلصی خاکی قومش — عارف مه روی افلاکی قومش

اول زمانکم عابد عارف وجود — کم حسد قلمشدی آکا هر حسود

کماوشا اولمشدی دشنان بللره — کتمشیدی انجنو باوج ایللره

دیر کذب اوچ ایللر بوقت اول امین — کلمشیدی که شهر لاهیجه یقین

بولدی کالورکن بری اصحابدن — صحبت ایتدی آنکله چوق آیدن

ناکهان کستاخ یعنی کلا بلمدی — شیخمک حقنده بر سوز سویلدی

دوندر باشینی بکا تو سنک — حاضر اول افلاکی حلواکی سنک

پیسادم اشبو ایام ایجره بن — اولمسرسن بن بو هنکام ایچره سن

کنیدم اوردم عارفه بن ای صفی — کم اولا منهم قدر بو عارفی

سو بلمادم بن خطا سوز بلصواب — غیرت ایدب ویردی بس عارف جواب

عارفی لوردن بنم ایدر برے — سن اولدسن اوچ کون اولورسن دے

بیشره حلواکی افلاکی سنک — خیج هب نقدی قالمز کیسه نک

شهر لاهیجه ایرشدکده چون او — خسته اولدی اولدی اول اوچنجی کون

جیقر بخوش طونری اولمه باشنه — دیدی افلاکی بشور حلوا شنه

جوق زمان اندرکم بز مله یاردر — خدمتمزده قلدی خدمتکاردر

بی ادبلک ایتدی ایلادی عناد — حلموزه بیرم ایدب اعتقاد

اول قدردن ایرشوب تیر قضا — اولدی بیمار ادردی زخم ایردی بلا

اوده‌یم ایمان ایله گیتمش اولا
شمع وش چوق یکدی یانمه لقا

پس بیوردی الله بر کیشی
هر نه دیلوکم اولا خدمت ایشی

نه قدر کیم اولیا بیله بیله
اوله و قربنی بوله خدمت قیله

خدمتینه ایکیوبن اعتماد
قربتینه عزم اولیه ای قباد

بکمیسون راه ادبدن طشره پا
بیله ویرماسون سروترینی تا

بیت

هرکه با لایق کلیم گشته
رخت را جانب گلیم کشد

ترجمه

هرکه یا لایق گلیم چکر
رختنی جانب گلیم چکر

بو طریق ایچره کو جان شرعدر
جان نه‌در بلکه جهان شرعدر

بونی کیم لیت حقیقتدر بو یول
شویله غافل یوریمک اولمق ذهول

آرزو قلمق هوس میل هوا
هی معاذ الله خطردر خطا

رباعی

ای دل بی بیم از بهرام ترس
وز شهان در بهاعنا کرام ترس

لطف شاهان گرچه گستاخت کند
تو ز گستاخی ناهنگام ترس

ترجمه

قورق قورق ای بهرام جوججهرامدن
شهلرک اندکلری اکرامدن

شهلرک لطفی سنی گستاخ ایدر
قورق گستاخی ناهنگامدن

نظم

اهل علم عالمه معلوم اولا
اشبو معنی روشن و مفهوم اولا

کیم بو تفوق خاندانی کامی فحول
دوده مان معنی و فتوحی زر اول

جمله اولادی و اصحابی انک
مردوزن مجموعی اعقابی انک

عنصر نوریله هب آب طهور
برله یوغرلمیش و بولمشد ظهور

گرچه کیم بونلر سراپا نوردر
دیو مججوبدن مستوردر

چشم نامحرمدن اول منظور نور
آنو کیچو بو رتبه‌ده دوردر

دور دور

مثنوی

آن مولیا از تجلی زاده اند
لاجرم مستور پرده ساده اند

آن موالید از ره این جان نیست
لاجرم منظور این ابصار نیست

اولیایی فی قبابی آشوت
جز که یزدان بنان تدانزنا آزموده

ترجمه

مولد جد تجلی زاده در
لاجرم مستور پرده ساده در

اولمدی مولدلری بو چاردن — کاوله لر منظور بو ابصاردن
قفّه لی ایچره نهان ریحانلری — غیرخوش بلمز کمسه آنلری
ذات پاکدر نیکم نشاکم نعلم وعلم — آنلره فیضی ایدنجه دایم تعلیم
ابجلاین معجزاتیله اشتهر — هر کرامتدن جهاده فیض ایدر
هر زمان انبیا واولیا — پاکی وطاهر مظهری تدن ای کیا
پس وجودی بو غلدن اشجاردر — اول کرامت معجزه اثماردر
اولدو غنچه اول شجرلودن وجود — عالمه هرلحظه ایلر فیض وجود
اصلها ثابت وفرعها فی السما — پس نه لیلی رمبیش ای کیمیا
پس بولودن ولقح اولمق شقیقت — ذکرن اولاکور دایما هر مرتبت
بشقه بشقه دینه هر فتح وفتوح — حشره دک شرح ایت یلایه شروح
یزمتو ابتسه ازلدن آخره — اوله تحریر دفاتر دفاتره

مثنوی

عمرها باید مرا چون عمر نوح — تا بگویم شرح آن فتح وفتوح

ترجمه

عمرلر اولمق کرك چون عمر نوح
شرح اولینه تاکم اول فتح وفتوح

وفات حضرت چلبی عابد قدس سره

چونکه عابد حضرتی اولدی نهکوی — شوال محرم آینک بشنجی کونده
یدی یوز اوتوز طقوز ندیدی سال — ایتدی روز پنجشنبه انتقال
چون شب جمعه او شمع انجمن — ایلدی دار الجلال ایچره وطن
نور ماجد سر واجد حضرتی — کجدی تخته ایردی بخته اول فتی
اولدیلر ایکی کمل ایدن ایکی جهان — بشنجی اولدی ثریه ملک اوچ یل جهان
آیتانی اولیا سالکین تا مخف — چون چهار حقده طوتدی مسکنی
پس ولایت تاج دولت سلطنت — ایمدی اول پادشاه کاوردمه شهرت
اولشیه شهزاده کم شهزاده در — پور عابد فدرته مهزاده در
لیکن اول دمده او کوبی یوزلو قمس — بونک بولنماون اتمدی سفر

میر عادل کجدی تخته اول همام
فوق وتحته زیب ویردی والسلام

ذکر نسب مولانا قدس سره جلال الحق والدین محمد بن بهاء الدین محمد بن حسین خطیبی بن محمود بن مودود بن ثابت بن مسیب بن مطهر بن حماد بن عبد الرحمن بن ابی بکر الصدیق رضی الله تعالی عنهم اجمعین

عارف و عابد اب و اجدادلرنک　　خاتمه اسماسی بو اولادلرنک

ابدو لقد ایلر خداوندکار　　هم ولد چلبی شه کامیاب

خدایا بمجموع اولاد ایشان　　ببخش ماندکانرا بکن رحم بیشان

در ذکر اسامی اولاد حضرت مولانا بهاء الحق والدین قدس سره

شه بهاء الدین کم آدیدر ولد　　شاهزاده شاهزادهدیدر ولد

کلدی اندن ایکی فرزند ثمین　　داخی بر دختر ولیکن دختر بین

عالمه دیرلر آدی فاطمه　　عالمه فتوی بیله اول عالمه

اردو بیدی والدی اولیکی ذات　　کیدجک کتمزایدی اندن وفات

اول ایکی فرزند دلبند ارجمند　　کم اتر شکون صحبی باهه کمند

بر علاء الدین محمددر بنام　　بالجذب کتمش ایدی تلخ کام

ضجر هجرتدن اول ایکینک نام　　بر جلال الدین محمد ای همام

هفت

هفت ساله بمهدی بو هفته بر　　بینج ساله کنج نهفته بری

در ذکر اسامی اولاد حضرت مولانا قدس سره

شه خداوندکاردن ای سیمبر　　کلدی بر دختر له اوچ فرزند نر

اولکه فرزند مهین در معتمد　　شه بهاء الدین محمد در ولد

آنکه کم فرزند ثانی ای نجیب　　اولو علاء الدین محمددر کم اولدی

فصلد شمس الدین تبریز ایلدی　　چکدی تیغ تیز و خونریز ایلدی

نام فرزند سوم دیدی مصاف　　میر عالمدر مظفر بی خلاف

نام دختر ملکه خاتون ای کیا　　کم افندی بوله دیرلردی انکا

ایشبو نظم ایشبو حرمتکیله دل　　کم خداوندکار زاده وجمله

در ذکر اسامی اولاد حضرت خداوندکار قدس سره

شه علاء الدین و کیقباد　　بودر دریج شرف سلطان ولد

برله اولدی کرخاتوندن　　خواجه شرف الدین قریکم آدی

لکه لالای سمرقندی بنور　　مصرجا بنی اوسمرقندی بنور

ملکه خاتون میر عالم دیو رهی

لشول کرا خاتوندن درقونوی

در ذکر اسامی اولاد حضرت سلطان ولد قدس سره

حضرت سلطان ولددن اوچ اوغول
کلدی بر اوغلان اکی قز ای فحول

فاطمه خاتونده صلاح الدین شهک
دخترندن اولکنشی یوزلو مهک

اوغلنکه ولدی جلال الدین امیر
عارف ادی اولدی دادی شهد و شیر

قزلرک مطهره خاتون بری
بر شرف خاتون خواتین سروری

عابده ایدردی مولانا اکا
عارفه دیردی بوکا اول پادشا

ایکسینک خوش کرامت آیه سی
خوش ولایت بیدی ولایت آیه سی

روم خاتونلاری بو خاتونلره
اکثر اولمشدی مرید بونلره

در ذکر اسامی بعض اولاد حضرت سلطان ولد قدس سره

همرانی دوستی بیچ ولد
شره کوردی چون پیر احد

نیته کم ابراهیم هاجر آنه سی
مصطفی ماریة القبطیه سی

اولدی هاجردن اسماعیل صبی
ایلیوب دایم وصیتنا نبی

دیردی طوتک اوده خدمتکارلر
لا ارد لرسه کل رخسارلر

کاولور ازحامی مبارک بونلرک
یعنی کم بو جاریه خاتونلرک

کاولدی اسماعیل هاجر آنه دن
هاجر انه جاریه درخانه دن

کلدی اول ایکی پیردن سه تن
کم بری پیر جلال روح اولدی حسن

کم برینک آدی شمس الدین امیر
عابد اولدی عزیز شمس منیر

خدمت حضرتده اولدی اول بصیر
کم بصیر اتی شهری اولدی بصیر

الکسی ذاکی بر صلاح الدین امیر
زاهد اولدی اکا میر کبیر

بین بک آدی حسام الدین امیر
واجد اولدی اول امیر بی نظیر

سنبله خاتوندن کم سنبله
طعنه قیلور مهی و رویه کله

در ذکر اسامی اولاد حضرت میر عارف چلبی قدس سره

میر عارفدن دو فرزند شریف
کلدی بر دختر نکو اختر کبی

خدمت دولتدن انک قیزی در
اولکه امیر قیصر تبریزی در

انلم فرزندی معین شهزاده در
مهر منزل زهره رخ مه پاره در

داخی مولانا اکا دایم امیر
عالم ایدردی او سلطان کبیر

میر عادل نام فرزند کهین
نام دختر ملکه خاتون ای معین

شهرنه اورمشدی شه دستی بنا
وسینا ببه لودی نا شهور اکا

در ذکر اسامی اولاد حضرت عابد چلبی قدس سره

عابدک خواجه اوغول دیرمش کزین
بیوک قز ایکیسی فرزند نزین

بر محمد میر عالم تر بری — شه ملکی کم ملك جانیه و ارحبی

در ذکر میر زاهد قدس سره

میر زاهد میر عابد مختصر سنی — دوتری ایچره قوت اولمش ایدی فتی

عالم ایچره قومش اولنامدار — نسلادنه کلدی یادکار

در ذکر میر واجد قدس سره

میر واجدن دو فرزندای فحول — کلمش و بیرهسی قز بیری اوغول

احمد سلجوق فرزند بزرك — قز جهان ملك زی سلطان سترك

در ذکر حضرت سلطان ولد قدس سره

حضرت سلطان ولد اول سرورك — اول ارنلر شاهی اول کوز بزارك

ایکی سبطی اولدی و بولدی وجود — بیرهسی برهان دین سلطان جود

حضرت الیاس پاشادر بری — خضر پاشا کا قولی قلدی دری

در ذکر بعضی اولاد و انساب

شول خاتوندن بنت ولد — ایکی اوغلی کلدی ماه ستر قد

بیری احمد بیر سیدر میر شاه — هر بیری ایکی جهانه پادشاه

ارتسر اصلی بونسلك بیصداع — اصلی هر نسلك بولنجه انقطاع

نیته کم بویردی مولانای ما — بر غزل ایچره بو بیتی اولی کما

بیت

خیال شاه خوش خوبم تبسم کرد بر رو — چنین شد نسل بر نسلم چنین فرزند فرزندم

ترجمه

تبسم قلدی بو زومه خیال شاه خوش خندم — که کلدی نسل بر نسلم کلر فرزند فرزندم

تم مناقب الاولیا بعنایت الله تعالی فی اواسط
رمضان المبارک سنه ثمان وتسعین
وتسعمایة عن ید عبد الضعیف المحتاج
الی رحمة الله تعالی مصطفی بن
محمد القنوی عفا عنهما
العالم
م

دوزیکه چرخ عمر عزیزم هبا کند — در زیر خاك بند ز بندم جدا کند

یارب نگاه دار تو ایمان آن کسی
کین خط من بخواند و بر من دعا کند